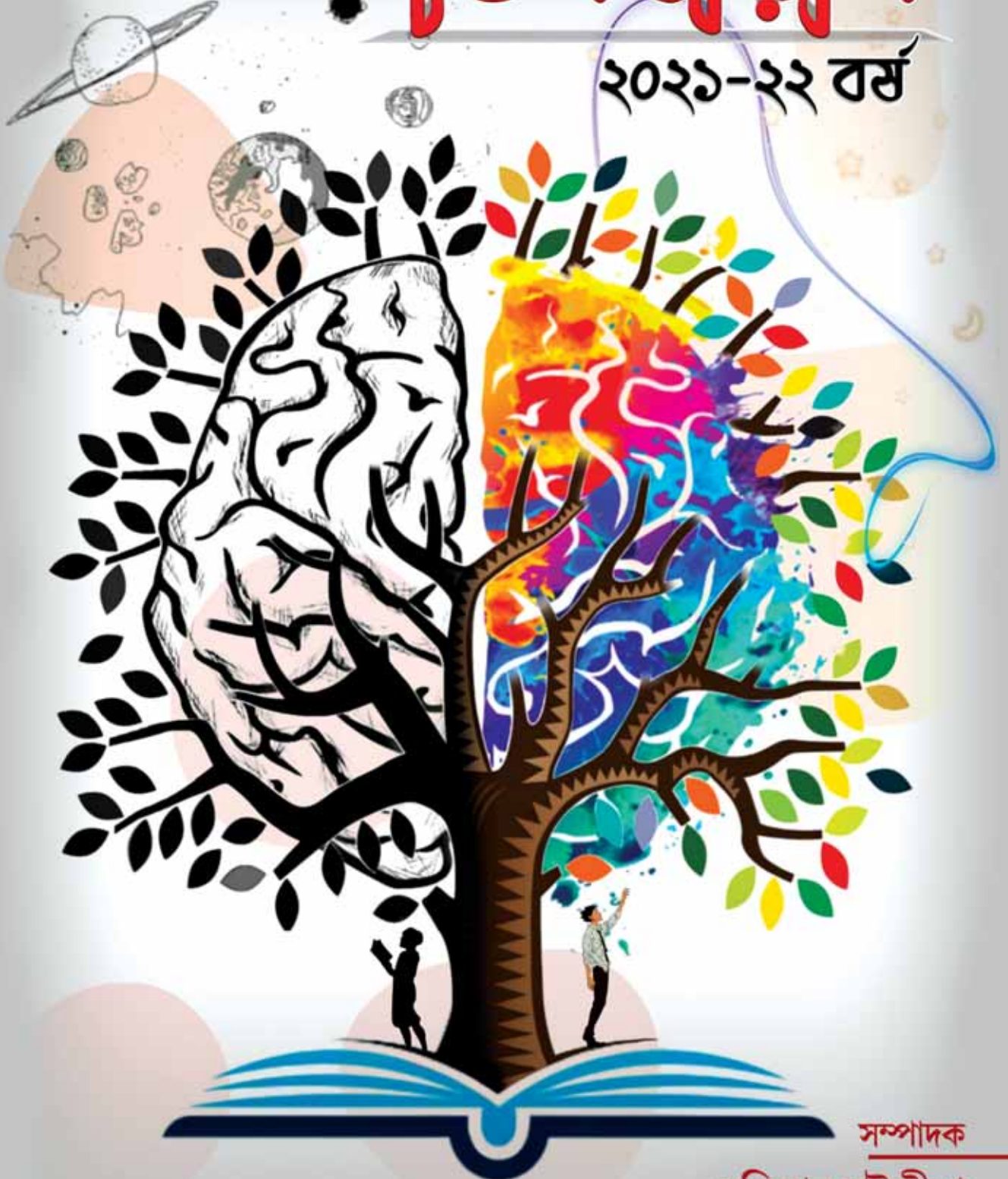

ডিম্বাণ্ডান

২০২১-২২ বর্ষ

সম্পাদক

ধৃতিমান শইকীয়া

ডিম্বাণ্ডান ২০২১-২২ বর্ষ

* সম্পাদক : ধৃতিমান শইকীয়া *

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়

সম্পাদনা সমিতি 'ডিমৰীয়ান' ২০২১-২২ বৰ্ষ

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়
GAUHATI UNIVERSITY

Prof. Pratap Jyoti Handique
Vice Chancellor
E-mail ID : vc@gauhati.ac.in

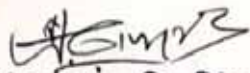

শুভেচ্ছা বাণী

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ ২০২১-২০২২ বৰ্ষৰ বাৰ্ষিক আলোচনী 'ডিমৰীয়ান' প্রকাশ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা বুলি জানিবলৈ পাই আনন্দিত হৈছোঁ।

আশা কৰিছোঁ আলোচনীখনত সন্নিৱিষ্ট লিখনীসমূহৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্রতিভা বিকাশৰ সুযোগ লাভ কৰিব। মোৰ বিশ্বাস আলোচনীখনত প্রকাশ পাবলগীয়া উন্নতমানৰ লিখনীসমূহে সমাজলৈ এক শুভ বাৰ্তা কঢ়িয়াই আনিব আৰু লিখনীসমূহে অসমীয়া সাহিত্যৰ উৰাল চহকী কৰিব।

আলোচনীখনৰ লগত জড়িত শিক্ষক আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোকে মই আন্তৰিক অভিনন্দন জনালোঁ।

(ড° প্রতাপজ্যোতি হান্ডিকৈ)

উপাচার্য

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

দিনাংক : ২৯-১০-২০২২

অধ্যক্ষৰ একলম

১৯৭৯ চনত স্থাপিত হোৱা ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়খন বৃহত্তৰ ডিমৰীয়া অঞ্চলটোৰ বাবে প্ৰাণকেন্দ্ৰ স্বৰূপ। যি সকল মহান ব্যক্তিৰ প্ৰচেষ্টাত এই অনুষ্ঠানটো গঢ় লৈ উঠিল, পোন প্ৰথমে সেই সকললৈ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ত কলা আৰু বিজ্ঞান শাখাত মুঠ ২২ টা বিভাগ আছে। তাৰে চাৰিটা স্নাতকোত্তৰ বিভাগ।

মহাবিদ্যালয়খনত অধ্যয়ন কৰিবলৈ উজনি, নামনি, মধ্য অসমৰ লগতে মেঘালয়ৰ পৰাও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অহা দেখা যায়। মহাবিদ্যালয়খনত এটা কেন্দ্ৰীয় পুথিভঁৰাল থকাৰ লগতে প্ৰত্যেকটো বিভাগতে একোটাকৈ নিজ পুথিভঁৰাল আছে। ইয়াত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মূল্যবোধৰ শিক্ষা দিয়াৰ লগতে বৃত্তিমূলক শিক্ষাও প্ৰদান কৰা হয়। মহাবিদ্যালয়খনত নতুনকৈ কৃষ্ণকান্ত সন্দিকৈ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ এটা শাখা গঢ় লৈ উঠিছে। যাৰ জৰিয়তে ডিমৰীয়া অঞ্চলটোৰ লগতে অন্য বহু লোক উপকৃত হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছে।

মহাবিদ্যালয়খনে সাহিত্য-সংস্কৃতি প্ৰতিভা বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক মুকলি মঞ্চ প্ৰদান কৰে। নতুনকৈ গঢ় লৈ উঠা 'সৃজনী' (Society for Performing Art) য়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সংগীত, নৃত্য, নাট আৰু বাদ্যযন্ত্ৰ শিকোৱাৰ এক প্ৰচেষ্টা কৰিছে। সাহিত্য চৰ্চাৰ বাবে বাৰ্ষিক আলোচনী 'ডিমৰীয়ান'ৰ উপৰিও প্ৰত্যেকটো বিভাগতে একোখনকৈ প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা আছে। পৰীক্ষাৰ ফলাফল সমূহৰ ক্ষেত্ৰতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বিশেষ পাৰদৰ্শিতা লাভ কৰা দেখা যায়। আনকি ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা উত্তীৰ্ণ হোৱা বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অধ্যাপক, আৰক্ষী, অধিবক্তা আদি বিভিন্ন কৰ্মত নিয়োজিত হৈ আছে।

সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়খনৰ বাৰ্ষিক আলোচনী 'ডিমৰীয়ান' প্ৰকাশ হ'বলৈ লোৱাত সুখী হৈছোঁ। কিয়নো বিশ্বব্যাপী সন্মত কৰা কৰ'ণা মহামাৰীৰ বাবে ২০২০-২১ বৰ্ষত 'ডিমৰীয়ান' প্ৰকাশ নাপালে। গতিকে এই বৰ্ষত 'ডিমৰীয়ান' প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱাৰ বাবে ছাত্ৰ একতা সভাৰ আলোচনীৰ সম্পাদক ধৃতিমান শইকীয়াক ধন্যবাদ জনাইছোঁ। তদ্বাৰ্থায়ক হিমাংশু শৰ্মা, মিনাক্ষী বৰুৱা আৰু আলোচনীৰ সম্পাদনা সমিতিৰ সদস্য সংগীতা কাকতিক এই আপাহতে ধন্যবাদ জনাইছোঁ। 'ডিমৰীয়ান'ত প্ৰকাশ পোৱা তত্ত্বগধূৰ প্ৰবন্ধ, গল্প, আৰু কবিতাৰ লেখক-লেখিকা আৰু কবি সকললৈ অভিনন্দন আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। যি সকলৰ লেখা প্ৰকাশ কৰিব পৰা নগ'ল তেওঁলোকক প্ৰচেষ্টা অব্যাহত ৰাখিবলৈ আহ্বান জনাইছোঁ।

পৰিশেষত 'ডিমৰীয়ান'ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলো।

বিস্ময় কুমাৰ ডুট্ট

অধ্যক্ষ

ড० বিমান কুমাৰ ডুট্ট

তাং-০৬/১১/২০২২

সম্পাদনা সমিতি 'ডিমৰীয়ান' ২০২১-২২ বৰ্ষ

অনুস্মিতা বৈশ্যা
ছাত্ৰী সদস্য

চিন্ময় মেধি
ছাত্ৰ সদস্য

বৈভব কলিতা
ছাত্ৰ সদস্য

সাগৰিকা তালুকদাৰ
ছাত্ৰী সদস্য

অধিকা দেৱী
ছাত্ৰী সদস্য

ডিম্বীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ সৈতে অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, অনাশিক্ষক-কৰ্মচাৰীসকল

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ সৈতে অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকল

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষৰ সৈতে অনাশিক্ষক কৰ্মচাৰীসকল

ডিমৰীয়ান

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় আলোচনী-২০২১-২২

DIMORIAN

DIMORIA COLLEGE MAGAZINE-2021-22

সম্পাদক ॥ ধৃতিমান শইকীয়া

“ডিমৰীয়ান” ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় আলোচনী

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত-২০২১-২০২২

সম্পাদনা সমিতি

মুখ্য উপদেষ্টা : ড০ বিমান কুমাৰ ভট্ট

তত্ত্বাবধায়ক : হিমাংশু শৰ্মা
মিনাক্ষী বৰুৱা

সম্পাদক : ধৃতিমান শইকীয়া

শিক্ষক সদস্য : সংগীতা কাকতি
বাৰ্ণা চৌধুৰী

বেটুপাত : ৰোনি ভৌমিক

পাৰ্শ্ব পৃষ্ঠা : অনুস্মিতা বৈশ্য

মুদ্ৰণ : দীপশিখা প্ৰিন্টাৰ্ছ
গুৱাহাটী, শিলপুখুৰী, গুৱাহাটী-৩

DIMORIAN

A Magazine of Dimoria College,
Session 2021-22 Edited by Dhritiman Saikia
and published by
Dimoria College Student Union
Khetri-782403

কৃতজ্ঞতা

সাহিত্য সংস্কৃতি হ'ল এটা জাতিৰ সম্পদৰ লগতে এখন ঠাইৰ আকৰ্ষণৰ কেন্দ্ৰবিন্দু । ই এটা জাতিৰ বৰ্ণনা কৰে । “ডিমৰীয়ান ” ২০২১-২২ বৰ্ষৰ আলোচনীখন সফলভাৱে প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাত মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ ড০ বিমান কুমাৰ ভট্ট মহোদয়, তত্ত্বাৱধায়ক হিমাংশু শৰ্মা ছাৰ আৰু মিনাক্ষী বৰুৱা বাইদেউ, শিক্ষক সদস্যা সংগীতা কাকতি বাইদেউৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা তথা সমূহ অনাশিক্ষক কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ ।

আলোচনীখন সফলভাৱে প্ৰকাশ হোৱাত প্ৰত্যেকটো খোজতে মোক সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়ববীয়াৰ প্ৰতিও মই কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ ।

এই ছেগতে মই দীপশিখা প্ৰিন্টাৰ্ছৰ সমূহ কৰ্মচাৰী বৃন্দলৈও কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ ।

সদৌ শেষত আলোচনীখন সফলভাৱে প্ৰকাশ হোৱাত অৱদান আগবঢ়োৱা প্ৰত্যেক গৰাকীলৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণিপাত ।

ধন্যবাদ

ধৃতিমান শইকীয়া

সম্পাদক, “ডিমৰীয়ান” –

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

তত্ত্বাবধায়কৰ একলম

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী ‘ডিমৰীয়ান’ ২০২১-২২ বৰ্ষৰ তত্ত্বাবধায়ক হিচাপে সেৱা আগবঢ়াবলৈ পোৱাৰ বাবে নিজকে গৌৰৱ অনুভৱ কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়খনৰ বাবে আলোচনী খন হৈছে দাপোন স্বৰূপ। কিয়নো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু কৰ্মচাৰী সকলে একেলগে নিজৰ সাহিত্যৰ প্ৰতি থকা প্ৰতিভা বিকাশ কৰিবলৈ সুযোগ পায়। বৃহত্তৰ ডিমৰীয়া অঞ্চলটোৰ বাবে ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় খন প্ৰাণ কেন্দ্ৰ স্বৰূপ। এনে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীৰ তত্ত্বাবধায়ক হিচাপে কাম কৰিবলৈ দিয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড० বিমান কুমাৰ ভট্ট ছাৰ আৰু আলোচনীৰ সম্পাদক ধৃতিমান শইকীয়াক ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

২০২১-২২ বৰ্ষৰ ‘ডিমৰীয়ান’ খন উন্নত মানদণ্ডৰ কৰিবলৈ আমাৰ ফালৰ পৰা বহু চেষ্টা কৰিছিলো। কিয়নো কৰুণা মহামাৰীৰ বাবে ২০২০ বৰ্ষত আলোচনী খন প্ৰকাশ নাপালে। আলোচনীখনত প্ৰবন্ধ শিতান, গল্প শিতান, কবিতা আৰু অনুভৱ স্বৰ শিতান ৰখা হৈছে। মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন বিভাগৰ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকলৰ লগতে, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু প্ৰাক্তন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে গৱেষণামূলক প্ৰবন্ধ, গল্প, আৰু কবিতা লিখি আলোচনীখনৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধি কৰিছে। তাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্যৰ শুভেচ্ছা বাণীৰে আমাক যথেষ্ট অনুপ্ৰাণিত কৰি তুলিছে।

শেষত ডিমৰীয়ানৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি হৈ যোৱা ভুল-ভ্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিছোঁ। জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়।

তত্ত্বাবধায়ক
হিমাংশু শৰ্মা

তত্ত্বাবধায়ক
মিনাক্ষী বৰুৱা

॥ सूचीपत्र ॥

प्रबन्ध चर्चा

- ☞ च'बेई -पूजाब गीत : एटि आलोचना - ड० पंकज नमः शूद्र / १
- ☞ बाजनीति विज्ञान : छात्र-छात्रीब डरिष्यतब बाबे इयाब बहल पबिसब - जूनु बाहांग / ११
- ☞ शिक्षाब महत्त्व : ड० अङ्गन कुमाब बाडा / २१
- ☞ अरण्य भ्रमण : किय आरु केनेदरे - बनानि दास / २२
- ☞ असमीया भाषाले विदेशी शब्दब आगमन - सोणाली बरुवा / २४
- ☞ असमत प्रचलित कर्म विषयक गीत - श्री नरनीता कलिता / २७
- ☞ डाल मानुह - डपम देब अङ्गिवेश्य / २ॡ
- ☞ एक यात्रा - अन्तरीपा बडेा / ३०
- ☞ कला ने विज्ञान.....- शिल्लीशिखा काश्यप / ३२
- ☞ Higher Education in Post Pandemic Era - Dr.Apurba Kr. Buzar Baruah. / ३५
- ☞ Fintech Revolution in India - Dr.Bipul Kumar Das,Mr Sahdev Mili / ४०
- ☞ Start your Journey Now- Kumari Pallabi / ४२
- ☞ Digital India- Boon or Bone ?- Pharika Barman / ४३
- ☞ Beautiful Mind, Better than a fair complexion -Santanu Kumar Bharadwaj. / ४५
- ☞ Self love - Madhusmita Sharma / ४७
- ☞ India has a rich cultural heritage - Dhritiman Saikia / ४१
- ☞ Travel as a part of Education- Anushmita Baishya. / ४ॡ
- ☞ Corruption - Chinmoy Medhi / ४३
- ☞ Impact of Social Media on the youth - Jyotishman Patowary. / ५०
- ☞ Importance of mental health - Abhilash Sharma / ५१
- ☞ Skill India Mission - Ayush Patar. / ५२
- ☞ Healing the mind,body and the spirit yoga - Baivab Kalita. / ५३
- ☞ Smoking- A challenging health concern -Tinamoni Medhi. / ५४
- ☞ Conservation of Biodiversity - Jintu Medhi / ५५
- ☞ Importance of Education : Understanding our responsibilities - Karabi Malakar / ५१
- ☞ College life - Liza Baishya / ५ॡ
- ☞ New Education Policy 2020 - Chandan Mallick / ५३
- ☞ त्रैष्विक हिन्दी : पूर्वात्तर भारत के विशेष के संदर्भ में- डॉ० जशोधरा बोरा / ७०
- ☞ नागार्जुन के काव्य में सामंती व्यवस्था का विरोध पर एक विशालेषण-श्री सेवाली कलिता तालुकदार / ७२
- ☞ समय का सदुपयोग-अम्बिका देवी / ७४

কবিতা কানন :

- ↪ আইলৈ বুলি একলম - ড০ নিশিগন্ধা তালুকদাৰ / ৬৫
- ↪ অনুভৱ টুকুৰা টুকুৰ - মিনতি মাৰ্মে / ৬৬
- ↪ নীৰৱে অঁকা চিত্ৰখন - মৌচুমী হাজৰিকা / ৬৬
- ↪ নিসংগতা - দ্বীপজ্যোতি সোণোৱাল / ৬৭
- ↪ জিন্দাবাদ মেঙোলা - মৃগাংক ডেকা / ৬৭
- ↪ আকৌ উভতি আহিছে - সোণালী বৰুৱা / ৬৮
- ↪ শিহৰণ - নিশাৰন ঠাকুৰীয়া / ৬৮
- ↪ চিঞৰ - মৃগাংক শৰ্মা / ৬৯
- ↪ চিৰবিদায় - পৰিনীতা গাৰো / ৬৯
- ↪ নিসংগতা আৰু মোৰ সপোনবোৰ - ৰাজ দেৱনাথ / ৭০
- ↪ শূন্যতাৰ দিনলিপি - শ্ৰী ৰাছল ডেকা / ৭০
- ↪ মহাবিদ্যালয় - বিদিশা চাগাৰা / ৭১
- ↪ ৰঙীন পৃথিৱীখনি - ভূপালী ঠাকুৰীয়া / ৭১
- ↪ ভালে আঁছে নে মই? - শ্ৰী ধ্ৰুৱজ্যোতি শৰ্মা / ৭২
- ↪ সপোন - তৃনাৰানী বহাং / ৭২

গল্প গুঞ্জল

- ↪ সেউজ সুবাস - ড০ নিশিগন্ধা তালুকদাৰ / ৮৫
- ↪ ডায়েৰীৰ এখিলা পাত - শ্ৰী জীমনি শৰ্মা / ৯০
- ↪ গোলাম - নিশাৰন ঠাকুৰীয়া / ৯২
- ↪ পৰিস্থিতিৰ টোৱে সলালে জীৱনৰ পথ - ভাস্কৰী উজীৰ / ৯৪
- ↪ অন্তহীন অপেক্ষা - শ্ৰী প্ৰিয়ংকা কলিতা / ৯৬
- ↪ পৰকীয়া - স্মিতা দাস / ৯৮
- ↪ অপেক্ষা - অংকিতা বৈশ্য / ১০১
- ↪ অমানিশা - তৃনাৰানী বহাং / ১০২
- ↪ টোকা বহীৰ পাতত চোৰৰ শপতনামা - সংগীতা দাস / ১০৩
- ↪ Miracle - Trinarani Rahang. / ১০৫
- ↪ The Farmer and his Prisoner Son - Himangshu Deka. / ১০৭
- ↪ সজা - অনিমা ভৌমিক / ১০৮

অনুভৱ স্বৰ

- ↪ কৰ্ম জীৱনৰ আদিৰ পৰা আজিলৈ - শ্ৰী মানৱজ্যোতি বৰকাকতি / ১০৯
- ↪ স্নাতকোত্তৰ নামভৰ্তি আৰু মোৰ কিছু তিতা-মিঠা অভিজ্ঞতা - সজল দাস / ১১১

✳ Srijanee: The Society for Performing Arts Dimoria College, Khetri.

- ↪ Overcoming covid 19 Pandemic - Dr Siva P.K. Chetri. / ৭৩
- ↪ There is no Death - Tinamoni Medhi. / ৭৪
- ↪ Summer - Himangshu Deka / ৭৪
- ↪ Heart Ache - Sentiful Lamare. / ৭৫
- ↪ An Aromatic wind - Jintu Teronpi / ৭৬
- ↪ In Seeking - Ankur Rahang. / ৭৭
- ↪ মেহনত ৰং লায়ী-সাগৰিকা তালুকদাৰ / ৭৮
- ↪ আজাদী-টিনামোনি মেধী / ৭৯
- ↪ মৈ হৰ ৰোজ কোশিশা কৰতা হুঁ - ৰিমা শৰ্মা / ৮০
- ↪ চিড়িয়া-অনু কাঠাৰ / ৮১
- ↪ পানী কে এক বৃন্দ কে প্যাसे हम-অনিমা ভৌমিক / ৮২
- ↪ নাৰী অম্বিকা দেৱী / ৮২
- ↪ হমাৰা ডিমৰীয়া কলেজ- ৰূপা দেৱী / ৮৩
- ↪ খ্যাল - শ্ৰী পুৰ্ণিমা ভৌমিক / ৮৩

✳ Science in a poem - Himangshu Deka. // ৮৪

অতিথি শিতান

- ↪ ১) মৌখিক ইতিহাসত ডিমৰীয়াৰ লোকগীত পদ আৰু কেইটামান জগৰ নলগা ৰগৰ - মুৰুলীধৰ দাস // ১১৩
- ↪ ২) সুস্থ সমাজ নিৰ্মানত শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ কৰ্ম সংস্কৃতিৰ প্ৰাসংগিকতা - ডলী ঠাকুৰীয়া // ১২০
- ↪ ৩) পাঠোদ্ধাৰ : এটি চমু অৱলোকন - ভাস্কৰ বৰদলৈ // ১২৩

সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে মই সমূহ সন্মানীয় ব্যক্তি তথা অগ্রজ অনুজলৈ মোৰ প্ৰণাম জনালো লগতে যিসকল চিৰনমস্য ব্যক্তিৰ অৰিহণাৰ বাবে আজি এই পৰ্যায়ত মহাবিদ্যালয়খন উপনীত হৈছে তেখেতসকলকো মই এই ছেগতে শ্ৰদ্ধাৰে সুৰ্ৰিছো।

ডিমৰীয়া অঞ্চলটোৱেই হ'ল সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ ভঁড়াল। অসমৰ সাহিত্য সংস্কৃতিৰ ভঁড়ালটো চহকী কৰাত ডিমৰীয়া অঞ্চলৰ যথেষ্ট অৰিহণা আছে। প্ৰতিভা তেতিয়াও আছিল এতিয়াও আছে কিন্তু প্ৰতিভা বিকাশৰ তথা প্ৰদৰ্শনৰ বাবে মঞ্চ এখনৰ অভাৱ মইও অনুভৱ কৰিছিলো। মই বিচাৰো যে ডিমৰীয়া অঞ্চলটো সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত সদায় জিলিকি থাকক তথা নতুন নতুন প্ৰতিভা ওলাই আহক।

মহাবিদ্যালয়ত প্ৰৱেশ কৰাৰ পাছতেই গম পাইছিলো ছাত্ৰ-একতা সভাৰ নিৰ্বাচনীৰ কথা। বহুতেই মোক ব্যক্তিগতভাৱে নিৰ্বাচনীত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ কথা কৈছিল। পদ কেইটি চালো দেখিলো আলোচনী সম্পাদকৰ পদটি যিহেতু মোৰ ঘৰখন সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত লগতে মোৰ মনটো শিল্পীসুলভ গতিকে এই পদটি মোৰ বাবে উচিত বুলি ভাবিলো। নিৰ্বাচনীত অংশগ্ৰহণ কৰিলো ৰাজনীতিৰ অ, আ, ক, খ একো নজনাকৈ ঈশ্বৰৰ ইচ্ছাত লগতে বন্ধু-বান্ধৱীৰ প্ৰচেষ্টাত সকলোৰে সহায় সহযোগিতাত বিপুল ভোটত জয়ী হ'বলৈ সমৰ্থ হ'লো। জয়ী হোৱাৰ পিছত অনুভৱ কৰিলো ইমান এখন নাম থকা মহাবিদ্যালয়ৰ সম্পাদক গতিকে দায়িত্বয়ো বহু থাকিব। মোৰ পদবীটো সাহিত্যৰ লগত যিহেতু জড়িত গতিকে মোৰ চেষ্টা আছিল ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সমূহক সাহিত্য চৰ্চাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী কৰা লগতে এখন মঞ্চ প্ৰদান কৰা।

মই বিশ্বাস কৰো শব্দই সৃষ্টি কৰে সোণালীৰ শুভাৰম্ভণি। এইয়াৰ কথা মই ছাত্ৰ-নিৰ্বাচনীত বেছিকৈ অনুভৱ কৰিছিলো। নিৰ্বাচনীৰ ৰণ-কৌশল হিচাপে মই এটা শ্লোগান ব্যৱহাৰ কৰিছিলো। শ্লোগানটো আছিল—

“ওলাই আহিছো মই

মনত দৃঢ়তা লৈ

নিষ্ঠাৰে কৰিম কাম

উজলাম ডিমৰীয়াৰ নাম।”

এই শ্লোগানটো যেতিয়া মই ছাত্ৰ-সমাজৰ মাজত চিঞৰি চিঞৰি কৈছিলো তেতিয়া বাৰ বাৰ অনুৰোধ আহিছিল ছাত্ৰ-সমাজৰ তৰফৰ পৰা শ্লোগানটো পুনৰবাৰ আওৰাবলৈ। শ্লোগানটো মই নিজে সৃষ্টি কৰা যদিও ইয়াৰ ব্যৱহৃত শব্দকেইটা মই পিছতহে অনুভৱ কৰিছিলো। ছাত্ৰ-সমাজে শব্দবোৰ ভালকৈ শুনিলি আৰু এয়াই প্ৰমাণ সাহিত্যৰ প্ৰতি প্ৰেম ছাত্ৰ-সমাজৰ আজিও আছে।

সাহিত্য-সংস্কৃতি হ'ল এটা জাতিৰ সম্পদ। লগতে এখন ঠাইৰ আকৰ্ষণৰ কেন্দ্ৰবিন্দু। ই এটা জাতিৰ বৰ্ণনা কৰে। ডিমৰীয়া অঞ্চলৰ কথা ক'লে ইয়াত থকা থলুৱা কৃষ্টি-সংস্কৃতিয়ে এই ঠাইখনৰ বৰ্ণনা কৰে। উদাহৰণস্বৰূপে বিশ্ববিখ্যাত 'লালিলাংৰ কথা ক'লেই ডিমৰীয়া ছবিখন সকলোৰে চকুত ভাহি উঠে। মই দৃঢ় বিশ্বাসী সাহিত্যৰ ক্ষেত্ৰত আমি ডিমৰীয়াবাসী সদায় চহকী হৈ থাকিম।

“আলোচনী হ'ল সাহিত্য চৰ্চা তথা নিজ নিজ সাহিত্যসুলভ চিন্তাশক্তিৰ বহিঃ প্ৰকাশৰ এক বিশাল মঞ্চ।” মই ভাবো সাহিত্য চৰ্চা কৰা প্ৰত্যেকগৰাকী ডিমৰীয়ানে এখন মঞ্চ পালে। মই দৃঢ় বিশ্বাসী আগন্তুক দিনতো তেওঁলোকে চৰ্চা অব্যাহত ৰাখিব আৰু ডিমৰীয়াৰ সাহিত্য উৰালক এক নতুন দিগন্তলৈ তথা অধিক চহকী কৰি তুলিব।

এই ছেগতে মই সন্মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰমুখ্যে তত্ত্বাৱধায়ক ছাৰ, বাইদেউৰ লগতে সমূহ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা তথা অনাশিক্ষণ কৰ্মচাৰীবৃন্দ, ছাত্ৰ-একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া, সকলোলৈ মোৰ ধন্যবাদ তথা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে মই আশাবাদী যেন তেওঁলোকে এই আলোচনীখন আঁকোৱালি লৈ মোৰ ভুল ত্ৰুটিবোৰ আওকান কৰি মোক যাতে ক্ষমা কৰে। সকলোৰে সহায়-সহযোগিতা লগতে আশীৰ্বাদ সমূহ সদাই মোৰ বাবে উৎসাহ আৰু প্ৰেৰণা স্বৰূপ। মনত দৃঢ়তা লৈ কৰ্মস্পৃহা ভাৱেৰে সদায় আঙুৰাই যাম মাথো লাগে সকলোৰে মৰম আৰু সাহস।

ধৃতিমান শইকীয়া

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ-একতা সভা

চ'ৰেই-পূজাৰ গীত : এটি আলোচনা

ড°পংকজ নমঃশূদ্ৰ

সহকাৰী অধ্যাপক, স্নাতকোত্তৰ অসমীয়া বিভাগ

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়, ক্ষেত্ৰী

পাতনি :

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত অঞ্চল সমূহৰ ভিতৰত হাজোৰ এক সুকীয়া স্থান আছে। লৌহিত্যৰ উত্তৰ পাৰত অৱস্থান কৰা কামৰূপ জিলাৰ অন্তৰ্গত এই অঞ্চলটিয়ে মহাকাব্য আৰু পুৰাণৰ দিনৰে পৰা স্বকীয় ঐতিহ্য অক্ষুণ্ণ ৰাখিছে। বুৰঞ্জী প্ৰসিদ্ধ এই ঠাইখনত তিনিটা জাতিৰ গৰিমাৰ স্ৰোত বৈ আহিছে অতীতৰে পৰা। ইতিহাসে গৰকা এই ঠাইখন হিন্দু, মুছলমান আৰু বৌদ্ধ ধৰ্মীয় লোকৰ মহা সমন্বয়থলী। ইয়াত তিব্বতী বৌদ্ধসকলে হাজোৰ পাহাৰৰ এজোপা প্ৰকাণ্ড শালগছৰ তলত বুদ্ধদেৱৰ মহাপৰি নিৰ্বাণ হোৱা বুলি বিশ্বাস কৰে। বৰ্তমানেও মাধব মন্দিৰৰ উত্তৰ-পূব দিশত ভগৱান বৌদ্ধমূৰ্ত্তিৰ আধা অংশ বিৰাজমান। বছৰৰ প্ৰতি মাঘ বিহুত ভূটান পাহাৰৰ ভূটীয়া সকল মাধৱমন্দিৰলৈ আহি বৌদ্ধদেৱৰ মূৰ্ত্তি দৰ্শন কৰে।

হাজো তীৰ্থ নগৰী হিচাপেও খ্যাত। ইয়াতে হিন্দুসকলৰ পঞ্চতীৰ্থ (মাধব মন্দিৰ, কেদাৰ মন্দিৰ, কামেশ্বৰ মন্দিৰ, কমলেশ্বৰ মন্দিৰ আৰু গণেশ মন্দিৰ), ইয়াৰোপৰিও হাজোৰ তিনিখন ঐতিহ্যৰ মণ্ডিত পাহাৰ মদনাচল, গৰুড়াচল আৰু মণিকূটত অসংখ্য দেৱ-দেৱীৰ মূৰ্ত্তিৰ ভাস্কৰ্য্য পোৱা গৈছে। উল্লেখনীয় যে হাজোৰ প্ৰতিখন পাহাৰৰ শিলৰ টুকুৰাবোৰত ইতিহাসৰ চানেকি পোৱা যায়। ইছলাম ধৰ্মৰ এগৰাকী ধৰ্মপ্ৰাণ সাধু পুৰুষ গিয়াচুদ্দিন আউলিয়াই বিশ্বজুৰি ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰি ঘূৰি ঘূৰি আহি হাজোত একুৰি বছৰকাল অতিবাহিত কৰাৰ কথা উল্লেখ আছে। হাজোৰ মুচলমান সকলৰ পোৱামৰ্কা দৰগাহ তাৰে প্ৰমান। উল্লেখনীয় যে ৰাজনৈতিক ভাৱে বিভিন্ন সময়ত আহোম, মোগল, কোচ আৰু ইংৰাজৰ অধীনত থকা বাবে অঞ্চলটিৰ সামাজিক, সাংস্কৃতিক আৰু ধৰ্মীয় জীৱনো অতিশয় বৈচিত্ৰপূৰ্ণ। বংগদেশৰ ধৰ্মগুৰু চৈতন্যদেৱ হাজোলৈ অহাৰ প্ৰবাদ পোৱা যায়। হাজোত তেওঁ সূদীৰ্ঘকাল কটায়। তেওঁ বাসকৰা ঠাই ডোখৰ আজিও “চৈতন্য ঘোপা” নামে জনাজাত। মহাপুৰুষ মাধবদেৱ পাটবাউসীত থকা সময়ত কেইবা বাৰো হাজোলৈ আহে। মাধবদেৱৰ প্ৰিয়শিষ্য লক্ষ্মীকান্ত আঁতেয়ে তেৰাৰ আজ্ঞাত লখাইতৰা নদীৰ পাৰত ধোপৰঙৰি সত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰে আৰু মাধবদেৱে মহাপুৰুষ শংকৰ দেৱৰ ‘ৰুদ্ৰিনীহৰণ’ নাটখন প্ৰথম বাৰৰ বাবে হাজোত ভকত বৈষ্ণৱৰ সহযোগত এই সত্ৰ খনতে অভিনয় কৰি দেখুৱায়। দামোদৰ দেৱৰ পিতৃ সদানন্দই হাজোৰ ৰত্নেশ্বৰ গাঁৱত বসতি কৰিছিল বুলি প্ৰবাদ পোৱা যায়। গতিকে দেখাযায় যে ধৰ্মীয় আৰু সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যৰ বাবে প্ৰাচীন কালৰে পৰা বৰ্তমানলৈকে হাজোলৈ বিভিন্ন কাৰণত সমাগম হৈছে - বিভিন্নজন দাৰ্শনিক, পণ্ডিত, ৰজা, মহাপুৰুষ তথা নানাজন সন্ত-মহন্তৰ। বৰ্তমানে পৃথিৱীৰ বিভিন্ন বিদেশী পৰ্যটক আহি হাজো অঞ্চলৰ সভ্যতা-সাংস্কৃতিৰ ওপৰত গৱেষণা কৰিছে।

হাজো ৰাজহ চক্ৰ চাৰিখন মৌজাৰে গঠিত। এই চাৰিখন মৌজাত সৰ্কমুঠ - এশ সাতত্ৰিশ খন গাঁও আছে আৰু বৰ্তমানৰ জনসংখ্যা ১,৯৮,১৫১। হাজোৰ মুঠ মাটিকালি ৬৮১.২ বৰ্গ কিলোমিটাৰ। এক সুন্দৰ আৰু মনোমোহা ভৌগোলিক পৰিসীমাই অঞ্চলটি লাভগাময় কৰি ৰাখিছে। হাজোৰ আবাসী সকলৰ সম্প্ৰদায়ো ভিন্ন ভিন্ন। কলিতা, কোঁচ, কেওট, ব্ৰাহ্মণ, মালাকাৰ, পাটোৱাৰী, নমঃশূদ্ৰ, কৈবৰ্ত্ত, সুৰী, বড়ো, কছাৰী, হীৰা, কুমাৰ, চমাৰ, বগিয়া, যুগী, নাপিত, মুখী (মুচি), বৈশ্য, কায়স্থ, ধোবি, গণক, আদি সম্প্ৰদায়ৰ লোক আছে। মুছলমানৰ ভিতৰত শ্বেখ আৰু ছৈয়দ আদি সম্প্ৰদায়ৰ লোকৰ বসতি আছে। এই সম্প্ৰদায় সকলৰ প্ৰধান জীৱিকা কৃষি। চৰকাৰী চাকৰীয়াল সকলৰ তুলনাত ব্যৱসায়-বাণিজ্য, কৰা লোকৰ সংখ্যাই অধিক। ইয়াৰে অধিকতৰ লোক মৎস্যজীৱি, ইয়াৰোপৰি কমাৰ, মুৎশিল্পকাৰ, পিতল শিল্পী, কাঠ মিস্ত্ৰী, পুষ্পশিল্পী আৰু দিন হাজিৰা কৰি খোৱা লোকৰ সংখ্যাই সৰহ। সেইবাবে ধৰ্মীয় আৰু সাংস্কৃতিক জীৱনৰ দৰে ইয়াৰ লোকৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক জীৱনো বিচিত্ৰময়। অঞ্চলটিত বিভিন্ন স্থানত বসবাস কৰা বিভিন্ন সম্প্ৰায়ৰ মাজত বিভিন্ন উৎসৱ পাৰ্বনৰ পৰম্পৰা চলি আহিছে সুদূৰ অতীতৰ পৰাই। আৰু এই উৎসৱ-পাৰ্বনৰ মাজেদি প্ৰকট হৈ আহিছে হাজো অঞ্চলৰ বৰ্ণাঢ্য সামাজিক-সাংস্কৃতিক-ৰাজনৈতিক আৰু ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতা। হাজো অঞ্চলৰ বিভিন্ন উৎসৱ পাৰ্বন উপলক্ষে পৰিৱেশণ কৰা গীত-মাত-কথা অসমীয়া লোক সাহিত্য চৰা অতুলনীয় সম্পদ। সেয়েহে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ লোকসাহিত্যৰ বিচাৰ বিশ্লেষণ তথা সংগ্ৰহ আৰু শ্ৰেণী সমূহৰ ক্ষেত্ৰত সিৰোবৰ প্ৰতি সূক্ষ্ম দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰি গৱেষণা কৰাটো নিতান্তই প্ৰয়োজনীয় বিষয়।

অঞ্চল একোটিৰ গৌৰবময় ঐতিহ্য অনুধাৰনৰ ক্ষেত্ৰত লোক সাহিত্যৰ অধ্যয়ন অৰু গৱেষণাৰ জৰিয়তে বিচাৰ বিশ্লেষণ কৰা নিতান্তই প্ৰয়োজনীয়। লোক সাহিত্যই মানৱীয় অনুভূতিৰ বৰ্ণনায় ৰূপ সমূহৰ উদ্ভাসিত কৰে। লোক সাহিত্যই কেতিয়াবা এইবোৰক গদ্য ৰূপত আৰু কেতিয়াবা সুৰৰ মাধুৰ্য্যৰে কবিতা আৰু গীতৰ ৰূপত এক নিটোল ছন্দেৰে বান্ধি থয়। উল্লেখনীয় যে মৌখিক সাহিত্য অবিহনে আধুনিক সাহিত্য সুন্দৰ হ'ব নোৱাৰে। আমাৰ পুৰুষানুক্রমে চলি অহা লোক-সাহিত্যৰ অমূল্য সম্পদৰাজিৰ সংগ্ৰহ, শৃঙ্খলাবদ্ধ অধ্যয়ন, সুক্ষ্ম চিন্তা-চৰ্চা আৰু অনুশীলনৰ অত্যন্ত প্ৰয়োজন তথা অপৰিহাৰ্য। এইবোৰৰ সুস্থ চিন্তা-চৰ্চাই মানৱ সম্পদৰ অগ্ৰগতিতো এক প্ৰভুত বৰঙনি যোগাব। আৰু এনে উদ্দেশ্য সাৰোগত কৰি নিজ হাজোৰ কেইবাটাও চুবুৰী আৰু সম্প্ৰদায়ৰ মাজত একান্তভাৱে নাৰীকেন্দ্ৰিক এক ব্যক্তিক্ৰমী লোক উৎসৱ 'চৰে বৰাত'ৰ গীতত নাৰী জীৱন' শীৰ্ষক বিষয়টি পোহৰলৈ আনি ইয়াৰ বিচাৰ বিশ্লেষণ কৰাৰ যত্ন কৰা হৈছে।

সুদূৰ অতীতৰ পৰাই হাজো অঞ্চলত নাৰী সকলৰ মাজত প্ৰচলিত হৈ আহিছে বিভিন্ন গীত-মাত। বিষয়-বস্তুৰ বৈবিধ্য আৰু গঠন-ৰীতিৰ বিচিত্ৰতাৰে হাজোৰ এই লোক-গীত-মাতবোৰ সুসমৃদ্ধ। ইয়াৰোপৰি এই অঞ্চলৰ কৃষিজীৱি, গঞালোকৰ কৰ্মমুখী জীৱনৰ প্ৰতিফলক স্বৰূপেও এই গীত মাতবোৰৰ মূল্য অপৰিসীম। হাজোৰ এই লোক গীতমাতবোৰ সৃষ্টি, চৰ্চা আৰু বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত এই অঞ্চলটিৰ ধৰ্মীয় প্ৰভাৱ ভৌগলিক অৱস্থান, জলবায়ু, প্ৰাকৃতিক-সৌন্দৰ্য আদিৰ লগতে হাজোৰ লোকসমাজ বিশেষকৈ নাৰীসকলৰ মাজত প্ৰচলিত নানান-লোকাচাৰ, উৎসৱ-পাৰ্বন, ভৌবিক সংস্কৃতিৰ পৰিবেশ্যকলা আদিৰ প্ৰভাৱ অনতিক্ৰম্য। নাৰীসকলৰ মাজত প্ৰচলিত বিভিন্ন উৎসৱ অনুষ্ঠান উপলক্ষে পৰিৱেশিত গীত-মাত, কথা-অসমীয়া লোক সাহিত্যৰো আপুৰীয়া সম্পদ। লোক সাহিত্যৰ শ্ৰেণী অনুযায়ী 'চৰে বৰাত'ৰ গীতসমূহ একান্তভাৱে অনুষ্ঠানমূলক লোকগীতৰ শাৰীত ধৰিব পাৰি। ইবোৰত লোকগীতৰ সমস্ত বৈশিষ্ট্য ৰক্ষিত হৈছে। উল্লেখনীয় যে হাজো অঞ্চলত প্ৰচলিত 'চৰাই-বৰাত'ৰ গীতসমূহ একান্তভাৱে নাৰীসকলে পালন কৰা এটি ব্যক্তিক্ৰমী লোক উৎসৱ 'চৰে-ব্ৰত' অনুষ্ঠান চিৰ লগত জড়িত। এই 'চৰে-বৰাত'ৰ গীতসমূহ হাজো অঞ্চলৰ মহিলা সকলৰ একচেতীয়া সম্পদ। নাৰীকেন্দ্ৰিক এই গীতবোৰৰ মাজত নাৰী হৃদয়ৰ আবেগ-অনুভূতি, বিশ্বাস-আস্থা, সাহস আৰু সৌন্দৰ্যৰ প্ৰতি থকা স্বাভাৱিক মোহ, স্পষ্টভাৱে ফুটি উঠিছে। 'চৰে-বৰাত'ৰ এই গীতবোৰ যিহেতুকে নাৰী জীৱনৰ এটা অতি মধুৰ আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ বিবাহৰ লগত জড়িত। ইয়াৰ পৰিৱেশনৰ সুৰো বিয়াগীতৰ সুৰৰ দৰে। বিবাহ অনুষ্ঠানত যিদৰে পৰিৱেশ অনুযায়ী বিভিন্ন স্তৰত গীতগোৱা হয়, 'চৰে বৰাত'ৰ গীতবোৰো উৎসৱটিৰ ভিন্ন ভিন্ন অংশৰ লগত সংগতি ৰাখি পৰিৱেশন কৰা হয়। উল্লেখযোগ্য যে এই গীতবোৰৰ মাজেৰে নাৰী হৃদয়ৰ গভীৰ বিশ্বাস আৰু আস্থা সুন্দৰভাৱে বিধৃত হৈছে। ইয়াৰোপৰি নাৰীৰ একান্ত ব্যক্তিগত জীৱনৰ সমস্যা সাহিত্যিক সমস্যা হিচাপে মূল্য দিবলৈ বিচৰা হৈছে এই গীতবোৰৰ মাজেৰে। যদিও লোক বিশ্বাসৰ ভেটিত এই গীতবোৰৰ জন্ম হৈছে তথাপি এই গীতবোৰৰ মাজত নাৰী জীৱন সুন্দৰভাৱে উদ্ভাসিত হৈছে।

'চৰে-বৰাত'ৰ উৎপত্তি :

সুদূৰ অতীতৰ পৰাই 'চৰে-বৰাত' অনুষ্ঠানটি হাজো অঞ্চলৰ নাৰীসকলৰ মাজত প্ৰচলিত হৈ আহিছে। এই অনুষ্ঠানটিৰ জন্ম কেনেদৰে হ'ল এই বিষয়ে কোনেও আজিলৈকে স্পষ্ট মতামত দাঙি ধৰিব পৰা নাই। হাজো অঞ্চল পৰ্বত-পাহাৰ, নদ-নদী, জান-জুৰি, বিল-খালেৰে পৰিপূৰ্ণ এক বিনন্দীয়া ঠাই। ইয়াত বিভিন্ন গছ-গছনি, ফল-ফুলে জ্যোতিষ্কাৰ হৈ আছে। হাজোৰ পাহাৰ-পৰ্বত আৰু বিল বোৰত বিভিন্ন পৰিভ্ৰমি চৰাই-চিৰিকতিৰে সমাগম ঘটে। বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ চৰাইৰ ৰং বিৰঙৰ চিত্ৰ ইয়াত দেখা পোৱা যায়। চৰাইক লৈ কেইবাটাও 'সাধুকথা' হাজো অঞ্চলত আজি প্ৰচলিত হৈ আহিছে। চৰাইয়ে হাজো অঞ্চলৰ লোকৰ মাজত এখন সুন্দৰ স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। 'শগুন বধ' কৰাটো হাজো অঞ্চলৰ লোকে মহাপাপ বুলি এতিয়াও বিশ্বাস কৰে। শগুন হৈছে 'জটায়ু গৃধৰ' অন্য এটা ৰূপ। অৰ্থাৎ 'জটায়ু গৃধ' মানে শগুন জাতীয় প্ৰাণী। জটায়ু পক্ষী হৈছে ৰামায়ণৰ এক চৰিত্ৰ। মহাকাব্য ৰামায়ণত বনবাসী ৰামক সীতাৰ প্ৰথম সন্ধান দিছিল এই জটায়ুপক্ষীয়ে। সীতাক হৰণ কৰি লৈ যাওঁতে আকাশ মার্গত জটায়ুয়ে ৰাৱণৰ লগত যুদ্ধ কৰি মৃত্যু মুখত পৰিছিল।

হাজোৰ জন বিশ্বাস মতে 'চৰে বৰাত'ৰ উৎপত্তিৰ লগত ৰামায়ণৰ 'সীতা হৰণ'ৰ কাহিনীৰ সম্পৰ্ক আছে। ৰাৱণে পঞ্চৱতীৰ পৰা অসহায় সীতাক হৰণ কৰি নিয়াৰ পথত জটায়ু পক্ষীয়ে বাধা দিছিল আৰু সেইবাবে পক্ষীৰ প্ৰতি সীতাৰ মনত ভক্তি ভাৱৰ উদ্ৰেক কৰিলে। ইয়াৰ পিছত সীতাৰ অন্বেষণত ঘূৰি ফুৰা ৰাম লক্ষ্মণকো ৰাৱণে কৰা ঘৃণনীয় কাৰ্য্যৰ বতৰা দিছিল আৰু জটায়ু কথাৰ সূত্ৰ ধৰিয়ে, ৰামে লংকাৰ পৰা সীতাক পুণৰ উদ্ধাৰ কৰিছিল। বনবাসী ৰামচন্দ্ৰক সীতাহৰণৰ প্ৰথম বতৰা দিছিল জটায়ু পক্ষীয়ে। এনেদৰে স্বামী-স্ত্ৰীৰ বিচ্ছেদ আঁতৰাই পুণৰ মিলনৰ পণ ৰচনা কৰি দিয়াৰ পৰাই পক্ষীৰ প্ৰতি নাৰী হৃদয়ত এক বিশেষ ধাৰণাই স্থান পালে। তেওঁলোকৰ বিশ্বাস জন্মিল যে পক্ষীক সন্তুষ্ট কৰিব পাৰিলে আৰু ভক্তিভৰা কামনা জনালে স্বামী স্ত্ৰীৰ সম্পৰ্ক মধুৰ হয়, বিচ্ছেদ আঁতৰে আৰু স্বামীৰ মঙ্গল হয়।^১

উল্লেখযোগ্য যে বর্তমানেও হাজো অঞ্চলত বামাণৰ জনপ্ৰিয়তা হ্রাস পোৱা নাই। দুৰ্গাৰীৰী 'গীতি বামাণৰ'ৰ পদ হাজো অঞ্চলৰ আয়তীসকলে বিয়াগীতৰ সুৰত গায় আৰু ভকত বৈষ্ণৱ তথা পুৰুষ ভকত সকলে বৰগীতৰ সুৰত পৰিৱেশন কৰে। সীতাই জটায়ুৰ মৃত্যুৰ পিছত পক্ষীক পূজা কৰিছিল বুলি জনা যায়। শান্তি-সীতাৰ জটায়ুৰ প্ৰতি থকা অগাধ ভক্তিয়ে পিছলৈ খুব সম্ভৱ হাজো অঞ্চলৰ নাৰী হৃদয়ত ঠাই ল'লে আৰু এনেদৰে চৰাইৰ প্ৰতি থকা অচলা ভক্তিয়ে প্ৰবাহ বৰ্ত্তমানলৈ কঢ়িয়াই আনিলে সীতাৰ মনৰ গভীৰ বিশ্বাস আৰু শ্ৰদ্ধাই হাজোৰ নাৰীসকলৰ মনত বাহ লোৱা যেন লাগে কাৰণ জটায়ুৰ বাবে বামে লংকাৰ সন্ধান পাইছিল শেষত বামে সীতাক উদ্ধাৰ কৰিছিল। জটায়ু পক্ষীৰ বাবেহে বাম আৰু সীতাৰ পুণৰ মিলন সম্ভৱ হৈছিল। খুব সম্ভৱতেনে পৰম্পৰাৰ আধাৰতে হাজো অঞ্চলৰ জনমানসত এক গভীৰ বিশ্বাসৰ জন্ম হৈছিল যে অতি ভক্তিভাৱে কুমাৰী ছোৱালীয়ে চৰাইক পূজা কৰি মনৰ গোপন আকাংক্ষা ব্যক্ত কৰিলে সি গৈ ভৱিষ্যত স্বামীক অৱগত কৰাবগৈ। হাজোৰ মহিলা সকলে পৰম্পৰাগতভাৱে কৰি অহা 'চৰে-বৰাত' উৎসৱটিৰ উৎপত্তিৰ অন্তৰালত এনে লোকবিশ্বাস জড়িত হৈ থকাটো একো অমূলক নহয়। গতিকে দেখা যায় যে হাজো অঞ্চলৰ 'চৰে-বৰাত' অনুষ্ঠানটি কেতিয়াৰ পৰা জন্ম হ'ল সেই কথাৰ স্পষ্ট সময় সীমা সম্পৰ্কে কোনো সন্ধান দিব নোৱাৰিলেও এইটো কথা ঠিক যে এই অনুষ্ঠানটি 'চৰাই' পূজা উপসনাৰ লগত জড়িত সেইটো ধূৰূপ। কথিত আছে যে এই লোক- উৎসৱটিৰ আৰম্ভণিত কেৱল কুমাৰী আপী (ছোৱালী) বিলাকেহে অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। কিন্তু পৰৱৰ্তী স্তৰত অকুমাৰী, কুমাৰী অথবা সধবা আৰু স্বামীৰ ঘৰ ত্যাগ তথা স্বামীৰ পৰা বিচ্ছেদ হোৱা স্বীয়েও এই পূজাত অংশগ্ৰহণ কৰা দেখা যায়।

'চৰে-বৰাত' শব্দটিৰ দুটা অৰ্থ নিহিত হৈ আছে। চৰাই শব্দৰ গ্ৰাম্য ৰূপ হৈছে 'চৰে' অৰ্থাৎ চৰাই। ব্ৰত শব্দৰ গ্ৰাম্যৰূপ বা আঞ্চলিক ৰূপ 'বৰাত' যাৰ অৰ্থ - 'ব্ৰত পালন'। 'চৰাই-ব্ৰত' অৰ্থাৎ 'চৰে-বৰাত' এই লোক উৎসৱটি হাজো অঞ্চলৰ নাৰী কেন্দ্ৰিক উৎসৱ। কুমাৰী ছোৱালী বোৰে ভৱিষ্যত এজন সুস্থ সৰল, সুন্দৰ উপযুক্ত স্বামী পোৱাৰ আশাৰে এই পূজা-অৰ্চনা কৰে। সধবা নাৰীসকলে গাৰ্হস্থ্য জীৱনত যাতে স্বামীৰ লগত মনোমিলন্য তথা বিচ্ছেদ নঘটাকৈ সুখে-সন্তোষে থাকি এখন সুখৰ সংসাৰ গঢ় দিব পাৰে সেই উদ্দেশ্য 'চৰে-বৰাত' উৎসৱটি পালন কৰে। এই পূজা আঘোন মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথি 'মহাহো'ৰ দিনা কৰা হয়। পূৰ্ণিমাৰ দিনা ৰাতিপুৱাৰ পৰা ব্ৰত আৰম্ভ হয়। ব্ৰতশেষ নোহোৱালৈকে বৰতী সকলে এটুপি পানীও মুখত নিদিয়। ব্ৰতৰ আগদিনাতে নিৰ্বাচন কৰি লোৱা ঠাইডোখৰ গোৱৰ মাটিৰে লেপি পৰিষ্কাৰ কৰি লোৱা হয়। ৰাতিপুৱাই উঠিয়ে বৰতী সকলে গা-পা ধুই অতি পবিত্ৰভাৱে নতুন সাজ-পাৰ পৰিধান কৰি দলবান্ধি সূৰ্য্য উদয়ৰ আগে আগে 'কেদাৰ' আৰু 'মকাম' পাহাৰলৈ যায় তাৰ পৰা সৰৈফুল, সৰৈফুলৰ ডাল পাত আৰু সাদুলি (সাদুলি) গছৰ পাত কাটি আনে। সৰৈফুল আনিব যাওঁতে বিভিন্ন ধৰণৰ নাচ গান কৰি অতি আনন্দ উল্লাখ কৰে। পাহাৰৰ পৰা সৰৈফুল সংগ্ৰহ কৰি ইয়াৰ পিছত লাখাই তৰা নদীৰ পৰা ঝাওঁবন আনিব যায়। কোনো কোনোয়ে লাখাইতৰ নদীত পুনৰ গা-পা ধুই সাতুৰি-নাদুৰি আনন্দ ৰইচ কৰা দেখা যায়। ইয়াত একান্তমানে নাৰীসকলে মনৰ দুৰাৰ খুলি প্ৰাণঢালি গীত-নৃত্য কৰে। এনেদৰে সৰৈফুল, সাদুলিগছৰ পাত, ঝাওঁবন লৈ দুপৰীয়া হোৱাৰ আগে আগেয়ে ঘৰলৈ উভতি আহি সন্ধিয়া পূজাৰ আয়োজন কৰে। ৰাতিপুৱা পাহাৰৰ পৰা অনা সৰৈফুলৰ ডাল-পাত, ঝাওঁবনেৰে পূজাৰ বেদী তৈয়াৰ কৰা হয়। বেদীৰ চাৰিওফালে চাৰিটা সৰু সৰু কলপুলি পোতা হয়। 'শুভেৰী' হৈছে 'চৰে-বৰাত' পূজাৰ প্ৰধানতম অংগ। 'শুভেৰী' কুহিলাৰে তৈয়াৰ কৰা হয় আৰু ৰং বিৰঙৰ কাগজৰ ফুল কাটি দিয়া হয় আৰু ইয়াক দেখিবলৈ মন্দিৰ সদৃশ। আগতে তৈয়াৰ কৰা মাটিৰে নিৰ্মিত চৰাইৰ পুতুলা মূৰ্ত্তিবোৰ ৰং বিৰঙ কৰি সজাই ৰখা হয়। মাটিৰে নিৰ্মিত এই পুতুলা মূৰ্ত্তিবোৰ বিভিন্ন ধৰণে তৈয়াৰ কৰা হয়। চৰাইবোৰৰ কেইটামান সৰু সৰু মাটিৰ চাপ তৈয়াৰ কৰি তাত বাহ কাঠিৰে বিন্ধাই দিয়া হয়। ইয়াক 'জুমুৰি' চৰাই বুলি কোৱা হয়। ৰাজহংস, ময়ূৰ চৰাই, পাৰচৰাই আদি বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ চৰাই তৈয়াৰ কৰা হয়। ইয়াত মৃৎশিল্পৰ সুন্দৰ নিদৰ্শন দেখা যায়। লগতে নাৰী মনৰ সৌন্দৰ্য্যৰো আভাষ পোৱা যায়, চৰাইবোৰৰ গাত প্ৰলেপ দিয়া ৰংবোৰৰ মাজেৰে। শুভেৰীৰ সন্মুখত এখন ধনু এমুঠি কাড় ওলোমাই ৰখা হয়। তাৰ পিছত আৰম্ভ হয় লৌকিক ক্ৰিয়া কাণ্ড। ওচৰেৰে কেনো পুখুৰী বা কুৰী (নাদ) ৰ পৰা মৌলিক আচাৰ বিধিৰে বৰতীসকলে পানী তুলি আনি শোভেৰীৰ কাষত সেই পানীৰ ঘাট প্ৰতিষ্ঠা কৰে। ঘটৰ ওপৰত ডাব নাৰিকল আমৰ ডালি আৰু এৰা সূতাৰে বান্ধি দিয়া হয়। লগতে তাত নাৰিকল এজোৰ, ৰবাব টেঞ্জা এজোৰ, বোকা কোমোৰা তামোল- পান আৰু বেদীৰ দুই মূৰত দুডাল ডাল পাত যুক্ত পূৰ্ণ কুঁহিয়াৰ পুতি ৰখা হয়। ইয়াৰ পিছত শুভেৰীৰ সন্মুখত বিভিন্ন উপাচাৰেৰে নৈবেদ্য আগবঢ়াই ভক্তি পূৰ্ণভাৱে ধূপ-ধূনা বন্তি জ্বলাই পুৰোহিত এজনৰ দ্বাৰা পূজা এভাগ কৰে আৰু বৰতীসকলে মনোকামনা ব্যক্ত কৰি শুভেৰীৰ সন্মুখত আঠুকাটি পঞ্চদেৱতা আৰু 'হৰগৌৰী'ৰ আশীৰ্বাদ লয়। যাতে মনে বিচৰা একো একো গৰাকী 'স্বামী' লাভ কৰে। আৰু সধবাসকলে

১) ড° অনন্ত কুমাৰ শৰ্মা & হাজোৰ লোক-সংস্কৃতি, পৃষ্ঠা- ১৫

নিজৰ স্বামীৰ দীৰ্ঘায়ু আৰু মংগল কামনা কৰে।

‘চৰে-বৰাত’ৰ উৎসৱটি আনন্দ মুখৰ কৰিবৰ বাবে ঢুলীয়া আৰু বেণু পাৰ্তিৰো ব্যৱস্থা কৰা হয়। বিয়ালৈ নিমন্ত্ৰণ কৰা আলহী অতিথি সকলক চাহ-জলপান, তামোল-পানেৰে আপ্যায়িত কৰা হয়। এখন সম্পূৰ্ণ অসমীয়া বিয়াৰ দৰে বৰতীসকলে গীত-নৃত্য আৰু পুৰোহিতৰ হোম পাঠ আদিৰ ধ্বনিৰে এই উৎসৱ মুখৰিত হৈ উঠে। উল্লেখযোগ্য যে ‘পুৰোহিতজন যোৱাৰ পিছতহে নাৰীসকলে বৰতৰ ঠাইত হিয়া উজাৰি গীত গাই নৃত্য কৰে আৰু বিভিন্ন অঙ্গী-ভঙ্গীৰে এটা নাটকীয় পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰি গোটেই নিশা উজাগৰে পাৰ কৰে আৰু ফেছজালি দিয়াৰ লগে লগে বেদীত স্থাপন কৰা শুভেৰীটো এগৰাকী আপীয়ে (ছোৱালী) মূৰত তুলি লৈ আগে আগে যায়। তাইৰ পিছে পিছে আন আন বৰতী সকলে গীত পদ গাই শুভেৰীটো ওচৰৰ নদী নাইবা পুখুৰীৰ পানীত অতি ভক্তিভাৱে উতুৱাই দিয়ে। এনেদৰে শুভেৰী বিসৰ্জন দি আহি ঘৰা-ঘৰি যোৱাৰ সময়ত বেদীত থকা ‘জুমুৰি আৰু জুৰীয়া’, একক চৰাইবোৰ সমানে ভগাই লৈ যায়। আৰু ঘৰৰ ভাল ঠাইত নাইবা চাকি বন্তি দিয়া হয় থাপনাৰ কাষত ৰাখি থৈ দিয়ে। হাজোৰ নাৰীসকলৰ লোক বিশ্বাস মতে এনে কৰিলে সেই বছৰটোতে ছোৱালীজনীৰ বাবে ভাল ‘দৰা’ বা ‘বৰ’ আহে।

এনেদৰে আঘোণী পূৰ্ণিমাৰ দিনা হাজোৰ নাৰী সকলে ‘চৰে-বৰাত’ উৎসৱ পালন কৰে।

‘চৰে-বৰাত’ৰ গীত আৰু ইয়াত প্ৰতিফলিত নাৰী জীৱনঃ

‘চৰে বৰাত’ লোক উৎসৱটিৰ আটাইতকৈ মুখ্য আকৰ্ষণ হৈছে ইয়াৰ গীতসমূহ আৰু ইয়াৰ মাজেৰে প্ৰতিফলিত হোৱা নাৰীজীৱন। এই গীতসমূহ লোকসাহিত্যৰো এক অমূল্য সম্পদ। এই গীতসমূহে হাজো অঞ্চলৰ সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, সাংস্কৃতিক তথা ধৰ্মীয় ঐতিহ্যক সবলভাৱে ধৰি ৰাখিছে। ‘চৰে বৰাত’ৰ গীত সমূহ নাৰী সকলে পৰিৱেশন কৰে। গতিকে নাৰী হৃদয়ৰ আকুলতা, নাৰীসকলৰ জীৱন-যৌৱন, আশা-আকাংক্ষা, কামনা-বাসনা, আবেগ-অনুভূতি এক জীৱন্ত গীতপদ নৃত্য মধুময় তাল, লয় আৰু ছন্দৰ বাংময় প্ৰকাশ ঘটে এই গীতসমূহৰ মাজেৰে। ইয়াৰোপৰি গীতৰ মাজত নাৰী হৃদয়ৰ বিশ্বাস-আস্থা, সাহস আৰু সৌন্দৰ্য্যৰ প্ৰতি থকা যি স্বাভাৱিক আকৰ্ষণ স্পষ্ট ৰূপত প্ৰকট হৈ উঠিছে। এই গীত সমূহ নাৰী জীৱনৰ এখ গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ বিবাহৰ লগত জড়িত; সেইবাবে ইয়াত গোৱা গীতৰ সুৰবোৰো বিয়াগীতৰ সুৰৰ লেখীয়া এই গীতবোৰৰ আকৰ্ষণৰ অন্যতম কাৰণ হৈছে- ইয়াৰ ছন্দ সজ্জা। দুলাড়ী ছন্দৰত ৰচিত এই গীতৰ মাধুৰ্য্য আৰু লালিত্যই সহদয় পাঠকৰ মনৰ অতিসহজে আকৰ্ষণ কৰিব পাৰে। অসমীয়া বিয়াগীতৰ দৰে বিভিন্ন স্তৰত গোৱা ‘চৰে বৰাত’ৰ গীতবোৰতো নাৰী জীৱনৰ বিভিন্ন মানসিক অৱস্থাৰ ছবি দেখা পোৱা যায়। এই লোক উৎসৱটিৰ বিভিন্ন অংশত গোৱা গীতবোৰ তলত দাঙি ধৰা হ’ল—

- (ক) ‘শৰৈ’ ফুল তুলিবলৈ যোৱা গীত
- (খ) ‘শুভেৰী’ তৈয়াৰ কৰা গীত।
- (গ) মগুপ সজোৱাৰ সময়ত গোৱা গীত।
- (ঘ) চৰাইবোৰত ৰং দিয়াৰ সময়ত গোৱা গীত।
- (ঙ) মাজনিশা গোৱা খিচা গীত বা নিন্দা গীত।
- (চ) ‘শুভেৰী’ বিসৰ্জন সময়ত গোৱা গীত।

তলত হাজো অঞ্চলটিত প্ৰচলিত কেইটিমান গীতৰ কলি তুলি দিয়া হ’ল।

শৰৈফুল সংগ্ৰহ কৰিবলৈ যোৱাৰ সময়ত গোৱা গীত : হাজো অঞ্চলৰ ‘চৰে-বৰাত’ৰ পূজাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীবিধ হৈছে ‘শৰৈফুল’। শৰৈফুল নোহোৱাকৈ ‘চৰে-বৰাত’ পূজা আধৰুৱা। সেয়েহে বৰতৰ দিনা ৰাতিপুৱাই ঘৰৰ কোনো পুৰুষ মানুহ বিছনাৰ পৰা নুঠুৱেই ‘কেদাৰ পাহাৰ’ নাইবা ‘মকাম পাহাৰ’ পায়গৈ। ছোৱালী মানুহক সচাৰচৰ ইমান ৰাতিপুৱাই পাহাৰলৈ যাব দিয়া নহয়। আৰু নাৰীসকলে এই পূজাৰ সামগ্ৰী মনে মনে সংগ্ৰহ কৰিব বিচাৰে। মনৰ গোপন কথা কোনো নাৰীয়ে ৰাজহুৱা নকৰে। মনত অসীম আশা আৰু হেপাই বুকুত বান্ধি ঢাপলি মেলে পাহাৰলৈ বুলি। ছোৱালীবোৰে একোটা দলবান্ধি ‘শৰৈফুল’ চিঙিবলৈ পাহাৰলৈ যায়। শৰৈফুল দেখিবলৈ বৰ ধুনীয়া। ইয়াৰ বৰণ ৰঙা। মাজত হালধীয়া ৰেণু থাকে। কিছুমান ফুল কমলা ৰঙৰো দেখা যায়। ইয়াক দেখিবলৈ পিতলৰ শৰাই বা তামোল পান দিয়া বটা এখনৰ দৰে। ঘূৰণীয়া ফুলটিৰ কাষে কাষে অলপ সৰু সৰু জোং থকাৰ দৰে। এই বনৰীয়া ফুলটি অন্যপূজাত ব্যৱহৃত নহয়। সেয়েহে

এইবিধ ফুল চিঙি অনাৰ সময়ত প্ৰথমে উৰুলি জোকাৰ দিয়া হয়, তাৰ পিছত এজোৰ তামোল- পাণেৰে সেৱা-সংকাৰ কৰি বৰতীসকলে ছিঙি ছিঙি কোচত ভৰাই। এইবিধ ফুল নাৰীজীৱনৰ লগত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত। পূজাৰ দিনা অতি পুৰা বৰতীসকলে দলবান্ধি ফুল আনিব যাওঁতে কিছুমান গীত পৰিবেশন কৰে। তেনে গীতৰ কলি এটি তলত তুলি দিয়া হ'ল-

‘আজিহে শৰৈফুল চিকিনা মিকিনা
অত ৰাতি আছিলি ক’ত
অত ৰাতি আছিলোঁ কেদাৰোৰ পাহাৰোত
বৰতীহঁতে নুমাইলা মোক।
আজিহে শৰৈফুল চিকিনা মিকিনা
অত ৰাতি আছিলি ক’ত
অত ৰাতি আছিলো মকামৰ পাহাৰোত
বৰতীহঁতে নুমেলা মোক।’^২

শুভেৰী তৈয়াৰ কৰা গীত :

‘চৰে-বৰাত’ৰ আটাইতকৈ আকৰ্ষণীয় সামগ্ৰী বিধ হ'ল ‘শুভেৰী’। ‘শুভেৰী’ বাহঁৰ শলা মাৰি কলডোনাৰ ওপৰত স্থাপন কৰা হয়। ইয়াক বিভিন্ন ধৰণৰ ৰঙীন কাগজ আৰু ফুল পাতেৰে নিৰ্মান কৰা হয়। ই দেখিবলৈ চৰাই বাহঁৰ দৰে। শুভেৰী মূল মণ্ডপৰ ভিতৰত স্থাপন কৰা হয়। শুভেৰীৰ জৰিয়তে এগৰাকী নাৰী মনৰ শিল্পকলা প্ৰকাশ পাইছে। হাজো অঞ্চলৰ প্ৰত্যেক চুবুৰীয়ে চুবুৰীয়ে শুভেৰীৰ প্ৰতিযোগিতা চলে। যি গৰাকী অথবা যিটো চুবুৰীৰ ‘শুভেৰী’ দেখাত আটাইতকৈ সুন্দৰ তেওঁলোক পুৰস্কৃত কৰা হয়। শুভেৰীৰ মাজত কেইটামান ‘জুমুৰি’ চৰাই সুমুৰাই ৰখা হয়

‘শুভেৰী এক শুভকৰ্মৰ লগত জড়িত। শুভেৰীক নাৰী জীৱনৰ বিবাহৰ পিছত স্বামীৰ ঘৰখনৰ মাজত বিচাৰি পোৱা এক নিৰাপদ , আৰু শান্তিৰ আশা- ভৰাযাৰ আশ্ৰয় স্থানৰ প্ৰতীক হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব পাৰি। চৰায়ে যিদৰে দিনৰ দিনটো গছৰ ডালে ডালে ঘূৰি ফুৰি সন্ধিয়া নিজৰ বাঁহ সজালৈ উভতি আহি আপোন সজাঁত নিচিন্ত মনেৰে আশ্ৰয় লয়, নাৰীয়েও সমাজ একোখনত স্বামীৰ সৈতে গাৰ্হস্থ্য জীৱনক সুন্দৰ কৰাৰ আশা পোষণ কৰে। দৰাচলতে এনে কাৰ্যই কেৱল ব্যক্তি জীৱনকে নহয় সমাজ জীৱনকো শৃংখলিত কৰে। শুভেৰী তৈয়াৰ কৰাৰ সময়ত বৰতীসকলে পৰিবেশন কৰা গীতৰ মাজেৰে সীতা, ৰাম অৰ্থাৎ ৰামায়ণৰ কাহিনীৰ উল্লেখ মন কৰিবলগীয়াঃ

‘সীতা গোঁসানীৰ কাজে
শুভেৰী সজালা ৰামে
শুভেৰী সজোৱাত নহাল ভাল
সীতা আই কান্দিবা ভাল।
কান্দোতে কান্দোতে সুভেৰী হ'ল ভাল
শুভেৰী সজাওঁতে ৰাতি পুৱাল।
টল পুৱাতে সীতাই চিলান কৰে,
তাকে দেখি ৰামে শুভেৰী সাজে।’^৩

চৰাইবোৰত ৰং দিয়াৰ সময়ত গোৱা গীতঃ

‘চৰে-বৰাত’ৰ আন এটি গীত হৈছে চৰাইত ৰং দিয়া গীত। এই লোক উৎসৱটি এমাহ আগৰ পৰাই নাৰীসকলে একোটা দলবান্ধি লখাইতৰা নদীৰ পৰা আলতীয়া মাটি আনি চৰাইৰ পুতুলা মূৰ্তিবোৰ সজাই। এই চৰাইবোৰৰ মূৰ্তিবোৰ ছোৱালীবোৰে নিজ হাতেৰে তৈয়াৰ কৰে। মূৰ্তিবোৰ তৈয়াৰ কৰা সময়ত কিছুমান নীতি-নিয়ম পালন কৰে। মাটিবোৰ যেতিয়া পানীৰে মিহলাই এই পানীবোৰ শুদ্ধ হ'ব লাগে অৰ্থাৎ পানীখিনি পৰিত্ৰ হ'ব লাগে। দ্বিতীয়তে হাতেৰে সৰু সৰু মূৰ্তিবোৰ বনাওঁতে কেতিয়াও মুখৰ থু পৰিব নিদিয়। তৃতীয়তে মূৰ্তিবোৰ বনোৱা ঠাইখিনি খাৰি পুচি পৰিত্ৰ কৰি লয়। মূৰ্তিবোৰ বনাওঁতে ‘বিহকৰ্মী’ বুলি সেৱা সংকাৰ কৰি লয়। পুতলা মূৰ্তিবোৰ ৰ'দত ঢাৰি পাৰি শুকোৱাৰ পাছত ৰং দিয়ে। চৰাইবোৰত হালধীৰ গুৰি , পুৰৈ শাকৰ গুটি , উৰহী পাতৰ ৰস, চূণ, নীল আৰু চৰুৰ চাই মিঠাতেলত মিহলাই ৰং প্ৰস্তুত কৰে। চৰাইবোৰত বগা, কলা, সেউজীয়া , হালধীয়া আৰু নীলা ৰং দিয়ে। হাজো অঞ্চলৰ নাৰীসকল মৃত শিল্প তৈয়াৰ কৰাত

২) সংবাদদাত্ৰী : ফুলেৰী দাস, গাওঁ-পানীপাৰা, নিজহাজো, বয়স ৭৮বছৰ

৩) সংবাদদাত্ৰী : গংগা নমঃ শূদ্ৰ, পানীপাৰা , হাজো, বয়সঃ ৮০

পাকৈত। ‘চৰে-বৰাত’ কলা প্ৰত্যেক গৰাকী বৰতীয়ে একো একোগৰাকী অতি শ্ৰেষ্ঠ শিল্পী। কোনোবাই যদি চৰাইৰ মূৰ্ত্তিবোৰ প্ৰস্তুত কৰে কোনোবাহ আকৌ মূৰ্ত্তিবোৰত অতি সুন্দৰকৈ ৰং দিয়ে। কোনোবাই আকৌ বাঁহৰ সুৰু সুৰু কাঠি তৈয়াৰ কৰে। কোনোবাই আকৌ ধেনু-কাড় তৈয়াৰ কৰে। গতিকে দেখা যায় যে বৰতী সকল প্ৰত্যেক গৰাকীয়ে একোগৰাকী সুনিপুন শিল্পী বুলি ক’ব পাৰি। তলত পূজাৰ আগদিনা ৰং দি অতি সুন্দৰ কৰি তোলা সময়ত পৰিৱেশন কৰা এটি গীতৰ কলি দাঙি ধৰা হ’লঃ

‘অ চৰ’ই টিপা মাললি মৰ’ই
আমাৰ চৰ’ই আধাৰ নাখায় ই
গাছোৰ গুটি খায় ঐ
কাজল বৰণ চৰ’ই ঐ।’^৪

উক্ত গীতটিৰ মাজেৰে নাৰী জীৱনৰ প্ৰতিচ্ছবি অংকতি হৈছে। গীতটিৰ মাজত নিহিত হৈ থকা ভাবাৰ্থ এয়ে যে চৰাইৰ জীৱনৰ দৰে আমাৰ সমাজ জীৱনৰো বিভিন্ন পৰিস্থিতিৰ সন্মুখত অসহায়া, অবলা নাৰী হৃদয়ৰ আকুল আহ্বান আৰু ধৰফৰনিৰ চিত্ৰ দেখা যায়। লোকসমাজে সৃষ্টি কৰা তেনে কিছু অভিজ্ঞতাৰ গহীনা লৈয়ে হয়তো নাৰীসকলে ব্যক্তিগত জীৱনৰ সমস্যাবোৰক সামূহিক সমস্যা হিচাপে মূল্য দিবলৈ বিচাৰিছে- ‘চৰে বজ্জাত’ৰ গীতৰ মাজেৰে ইয়াৰোপৰি গীতটিৰ মাজেৰে উৎসৱটিৰ সামাজিক তাৎপৰ্য্যও স্পষ্ট হৈছে।

মণ্ডপ বা বেদী সজোৱাৰ সময়ত গোৱা গীত :

‘চৰে-বৰাত’ৰ আন এটি গীত হৈছে ‘মণ্ডপ সজোৱা গীত’ এইবোৰ গীতৰ মাজেৰে নাৰীসকলৰ সৌন্দৰ্য্য পিপাসু মনৰ প্ৰকাশ পোৱা যায় আৰু লগতে অঞ্চলটিৰ সামাজিক আচাৰ-নীতিও প্ৰকাশ পাইছে। নাৰীয়ে সদায় নিজৰ ঘৰ-কাঠি গোৱৰেৰে লিপি সুন্দৰ কৰি ৰাখে। বাৰী ঘৰ আলি-পদুলি চাফ-চিকুন কৰি থয়। ‘চৰে-বৰাত’ৰ পূজাৰ বাবে মণ্ডপৰ চৌপাশ বৰতীসকলেও সুন্দৰীকৈ পৰিষ্কাৰ কৰি তাক গীতৰ মাজেৰে প্ৰকাশ কৰিছে এনেদৰেঃ-

অৰে কপিলী আই
তোৰ গোবাবে ঘৰ শুৱায়
গোবাৰ দিবা ঘন কৰি
সাজো আই আহিবো ৰঙা পৰি
সাজো আই আহি নাপালো ঠাই,
সৰৈফুলৰ তলত ৰাতি পুৱাই।^৫

মাজনিশা গোৱা খিচা গীত বা নিন্দা গীত :

অসমীয়া বিবাহ অনুষ্ঠানত পৰিৱেশন কৰা নিন্দা গীত বা গীতৰ দৰে ‘চৰে-বৰাত’ৰ গীতটো ‘খিচা বা নিন্দা গীত’ পৰিৱেশন কৰা দেখা যায়। দৰাচলত ‘চৰে-বৰাত’ৰ পূজাত পুৰোহিতজনে পূজা শেষ কৰি যোৱাৰ পিছত মাজনিশা এই আনন্দ-ৰহইচ নৃত্য-গীতৰ পয়োভৰ দেখা যায়। এই নৃত্য-গীতৰ মাজেৰে অসমীয়া কৃষি কৰ্মৰ দ্বাৰা আহৰিত সম্পদৰ ছবিও দেখা পোৱা যায়। যদিও উৎসৱটি কৃষিৰ লগত জড়িত নহয় তথাপি পূজাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সা-সামগ্ৰীবোৰ কৃষিসম্পদে। মণ্ডপৰ সন্মুখত বিভিন্ন উপাচাৰৰ প্ৰসংগত ধেমালি কৰি গোৱা গীত কেইটি তলত তুলি দিয়া হ’লঃ

(ক)

পুৰি কুঁহিয়াৰৰ ঘন ঘন গাঁঠি
কাকাৰ হাতোৰ শ্ৰী আঙুঠি
কাকা ঔ কাকা ঔ বৰ বৌ মাতে
এ সুধি চাও সৰস্বতী কিয়ালেই মাতে
এ ময়ি খুজিলো বৰত কৰিবা
এ শাহু হৈ নিদীলা বৰত কৰিবা

৪) ড°প্ৰবীন চন্দ্ৰ দাস (সম্পা) : হাজোৰ ইতিবৃত্ত, পৃঃ ১৬৫

৫) সমীন কলিতা : হাজো অঞ্চলৰ ইতিহাস, পৃষ্ঠা : ১৮১

এ সেই অপমানে মাইচেক যাও
এ বাৰী ভবা টেঙা পাওঁ।
এ টেঙাটোৰ ভিতৰে কি আছওঁ চাওঁ,
এ টেঙাটোৰ ভিতৰে ছকুৰি ছতি
এ লেখাওঁতে গণাওঁতে পুৰাল ৰাতি।

(খ)

দোনা আনুলো মাগি
মাহ ফেলবাক লাগি,
মাহ উঠিল দোপোতে
হৰিণাই খালা চোপোতে।
আন ধেনুখেন কাড়োৰ মুঠি
হৰিণাক মাৰো দেউলত উঠি
হৰিণাই খালা চোপোতে
ইডালৰ হৰিণ সিডালে যায়,
দুপ্তো হৰিণাক লাগাল নাপায়।

(গ)

এ আলা চাউল মুঠি মুঠি কাঁহীত কৰি বাচোঁ
এ আমাৰে ভাই বোপাক চোঁৱাৰে বিচোঁ।
এ আমাৰে ভাই-বোপাই চিৰাণ যুগা হক।
এ আমাৰে বৰতক গেলি মৈথফেল আনি দেক।

(ঘ)

ওৰে কানিয়া ভাই ওৰে কানিয়া ভাই
তোৰে নাওতে কি কি যায়।
মোৰে নাওতে কি কি যায়
চৰাই বৰত কৰিবা চৰাই যায়।
মোৰে নাওতে কি কি যায়
চৰাই বৰত কৰিলে কি ফল পাই
ভাই হেন বন্ধু তেওঁকে পাই। *

ওপৰৰ গীতকেইটিৰ পৰা কৃষি সম্পদৰ উপৰিও নাৰীসকলৰ মনত ভাই-বোপাইৰ প্ৰতি থকা মৰম স্নেহ আৰু বৰত কৰিলে কি ফল পোৱা যায় তাৰো উমান সুন্দৰ ভাৱে পোৱা গৈছে।

অসমীয়া লোক সমাজত মাছক প্ৰজননৰ প্ৰতীক হিচাপে গ্ৰহণ কৰা হয়। বিবাহৰ লগত প্ৰজননৰ সম্পৰ্ক অন্নিয়। 'চৰে-বৰাত'ৰ গীতত মাছৰ কথা একাধিক বাৰ উল্লেখ আছে। বৰতীসকলে প্ৰতীকৰ মাজেৰে সেইকথা অতি সুন্দৰ ভাৱে প্ৰকাশ কৰিছে :

‘ওৰে তলতে জিৰ্ জিৰ্ পানী
কাঁৱে মাছটো ধৰিলা উজেনী।
কাঁৱে মাছটো ভালকাই ধৰা
সুভেৰী সাজৰাক ভাত খাবা মাতা
মাৰাওঁতে মাৰাওঁতে পাতত বহিল

৬) প্ৰাপ্ত গ্ৰন্থ : পৃঃ ১৭৮-১৭৯

পথ্থম গৰাহত কাটা লাগিল।
 আনি দিয়া টেঙা দৈ
 গলোৰ কাঁটা যাক বৈ
 আনি দিয়া কেঁচা কল।
 গলোৰ কাঁটা যাক তল।।
 আক বিলোত মাৰিলো বৌ হেন কান্দুলী
 আক বিলোতে মাৰিলো খুটা হেন বৰালী।^৭

‘চৰে-বৰাত’ লোক উৎসৱটিৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে- নাৰী হৃদয়ৰ আশা-আকাংক্ষা পূৰ্ণ কৰা। গীতবোৰৰ মাজেৰে আবেগ-অনুভূতি, বিশ্বাস-আস্থা, সৌন্দৰ্য্য কৌতূহলী মনৰ অভিজ্ঞতাৰ স্বতঃ স্ফূৰ্ত প্ৰকাশ সহজে লক্ষ্য কৰা যায়। নাৰী হৃদয়ৰ গোপন বতৰা গীতবোৰৰ মাজত অতি সজীবভাৱে ধৰা দিছে। ইয়াক পোনপতীয়া ভাৱে ধৰা দিছে। ইয়াক পোনপতীয়া ভাৱে প্ৰকাশ নকৰি কলা সন্মতভাৱে কিছুমান প্ৰতীকি ব্যঞ্জনাবে যৌৱনৰ মুক্ত প্ৰকাশ কৰিছে এনেদৰে :

‘এফালে আমোলা সেফালে আমোলা
 মাজেৰে কৰাতোৰ ধাৰ
 নাওঁৰেৰ নাও নাই সাগৰোত পানী নাই
 কেনকাই হওঁ সজো আই পাৰ
 যেনাই তেনাই কৰি সজো আই হৈলা পাৰ
 কুনি লয়ে শৰৈ ফুলোৰ ভাৰ’^৮

টলপুৰা নদীৰ পানীত শুভেৰী উটোৱাই দি ঘূৰি আহোঁতে গোৱা গীতটিত সামাজিক কপ-কপীয়া অনুশাসনৰ ছবিও অংকিত হৈছে।

‘চৰে-বৰাত’ৰ কিছুমান গীতৰ মাজেৰে এগৰাকী শিশু সৰুৰে পৰা কন্যাকাল হোৱালৈক মাক-বাপেকৰ যি দায়িত্ব সেই দায়িত্বৰ কথা সোৱঁৰাই দিছে। এগৰাকী মাতৃয়ে কিদৰে নিজৰ জীৱীক নিজ হাতে ডাঙৰ-দীঘল কৰি আনৰ ঘৰলৈ বুলি বিয়া দি উলিয়াই দিয়ে। বিয়া দিওঁতে হাতৰ, কাণৰ, গলৰ আ-অলংকাৰ পিন্ধাই উলিয়াই দিয়াৰ যি মৰ্মাস্তিক বেদনা সেই বেদনাও গীতৰ মাজেৰে বাংময় হৈ উঠিছে।

‘সৰুতে চৰাই খাইছিল কল,
 চেনাহেৰ মায়েৰে নাচালা বৰ।
 সৰুতে চৰাইটোৰ বৰালা চুলি
 সৰুতে চৰাইটোক বিয়া দিম বুলি।
 চৰাই ওলাইছি বৰ শিয়াতা ফালি,
 তাৰে ওপাৰে ভাঙা মটৰ গাড়ী।
 মটৰ গাড়ীৰে শ শ দৰ
 সজোআই বান্ধা স্কুল ঘৰ।’^৯

‘চৰে-বৰাত’ৰ পূজাৰ পিছত শুভেৰী উটোৱাই দিয়াৰ সময়ত শুভেৰীৰ ভিতৰে কেইটামান ‘জুমুৰি’ চৰাই পানীত উটোৱাই দিয়াৰ নিয়ম। এবছৰৰ বাবে চৰাইক এনেদৰে বিদায় দি বৰতী সকলে কান্দি কান্দি কিছুমান গীত গায়। এই গীতবোৰৰ মাজেদি নাৰী জীৱনৰ আটাইতকৈ মৰ্মাস্তিক বেদনাসিক্ত মুহূৰ্তৰ ছবিও প্ৰকাশ পাইছে। ছোৱালী এগৰাকীক বিয়া দি উলিয়াই দিয়াৰ সময়ত ঘৰখনৰ উপৰিও জ্ঞাতি-কুটুম্বই হিয়া থাকুৰি কান্দে। ‘চৰে-বৰাত’ৰ গীতত মাঁ দেউতা, বাইদেউ, দাদা, মামা-মামী আটাইবোৰে দুখত স্ৰিয়মান হোৱাৰ ছবি অংকিত হৈছে।

চৰাইবোৰে গছৰ ডাল ‘শুৱনি কৰাৰ দৰে। একো গৰাকী নাৰীয়ে একোখন ঘৰৰ সৌন্দৰ্য্য বৃদ্ধি কৰে। ঘৰখনত ছোৱালী থাকিলে ঘৰখন নদন-বদন হৈ থাকে। সকলোকে মৰম-স্নেহেৰে এডাল জৰীৰে বান্ধি ৰাখে। আৰু যিদিনা মাক-

৭) প্ৰাগুক্ত গ্ৰন্থ : পৃঃ ১৭৭-১৭৮

৮) সংবাদ দাত্ৰী : গংগা নমঃ শূদ্ৰ পানীপাৰা, হাজো, ৮০।

৯) সমীন কলিতা : প্ৰাগুক্ত গ্ৰন্থ, পৃঃ ১৮২

দেউতাকৰ ঘৰ এৰি স্বামীৰ ঘৰলৈ চিৰদিনৰ বাবে গুচি যায়। তেতিয়া মাক-দেউতাকৰ বুকু উদং হৈ পৰে। তেনে এক ছবি 'চৰে-বৰাত'ৰ গীতৰ মাজেৰে চিত্ৰিত হৈছে এনেদৰে :

(ক)

অ 'চৰে চৰে ডিমা পাৰে
অ চৰে ছয় কুৰি ছয় গণ্ডা
গাছৰ ডাল শুৱনি কৰি চ'ৰই
ওলা'লি কাৰ ঘ'ৰেই।
অ' চৰে আমডাল কাটিলো
অ' চৰে গিৰিটকে পেলালো
কাটিলো অমিতাৰ ঢেকী চৰে
ওলা'লি কাৰ ঘ'ৰেই

অ' চৰে চৰে ডিমা পাৰে
অ' চৰে ছয়কুৰি ছয়গণ্ডা
গাছৰ ডাল শুৱনি কৰি চ'ৰে
ওলা'লি কাৰ ঘ'ৰেই

অ' চৰে তোমাৰ বেতা-বোৱাৰী
অ' চৰে বৰ ঘৰ শুৱানী
কাটেনী তামোল খান পাবা চৰে
ওলা'লি কাৰ ঘ'ৰেই।

অ' চৰে মামা নাকান্দিবা
অ' চৰে মামী নাকান্দিবা
আমিতো নোজুৰাও গাও চৰে
ওলা'লি কাৰ ঘ'ৰেই।

অ' চৰে দাদাই নাকান্দিবা
অ' চৰে বাইদেউ নাকান্দিবা
আমিতো নোজুৰাও গাও চৰে
ওলা'লি কাৰ ঘৰে।^{১০}

'চৰ-বৰাত'ৰ আন এটি গীতত নাৰী জীৱনৰ অন্যান্য কিছুমান ছবি অংকিত হৈছে। অপৈনত বয়সত বিয়া দিয়া নাৰীৰ জীৱন কিমান দুখঃময় হয় তাৰ ছবি অংকিত হৈছে। ইয়াৰোপৰি বিধবা নাৰীয়ে স্বামীক হেৰোৱাৰ পিছত কিমান দুখঃযাতনা ভোগ কৰিবলগীয়া হয় সেইকথা অন্য এগৰাকী নাৰীয়েহে বুজি পায়। সেইবাবে এগৰাকী নাৰী অন্য এগৰাকী নাৰীৰ সংগী হৈ একেলগে সকলো কাম নিয়াৰিকৈ কৰে। এটা সময়ত স্বামী নোহোৱা নাৰীয়ে নিজে নিজে উপাৰ্জন কৰি ঘৰ-সংসাৰ চলায়। সূতা কাটি, শাল বৈ, জাকৈ বাই নিজৰ ঘৰখন চলায়, যদিও কেতিয়াবা কেতিয়াবা অসহায় হৈ পৰে। স্বামী নোহোৱা নাৰীয়ে সংসাৰত বহুতো আত্মকালৰ সন্মুখীন হোৱা দেখা যায়। তলত তেনে প্ৰতীকি ব্যঞ্জনাৰে পৰিপূৰ্ণ গীত এটি তুলি দিয়া হ'লঃ

‘ঐ চ'ৰই উৰাও উৰাও কৰে,
উৰাবাকে নৰে, পাখা ভাঙি পৰে।
আমি দুয়ো বনী,
ঐ চ'ৰই উৰাও উৰাও কৰে।

১০) সংবাদদাত্ৰী : ফুলেৰী দাস, পানীপাৰা, হাজো, ৭০,

ৰাতিতে উঠো,
 ঐ চ'ৰই উৰাও উৰাও কৰে।
 লুইতোৰ বালিক যাওঁ বুলি চ'ৰই উৰাও উৰাও কৰে
 চৰই জোলাপোৰা কপাহ
 ঐ চ'ৰই উৰাও উৰাও কৰে।
 ঠোটেতে আনিলো তুলি, চ'ৰই উৰাও উৰাও কৰে
 উৰাবাকে নৰে, পাখা ভাঙি পৰে।
 ঐ চ'ৰই আঘোণৰ জোন চাই
 ঐ চ'ৰই নামিলি সেই দিনাই
 পূজা খাওঁ বুলি চৰই উৰাও উৰাও, কৰে
 উৰাবাকে নৰে পাখা ভাঙি পৰে।'^{১১}

এনেদৰে আলোচনা কৰিলে দেখা যায় যে হাজো অঞ্চলত 'চৰে-বৰাত'ৰ গীতত নাৰী জীৱন সুন্দৰভাৱে উদ্ভাষিত হৈছে। ইয়াৰোপৰি এনেধৰণৰ বহু গীত আছে যিবোৰ গীতত হাজোৰ সামাজিক-অৰ্থনৈতিক-সাংস্কৃতিক তথা ধৰ্মীয় ঐতিহ্য অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আছে 'চৰে-বৰাত'ৰ গীতসমূহ সম্পূৰ্ণভাৱে উদ্ধাৰ কৰিব পাৰিলে ই কেৱল অসমীয়া লোক সাহিত্যকে নহয় নাৰীজীৱনকো সমৃদ্ধ কৰিব বুলি দাবী কৰিব পাৰি। ইয়াৰোপৰি বৰ্তমানৰ সমাজবাদী নাৰীবাদৰ ধাৰণাৰে লক্ষ্য কৰিলেও 'চৰে-বৰাত'ৰ পূজা আৰু গীতৰ মাজেৰে নাৰীৰ স্বাধীন চেতীয়া মনৰ সুন্দৰ প্ৰতিফলন ঘটা দেখা যায়।

পুৰুষ শাসিত সমাজত নাৰীৰ গোপন মনৰ যি অভিলাস সেই 'চৰে-বৰাত'ৰ গীতবোৰৰ মাজেৰে সুন্দৰৰূপে প্ৰকাশ কৰিছে। প্ৰত্যক্ষভাৱে ক'ব নোৱাৰা কথাখিনি ধৰ্মীয় আৱৰণেৰে ঢাকি গীতবোৰৰ মাজেৰে হাজো অঞ্চলৰ নাৰীসকলে স্বাধীন চেতীয়া মনৰ আশা-আকাংক্ষাক সমাজমুখী কৰি প্ৰচাৰ কৰিছে। অৰ্থাৎ ব্যক্তিগত চিন্তা-চেতনাক সামাজিক প্ৰেক্ষাপটত তুলি ধৰিছে। উল্লেখনীয় যে গীতসমূহৰ মাজত ভক্তিৰ পৰকাষ্ঠা বিদ্যমান। প্ৰতীকি ৰূপত চৰাইক পূজা-অৰ্চনাৰ মাজেৰে নাৰীৰ একান্ত গোপনীয় বিশ্বাস আৰু আস্থা প্ৰস্ফুটিত হৈছে। ইয়াৰোপৰি গীতবোৰৰ মাজেৰে সমগ্ৰ বন্য প্ৰাণীৰ প্ৰতি থকা নাৰীৰ অকপট মৰম, স্নেহ আৰু অচলা ভক্তি প্ৰকট হৈ উঠিছে। আনহাতে হাজো অঞ্চলৰ নাৰীসকলে মাটিৰে নিৰ্মিত চৰাইৰ পুতুলা মূৰ্তিবোৰ তৈয়াৰ কৰি সমগ্ৰ জনমানসত মৃৎশিল্পৰ সন্মান আৰু মৰ্যাদা বঢ়াইছে। মূৰ্তিবোৰত কলাসুলভভাৱে ৰং তুলিকা দি এক শিল্পী সত্ত্বাৰ জন্ম দিছে। ইয়াৰোপৰি এই উৎসৱৰ জৰিয়তে হাজোৰ নাৰীসকলে অৰ্থনৈতিক দিশটোও কিছু পৰিমাণে টনকিয়াল কৰিছে বুলি ক'ব পাৰি।

সামৰণিত উল্লেখ কৰিব পাৰি যে, 'চৰে-বৰাত' উৎসৱটি আৰু ইয়াৰ গীতবোৰ হাজো অঞ্চলৰ কোনো এটি সম্প্ৰদায়ৰ মাজত সীমাবদ্ধ নহয়। সমগ্ৰ হাজো অঞ্চলৰ নাৰীসকলৰ ই একচেতীয়া সম্পদ। একান্ত নাৰীকেন্দ্ৰিক হোৱা বাবে এই উৎসৱটিৰ সামাজিক তাৎপৰ্য্যও নুই কৰিব নোৱাৰি। ইয়াৰ লগত জড়িত গীতসমূহে হাজোৰ নাৰীসকলৰ সবল স্থিতি আৰু সামাজিক দায়িত্ববোধৰ পৰিচয় বহন কৰিছে। এই নাৰী কেন্দ্ৰিক উৎসৱটিৰ জন্ম আৰু ক্ৰমবিকাশৰ কথা বাদ দিলেও ইয়াত পৰিৱেশিত গীতসমূহ নাৰী জীৱনৰ লগত যে জড়িত আৰু অসমীয়া লোক সাহিত্যৰো যে অমূল্য সম্পদ এই কথা অকপটে স্বীকাৰ কৰিব লাগিব।

১১) সমীন কলিতা : হাজো অঞ্চলৰ ইতিহাস, পৃঃ ১৭৯-১৮০

ৰাজনীতি বিজ্ঞানঃ

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভৱিষ্যতৰ বাবে ইয়াৰ বহল পৰিসৰ

জুনা বাহাং
সহকাৰী অধ্যাপিকা
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষা উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ লগে লগে আমাৰ মনলৈ বহুতো প্ৰশ্নৰ উদয় হয় যে এতিয়া আমি কি বিষয় লৈ পঢ়িম, কি শাখাত পঢ়িম বা কি বিষয় লৈ পঢ়িলে সংস্থাপন লাভ কৰিব পাৰি বা নিজৰ যি লক্ষ্য তাত উপনীত হ'ব পাৰিম। আনকি উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত বৰ্ষৰ পৰীক্ষাও উত্তীৰ্ণ হৈয়ো একে ধৰণৰ ভাৱ মনলৈ আহে। তেনে ধৰণৰ প্ৰশ্নৰ উদয় হোৱাতো স্বাভাৱিক কথা। মোৰ এই লেখা তেনেবোৰ প্ৰশ্নৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি, ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়টো অধ্যয়ন কৰিলে কি লাভ হয় আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে কোন দিশত আগবাঢ়ি যাব পাৰে তাৰ ওপৰত আধাৰিত।

'ৰাজনীতি বিজ্ঞান' বিষয়টো প্ৰত্যেক ব্যক্তিৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ লগত জড়িত। এই বিষয় স্কুলীয়া ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ পাঠ্যক্ৰমৰ পৰা আৰম্ভ কৰি উচ্চ আৰু উচ্চতৰ পৰ্যায়ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থালৈ অন্তৰ্ভুক্তকৰণ কৰিছে। ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিষয়বস্তু সাধাৰণ জ্ঞানৰ বিষয়বস্তু। স্কুল পৰ্যায়ত সমাজ বিজ্ঞানৰ অন্তৰ্ভুক্ত বিষয় হিচাপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰাথমিক জ্ঞান আহৰণ কৰি উচ্চতৰ মাধ্যমিক, স্নাতক আৰু স্নাতকোত্তৰ পৰ্যায়ত পৃথক বিষয় হিচাপে অধ্যয়ন কৰিব পাৰি।

ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিষয়বস্তু নাগৰিক, ৰাষ্ট্ৰ, চৰকাৰ, সংবিধান, দেশৰ প্ৰশাসন, আন্তৰ্জাতিক সম্পৰ্ক ইত্যাদি হোৱা হেতুকে ইয়াৰ অধ্যয়নে পোন প্ৰথমে আমাক দেশৰ এজন সচেতন নাগৰিক হোৱাৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰে। নাগৰিক হিচাপে আমি লাভ কৰা অধিকাৰ, স্বাধীনতা, সমতা, ন্যায়া, ভাতৃবোধৰ লগতে আমাক নিজৰ কৰ্তব্যৰ প্ৰতিও অৱগত কৰে। এজন সচেতন নাগৰিক হিচাপে গাঁও সমাজ তথা দেশৰ বাবে পালন কৰিবলগীয়া কৰ্তব্যৰ প্ৰতি সজাগ কৰি তোলে।

ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ বিষয়বস্তু ৰূপে নিৰ্বাচন, ভোটাধিকাৰ, প্ৰতিনিধিত্ব, অংশগ্ৰহণ, নেতৃত্ব দান ইত্যাদিৰ শিক্ষা দিয়া হয়। এই বিষয় অধ্যয়ন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বাস্তৱ ক্ষেত্ৰতো ছাত্ৰ ৰাজনীতিত অংশগ্ৰহণ কৰি ভৱিষ্যতে দেশক নেতৃত্ব দিব পৰা মানসিকতাৰ বিকাশ সাধন কৰিব পাৰে। এই বিষয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে ৰাজনীতিত প্ৰভাৱ পেলোৱা বিষয় যেনে ভোটাৰৰ আচৰন, জাতিবাদ, সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ, ধৰ্মনিৰপেক্ষতা ইত্যাদিৰ বিষয়ে অৱগত থাকে যিয়ে ৰাজনীতিত ভৰি দিয়া সকলক সহায় কৰে।

এই বিষয়ত স্নাতক ডিগ্ৰীধাৰী সকলে যিকোনো চৰকাৰী বা বেচৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠানত বিভিন্ন পদৰ বাবে উপযুক্ত হয় তাৰে প্ৰাৰ্থীত্বৰ আবেদন কৰিব পাৰে। খালি হৈ থকা বিভিন্ন পদবোৰ পূৰণৰ বাবে যি লিখিত বাচনি পৰীক্ষা অনুষ্ঠিত হয় তাত ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়ৰ ওপৰত বহুতো প্ৰশ্ন থকা দেখিবলৈ পোৱা যায়। তাৰোপৰি দেশৰ প্ৰশাসনিক সেৱা UPSC/APSC দ্বাৰা অনুষ্ঠিত পৰীক্ষা সমূহতো ৰাজনীতি বিজ্ঞান যথেষ্ট উপযোগী বিষয়। এই বিষয়ৰ প্ৰস্তুতিয়ে 'General Studies' কাকত খনৰ প্ৰস্তুতিত যথেষ্ট সহায়ক হয়। ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ উপৰিও অনা-বিকল্প বিষয় হিচাপে 'International Relation', 'Public Administrations' ল'ব পাৰে। এই দুখন কাকত ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ অন্তৰ্গত বিষয় হিচাপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে প্ৰাৰম্ভিক জ্ঞান আগতীয়াকৈ লাভ কৰে বাবে পৰীক্ষাৰ বাবে প্ৰস্তুতি কৰোতে অতিকৈ সহায়ক হয়। নিযুক্তি প্ৰাপ্ত প্ৰশাসনিক সেৱাৰ প্ৰাৰ্থী সকলৰ সাক্ষাৎকাৰ কোৱা কথাবোৰৰ পৰাও একে উমান পোৱা যায়। ৰাজনীতি বিজ্ঞান এক গতিশীল বিষয় আৰু দৈনন্দিন ঘটনাৱলীৰ লগত জড়িত সেয়েহে আমি পাঠ্যপুথিৰ উপৰিও আৰু বিভিন্ন মাধ্যমেৰে বিষয়টোৰ ওপৰত জ্ঞান আহৰন কৰিব পাৰি। দৈনিক বাতৰি কাকত, টেলিভিচন, ৰেডিঅ' সম্প্ৰচাৰ হোৱা বাতৰি সমূহ বিষয়টোৰ ওপৰত জ্ঞান অধিক স্পষ্ট কৰি তোলে।

প্ৰশাসনিক সেৱাৰ উপৰিও ৰাজনীতি বিজ্ঞান অধ্যয়ন কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে LLB ডিগ্ৰী গ্ৰহণ কৰাত আৰু অধিবক্তা বৃত্তি গ্ৰহণ কৰাত উপকৃত হয়। LLB ত নাম ভৰ্তীৰ বাবে হোৱা প্ৰৱেশ পৰীক্ষাত সফল হোৱাত এই বিষয়ে যথেষ্ট সহায় কৰে। সংবিধান হৈছে দেশৰ মৌলিক আইন। সংবিধানৰ আদৰ্শ, দৰ্শন ইয়াৰ বিভিন্ন অনুচ্ছেদ আৰু অধ্যায় ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ অধ্যয়নত এক বিষয়বস্তু। LLB ৰ পাঠ্যক্ৰমৰ লগত সেই ক্ষেত্ৰত ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ লগত কিছু পৰিমাণে সাদৃশ্য থকা দেখিবলৈ পোৱা যায় আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে অসুবিধাৰ সন্মুখীন নহয়।

LLB ৰ উপৰিও B.Ed ডিগ্ৰীৰ বাবেও ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ অধ্যয়ন যথেষ্ট ফলপ্ৰসূ হয়। বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থাত B.Ed ডিগ্ৰী শিক্ষকতাৰ বাবে বাধ্যতামূলক এক যোগ্যতা ধাৰ্য কৰাৰ লগে লগে

স্নাতক উত্তীর্ণ হৈয়ে ছাত্র-ছাত্রী সকলে B.Ed ডিগ্রীৰ প্ৰতি আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰা দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। শিক্ষকৰ যোগ্যতা নিৰূপক Teachers Eligibility Test (TET) শিক্ষকতা পদৰ বাধ্যতামূলক অৰ্হতা। TET পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হ'বলৈ B.Ed ডিগ্রী থকাটো বাঞ্ছনীয়। B.Ed পাঠ্যক্রমত শিক্ষার্থীয়ে আন আন কাকতৰ লগত 'Method Paper' এখন ল'ব লাগে য'ত Social Studies ৰ দৰে বিভিন্ন কাকতবোৰ লৈ শিক্ষকতাৰ অনুশীলন কৰা হয়। ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলে সেয়েহে Social Studies কাকতখন ল'লে বিষয়টো সহজ হৈ পৰে।

NET, SLET, TET উত্তীৰ্ণ হৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে Assistant teacher Subject Teacher Assistant Professor ইত্যাদি পদত নিযুক্তি লাভ কৰিব পাৰে। ৰাজনীতি বিজ্ঞান কলা শাখাৰ এটা সমূহ বিষয় হোৱাৰ বাবে প্ৰায়বোৰ শিক্ষানুষ্ঠানতে এই বিষয় উপলব্ধ। গতিকে ৰাজনীতি বিজ্ঞানত উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা বিশ্ববিদ্যালয় সমূহত সংস্থাপন লাভ কৰিব পাৰে।

ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ পৰিসৰ হোৱাৰ লগে লগে বহুতো নতুন নতুন বিষয় অধ্যয়নৰ বিষয় বস্তু হৈ পৰিছে। বৰ্তমানে দেখা দিয়া সামাজিক সমস্যা সমূহ বিভিন্ন ধৰণে বিশ্লেষণ কৰি ইয়াৰ সমাধান উলিওৱা চেষ্টা কৰা হয়। তেনেবোৰ উদ্দেশ্যে আগত ৰাখি বিভিন্ন চৰকাৰী আৰু বেচৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠান গা কৰি উঠা দেখা গৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে OKDISCD (Omeo Kumar Das Institute of Social Change and Development) ডিগ্রীৰ প্ৰতি আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰা দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। শিক্ষকৰ যোগ্যতা নিৰূপক B.Ed শিক্ষকতা পদৰ বাধ্যতামূলক অৰ্হতা। Teachers Eligibility Test(TET)

পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হ'বলৈ ITET ডিগ্রী থকাটো বাঞ্ছনীয়। B.Ed পাঠ্যক্রমত শিক্ষার্থীয়ে আন আন কাকতৰ লগত 'Method Paper' এখন ল'ব লাগে য'ত Social Studies ৰ দৰে বিভিন্ন কাকতবোৰ লৈ শিক্ষকতাৰ অনুশীলন কৰা হয়। ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সেয়েহে Social Studies কাকতখন ল'লে বিষয়টো সহজ হৈ পৰে।

শিক্ষকতাৰ উপৰিও ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে Business, Defence, Para-Military, Police ইত্যাদিত নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব পাৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে Mass-Communication, Journalism ৰ ডিগ্রী গ্ৰহণ কৰি সাংবাদিকতাক নিজৰ বৃত্তি হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। ব্যাপক সমাজ-মাধ্যমৰ দিনত গণতন্ত্ৰৰ চতুৰ্থ স্তম্ভ হিচাপে সাংবাদিকতাই বিভিন্ন Web-Portal বোৰৰ জৰিয়তে এক গুৰুত্ব পূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে। তেনে ক্ষেত্ৰত ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ জ্ঞানে এই বৃত্তি গ্ৰহণ কৰি প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাত যথেষ্ট সহায় কৰে। ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থা তথা চৰকাৰৰ ভুল ত্ৰুটিবোৰ আঙুলিয়াই বিভিন্ন লেখাৰ জৰিয়তে জনসাধাৰণক বৰ্তমান পৰিস্থিতিৰ উমান দিব পাৰে।

ৰাজনীতি বিজ্ঞান অধ্যয়নৰ পৰিসৰ ইমানেই ব্যাপক যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে দেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান সমূহত নিজকে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব পাৰে। নিজ দেশৰ উপৰিও বিদেশতো নিজক প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব পাৰে। যিহেতু এই বিষয়টো গতিশীল, দিনে দিনে ইয়াৰ অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধি হোৱা দেখিবলৈ পোৱা যায়। ৰাজনীতি বিজ্ঞানে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক নিজৰ কৰ্তব্যৰ প্ৰতি অৱগত কৰি সমাজৰ প্ৰতি থকা দায়বদ্ধতাৰ জ্ঞান দিয়ে। সমাজ এখনত বাস কৰা প্ৰতিজন নাগৰিক সজাগ সচেতন হৈ শৃংখলাবদ্ধতা বজাই ৰাখি শান্তি, নিৰাপত্তা আৰু উন্নয়ন কামনা কৰাই হৈছে ৰাজনীতি বিজ্ঞান অধ্যয়নৰ এক অন্যতম উদ্দেশ্য।

শিক্ষাৰ মহত্ব

ড° অঞ্জন কুমাৰ ৰাভা
সহকাৰী অধ্যাপক / বিভাগীয় প্ৰধান,
শিক্ষা বিভাগ

মানৱ জীৱনত শিক্ষা এক অবিচ্ছেদ্য অংগ। শিক্ষাৰ প্ৰভাৱত মানুহে নিজকে জীৱশ্ৰেষ্ঠ হিচাপে পৰিগণিত কৰিব পাৰিছে। শিক্ষাৰ ঘাই শিপাডাল যদিও যথেষ্ট তিতা কিন্তু ইয়াৰ ফল সুমধুৰ, শিক্ষক সঞ্চয়ৰ লগত তুলনা কৰিব পাৰি। আজি যদি তুমি শিক্ষা লাভ কৰি পৰিপূৰ্ণ হ'ব পৰা তেন্তে এইখিনি সময়ত সঞ্চয় কৰা জ্ঞান, অভিজ্ঞতা, বুজা শক্তিয়ে মানুহক গোটেই জীৱন সুপৰিকল্পিত তথা শৃংখলাবদ্ধভাৱে জীৱন অতিবাহিত কৰিবলৈ শক্তি প্ৰদান কৰে। শিক্ষাই মানুহক ধৈৰ্যশীল, সহিষ্ণুতা, ন্যায় পৰায়ণতা কৰ্তব্য তথা দায়িত্বশীল ব্যক্তি হিচাপে গঢ় দি তোলে। শিক্ষাই মানুহক সংগ্ৰামশীল কৰি তোলে। শিক্ষাই অভিৰোচন সৃষ্টি কৰি মানুহক কৰ্ম-প্ৰেৰণা বৃদ্ধি কৰি তোলে লগতে সপোনবোৰ পূৰণ কৰিবলৈ উদ্বৃগনি যোগায়। প্ৰয়াত ৰাষ্ট্ৰপতি আব্দুল কালাম চাহাৰ সৰু কালত যথেষ্ট কষ্টৰে জীৱন নিৰ্বাহ কৰিবলগীয়া হৈছিল কিন্তু তেখেতৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি থকা ধাউতি, একাগ্ৰতা, ধৈৰ্য্য আৰু লক্ষ্যপ্ৰাপ্তিৰ প্ৰতি দৃঢ় প্ৰতিজ্ঞ হোৱাৰ বাবে সকলো বাধা নেউচি সফল ব্যক্তি হিচাপে পৰিগণিত হ'ব পাৰিছে।

আকাশত অসংখ্য তৰা থকা সত্ত্বেও যদি জোন নাথাকে আকাশখন খালি হৈ পৰে। ঠিক তেনেদৰে সমাজত অসংখ্য মানুহ থাকিলেও শিক্ষিত মানুহৰ অবিহনে সমাজখন পৰিপূৰ্ণ হ'ব নোৱাৰে। সেয়েহে জোনৰ লেখিয়াকৈ সমাজত শিক্ষিত মানুহৰ প্ৰয়োজন যথেষ্ট আছে। শিক্ষাই মানুহক যিকোনো প্ৰত্যাহ্বান হেলাৰঙে সমাধান কৰাত সহায় কৰে। তাৰোপৰি শিক্ষাই ব্যক্তিক যিকোনো পৰিৱেশত কোনো ধৰণৰ অসুবিধা নোহোৱাকৈ সমাযোজন হ'বলৈ শিকাই দিয়ে। শিক্ষা আহৰণৰ ক্ষেত্ৰত বংশগতিতকৈ পৰিবেশৰ প্ৰভাৱ বিশেষকৈ পৰিলক্ষিত হয়। সেয়েহে উঠি অহা প্ৰজন্মৰ কথা উপলব্ধি কৰি আমি প্ৰত্যেকেই গৃহ পৰিবেশ আৰু সামাজিক পৰিবেশ অনুকূল কৰি তুলিব লাগিব যাতে যুৱ প্ৰজন্মৰ সৰ্বাংগীন বিকাশ সম্ভৱপৰ হৈ উঠিব পাৰে।

অৰণ্য ভ্ৰমণ : কিয় আৰু কেনেদৰে

বনানি দাস

গ্ৰন্থাগাৰিক

ডিমৰীয়া মাহবিদ্যালয়, ক্ষেত্ৰী

গছৰ গুটিটোৰ তলফালে ঢুলি সদৃশ অসংখ্য শিপা পাহাৰত পানীৰ ঢাল বৈ আহিলেও গছজোপাই যাতে অৰণ্যখনত তাৰ অস্তিত্ব বজাই ৰাখিব পাৰে তাৰ বাবেই এই ব্যৱস্থা। গুটিতেই শিপা, কেৱল প্ৰয়োজনত পানী, মাটি আৰু উপযুক্ত পৰিবেশৰ। যতেই নাথাকক, অৰণ্যৰাণীৰ অলপ যত্নতেই প্ৰাণৰ সমাহাৰ ঘটাব পাৰে হি। আচৰিত নহয়নে? এনে বহুত অদ্ভুত আৰু আশ্চৰ্য্যজনক ৰহস্যৰে ভৰপূৰ অৰণ্য কাৰণে যেনে সৃষ্টি এনেই হোৱা নাই। প্ৰতিটো পাত, বেংছতা, পোক-পৰুৱায়েন বহু কৰি আছে অযুত সম্ভৱনীয়তা, প্ৰকৃতিদেৱীক পূৰণ কৰা মন্ত্ৰ। প্ৰথম দৃষ্টিত সাধাৰণ যেন লগা কথা এটা দকৈ ভাবি চালে তাৰ লগত জড়িত অলেখ কথা আপোনাৰ চকুত পৰিব। অৰণ্য ভ্ৰমণে এই চকুজুৰি আপোনাক প্ৰদান কৰে যি হয়তো কংক্ৰিটৰ অৰণ্যত আমি হেৰুৱাইছো। শিল, বালি, ইটাৰ গম্বুজ আকৃতিৰ স্থাপত্যত অভ্যস্ত হোৱা চকুজুৰি অৰণ্যৰ সেউজীয়াই যি শীতলতা প্ৰদান কৰে, তাক হয়তো অৰণ্য নেদেখাজনে অনুভৱ কৰিব নোৱাৰিব। সেই প্ৰাচীন অনুভূতিৰ সৈতে আমি সকলো চিৰ পৰিচিত। কিন্তু প্ৰচলিত সমাজ ব্যৱস্থাই আনি দিয়া প্ৰকৃতিৰ লগত বিচ্ছেদে আমাক সেই সুখানুভূতিৰ পৰা বঞ্চিত কৰিছে। সেইবাবে হয়তো মানুহহে মূল্যবোধ পাহৰি গৈছে প্ৰকৃতিৰ অংগ হৈও অস্বীকাৰ কৰিছে। প্ৰকৃতিৰ পৰা বিচ্ছিন্ন হোৱাৰ এই প্ৰক্ৰিয়াটোই পৃথিৱী আৰু পৰিৱেশৰ আৱশ্যকতাৰ আৰম্ভণি ঘটিছিল আৰু বৰ্তমানেও এই ধাৰা চলি আহিছে। বৰ্তমান পৰিৱেশৰ লগত ৰাজনৈতিক, অৰ্থনৈতিক ইত্যাদি বিষয়বোৰ সাঙোৰ খাই জটিল ব্যৱস্থা এটা গঠন হৈছে। সম্পদ আহৰণৰ বাবে অৰণ্যবোৰক ব্যৱহৃত কৰা হৈছে। সম্পদ প্ৰয়োজনীয় কিন্তু ইয়াৰ সংৰক্ষণৰ অৰ্থ এইটোও নহয় যে আমি তাক ভোগ নকৰিম। কিন্তু সকলো সম্পদ পৰমিতিভাৱে, ন্যায়তাৰে ভোগ কৰা উচিত। গৃহটোৰ প্ৰাণ

ব্ৰতি থাকিবৰ বাবে আমি প্ৰকৃতি প্ৰদত্ত অৰণ্যসমূহ সংৰক্ষণ কৰিব লাগিব।

অৰণ্যভ্ৰমণ কিয়?

২০২০ চনৰ ২৬ আৰু ২৭ তাখে ককোৰাঝাৰ জিলাৰ চক্ৰশীলা অভয়াৰণ্যলৈ গৈছিলো। পাহাৰৰ ঢালে ঢালে গজি উঠা অপূৰ্ব পৰ্ণপাতী উদ্ভিদৰ অৰণ্য। পাহাৰৰ ওপৰত ক্ৰমশ উঠিগৈ থাকোতে দেখিবলৈ পাইছিলো বিচিত্ৰ সেউজীয়াৰ সমাহাৰ। শীতকাল বাবে মাজে মাজে হালধীয়া আৰু মটীয়াৰঙৰ মিশ্ৰণে অৰণ্যখনক যেন আৰু অলপ মেহনীয়া কৰি তুলিছিল। পাহাৰৰ ওপৰৰ পৰা শুনা গৈছিল মাওৰীয়াৰ ঝাৰৰ শব্দ। বিভিন্ন চৰাইৰ মাতে মুখৰিত কৰা চৌপাশত এটলীয়া পাহাৰৰ শিলবোৰৰ মাজেৰে গৈ থাকোতে ভাবিছিলো, কি বিচিত্ৰ আৰু ধুনীয়া এই অৰণ্য আৰু পাহাৰ। এই যে অনুভৱখিনি এখনি অৰণ্যৰ লগত একাত্ম হোৱাৰ বাবে বৰ প্ৰয়োজনীয়। সংৰক্ষণৰ ধাৰণাটোৰ সৈতে অৰণ্য ভ্ৰমণ ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত। আপুনি এটা বস্তুক অনুভৱ নকৰাকৈ ভাল পাব নোৱাৰে। অৰণ্য আপোনাৰ ভাল পোৱালৈ তেতিয়াহে পৰ্য্যবসিত হব যেতিয়া আপুনি অৰণ্যৰ প্ৰাণৰ লগত একাত্মতা অনুভৱ কৰিব। অনুভৱ বিহীন ভালপোৱাত স্বাৰ্থ জড়িত হৈ থাকে। আমাৰ প্ৰাচীন চেতনাক তথা আমাৰ শিপাক বিচাৰিবলৈ হ'লে অৰণ্য ভ্ৰমণ কৰিবই লাগিব। সেই বিচিত্ৰ প্ৰাণৰ অনুভৱ আৰু ভালপোৱাই সংৰক্ষণৰ প্ৰতি দায়বদ্ধ কৰি তুলিব। সৰু সৰু লৰা-ছোৱালীবোৰৰ বাবে এই অৰণ্য ভ্ৰমণ বাৰুকৈয়ে জৰুৰী। এই জীৱ সমূহৰ পৰম্পৰাৰ নিৰ্ভৰশীলতা, অৰণ্য ৰাণীৰ বিচিত্ৰ কাহিনীৰো তেওঁলোকৰ মনত প্ৰকৃতিৰ এই নিৰ্বাক অংগবোৰৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাশীল হোৱাৰ লগতে প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি ভালপোৱা জাগৃত কৰিব। এই ভালপোৱাই প্ৰকৃতিৰ সংৰক্ষণৰ বাবে তেওঁলোকক উদ্ধুদ্ধ কৰিব। অৰণ্যৰ ভিতৰচৰাত থকা জীৱ জন্তু সমূহ

মানুহৰ সমাজখনৰ পৰা বহু দূৰত। তেওঁলোকৰ বাবে আমি বহু ক্ষেত্ৰত অনাকাঙ্ক্ষিত। মানুহৰ অযথা বিচৰণে সেয়েহে তেওঁলোকে কেতিয়াবা অসহজ আৰু অসুৰক্ষিত অনুভৱ কৰি আমাক আক্ৰমণ কৰিব পাৰে। যাৰ বাবে অৰণ্যৰ ভিতৰত সজাগ আৰু মনোযোগী হোৱা উচিত। যাতে আমি বন্য প্ৰাণীৰ পৰা এক নিৰ্দিষ্ট দূৰত্ব বজাই ৰাখিব পাৰো। এই কাৰ্য্যই শিশুসকলৰ মনোযোগ আৰু একগ্ৰতা বৃদ্ধিতো সহায় কৰিব। অৰণ্যৰ ভিতৰৰ সৰু সৰু গছ লতিকাৰ পৰা বৃক্ষলৈ সকলোৰে অৰিহণা অলেখ। এই নিৰ্বাক আৰু সৰাক অংগসমূহৰ মাজত যি সম্পৰ্ক তাক বুজিবলৈ সূক্ষ্ম দৃষ্টি প্ৰয়োজন। অপ্ৰয়োজনীয় যেনে গছ- লতা এডালে পৰ্যবেক্ষণৰ মাজেৰে আপোনাক বহু নতুন আমোদ তথ্য দিব পাৰে। পৰ্যবেক্ষকৰ জৰিয়তে শিকা অৰণ্যৰ সৰু সুৰা অথচ তেওঁলোকে পৃথিৱীখনৰ অংগৰূপ নিজকে জড়িত অনুভৱ কৰিব। তেওঁলোকৰ বুজিবলৈ সহজ হব যে জীৱৰ ক্ৰিয়া আন্তঃ ক্ৰিয়াৰ মাজেৰে এই সুন্দৰ পৃথিৱীখনৰ সৃষ্টি সম্ভৱ হৈছে। এই নিৰ্বাক আৰু সৰাক অংগৰ প্ৰতি থকা ভালপোৱাই তেওঁলোকৰ মনত কৰুণা মৈত্ৰী আদি গুণসমূহ পৰিস্ফুট কৰিব। প্ৰতিটো শিশুৰ মাজতেই এই সংগুণবোৰ সুপ্ত অৱস্থাত থাকে আৰু অৰণ্য ভ্ৰমণৰ জৰিয়তে প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি ভালপোৱাৰ মাধ্যমৰ এই গুণবোৰৰ বিকাশ ঘটাব পাৰি।

অৰণ্য ভ্ৰমণ কেনেদৰে- সাধাৰণতে কৰা ভ্ৰমণ আৰু অৰণ্য ভ্ৰমণৰ মাজত কিছু তফাৎ আছে। এগৰকী দায়িত্বশীল ভ্ৰমণকাৰী হ'বলৈ আমি কিছুমান কথাৰ প্ৰতি যেনে অনাহকত হৈ হাল্লাৰ সৃষ্টি কৰা, অঁত তঁত প্লাষ্টিক আবৰ্জনা পোলোৱা ইত্যাদি কামবোৰ যিবোৰে সমাজ ব্যৱস্থাত বিশৃঙ্খলতাৰ সৃষ্টি কৰে তেনে কাৰ্য্যৰ পৰা বিৰত থকা উচিত। ঠিক এনেদৰে অৰণ্যৰো এখন নিজা সমাজ ব্যৱস্থা আছে, য'ত জীৱ জন্তুবোৰে নিয়ম মানি নিজৰ নিজৰ এলেকাত ঘৰি ফুৰে। এগৰকী ভাল ভ্ৰমণকাৰী হিচাপে আমি সেই সমাজ ব্যৱস্থাৰ নিয়মসমূহক সন্মান জনায় নিজৰ ভ্ৰমণসূচী আৰু কাৰ্য্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা উচিত যাতে তেওঁলোকৰ দৈনন্দিন জীৱনশৈলীত আমি ব্যাঘাত নকৰো। অৰণ্য ভ্ৰমণ কৰোতে আমি অত্যন্ত সংযমী হোৱাতো

দৰকাৰী। অৰণ্যৰ ভিতৰত চিঞৰ-বাখৰ, ডাঙৰকৈ কথা কোৱা, গান বজোৱা অনুচিত। অৰণ্যৰ ভিতৰলৈ সোমোৱাতে পৰা পক্ষত প্লাষ্টিকৰ সামগ্ৰী নিব নালাগে। কাৰণবশত লৈ গলেও তাক মুকলিতে পেলাব নালাগে। ইয়াৰ উপৰিও অৰণ্যত মাদক দ্ৰব্যৰ সেৱন কৰাটো অনুচিত। অৰণ্য ভ্ৰমণৰ সময়ত ঢিলা তথা আৰামদায়ক পোচাক পিন্ধা উচিত। পোচাকৰ ৰং নিৰ্বাচন কৰোতে আমি সাৱধান হোৱা উচিত। সেউজীয়া, ধেৰা বৰণীয়া, পাতল ৰঙৰ পোচাক নিৰ্বাচন কৰিব লাগে। যাতে আমি অৰণ্যৰ পৰিবেশৰ লগত অতি সহজে মিলি যাব পাৰে। অৰণ্যৰ ভিতৰত খোজ কাঢ়োতে যিমান পাৰি কম শব্দ কৰাটো জৰুৰী। কাৰণ বেছি শব্দই আপোনাৰ ওচৰে-পাজৰে থকা বন্যপ্ৰাণীক ভিত্তিগ্ৰস্ত কৰি তুলিব পাৰে, যাৰ বাবে হয়তো আপুনি তেওলোকক দেখাৰ সোণালী সুযোগ হেৰুৱাব পাৰে। ভীতিগ্ৰস্ত হলে অসুৰক্ষিত অনুভৱ কৰি তেওলোকে কেতিয়াবা আপোনাক প্ৰতি আক্ৰমণো কৰিব পাৰে। পৰাপক্ষত অৰণ্যৰ ভিতৰত কথা নপতাই শ্ৰেয়। অৰণ্যৰ ভিতৰলৈ সোমোৱাতে কোনো অভিজ্ঞ মানুহৰ আৰু লগতে বনবিভাগৰ গাৰ্ডৰ সহায় লোৱা উচিত।

আহকচোন, অৰণ্যলৈ ঘূৰি যাওঁ। যাত্ৰা কৰো আমাৰ পূৰ্বৰে এৰি অহা প্ৰাচীন বাটেৰে যি বাটেৰে এদিন এতিয়াৰ পৃথিৱীলৈ যাত্ৰা কৰিছিলো। আমাৰ উৎস মুখলৈ। একাত্ম হওঁ নিজৰ আত্মৰ সৈতে, বুজিবলৈ চেষ্টা কৰো যে প্ৰকৃতিৰ উদ্ভূত আমাৰ অস্থিত্ব নাই। সাবতি ধৰো আহক অৰণ্যৰ গছ এজোপাক আৰু চকু মুদি অনুভৱ কৰো যুগ যুগান্তৰৰ পৰা চলি অহা আমাৰ এই নিবিড় সম্পৰ্কক। ব্যস্ততাৰ মাজতো অলপ সময় অতিবাহিত কৰো প্ৰকৃতিৰ মাজত, প্ৰকৃতি বুজিবলৈ লগতে ইয়াক আমাৰ ভবিষ্যত প্ৰজন্মৰ বাবে সুৰক্ষিত কৰাৰ স্বার্থত। এবাৰলৈ প্ৰশ্ন কৰো নিজকে আমি বৰু আমাৰ জীয়াই থকাৰ কাৰণটোক অলপ সময় দিব নোৱাৰোনে?

অসমীয়া ভাষালৈ বিদেশী শব্দৰ আগমন

সোণালী বৰুৱা
স্নাতকোত্তৰ প্ৰথম বাদ্য়াদিক
অসমীয়া বিভাগ

অসমীয়া ভাষা সাহিত্যৰ প্ৰধান হোতা সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই ১৮৯৫ চনতে অসমীয়া ভাষা শীৰ্ষক এলানি লেখা লিখিছিল। ‘জোনাকী’ আলোচনীত প্ৰকাশিত অসমীয়া ভাষাৰ এইলানি লেখাৰ শেষৰফালে বেজবৰুৱাদেৱে লিখিছিল এনেদৰে আমি ভালকে পাওঁ বা বেয়াকে পাওঁ, বিদেশী শব্দ আমাৰ ভাষাৰ ভিতৰত সোমাবই। ই প্ৰাকৃতিক নিয়ম। সকলো ভাষাৰ ভিতৰতে ভালেমান বিদেশী শব্দ আছে আৰু সেইবোৰ শব্দ লৈয়ে সেই ভাষা চহকী। নতুনতে বিদেশী শব্দবোৰ কেনেবা কেনেবা লাগে, কিন্তু দিনচেৰেক পুৰণি হ’লে সেইবোৰে চিনাকিমুখীয়া ঘৰুৱা হৈ পৰি ভাষাৰ অংগ পতংগৰ ভিতৰত ঠাই লৈ ভাষা শৰীৰৰ পুষ্টি সাধন কৰে।

ভাষাৰ স্বাভাৱিক নিয়ম অনুসাৰে অসমীয়া ভাষাত ভালেমান বিদেশী শব্দ সোমাইছে। এই বিদেশী শব্দবোৰৰ ভিতৰত আৰবী পাৰ্চীও অন্যতম। অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰথম লিখিত পুথি হেম সৰস্বতীৰ ‘প্ৰহ্লাদ চৰিত্ৰতে নৰফ শব্দটো ব্যৱহাৰ হৈছে। আৰবী পাৰ্চী শব্দৰ অন্তৰালত মূলতঃ ইছলাম ধৰ্মাৱলম্বী পীৰ ফকীৰসকলৰ আগমন, মোগলৰ সৈতে আহোমসকলৰ ৰাজনৈতিক সম্পৰ্ক, ইংৰাজ ৰাজত্বকালত প্ৰশাসনিক ক্ষেত্ৰত আৰবী পাৰ্চী শব্দৰ ব্যৱহাৰ ইত্যাদি কাৰকসমূহক দাঙি ধৰিব পাৰি। *Studies in Assamese Vocabulary* (2008) গ্ৰন্থৰ লেখক, অধ্যাপক ৰমেশ পাঠকে কিছুমান উপসৰ্গ আৰু পৰসৰ্গ পাৰ্চী ভাষাৰ পৰা অহা বুলি কৈছে যদিও পাৰ্চীভাষীলোকৰ পৰা প্ৰত্যক্ষভাৱে অহা নাই। হিন্দী ভাষাৰ জৰিয়তেহে আহিছে।

উপসৰ্গঃ

কমঃ কমজোৰ, দৰঃ দৰদাম, বঃ বনাম, বদঃ বদনাম, বদহজম, বদমেজাজী, বেঃ বেইমান, বেইজ্জত, বেকায়দা, বেখবৰ, বেআইনী, বেদখল, বেনামী, বেপৰোৱা, বেচৰম, বেছ, গৰঃ

গৰমিল, হৰঃ হৰদম, হৰচিকিম ইত্যাদি।

পৰসৰ্গঃ

খোৰঃ সূতখোৰ, লাভখোৰ, হাৰমখোৰ, নিচাখোৰ, ঘোচখোৰ, বাজঃ দগাবাজ, ফাকিবাজ, দাৰঃ জমিদাৰ, চকীদাৰ, দিলদাৰ, মৌজাদাৰ, মহলদাৰ, গিৰিঃ দাদাগিৰি, গুণ্ডাগিৰি, দানিঃ ফুলদানি, ৰালাঃ ঠেলাৱালা, কাগজৱালা, ফেৰীৱালা ইত্যাদি।

বিভিন্ন ধৰ্মীয় কামত আৰবী শব্দ ব্যৱহাৰ কৰিবলগা হোৱা বাবে ধৰ্মসম্পৰ্কীয় ভালেমান আৰবী শব্দ অসমীয়া ভাষাত সোমাই পৰিছে। যেনে— খোদা, ইমাম, কফন, কবৰ, কিছমৎ, কোৰবানি, কবুল, নিকাহ, আজান, ফকিৰ, বোৰ্খা, মোবাৰক, ৰমজান, হজ, দোৱা, হাৰাম, হাজী ইত্যাদি।

আনহাতে পাৰ্চী ভাষাৰ পৰা গুনাহ, পীৰ, পয় গম্বৰ, বান্দা, নামাজ, দুনিয়া, ৰোজা আদি শব্দবোৰ আহিছে।

বৃটিছসকলে ১৮২৬ চনৰ ইয়াণ্ডাবু সন্ধি অনুসৰি অসম অধিকাৰ কৰাৰ পাছত প্ৰশাসনিক কাম-কাজ সম্পৰ্কীয় ভালেমান আৰবী পাৰ্চী শব্দ অসমীয়াত প্ৰৱেশ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। ইংৰাজসকলে প্ৰশাসনৰ কাৰ্যকৰী ভাষা হিচাপে পাৰ্চীহে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। তাৰ ভিতৰত কেইটামান পাৰ্চী শব্দৰ উদাহৰণ হ’ল— আইন, আমদানি, ওকালতি, কাজিয়া, গোমস্তা, গেপ্তাৰ, চাকৰ, জমি, জখম, বাবদ, দৰকাৰ, জবানবন্দী, নাৰাজ, দৰখাস্ত, দৰমহা, দাগ, দাবী, দেৱান, চিনাক্ত, চৰকাৰ, চিপাহী, বীমা, মোকাবিলা ইত্যাদি।

ঠিক এনেদৰে অসমীয়া ভাষাত ব্যৱহাৰ হোৱা আৰবী শব্দৰ ভিতৰত আচামী, ইস্তফা, উজীৰ, এজমালী, খাজানা, ৱাৰিছ, ওৰফে, কানুন, কচম, গাফিলতি, জৰুৰী, জামিন, বদলি, মজুত মক্কেল, জাহাজ, দাখিল, দালাল, নকল চহীদ, হুকুম ইত্যাদিৰ ব্যৱহাৰ হোৱা দেখা যায়।

আমি দৈনন্দিন জীৱন অতিবাহিত কৰোঁতে ভালেমান আৰবী পাৰ্চী শব্দ ব্যৱহাৰ কৰোঁ। যেনে-

সাজপাৰ : কুৰ্তা, চালোৱাৰ কামিজ, পোছাক, ৰুমাল, মোজা, লেপ, লুঙি, দলিচা ইত্যাদি।

খাদ্য : গজা, বৰফি, হালোৱা, ময়দা, চেনি, পোলাও, জিলাপী, চাটনি, নিমখ, মচলা নাস্তা ইত্যাদি।

ফল-মূল আৰু পাচলি : পিয়াজ, আলু, পদিনা, গাজৰ, তৰমুজ, আঙুৰ, কিচমিচ, বাদাম, নাচপতি, চালগোম।

গালি-শপনি : কমিনা, চোৱৰ, হাৰামজাদা।

সাহিত্য-সংস্কৃতি : কাগজ-কলম, চিয়াহি, লেফাফা, দোৱাত ইত্যাদি।

ব্যৱসায় সম্পৰ্কীয় : দোকান, দালাল, পাইকাৰী, ৰোজগাৰ।

স্থাপত্য ভাস্কৰ্য সম্পৰ্কীয় : দেৱাল, তন্তা, বুনীয়াদ, দৰ্জা।

স্বাস্থ্য-ঔষধ সম্পৰ্কীয় : বেমাৰ, দাৱাই মালিচ।

সংগীত সম্পৰ্কীয় : তবলা, কাৱালী, তানপুৰা, চেহনাই, নাগাৰা ইত্যাদি।

অসমীয়া কিছুমান খণ্ডবাক্য আৰু জঁতুৱা ঠাচ : খণ্ডবাক্যৰ ভিতৰত জোৰ যাৰ মুলুক তাৰ, হাকিম লৰিলেও হুকুম নলৰে, তিনিমোলা আছিল চাই খোদাই ওলাল ভোৰোকাই ইত্যাদিবোৰ আৰবী-পাৰ্চীৰ আলমতে গঢ় লৈ উঠা। আনহাতে দম বাহিৰ হ, খুন কৰ, আৰাজ দে, জান দে, কচম খা, জবাব দে, জৱান দে, ইত্যাদি জঁতুৱাবোৰ হিন্দী ভাষাৰ জৰিয়তে পাৰ্চী ভাষাৰ পৰাই আহিছে। ◆

অসমত প্ৰচলিত কৰ্ম বিষয়ক গীত

নৰনিতা কলিতা
স্নাতকোত্তৰ চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক
অসমীয়া বিভাগ

অসমীয়া লোক-সাহিত্যৰ ভঁড়াল অতি চহকী। মৌখিক সাহিত্যৰ এটি ভাগ লোকগীতৰ অন্তৰ্গত কৰ্ম বিষয়ক গীতসমূহ অতি মনোমোহা। এই শ্ৰেণীৰ গীত সাধাৰণতে কোনো কাম কৰোতে শ্ৰম, লাঘৱ আৰু আনন্দ বিনোদনৰ বাবে পোৱা যায়। এজন মানুহৰ সলনি দহজনে একেলগে এটা কাম কৰোতে যেতিয়া মুখেৰে হেই জোৰ, ‘অ’ হেইয়া’ আদি শব্দ উচ্চাৰণ কৰে তেতিয়া শ্ৰম লাঘৱৰ লগতে কৰাত বেছি উৎসাহ পোৱা যায়। এই শব্দবোৰৰ নিচিনাকৈ কিছুমান বিশেষ বিশেষ কামত গীত গোৱা হয়। এই গীত সমূহে হ’ল কৰ্ম বিষয়ক গীত। কৰ্ম বিষয়ক গীত সমূহৰ ভিতৰত -ধাই নাম বা নিচুকণি গীত, নাও খেলৰ গীত, গৰখীয়া গীত, হালোৱা গীত, বৰশীবোৱা গীত, কুঁহিয়াৰ পেৰা গীত ইত্যাদি।

নিচুকণি গীত :

যি গীতে শিশুৰ আমনি নাইকিয়া কৰি টোপনিৰ বান মাৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰে তাক নিচুকণি গীত বোলে। এই গানবোৰৰ মাজত মোহ লগা, মৌ বৰষা, এটি সন্মোহনী শক্তি আছে। এই গীতসমূহ এজনী ধাই বা মাকে শিশুটিক নিচুকাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰে। সেইবাবে এই গীতক নিচুকণি গীত বুলি জনা যায়। এই গীতবোৰ সম্পূৰ্ণ অলৌকিক। ইয়াত জোন, বেলি, তৰা, চৰাই, শিয়াল আদিৰ এক মনোৰম বৰ্ণনা দি শিশুক আনন্দ-প্ৰদান কৰে। তেনে এটি নিচুকণি গীতৰ উদাহৰণ তলত দিয়া হ’ল—

“আমাৰে মইনা গুৰ এ।

বাৰীতে বগৰী ৰুৰ এ।।

বাৰীৰে বগৰী পকি সৰি যাব।

আমাৰে মইনাই বুটলি খাব।।”

গৰখীয়া গীত :

অসমীয়া লোক সাহিত্যত মুখে মুখে প্ৰচলিত হৈ অহা গীতৰ অন্যতম হ’ল গৰখীয়া গীত। অসমীয়া সমাজখন কৃষিজীৱি আৰু সেইবাবে সমাজত গৰুহালে প্ৰধান সমল। সেয়েহে অতীজৰে পৰা হালোৱা আৰু গাই গৰু পালনৰ নীতি-নিয়ম অতীতৰে পৰা চলি আহিছে। গৰু চৰোৱা কিশোৰ সকলক গৰখীয়া বোলে। এই গৰখীয়া সকলে গৰু চৰাওতে কষ্ট লাঘৱৰ বাবে যি গীত গাই তাকে গৰখীয়া গীত বোলে। তলত এটি গৰখীয়া গীতৰ এটি উদাহৰণ দিয়া হ’ল—

“ক’লা অ’ কলী অ’ এইবাৰৰ বাণে

চাৰ কাৰ ভিঠা বান্ধিলো খুজি খাবাৰ মনে।

খুজি খাৰন্তে গাত বান্ধিলো বল

এইবাৰ যাম মই অৰ্জুনৰ তল।

গীতটোৰ ভাৱৰ কোনো ধৰণৰ সংলগ্নতা নাই। এনে ধৰণৰ ভাৱৰ অলংলগ্ন মুক্ত মনৰ প্ৰকাশ গীতবোৰত দেখা যায়।

নাও বাওতে গোৱা গীত :

নাওবোৱাটোও পৰিশ্ৰম বিষয়ক কৰ্ম। পৰিশ্ৰম লাঘৱৰ বাবে নাও বাওতেও বিভিন্ন উৎসৱ পৰা গীত গায়। অনেক ক্ষেত্ৰত এনে গীত গোৱাৰ প্ৰসংগত গীত পদৰ উৎস কি তালৈ চোৱা নহয়। উদাহৰণস্বৰূপে এনে মুছলমান নাৱৰীয়াই মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ কীৰ্তন-ঘোষাৰ গীত পদ গায়। সেই গীত-পদ সমূহ পৰম্পৰাগতভাৱে চলি আহিছে।

ৰাধা-কৃষ্ণ বিষয়ক বিখ্যাত লোক গীতটিও নাৱৰীয়াই পৰিশ্ৰম লাঘৱৰ বাবে গায়, অথবা নাও খেলৰ বাইচা সকলে

গায়। নাওখেলৰ গীতটি তলত দিয়া হ'ল—

“অ কানাই পাৰ কৰা হে
বেলি পৰিল ছায়া।
নষ্ট ভৈল দুধেৰ ভাণ্ডাৰ
ৰাজাৰ হৈলা বৈয়া।।

হালবোৰা গীতঃ

হালবোৰা কৰ্ম কৃষকৰ এটি অত্যাবশ্যকীয় কৰ্ম। খেতিৰ লগত সম্পৰ্ক থকা ব্যক্তিয়েই এই কৰ্মৰ লগত বিশেষভাৱে জড়িত। এই কৰ্মও কষ্টদায়ক। কষ্ট লাঘৱৰ বাবে কৃষকে এই গীত গায়। যিহেতু গীতেই মানুহক আনন্দ আৰু উৎসাহ প্ৰদান কৰে, সেয়েহে শ্ৰম কাতৰ মানুহে নানান গীত তেওঁলোকৰ কৰ্মৰ লগত সংলগ্ন কৰি গাবলৈ চেষ্টা কৰে। এনে যুঁৱলীকে ধৰি বিভিন্ন সঁজুলিৰ বৈশিষ্ট্য প্ৰধানকৈ বৰ্ণনা কৰা হয়। এই গীতৰ সুৰ আৰু প্ৰকাশভংগী হাস্য ৰসাত্মক। তলত উদাহৰণ স্বৰূপে দিয়া হ'ল—

“অ’ বুঢ়া হালুৱা ঐ
হালত হাথিৰ নৰা
কথাই বাগৰি ফুৰা
মন বুঢ়া পাগলী ঐ।”

বৰশীবোৰা গীতঃ

গাঁৱলীয়া সমাজত বৰশীবোৰা প্ৰায় দেখিবলৈ পোৱা যায়। ই এটি আমনিদায়ক কাম হিচাপে চিহ্নিত হৈ আহিছে। অৱশ্যে ঘনকৈ মাছে খুটিয়ালে বৰশী বাওতাৰ আনন্দ লাগে কিন্তু নুখুটিয়ালে আমনি পায়। এই কামৰ লগত লোক সমাজৰ এটি বিশ্বাস জড়িত হৈ আছে যে কাৰোবাৰ চকু লাগিলে মাছ বৰশীত নাহে আৰু তেনে অৱস্থাতে বৰশী বাওতাই মনৰ ক্ষোভ আতৰাবলৈ গীত গাই এনেদৰে—

‘অ’ মাছ ধৰ, একে খোটে পুঙাটো তল কৰ।

নধৰাহ যদি মায়ে-বাপেৰৰ মূৰ খালি।।

ক’ৰ মাছ ক’ক খেলি; মায়ে-বাইপেৰৰ মূৰ খালি।”

কুঁহিয়াৰ পোৰা গীতঃ

অসমীয়া লোক সমাজত কুঁহিয়াৰৰ খেতিয়ো বিশেষ মৰ্যাদা পায়। কুঁহিয়াৰ পৰা মিঠৈ তৈয়াৰ কৰা হয়। ই অসময়াৰ প্ৰিয় খাদ্য। কিন্তু কুঁহিয়াৰ পেৰি মিঠৈ তৈয়াৰ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটো অতি কষ্টকৰ। সেইবাবে কষ্ট লাঘৱৰ উদ্দেশ্যে এই গীত গোৱা হয়। এনে গীতে কমত প্ৰবৃত্ত হ’বলৈ উৎসাহ দিয়ে। উদাহৰণস্বৰূপে —

দিহাঃ অ’ হায়ৰে নন্দেৰ কানাই

আজি দেখোন বগলী বৰণ

হায়ৰে নন্দেৰ কানাই।

পদঃ ক’লা ক’লা তুলসীৰে ক’লা ক’লা পাত এ

হায়ৰে নন্দেৰ কানাই

আতা ক’লা পিতা ক’লা কলীয়াৰে জাত

হায়ৰে নন্দেৰ কানাই

বাঁহৰ চেকনি মোৰ পিঠি চিঙিল

অ’ আৰু নুবুল কলীয়াৰে জাত,

হায়ৰে নন্দেৰ কানাই

হাতীও হৰালু লিহিৰি বনতে

হায়ৰে নন্দেৰ কানাই।”

ইয়াত কামটোৰ লগত গীতৰ কোনো সংগতি নাই। গীতৰ বিষয়বস্তু অপ্ৰধান। কুঁহিয়াৰ পেৰোতাৰ মানসিকতাৰ প্ৰকাশহে প্ৰধান।

এই গীতসমূহৰ কোনো কামৰ লগতে সংগতি থকা দেখা নাযায়। মনৰ আনন্দৰ বাবে মানুহে ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। ইয়াৰ কোনো লিখিত ৰূপো আমি দেখিবলৈ নাপাওঁ কাৰণ এইবোৰ গীত অতীজৰ পৰা মানুহৰ মুখে মুখে প্ৰচলিত হৈ আহিছে।◆

ভাল মানুহ

উপম দেৱ অগ্নিবৈশ্য
এম.এচ.চি. চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

“ It is the part of a good man to do great and noble deeds, though he risks everything- Plutarch”

গ্ৰীক দাৰ্শনিক প্লুটাক্ৰে কোৱাৰ দৰে ভাল মানুহ এজনে সকলো বিপদ আপদকো নেওচি সদায় ডাঙৰ আৰু মহান কামত ব্ৰতী হৈ থাকে।

কিন্তু ভাল মানুহৰ সংজ্ঞা কি? সমাজবাদী ৰাষ্ট্ৰৰ ভাল মানুহ এজন পুঁজিবাদী ৰাষ্ট্ৰৰ ভাল মানুহ বুলি বিবেচিত হ'বনে? অইন ৰাষ্ট্ৰৰ ভাল মানুহ এজন অন্য এক ৰাষ্ট্ৰৰ ভাল মানুহ বুলি বিবেচিত নহ'বও পাৰে। সেয়েহে ভাল মানুহৰ ধাৰণাটো ক্ষেত্ৰ বিশেষে সময় সাপেক্ষ আৰু কিছু ক্ষেত্ৰত পৰিস্থিতি সাপেক্ষ। এইটো নিশ্চয়কৈ মানিব লাগিব যে এজন ভাল মানুহৰ গাত থকা সকলো গুণবোৰ বা দৰ্শনবোৰ সকলো দেশৰ সকলো মানুহে আদৰি লোৱা গুণ বা দৰ্শন হয়।

এজন ভাল মানুহ আৰু এজন ভাল নাগৰিক একেইনে? নিশ্চয় নহয়। ভাল নাগৰিকজন সেইখন দেশৰ ভাল নাগৰিক যিখন দেশত তেওঁ বাস কৰে। তেওঁ আন দেশৰ ভাল নাগৰিক নহ'বও পাৰে। কিন্তু ভাল মানুহ এজন গোটেই বিশ্বতে ভাল হৈয়েই থাকে কাৰণ তেওঁ নীতিত থাকে আৰু সেই নীতি সকলো মানুহৰ উপকাৰত অহা নীতি। সকলোৰে কল্যাণৰ নীতি হোৱা আৰু ইয়াৰ গ্ৰহণযোগ্যতাও বাঢ়ি যায়। এৰিষ্টটলে ভাল মানুহ আৰু ভাল নাগৰিকৰ মাজত এডাল সীমাৰেখা টানি দিছে। তেওঁৰ মত অনুসৰি ভাল মানুহৰ এজনে ভাল কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা নৈতিকতাৰ জীৱন নিৰ্বাহ কৰে আৰু ভাল নাগৰিক এজনে নিজে বাস কৰা দেশখনৰ হিতৰ বাবে কাম কৰি থাকে। ভাল নাগৰিকজন সৰ্ব গ্ৰহণযোগ্য ভাল মানুহ নহ'বও পাৰে; কিন্তু ভাল মানুহজন সদায় ভাল নাগৰিক হৈ থাকে।

কেতিয়াবা কোনো এখন দেশত মানুহজন ভাল হয়

যদিও দেশৰ শাসকৰ দৃষ্টিত তেওঁ বেয়া হয়। উদাহৰণস্বৰূপে চক্ৰেটিছৰ কথাকে ক'ব পাৰি। তেওঁ মানুহজন ভাল আছিল কিন্তু দেশৰ শাসকে তেওঁক বেয়া পাইছিল। চক্ৰেটিছৰ দৰ্শন বিশ্বজনীন বাবে আজি তেওঁ সকলোতে সমাদৃত। আনহাতে তেওঁক শাস্তি বিহা শাসক গোটেই বিশ্বতে নিন্দিত। এজন ভাল মানুহ চিনিব পাৰি কামৰ দ্বাৰা, কথাৰ দ্বাৰা নহয়। চক্ৰেটিছ মানুহজন দেখাত আপচু আছিল যদিও কথাবোৰ সোণত সুৰগা চৰা আছিল কাৰণে আজিও আদৰ কমা নাই।

ভালৰ ধাৰণাটো জীৱ-জন্তু প্ৰকৃতি আৰু মানুহৰ একেই। জীৱ-জন্তু বা প্ৰকৃতিয়ে যেনে ধৰণে একোটা প্ৰজাতিৰ মাজত ঐক্য ধৰি ৰাখে ঠিক তেনেদৰে ভাল মানুহেও মানুহৰ মাজত একতাৰ বাবে কাম কৰে। ভাল মানুহে নিজ গুণৰ বলত যুক্তিপূৰ্ণ কথাবে সামূহিক ঐক্যৰ বাবে কাম কৰে। তেওঁৰ কামত যুক্তিৰ লগতে প্ৰেম, ন্যায়, সততা আৰু সমতা থাকে। তেওঁৰ কামবোৰ আৱেগজনিত হয় বাবে সকলোৰে গ্ৰহণযোগ্য হয়। ভাল মানুহে ব্যক্তিগত স্বাৰ্থৰ কাৰণে কেতিয়াও কাম নকৰে। তেওঁৰ কামত জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থ তথা হিত লুকাই থাকে।

মানুহ বিখ্যাত হ'ব পাৰি কিন্তু ভাল মানুহ হোৱাটো খুবেই কঠিন। ধনবান বা প্ৰভাবশালী মানুহ এজন ভাল মানুহ নহ'বও পাৰে। আনহাতে দুখীয়া দৰিদ্ৰ, লাউলোৱা অৱস্থাৰ মানুহ এজনো ভাল মানুহ হ'ব পাৰে। বিখ্যাত মানুহজন ভাল মানুহ নহ'বও পাৰে কিন্তু ভাল মানুহ এজন সময়ৰ কাষতি শিলত কালোত্তীৰ্ণ হৈ মানুহৰ হৃদয়ত ঠাই লৈ বহি যায়।

ভাল মানুহৰ ধাৰণাটো পৰিস্থিতি সাপেক্ষ। মোক উপকাৰ কৰা মানুহজন মোৰ ক্ষেত্ৰত ভাল কিন্তু সেইজন মানুহে যদি আনক অপকাৰ কৰে তেওঁ তেওঁৰ বাবে বেয়া মানুহ হৈ পৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে তিব্বতীয় ধৰ্মগুৰু দালাই লামা ভাৰতকে ধৰি বেছিভাগ দেশৰ বাবে এগৰাকী ন্যায়পৰায়ণ, সৎ সমদৃষ্টি

সম্পন্ন, দয়ালু ভাল মানুহ; কিন্তু সেই একেজন মানুহ চীনৰ বাবে চকুৰ কুটা দাঁতৰ শাল। যদিও চীনে দালাই লামাক বেয়া পায়, দালাই লামাৰ বৌদ্ধ দৰ্শনৰ বাবে সমগ্ৰ বিশ্বৰ বাবে তেওঁ এজন ভাল মানুহ।

নব্বৈ দশকৰ মাজভাগত আৰম্ভ হোৱা বিশ্বায়নে একৈশ শতিকাৰ প্ৰথম দুটা দশকতে নোদোকা হৈ পৰিল। অতি যান্ত্ৰিকতাই মানুহৰ মন মগজুত এনেকুৱা আলোড়ন সৃষ্টি কৰিলে যে মানুহে যিকোনো কথা গভীৰভাৱে চিন্তা কৰাৰ সময় উলিয়াব নোৱাৰা হ'ল। ভোগবাদে মানুহক গ্ৰাস কৰি পেলালে। এই ভোগবাদী সমাজ ব্যৱস্থাত ভাল মানুহৰ ধাৰণাটো ক্ৰমাগ্ৰয়ে সলনি হ'বলৈ ধৰিলে। আজিৰ সমাজ ব্যৱস্থাত বিভিন্ন উপায়েৰে সোঁৱে বাঁৱে, লুঠন কৰি নানানটা অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানক শকত পৰিমাণৰ দান বৰঙণি আগবঢ়োৱা ব্যক্তিসকলেই ভাল মানুহৰ আসনখন শুৱনি কৰিব ধৰিছে। ইয়ে আমাৰ সমাজ জীৱনলৈ অশুভ বাৰ্তা কঢ়িয়াই আনিছে। এইটো আমাৰ বাবে ক্ষতিকাৰত আৰু ইয়ে উঠি অহা নৱ প্ৰজন্মক সন্তীয়া সমাজ বিদ্বেষী কামৰ বাবে উৎসাহিত কৰিব। সময় থাকোতে আমি উঠি অহা প্ৰজন্মক বুজাব পাৰিব লাগিব যে যিকোনো প্ৰকাৰে টকা-পইচা আজি, খাই-বৈ, পাণ কৰি, মৌজ মস্তি কৰি ভাল মানুহ হ'ব নোৱাৰি। ভাল মানুহ হ'ব লাগিলে থাকিব লাগিব যিকোনো বিষয়ৰ

গভীৰতালৈ যাব পৰা চিন্তা শক্তি।

সৰু ল'ৰা ছোৱালী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ভাল মানুহৰ ধাৰণা দিয়াত অভিভাৱক আৰু শিক্ষকসকলে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিব লাগিব। ধন দৌলত, সা-সম্পত্তি, প্ৰাচুৰ্যতাই যে ভাল মানুহ হোৱাৰ একমাত্ৰ চাবি কাঁঠি নহয় সেইটো সৰু কালৰে পৰা তেওঁলোকক অনুধাৱন কৰাব লাগিব। চুট-টাই পিন্ধা, অট্টালিকাত থকা লোকজনহে যে কেবল ভাল মানুহ, ধুতী-চোলা পিন্ধা, জুপুৰিত বাস কৰাজন ভাল মানুহ নহয় এই ধাৰণাটো সৰু সৰু ল'ৰা-ছোৱালী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মনৰপৰা আঁতৰাই দিব লাগিব। তেতিয়াহে আমি এখন ভাল মানুহৰ সুস্থ সমাজ পাম।

আপোন ভালে জগত ভাল বুলি কথা এযাৰ আছে। সদৰ্থক ধাৰণাৰ মানুহে পৃথিৱীখন ভাল ৰূপতেই দেখে। যিবিলাক মানুহে কোনো ব্যক্তি, সমাজৰ অহিত চিন্তা কৰে তেওঁলোকক হিত সাধন কৰাটোৱেই ভাল মানুহৰ কাম। নিঃস্বার্থ পৰোপকাৰী, যিয়ে আমাৰ অন্যায় নকৰে আৰু যিজনে সদায় সত্যৰ পক্ষত থিয় দিয়ে সেইজনেই ভাল মানুহ। বুদ্ধই কোৱাৰ দৰে যদি এজন মানুহৰ অন্তৰখন পবিত্ৰ হয় তেন্তে তেওঁৰ চৌপাশৰ পৃথিৱীখন পবিত্ৰ হৈ পৰে।

এক যাত্ৰা

অন্তৰীপা বড়ো
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী
অসমীয়া বিভাগ

কোমল ব'দ একাজলি নামি আহিছে। আকাশলৈ চাই দেখিলো জাক জাক পক্ষীয়ে নিৰৱধিৰ যাত্ৰা কৰিছে দিগন্তলৈ। আনন্দত গাইছে সুমধুৰ গান। এনে এটি কোমল পুৰাৰে যাত্ৰা আৰম্ভ হৈছিল কলেজ গেটলৈ।

সেইদিনা আছিল শনিবাৰ ১২-০৩-২০২২ কলেজ গেটলৈ গৈ পাই দেখিলো লগৰবোৰে বাছত উঠিবলৈ খৰধৰ কৰি আছে। কোনে ক'ত কাৰ লগত বহিব আগতেই ঠিক কৰি থোৱা হৈছে। মইয়ো লৰালৰিকৈ বাছখনত উঠিবলৈ গ'লো, ভিতৰলৈ সোমাই দেখিলো বহিবলৈ ঠাই নাই, খালি চিট আছে যদিও লগৰবোৰৰ কাৰণে ৰাখি থৈছে। সেইদেখি আমি দুজন মানুহ বহা চিটত তিনিজনী বহিবলৈ থিক কৰিলো। খিৰিকিৰ কাষত ভনীশ্ৰী মই মাজত আৰু ইটোফালে বহিল দিপান্দীতা। বাছখনত আমাৰ অসমীয়া বিভাগৰে প্ৰায় ৪০ জন মান যাত্ৰীৰ লগতে আমাৰ চাৰ বাইদেউ সকল। ৮ মান বজাত আমাক গাড়ীখন আগবাঢ়িল লক্ষ্য স্থানলৈ। লগৰ কেইজনীৰ মাজত ঠেলা হেঁচাকে বহিছে যদিও তাৰো এক সুকীয়া মাদকতা আছে। হাঁহি স্ফুৰ্তিৰ মাজেৰে গানৰ এটা দুটা কলি গুণ গুণাই খিৰিকিৰ ফাঁকেৰে আহা চৈঁচা বতাহ জাক দুৰৈত ৰৈ থকা পাহাৰৰ সেউজীয়াবোৰ উপভোগ কৰি গৈ আছে। জাগীৰোড পাৰ হৈ অলপ দূৰ যোৱাৰ

পাছত শিলচাং নামৰ ঠাই এডোখৰত আমাৰ গাড়ীখন ৰ'ল। তাতে আমাক চাৰ বাইদেউ সকলে ঐতিহাসিক কৃতিচিহ্ন কিছুমান দেখুৱালে। তাত গোভা ৰজা, মন্ত্ৰী সকলে বহা সংৰক্ষিত আসন সমূহ দেখিবলৈ পাওঁ। ওচৰতে আছে ডেকাচাং। সেইবোৰ কেমেৰাত বন্দী কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলো। লগে লগে আমাৰো ফ'টো উঠা পৰ্ব আৰম্ভ হৈয়ে যায়। তাৰ পিছত ১০ মান বজাত আমাৰ আকৌ যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল মুখ্য স্থানলৈ। পুনৰ গান বাজি উঠিল। যিমান দূৰ আগবাঢ়ি গৈ আছে সিমানে সকলোৰে উৎকণ্ঠা বাঢ়ি গৈ আছে। উদাত্ত স্বৰত গান

ইফালে আমাৰ উদগু নৃত্য। পাহৰি পেলাইছো সকলো কেৱল স্ফুৰ্তি তেনেকৈ নগাঁৱৰ অলপ আগলৈ গৈ লঠঙা হৈ থকা চাহ গছৰ মাজে মাজে আমাৰ গাড়ীখন আগবাঢ়ি গৈ আছে। নাঙঠ হৈ থকা সত্ত্বেও চাহ গছৰ সৌন্দৰ্য্য সম্পূৰ্ণ ম্লান পৰি যোৱা নাই। আশাৰে যেন বাট চাইছে বহাগৰ আগমনলৈ। গৈ গৈ পালোগৈ আমাৰ মুখ্য স্থান চাপানলা নামৰ ঠাইডোখৰত য'ত আছে ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ চম্পাৰতী কুণ্ড বা চম্পাৰতী জনপ্ৰপাতটো। গাড়ীখনৰ পৰা খৰধৰকৈ সকলোৱে নামিলো। নামি দেখো ফাগুণৰ বা লাগি উৰুঙা হৈ পৰা এটি পৰিৱেশ। লঠঙা গছৰ তল ভৰি পৰি ৰোৱা শুকান পাত, ধূলিৰ এখন পাতল উৰণি। এনে এটা পৰিবেশে মনটো অলপ সেমেকাই তুলিছিল। এনেকুৱা লাগিছিল ইয়াত যেন চাব লগা একোৱেই নাই। আগদিনাই তালৈ যাম বুলি গু'গলত চাই থোৱা ছবিৰ সৈতে যেন নিমিলা এখন ঠাই। লাহে লাহে জিৰ্ জিৰ্ কৈ শিলে শিলে বাগৰি অহা পানীখিনিত এখোজ দুখোজ দি আগবাঢ়িলো ফটফটীয়া আৰু চৈঁচা পানীৰ পৰশত সঁচাই মনটো ভাল লাগি গ'ল। শিলৰ ওপৰে ওপৰে জপিয়াই ইজনে সিজনক ধৰা ধৰিকৈ অকনমান আগবাঢ়ি গ'লো যদিও মুখ্য জল প্ৰপাতটোলৈ গৈ নাপালো। আধাতেই তাৰ সৌন্দৰ্য্য উপভোগ কৰিলো। কাষে কাষে হালি ৰোৱা গছৰ ছাঁত অলপ পৰা বহিলো আৰু ৰ'দৰ পানীখিনিলৈ চাই ৰ'লো সৌন্দৰ্য্যৰ বন্দী কৰাৰ আকৌ প্ৰয়াস আৰম্ভ হ'ল এজনী দুজনী কৈ ফটো উঠিলো। সেই সময়চোৱাত সকলোৱে এই কামটোতেই ব্যস্ত হৈ আছিল। কোনোবাই ফটো আকৌ কোনোবাই ভিডিঅ' বনোৱাত ব্যস্ত। পানী আৰু শিলপ মাজতে অলপ সময় কটোৱাৰ পিছত প্ৰায় ২ মান বজাত পুনৰ যাত্ৰা আৰম্ভ হ'ল।

যোৱাৰ বাটেৰেই অকনমান উভতি আহিয়েই আমি চিমাং নামৰ ৰিজৰ্ট এখনত দুপৰীয়াৰ আহাৰ গ্ৰহণৰ বাবে সোমালো। চাহ বাগানৰ মাজত চাং ঘৰবোৰৰ এটা থলুৱা

পৰিবেশৰ মাজতে আমি সকলোৱে খোৱা-বোৱা কৰিলো।
 খস্কুক সময় জিৰণি লৈ আমাৰ দ্বিতীয় লক্ষ্য স্থানৰ অভিমুখে
 আগবাঢ়িলোঁ। সকলোৱে মুখত ভাগৰুৱা অনুভৱ এটা ফুটি
 উঠিছিল। চকু কেইটা জপাই এপলক অবসাদ দূৰ কৰাৰ চেষ্টাৰে
 গৈ থাকিলো এনেতে অকণমান দূৰ গৈয়ে কোৱা শুনিলো
 সৌটো মৃত্যুঞ্জয় মন্দিৰ। বাহ! ইমান ডাঙৰ, চকু কেইটা আপোনা
 আপুনি মেল খাই গ'ল। চকু মেলি দেখো সঁচাকৈ এটা বৃহৎ
 শিৱলিংগ। শূনি আছিলো পৃথিৱীৰ সৰ্ববৃহৎ শিৱ লিংগ মহা
 মৃত্যুঞ্জয় মন্দিৰ বুলি, আজি তাৰ প্ৰত্যক্ষ দৰ্শী হ'বলৈ পাই সঁচাকৈ
 বহুত আনন্দ অনুভৱ কৰিছিলো। গাড়ীখন চলি থকালৈ চকুৰে
 যিমান দূৰ ঢুকি পাওঁ চাই ৰ'লো। গাড়ীখন ৰৈ দিয়াৰ লগে
 লগে সকলো লৰালৰিকৈ নামিছে আৰু ফ'টো তোলাত ব্যস্ত
 হৈ পৰিল। সকলোৱে মুখত এটাই কথা ভৱাতকৈ গুণাতকৈ
 বহুত বেছি ধুনীয়া। মইয়ো দুই এখন ফ'টো তুলি ল'লো।
 ভিতৰলৈ এবাৰ সোমাই চোৱাৰ বিৰাট হেঁপাহ। সুধিলো ঐ
 দিপান্দীতা যাবানে ভিতৰলৈ? ব'লা যাওঁ বুলি কৈ মই ৰৈ থাকিব
 নোৱাৰিলো মুখ্য দুৱাৰেৰে ভিতৰলৈ সোমাই গৈ অলপ সময়
 শিৱ লিংগটোৰ বাহিৰৰ চৌহদতেই কটালো। শান্ত পৰিবেশ,

কেৱল মন্দিৰৰ ভিতৰৰ টিলিঙাৰ শব্দ, মাজে মাজে দুই এটা
 মন্ত্ৰৰ গুণ গুণনি। লহিয়াবৰ পৰত ৰাঙলি বেলিটিয়ো যেন
 শেষবাৰলৈ শিৱ লিংগটোক প্ৰাণ ভৰি চাইছে। অগনন ভক্তৰ
 সমাবেশ সকলোৰে মনত যেন পবিত্ৰ ভাব। কিছুপৰ বাহিৰতে
 ফ'টো উঠি সময়কন কটালো। ভিতৰচোৱা এবাৰ দৰ্শন কৰি
 মন্দিৰটোৰ চাৰিওফালে এপাক ঘূৰিলো। চাই হেঁপাহ নপলোৱা
 এটা পৰিবেশ যদিও সময়ৰ আহ্বানক আকৌ অহাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে
 গাড়ীত উঠিবলৈ আহিলো। বাছখন নচলালৈ হেঁপাহ পলোৱাই
 চাৰিওফালে চোৱাৰ এক চেষ্টা অব্যাহত আছিল। এৰি আহিবলৈ
 মন নাছিল, আৰু অকণমান সময় ৰ'বলৈ পোৱা হ'ল হয়তো
 আৰু ভাল লাগিলহেঁতেন। কিন্তু তেতিয়া ৩.৩০ মান বাজিয়েই
 গ'ল। সেয়ে আকৌ আমাৰ উভতনি যাত্ৰা। মন্দিৰটোলৈ গৈ
 সঁচাকৈ যাত্ৰা সফল হোৱা যেন অনুভৱ হ'ল। গাড়ীত সকলো
 অলপ সময় স্থবিৰ হৈ আহি থাকিলে, পিছত আকৌ গান বাজি
 উঠিল তালে তালে আমাৰ নৃত্য। বেলি ডুবি কেতিয়া আন্ধাৰ
 হ'ল গমকে নাপালো। আহি আহি ৭ মান বজাত পুনৰ সেই
 ঠাইখিনি পালো আহি য'ত আমি সকলোৱে লগ হৈছিলো
 কলেজগেট। স্নাতকোত্তৰৰ শেষৰটো ষাণ্মাসিক হিচাপে এই যাত্ৰাৰ
 বহু স্মৃতি সঁচি লৈ সকলো ঘৰমুৱা হ'লো। ◆

কলা নে বিজ্ঞান...।

শিল্পীশিখা কাশ্যপ
দ্বিতীয় ষান্মাহিক

কলা নে বিজ্ঞান? সকলোৰে মনলৈ অহা এটা প্ৰশ্ন। জীৱনত অন্তত এবাৰ হলেও আমি এই প্ৰশ্নটিৰ মুখামুখি হ'ব লগা হয়। কেতিয়া? এই প্ৰশ্নটো প্ৰথমে উত্থাপিত হয় যেতিয়া আমি হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ বাচি ল'ব লগা হয় যিকোনো এটা শাখা। কলা নে বিজ্ঞান? বহুতো চিন্তা-চৰ্চা কৰি ল'ৰা ছোৱালীয়ে যিকোনো এটা শাখা বাচনি কৰি লয়। তাৰ পিছতেই তেওঁলোকৰ মাজত আৰম্ভ হয় বিভেদৰ যে কোন শ্ৰেষ্ঠ? কলা নে বিজ্ঞান?

অভিভাবক সকলৰ মাজতো এইটো এটা আলোচ্য বিষয় হৈ পৰে যে কোনটো শাখাত পঢ়ালে তেওঁলোকৰ সন্তানৰ ভৱিষ্যত সুনিশ্চিত হ'ব। কলা নে বিজ্ঞান? মুঠৰ ওপৰত কলা নে বিজ্ঞান এটা ডাঙৰ আলোচিত বিষয়। এই ক্ষেত্ৰত মানুহৰ ভ্ৰান্ত ধাৰণা আছে যে বিজ্ঞান শাখাত পঢ়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভৱিষ্যত সুনিশ্চিত আৰু সফল, আনহাতে কলা শাখাত পঢ়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভৱিষ্যত সুনিশ্চিত নহয় আৰু সফল হোৱাৰ সম্ভাৱনা খুব কম। হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত ভাল নম্বৰ পাই উত্তীৰ্ণ হ'লে অভিভাবকসকলে তেওঁলোকৰ সন্তানে বিজ্ঞান শাখাত নামভৰ্তি কৰাটো বিচাৰে। আনহাতে কম নম্বৰ পাই উত্তীৰ্ণ হলে কলা শাখাত নামভৰ্তি কৰাই দিয়ে। কিছু কিছু লোকৰ এইক্ষেত্ৰত সংকীৰ্ণ দৃষ্টিভঙ্গী আছে যে চোকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েহে কেৱল বিজ্ঞান শাখাত পঢ়ে। এইটো একেবাৰে ভুল ধাৰণা। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক যিকোনো এটা শাখাতেই পঢ়িবৰ বাবে প্ৰয়োজন কেৱল টো জিজ্ঞাসু মন, বিষয়বস্তুৰ প্ৰতি আগ্ৰহ, নিষ্ঠা আৰু একাগ্ৰতাৰ। বিজ্ঞান শাখাত পঢ়িলে ভৱিষ্যত জীৱন সুনিশ্চিত আৰু কলা শাখাত পঢ়িলে ভৱিষ্যত জীৱন অনিশ্চিত বুলি তেনে কোনো কথা নাই। দুয়োটা শাখাতেই পঢ়ি সফলতা লাভ কৰিব পাৰি। আমাৰ সমাজত তাৰ বহুতো উদাহৰণ আছে।

বিজ্ঞান আৰু কলা দুয়োটা বিভাগৰে বৃত্তিবোৰ বেলেগ বেলেগ হয় যদিও এনে নহয় যে, বিজ্ঞানৰ লগত জড়িত বৃত্তিবোৰত কেৱল যুক্তিসংগত চিন্তা, তথ্যতত্ত্ব এইবোৰৰ ওপৰতেই গুৰুত্ব দিয়া হয়। এনেবোৰ বৃত্তিত তথ্য সংগ্ৰহ কৰা যুক্তিপূৰ্ণ ভাৱে সিদ্ধান্ত লোৱাৰ লগতে কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত কলাৰো সহায় ল'ব লগা হয়। আনহাতে কলাৰ লগত জড়িত ব্যক্তিবোৰত কাল্পনিক আৰু আৱেগিক চিন্তা-চৰ্চাৰ লগতে বিজ্ঞানৰ কিছুমান তথ্য তত্ত্ব আৰু প্ৰযুক্তিৰ সহায় ল'ব লগা হয়।

এতিয়া আহো আচল কথালৈ। ধৰি লৈছো বিজ্ঞান শ্ৰেষ্ঠ। তেনেহলে পৃথিৱীৰ পৰা কলাৰ অস্তিত্ব একেবাৰে নোহোৱা হৈ গ'লে পৃথিৱীখন চলিবনে? আনহাতে যদি কলা শ্ৰেষ্ঠ, তেনেহলে বিজ্ঞানক এৰাই পৃথিৱীখন আগবাঢ়িবনে? আলোচ্য বিষয় এইটো নহয় যে কলা শ্ৰেষ্ঠ নে বিজ্ঞান শ্ৰেষ্ঠ? আলোচ্য বিষয় এইটো যে কলা আৰু বিজ্ঞানৰ মাজত আন্তঃসম্পৰ্ক আছে আৰু যদি আছে তেনেহলে এই আন্তঃ সম্পৰ্ক ও ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি?

কলা আৰু বিজ্ঞান মানেনো কি? সহজ ভাষাত কলা হৈছে মানুহৰ কল্পনাৰ বাস্তৱ ৰূপ। কলা মানুহৰ মাত-কথা, অংগি-ভংগি, ৰং-তুলিকা লিখনি আদিৰ মাজেৰে প্ৰকাশ পায়। এটা সভ্যতাক জীয়াই ৰাখিবলৈ আৰু ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰি চলিবলৈ যিয়ে প্ৰেৰণা যোগায় সেয়েই কলা। আনহাতে মানুহে নিজৰ জীৱনটো উন্নত কৰি তুলিবলৈ যিবোৰ কল্পনা কৰে বা সপোন দেখে সেইবোৰকে বাস্তৱ ৰূপ দিবলৈ কৰা অধ্যয়ণেই হৈছে বিজ্ঞান। মানুহৰ দৈনন্দিন প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণৰ কাৰণে যিবোৰ প্ৰযুক্তি ব্যৱহাৰ কৰা হয় সেয়াও বিজ্ঞান। কোনো এটা বস্তুৰ আদিৰ পৰা অন্তলৈকে নিখুঁতভাবে কৰা

অধ্যয়নেই বিজ্ঞান।

এতিয়া আহো কলা আৰু বিজ্ঞানৰ মাজৰ আন্তঃ সম্পৰ্কলৈ। কলা আৰু বিজ্ঞানৰ মাজৰ আন্তঃসম্পৰ্কৰ কথা বুজিবলৈ আমি এজন বিজ্ঞানী আৰু এজন কলাকাৰৰ কৰ্মজীৱন তুলনা কৰি চাব পাৰো। আমি গভীৰভাবে চালে পাম যে বিজ্ঞানী আৰু কলাকাৰ দুয়োজনেই প্ৰকৃতিৰ ওপৰত পৰ্য্যবেক্ষণ কৰি তাৰ ব্যাখ্যা সমাজৰ আগত দাঙি ধৰে। যদিও তেওঁলোকৰ প্ৰকাশ পদ্ধতি বেলেগ বেলেগ হয়।

এজন বৈজ্ঞানিকে কোনো এটা বিষয় গবেষণা কৰি পোৱা তথ্য সমাজৰ আগত উপস্থাপন বা তেওঁলোকৰ গ্ৰহণযোগ্য কৰি তুলিবলৈ সৃজনীশীল আহ্বানৰ প্ৰয়োজন। যিবোৰ বৈজ্ঞানিক তথ্য সাধাৰণ মানুহে বুজিবলৈ কঠিন হয়। সেইবোৰক কলাৰ জৰিয়তে সহজতে বুজাব পাৰি। এজন বিজ্ঞানীৰ সৃজনীশীল আৰু কলা সুলভ মনে তেওঁক কোনো এটা বস্তু উদ্ভাৱনৰ বাবে প্ৰেৰণা যোগায়। আনহাতে কলাকাৰে তেওঁলোকৰ কলাক প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ তেওঁলোকৰ কলাক প্ৰদৰ্শন কৰিবলৈ তেওঁলোকক একোটা মাধ্যম আৰু বিভিন্ন সঁজুলিৰ প্ৰয়োজন হয়। এই মাধ্যম আৰু সঁজুলিবোৰ তৈয়াৰ কৰিবলৈ বিজ্ঞানৰ প্ৰযুক্তি প্ৰয়োগ কৰা হয়। ইয়াৰ পৰা আমি বুজিব পাৰো যে বিজ্ঞানী আৰু কলাকাৰ দুয়োজনেই সৃষ্টিৰ লগত জড়িত। সৃষ্টিৰ বাবে বিজ্ঞান আৰু কলা দুয়োটাৰে সংগমৰ প্ৰয়োজন।

কলা হৈছে .. আৰু বিজ্ঞান হৈছে .. তথাপিও দুইটাৰ মাজৰ ওতঃপ্ৰেত সম্পৰ্ক নুই কৰিব নোৱাৰি। মানুহৰ সৰ্বাংগীন উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত কলা আৰু বিজ্ঞান দুয়োটাৰে প্ৰয়োজন। যদি বিজ্ঞান নাথাকিল হয়, আমি আমাৰ কল্পনাক বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিব নোৱাৰিলোহেঁতেন। আনহাতে যদি বিজ্ঞান থাকিল হয়, আৰু কলাত্মক দৃষ্টিভংগী বা কলা নাথাকিলহেঁতেন, কোনো এটা বস্তুৰ সৃষ্টিৰ মনোভাৱ জাগ্ৰত নহ'লহেঁতেন। যদি কলা নাথাকিল হয়, বিজ্ঞানৰো প্ৰয়োজন নহ'ল হয়। বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজন হৈছে কিয়নো আমাৰ মনটো কলাত্মক।

এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল যে এজন কলাৰ অনুৰাগী বা কলাৰ সাধক বিজ্ঞান চৰ্চা কৰিব নোৱাৰে নেকি? বা তেওঁৰ বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভংগী থাকিব নোৱাৰে নেকি? সেইদৰে এজন বিজ্ঞানীয়ে কলাৰ সাধনা কৰিব নোৱাৰে নেকি বা তেওঁৰ কলাত্মক দৃষ্টিভংগী থাকিব নোৱাৰে নেকি?

কলা আৰু বিজ্ঞান দুয়োটাকে একেলগে সাধনা কৰিব পৰা যায়, বা দুয়োটাৰে মাজত সাম্যৰূপে ৰাখি চলিব পৰা যায়। ইয়াৰ অজস্ৰ উদাহৰণ আছে যদিও এইক্ষেত্ৰত লিঅ'নাৰ্ডো ডা ভিঞ্চি 'প্ৰতৰা'ৰ সদৃশ উজ্জ্বল নক্ষত্ৰ। তেওঁৰ কৰ্মৰাজিত কলা আৰু বিজ্ঞানৰ সুন্দৰ সংগম দেখিবলৈ পোৱা যায়। তেওঁ কলা আৰু বিজ্ঞানৰ মাজৰ আন্তঃসম্পৰ্ক খুব ভালদৰে বুজি পাইছিল আৰু তাক তেওঁ কৰ্মৰাজিত সুন্দৰভাবে প্ৰয়োগ কৰিছিল। তেওঁ কলা আৰু বিজ্ঞান দুয়োটা দিশতে আগণ অৱদান আগবঢ়াই গৈছে। তেওঁৰ এই অৱদানে পিছৰ প্ৰজন্মৰ জীৱনত গভীৰভাবে প্ৰভাৱ পেলাই যায়। তেওঁ কৈছিল --"Study the science of art and the art of science আমি যদিও তেওঁৰ সমান যোগ্যতা অৰ্জন কৰিব নোৱাৰো অস্তত তেওঁৰ আদৰ্শৰে চলি অস্তত আমাৰ জীৱনটোক আৰু সমাজখনক উন্নত আৰু সুন্দৰ ৰূপে সজাই তুলিব পাৰো। গৱেষণাৰ পৰাও পোৱা যায় যে সৰ্বাংগীন বিকাশৰ বাবে আমি আমাকে কলাত্মক আৰু বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভংগীৰ মাজত সমতা ৰক্ষা কৰি চলিব লাগে।

১৯৮১ চনত Rogar sperry য়ে মানুহৰ মগজুৰ ওপৰত গৱেষণা কৰি পাইছিল যে আমাৰ মগজুৰ সো আৰু বাওঁ হেমিস্ফেয়াৰ দুটাই বেলেগ বেলেগ ধৰণৰ কাৰ্য্য সম্পাদন কৰে। তেওঁ এই গৱেষণাৰ বাবে 'নোবেল বঁটা'ও পাবলৈ সক্ষম হৈছিল। ...য়ে কৈছিল যে আমাৰ বাওঁ হেমিস্ফেয়াৰে ভাষা, বিচাৰ-বিবেচনা, তথ্য সংগ্ৰহ, তৰ্ক আদি দিশৰ লগত জড়িত কামবোৰ পৰিচালনা কৰে। আনহাতে সো হেমিস্ফেয়াৰে অনুভূতি, প্ৰেৰণা, সৃজনশীল ইত্যাদিৰে লগত জড়িত

কামবোৰ পৰিচালনা কৰে। আমাৰ মাজৰ কিছুমানলোকৰ বাওঁ হেমিস্ফিয়াৰ বেছি সক্ৰিয় আৰু কিছুলোকৰ সো হেমিস্ফিয়াৰ বেছি সক্ৰিয়। বাওঁ হেমিস্ফিয়াৰ সক্ৰিয় ব্যক্তি বৈজ্ঞানিক দিশত বেছি পাৰ্গত আৰু সো হেমিস্ফিয়াৰ সক্ৰিয় ব্যক্তি কলাত্মক দিশত বেছি পাৰ্গত। তথাপিহো আমি কিছুমান প্ৰক্ৰিয়া অৱলম্বন কৰি দুয়োটা হেমিস্ফিয়াৰৰ মাজত সমতা ৰক্ষা কৰি চলিব পাৰো। এই ক্ষেত্ৰত অংগাসন, ধ্যান, প্ৰাণায়াম ইত্যাদিয়ে বহু পৰিমাণে সহায় কৰে। আমাৰ হিন্দু শাস্ত্ৰতো তাৰ উল্লেখ পোৱা যায়।

হিন্দু শাস্ত্ৰৰ কথা উল্লেখ কৰোতেই মোৰ মনলৈ আহে সনাতন বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ প্ৰৱৰ্তক ও প্ৰচাৰক মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ কথা। তেখেতৰ সৃষ্টি আৰু অৱদান বিশ্বব্যাপী সমাদৃত। যদি আমি মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ অৱদান বোৰলৈ চাওঁ, কাব্যিক দৃষ্টিৰে আমি দেখো যে গুৰুজনাৰ সমস্ত সৃষ্টিতেই কলা। কিন্তু এই সমস্ত কলাৰ মাজত অন্তৰ্নিহিত হৈ থকা বিজ্ঞানক আমি কেতিয়াবা অধ্যয়ণ কৰিছোনে? তেওঁ পালন কৰিবলৈ দিয়া জীৱনশৈলী, তেওঁ নামঘৰত প্ৰচলন কৰা মাহ-প্ৰসাদ, নাম-প্ৰসংগৰ লগত বজাবলৈ দিয়া হাত-চাপৰি ইত্যাদিৰ মাজত বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভংগী দেখিবলৈ পোৱা যায়। এতিয়া আমি জগতগুৰু জনাক কি বুলি আখ্যা দিম, এজন বিজ্ঞানী নে এজন কলাকাৰ.....?

Higher Education in Post Pandemic Era

Dr Apurba Kr. Buzar Baruah

Associate Professor

Department of Physics

Covid-19 has revealed the enormous digital and infrastructure divide between higher education institutions, in addition to that which affects the family environment around the world. Worse still, during the pandemic the existing divide has deepened inequalities in various sectors, including education. The inability to go to school, college or university, the lack of connectivity and of a suitable space within the family, in some education institutions, institutional incapacity to face the pandemic, and technological and structural shortfalls have highlighted and increased inequalities and imbalances. It has also been observed that these inequalities are not only related to access to knowledge, but also to the capacity to handle and use this knowledge. This has leads the cognitive divide among the learners.

The digital divide has become evident in different ways in different countries. In countries at developing stage and even those known as developed countries, it has been found that a large proportion of students lacked the right conditions for correct implementation of online teaching. Furthermore, areas with a lower internet penetration rate and a more inadequate infrastructure resorted to media such as radio or television to ensure that

education reached as many students as possible, as explained in a study on the application of technological measures to mitigate the effects of the pandemic. In terms of higher education institutions, a study by the International University Association showed that 85% of European centre moved to online format, while institutions on the African continent mainly cancelled their classes and only 29% could make this change . Farnell et al. (2021) explained that European universities could respond with greater efficacy to the implementation of distance education.

At the level of the family, students from vulnerable environments experienced considerable worsening in their conditions. The studies in this issue explained that the shift to online education increased existing inequalities among students. Specifically, it highlighted the lack of access to technology, the lack of support in homes, and the lack of a suitable environment and space. It has noted an increase in forced dependency on parental financial support, whose responsibility replaces that which would ideally correspond to the institution. Unfortunately, in some cases the institution is a much more reliable option than the family.

All of these shows that access to new technologies and connectivity should be considered a fundamental right. Consequently, governments, international organizations, NGOs, development partners and companies, among others, should work together to eliminate existing inequalities. Farnell et al. (2021), advocate for such policies, which could be made possible with the introduction of a nation-wide recovery plan to invest in online infrastructure. Investments should also be made to educate the population in the use of these technologies and thus to avoid or close the cognitive divide. The digital divide is only one symptom of the systematic inequality seen in the world of higher education for years. This inequality can be found in many forms in the sectors of the education system, as the provision of quality tertiary education does not depend exclusively on the higher education institutions. It is also strongly influenced by institutional capacity and state infrastructure, and by well-being and security at family and individual level. The combination of these three spheres shows how the digital divide, which has been revealed by the pandemic, is very deeply rooted in structural inequality. Consequently, the transition to digital learning is not only about technology but empowering its users. Governments, public and private partners must step up action to narrow the digital divide, extend connectivity and electrification, develop quality digital learning contents and support teachers to master remote and hybrid teaching.

The economic and social crisis accompanying the health crisis also. All economic crises inevitably impact education. It is difficult to make a general assessment of

this impact in the case of the Covid-19 pandemic, as it has affected each country in a different way and each response strategy has been different. However, in general terms, it is clear that Covid-19 has altered access to higher education, that is, enrolment; the process of training students; and access to the job market, that is, employability after higher education. The extent and duration of economic crises and their impact on education depend on the public policies that are implemented at supranational, national and local levels, in line with the economic capacity of each country and higher education institution.

In terms of access to education, the abrupt halt in face-to-face activities due to the pandemic led to a drop in university enrolment. This situation was mainly due to the poor economic situation that accompanied the pandemic, which increased unemployment and poverty in some households. This increased the pressure on families and on young people with scarce resources, who see in university education a way to get out of a vulnerable situation. It remains to be seen what the long-term impact will be on students, particularly those from low-income families, women, minority groups, people and students from rural areas, among other vulnerable groups. It has been observed that the crisis would have deepened existing disparities in education and reduced opportunities in these sectors. The International Commission on the Futures of Education has warned that the economic crisis would lead to greater job losses and an increase in vulnerability in these sectors to an extent not seen in decades. The structural and systematic discrimination

against students in the most vulnerable sectors could even lead to a generational catastrophe and faces a difficult situation with respect to their future.

The pandemic has increased the hazards and risks suffered by women. The closure of education institutions caused a situation of greater risk for women, who were susceptible to greater abuse, domestic violence and an increase in forced and early marriages . In addition, the pandemic meant that families had more time at home, which led to an increase in the time dedicated to caring for the family and the home; a role that is usually attributed to women. It is therefore women who neglect their work and study time, which inevitably increases the gender gap.

Regarding employability, another impact associated with the pandemic has been an increase in fears and concerns among students regarding their professional future. The International Labour Organization noted that the pandemic has wreaked havoc in the job market. It has exacerbated job losses with increased unemployment and a worrying rise in work inactivity, causing a reduction in working hours in those who are still employed and creating a global loss in labour income.

It has been noted that a possible mid-to-long term effect of the shift to online education could be an increase in unemployment among university graduates. This would be due to employers' lower trust in the quality of online studies and their demands. However, some distinctions should be made. The e-Valuate project has defined a series of important criteria to recognize quality online education through "the quality, authenticity, level, learning

outcomes, workload, testing and participant identification of an e-learning certificate." These elements contribute to credibility and transparency, which would help online qualifications to be recognized by employers. In addition, higher education institutions will need to create new laws and regulatory terms for quality assurance and recognition of qualifications in the context of distance learning, to protect academic integrity as suggested by Farnell et al. The pandemic has helped to generate and promote better development of technologies, at the same time as it has increased the offering of distance courses. Gradually, this type of education will gain recognition by employers, as long as quality criteria are met.

Education should be seen as an essential tool to get out of this socio-economic crisis . Universities and states should plan mitigation strategies and anticipate the impact on student enrolment and employability. Financial support should be given to students and higher education institutions to be able to get through the crisis and reduce the effects in the short, medium and long term after the pandemic . In addition, it is important to consider the gender dimension in inequalities that have been worsened as a result of the pandemic. This crisis has shown that the right to education should be flexible and adaptable to the circumstances, contexts and needs of society. Furthermore, it has revealed that the right to education needs to be updated and extended (UNESCO 2020)

Teaching and studying in a post-pandemic society : The sudden shift towards online teaching and learning brought about several

changes to the experience of teachers and students, and to the relationship between them. In the post-pandemic context, teachers' and students' skills and competences must be updated or rethought in face-to-face and online formats. The virtual classroom comes with some serious challenges, which affect the quality of student life in many ways. For example, vulnerable students may have only limited access to educational resources, and privacy may be violated by big data technologies. As higher education becomes increasingly **hybridised**, also proposed for unreached, it remains to be seen how the overall quality of educational competences of students and teachers will be affected in the long term. As for the face-to-face format, after the experience of the pandemic, it is even clearer that the classroom plays an important role in providing a healthy, enriching environment for students.

During the pandemic, teachers had to remodel their teaching methods in a format that was unexpectedly forced into their professional lives. As competent and eloquent as a teacher may be, the quality of their lectures could be involuntarily hindered by their lack of experience in using the virtual format as the main tool for their teaching. This idea was reinforced by IESALC (2020, p. 36), which stated that the knowledge and expertise required to understand the technological complexity of the virtual format has exacerbated the need to improve teachers' competences in the difficult task of efficiently adapting their lectures to online teaching. Similarly, Farnell et al. pointed out that the pandemic revealed a need for thorough pedagogical and technological training of academic and administrative staff on data protection in online tools, so that online teaching can be properly prepared and implemented.

The classroom could be considered an opportunity for students to exchange ideas, debate issues and interact in seminars and group peer-to-peer discussions. This could contribute to the elimination of instruction methods that revolve around the constant reception of information. The theoretical part of education could be taught in online format. In contrast, the physical space of the classroom could be reserved for practical and interactive learning. Perhaps this is the "silver lining" that higher education institutions can extract from the sudden, unexpected shift towards a virtual classroom model. As they could not carry out face-to-face activities in the classroom, teachers and students could think about what they valued and missed most in such interactions. This would serve to strengthen student life once it has attained a certain level of "pre-pandemic normalcy".

As for students, the lack of face-to-face social interaction in college campus life diminishes and undermines what is generally considered a unique experience at this stage in life. Digital technologies can provide new teaching methods that counter the loss of physical presence, albeit not entirely.

When the essence of student life has been severely affected, there is a general lack of purpose among students regarding the inherent goal of their commitment to educate themselves: "the effects of the pandemic in higher education institutions has dramatically increased students' concerns about the future of their professional careers". As Burns et al. pointed out, financial constraints, social isolation and overwork are many factors affecting the mental well-being of students that contribute to the loss of "studenthood" as well as the loss of motivation to conceive higher education as a worthy endeavor. The

Loneliness and isolation resulting from not interacting with friends and companions is extremely detrimental to a student's mental health. The lack of interaction is also associated with an inability to actively experience and perfect competences related to teamwork and organization.

To address this, students should be allowed to switch between online and in-person (off-line) classes for flexibility. Actually, every aspect of student life in many higher education institutions is moving towards hybridization, with a mix of on-campus and off-campus activities, online examinations, and new teaching methods. All of this will give students and teachers the experience they need to adapt to the new context. Perhaps the lockdown and the forced reliance on virtual teaching tools have exposed flaws in the methods and techniques used in higher education to date.

The classroom could be considered an opportunity for students to exchange ideas, debate issues and interact in seminars and group peer-to-peer discussions. This could contribute to the elimination of instruction methods that revolve around the constant reception of information. The theoretical part of education could be taught in online format. In contrast, the physical space of the classroom could be reserved for practical and interactive learning. Perhaps this is the "silver lining" that higher education institutions can extract from the sudden, unexpected shift towards a virtual classroom model. As they could not carry out face-to-face activities in the classroom, teachers and students could think about what they valued and missed most in such interactions. This would serve to strengthen student life once it has attained a certain level of "pre-pandemic normalcy".

Taking into account the relevance of the physical environment for the sake of fruitful teaching and learning, higher education institutions must achieve a fair balance between online and face-to-face modes so that they can bring about a healthy, successful hybridization of their education services. Both teachers and students must have a role in determining how education is imparted, or better put, experienced, from both sides. Technology should not be left to set the rules for how tertiary education will be provided in the coming years. Digital tools are likely to play a proactive role in addressing the challenges posed by the pandemic, but they must not become higher education's central axis. However, provided "that technological solutions do not harm those who already start from a disadvantageous situation" (IESALC 2020, p. 42), the introduction of digital technology has the potential to favor access to higher education. We need to appreciate how the digital age which has transformed the world into a global village. The pandemic has increased visibility and awareness about digital divides and the inability and lack of preparation for the implementation of distance education.

References:

1. Agamben, G. (2020). Requiem for the Students, translated by D. Alan Dean.
2. <https://data.europa.eu/doi/10.2766/30863>
3. <https://medium.com/@ddean3000/requiem-for-the-students-giorgio-agamben-866670c11642>

Fin Tech Revolution in India

Dr. Bipul Kumar Das

Assistant Professor, Dimoria College, Khetri

Mr. Sahadev Mili

Assistant Professor, Dimoria College, Khetri

India is one of the fastest growing markets for fintech start-ups with several start-ups, e-commerce, and technology companies operating in this space across the globe. The term ‘Fintech’, the short form of the phrase **financial technology** denotes industry that is comprised of companies which use technology for efficient delivery of financial services. ‘FinTech’, digital finance’, or financial technology”, in simple terms, all relate to leveraging of newer technology, to transform and innovate the delivery of financial services.

At the launch of Infinity forum, Indian Prime Minister Narendra Modi called for a Fintech revolution in India with a “security shield”, primarily to be driven by income, investments, insurance, and institutional credit. The statement comes at a time when India has the highest Fintech adoption rate in the world-at 87 percent- and significantly higher than the global average rate of 64 percent Supply side enablers, such as exponentially growing computing power, widespread internet penetration, and increased internet speed and coverage, coupled with demand side stimulants like need for inclusive financial services, customer expectations, and the business need to reduce costs while providing faster, safer, and more reliable services are some of the key factors shaping the Fintech revolution. Moreover, as Fintech platforms and services mature with a strong user base and product-market fit, they have been identifying more opportunities to diversify their revenue streams, in turn giving rise to **Super apps**.

India is amongst the fastest growing Fintech

markets in the world and there are 6,636 FinTech startups in India. At present, globally, there are 189 Fintech unicorns of which 23 unicorns are in India. These are Acko, BharatPe, BillDesk, Chargebee, Paytm, Mobiwik, Oxyzo, Phonele, Pine Labs, Coin DCX, Coinswitch Kuber, CRED, Slice, Razorpay, Cred Avenue, DIGIT, Groww, Policy Bazaar, Zerodha, Zeta, Open.

The Indian Fintech industry ecosystem sees a wide range of sub-segments, including Payments, Lending, Wealth Technology (Wealth Tech), Personal Finance Management, Insurance Technology (InsurTech), Regulation Technology (RegTech), etc. Indian FinTech industry’s market size is \$50 Bn in 2021 and is estimated at -5 150 Bn by 2025. The Fintech transaction value size is set to grow from US\$ 66 Ba in 2019 to US\$ 138 Ba in 2023, at a CAGR of 20% As of May 2022, India’s Unified Payments

Interface (UPI) has seen participation of 323 banks and has recorded 5.9 Bn monthly transactions worth over \$130 Bn

The Fintech revolution in India is the culmination of years of effort in laying the groundwork towards developing key enablers through important initiatives. These are Jan Dhan Yojna for financial inclusion, setting up the National Centre for Financial Education and implementation of the Centre for Financial Literacy for financial literacy, e-RUPI for digital payments instrument to allow for contactless & cashless payment solutions and IndiaStack for presence-less, paperless, and cashless service delivery other government initiatives. Indian FinTech

companies have the potential to reshape the financial services landscape in three ways:

1. FinTech startups are likely to reduce costs and improve quality of financial services.
2. Develop unique and innovative models of assessing risks.
3. Create a more diverse, secured, and stable financial services landscape.

Fin Tech companies can address some of the critical structural issues afflicting India financial services increase outreach, improve customer experience, reduce operational friction, and foster adoption and

usage of the digital channel. Legacy prone process and higher operating cost models of incumbent bank and channel. Legacy prone processes and higher operating cost models of incumbent banks and -up with these more nimble and innovative star-ups. The opportunity for fin Tech lies in expanding the market, shaping customer behavior, and effectly the same. This can be viible from UPI's success which is going to be international and is expected to provide an alterative to SWIFT payment system in the near future.

Start your Journey now !

Kumari Pallabi

Lecturer

Deptt. of Eco-Restoration

In recent times, wildlife photography is one of the most trending hobbies. It means photographing wildlife. Although there are less income scopes yet many wildlife photographers are carry on by teaching wildlife photography and organizing wildlife tours. Thomas Vijayan, Steve Winter, Sudhir Shivaram, etc, are getting recognition in this field. It is said that its an expensive hobby. But one can start with any beginner level dslr in combination with 150-600 mm telephoto lens which is the basic requirement. Lockdown was a boon for many of us who are passionate about this. My journey of birds and wildlife photography gained momentum in this period too. It all started with observing the birds in the surrounding throughout the day. Morning and evening is the best time for birding. Instagram among many other platforms support a lot thereby showcasing the clicked photos. Besides this, leading magazines like: Explore Wild India, Sanctuary Asia, Nature in Focus are worth-mentioning which supports and motivate the young aspirants while talking about wildlife conservation. Wildlife photography is the key as it highlights the species and could be a miracle for concerned ones.

Digital India - Boon or Bare ?

Pharika Borman
M.Sc. 4th Sem
Eco-Restoratin Deptt.

“Change will not come if we wait for some other person or some other time. We are the one’s we’ve been waiting for. We are the change that we seek”By Barrack Obama.

World around us is changing drastically and evolution has struck the mankind in such a way that the primates change to what we today call us as Humans. From eating fruits, raw meats, clothes of leaves and animal skin. Living in forest, se have progressed over selves to comfortable and luxurious lifestyle. The type of technology we used to use a few months ago has changed drastically in the today’s scenario because of the new innovation and ideas brought up time to time. We humans have started working on the new era of ‘Roberts’ who will work in place of humans.

Digital India was an initiative taken up by the Government of India for providing high speed internet networks to rural areas. Digital India Mission was launched by PM Narendra Modi on 1st July 2015 as a beneficiary to other government schemes including Make in India, Bharatmala, Sagatmala, Startup India, Bharat Net, and Standup India.

Nine pillars of Digital India are –

- i. Broadband Highways.
- ii. Universal Access to mobile connectivity.
- iii. Public Internet Access Program.
- iv. E-Governance.
- v. E-Kranti
- vi. Information for all
- vii. Electronics manufacturing
- viii. IT for jobs.
- ix. Early Hanrst program.

As a Boon: Digital India Mission is on initiative that encompasses plans to correct the rural areas of the country with high-speed internet networks. Public Internet Access Programs is one of the nine pillars of digital India. On the platform of digital adoption, India ranks among the top 2 countries globally and the digital economy of India is likely to cross 1 trillion by the year 2022.

Some advantages of Digital India are-

- There is an increase in electronic transactions related to e-governance.
- An optical fiber network of 2, 74,246 km has connected over 1.15 lakh Gram Panchayats under the Bharat Net Program.

- Establishments of digital villages among with well-equipped facilities such as solar lighting. LED assembly unit, sanitary napkin production unit, and Wi-Fi chapel.
- Internet data is used as major tool for the delivery of the services and the urban internet penetration has reached 64%.
- It has the most significant contribution in connecting India to the internet. Cashless economy is entirely dependent on the internet hence significantly improving the economy of country.

As Bare: Although there have been many types of reforms in the country with Digital India, if we talk about the loss, there are also losses from the Digital India Program. By using Digital India Platform, we have to provide our details which can be hacked. By getting free internet, engagement of people with mobiles have increased which is harmful to health. Overspending of money have increased because payments are now easier through online mode. Digital India has changed the country's image upon development but every coin have two faces.

Beautiful Mind, Better than a fair complexion

Santanu Kumar Bharadwaj

4th Sem.

Deptt. of Eco restoration

Beauty is not in the face but it's a light in the heart. There is much difference between looking beautiful and feeling beautiful. Fair complexion is about visual and superficial beauty complexion. Preference varies from person to person, for instance people in the west like to get tanned voluntarily. The term 'beauty' refers to the inner beauty. Inner beauty is based on personality traits such as affixture and behavior.

But demand for bride in matrimonial columns and sale of fairness creams make it clear that to have a fair complexion is on 'obsession' in our society. There is a clean discrimination being carried out across our country and society. It is shocking that such trend is not only ruling our mind but is being shamelessly marketed across our TV screens as well.

Our real progress will occur when we get rid of such racist mindset within the general masses of our society.

Self Love

Miss Madhusmita Sharma
B.Sc II Sem.
Deptt. of Chemistry

*“ If you have the
ability to love
love yourself first”*

You are the most beautiful, gorgeously imperfect, precious thing on the earth. Believing this and trusting yourself, taking care of yourself and building the deeper connection with yourself is called self-love. Self-love means having a high regard for your own wellbeing. It means not settling for less than you deserve.

Self-love is the greatest love. Accepting yourself as who you are and knowing yourself or your own capability leads you to a wonderful journey of success and happiness. When you will realize that your time is valuable then you do the right things for you without the fear of failure and you keep trying until success comes. Loving yourself makes you a positive and a thankful person so that you communicate with other people easily. You can inspire someone by improving yourself and make them understand that it is during the darkness you are supposed to see the light. The biggest disadvantage of not loving yourself is that you believe what other people say about you, whether it's true or not, and then you will stop giving your own opinions and advice.

Self-love is the key to unlocking your greatness. Therefore, by practicing self-love we can uplift and nourish our soul and provide way of bringing immense happiness and contentment into our lives.

India has a rich cultural heritage

Dhritman Saikia

3rd Sem.

BA

Deptt. of Education

Heritage is the full range of our inherited traditions, monuments, objects and culture. India is a land of varied cultures and traditions. People from various castes, religions, and creeds reside in our country. Each ethnic group in our country has its own tale of origin and its set of unique traditions and culture. They have all contributed to the making of India history and culture.

India Heritage: A gift from the older generations India heritage and culture are vast and vivid because of the large number of religious groups residing in our country. Every community has its own set of customs and traditions which passes on to its younger generation.

Respect for our India heritage: The elders should take responsibility to invoke love for the India heritage in the younger generations. This must be done from the very beginning only then we can preserve our rich heritage. It is the duty of the elders to invoke love for the Indian heritage in the younger generations.

This must be done from the very beginning only then we can preserve our rich heritage. Schools must teach students about Indian heritage and how it has survived for centuries.

Our Literature: India literature is as rich its culture. We have various books written on many topics since ancient times. We have the Vedic literature, Epic Sanskrit literature, Classic Sanskrit literature and Pali literature among other kinds of Indian literature.

Many of our books are being translated to other language to provide access to a greater number of readers so that more and people can benefit from the knowledge. Such a great and rich literature must be preserved at any cost.

Beautiful Geological Structures: Numerous beautiful geological structures are found in different parts of India. Some of them are Siachen Glacier, Pillar Rocks, Kodaikamal, Andamons, Magnetic hill, Udupi, Toad Rock etc. All these structures are true wonders of nature. A lot of tourists every year from different part of the world visit these places just to catch a glimpse of these marvelous creations of god.

Conclusion: India is an ancient country. We are blessed with a beautiful heritage. We are solely responsible to preserve the same. So that our future generations also get to see and experience the same.

Travel as a part of Education

Anushmita Baishya
3rd Sem.
Deptt. of Anthropology

Travel, in the younger is a part of education, in the elder a part of the experience.

Francis Bacon says, I paraphrase, we can acquire a great deal of knowledge from books. But it is only second-hand knowledge. By travelling, we come into direct contact with things that we wish to know. Our knowledge of distant land gained from numerous text books cannot stand in comparison with that which a month's travel would give us. Travel gives a character of experience to our knowledge.

By travelling we not only gain knowledge but broaden our nature. Like the frog in the well, the man who sticks to his home has a narrow vision of the world. As Shakespeare says,

“Rather see the wonders of the world abroad than living duly sloganized at home, wear out the youth with Shapeless idleness.”

In the places we travel, we are able to encounter man of different temperaments, customs and habits and learn to deal with them. We also learn to adapt ourselves to new manners and customs. We cultivate caution. Travel also helps us brush up our knowledge of a foreign language. For example, we travel to England for a few weeks, we shall be able to speak English better through our contact with native speakers.

Corruption

Chinmoy Medhi

3rd Sem.

Deptt. of Political Science.

The most dangerous Problem of every nation is rampant corruption. By paying money works are illegally done. Mostly people grease the palms of officials and get their work done illegally.

Because of corruption many socio-economic issues are caused in the country. These issues cause hindrance in the development and progress of a nation. Due to corruption many people lose faith and hope, they hardly believe in the system and machinery of the nation. When the rights of the poor are usurped, they start plundering the resources of the nation and fight internally against the nation.

Lack of faith, lack of discipline, lack of unity and lack of interest for the development of nation are the problems caused by corruption.

Corruption: what exactly is it?

- Corruption is an act of indulging in illegal practices in order to gain monetary or material benefits.
- Corruption compromises the genuine rights of someone else and is a huge deferent to the growth of the nation.
- It also results in poverty, unemployment and lowers the quality of life of its people.
- Corruption degrades the economic and infrastructural growth of a country.
- Corruption affects the overall progress of the nation and the general wellbeing of its people.

Impact of Social Media on the Youth

Jyotishman Patowary
B.A. 3rd Sem

Social media refers to all applications and websites or blogs that enable people around the globe to interconnect via the internet, chat, and share content, video call among many other functionalities it offers to its users. Some of the common and widely used social media platforms include Facebook, Twitter, WhatsApp, Snap chat, among many others.

The use of social media has both negative and positive impacts on our youths today. The positive impacts of social media on the youth today include making them up to date on the events happening around the globe and also enables them networking and connection with their fellow youths and friends without physical meetings. It bridges the gap between friends since a person say in Australia can network and interact with his or her friend in the United States. Live updates and news are available on social network platforms. It helps in branding and growth of business. Social media gives a platform for entertainment and fun.

The negative impact of social media on youth today include spending long hours chatting in social media sites which decreases productivity amongst the youths. This in turn causes the youth not to be self-dependent and instead depend on their parents and families for upkeep. A lot of information is leaked through the social networks in public such as photos, videos, over time etc. that can be misused. Cyberbullying case has increased over time. It can cause health issues such as sleep disorder.

In conclusion, social networking has been proved to have both positive and negative effects on our youths. Individual should make a conclusion whether to go on using the sites or stop or even moderate on their usage. Parents should guide and advise their children on current matters like the usage of social media and warn them of its negative impacts when misused or overused.

Importance of Mental Health

Abhilash Sharma
B.Sc, 3rd Sem.

Mental health can be challenging to understand and often goes unnoticed. It can affect relationships with family and friends. It is crucial for people experiencing depression or anxiety to seek help from a professional. It is also essential to have regular checkups to ensure that mental health is not overlooked as a person's physical health.

Mental health has a direct correlation to physical health. Psychological illnesses can affect both the body and mind. Mental illness is as wide-ranging as anxiety, depression, eating disorders, and addiction. It's essential to focus on these issues because mental health affects every person differently. The prevention of these illnesses starts with identifying the symptoms and getting help at the earliest.

Mental illness affects more than one person in every 10. It is hard for us to understand what other people are going through because we cannot see their pain. However, mental health can help connect people and make them less alone when they need it most. It is essential to realize that it is not just the person with mental illness who needs help but also their loved ones and the community.

To conclude, mental health can be a tough thing to overcome. However, we cannot lose determination.

Skill India Mission

Ayush Patar
3rd Sem.
B.Sc

Skill India is a movement started on July 15, 2015 by Prime Minister Narendra Modi with an aim to train the youth. Established in 2008, National Skill Development Corporation (NSDC) has been active in this regard to fulfill the growing need in India for skilled manpower across sectors. It has to reduce the gap between demand and supply of skills in this fastest growing economy. Its mission is:

- To upgrade skills to international standards through significant industry involvement.
- To develop necessary frameworks for standards, curriculum, and quality assurance.
- Boost, support, and co-ordinate Private sectors for skill development on Public Private Partnership Model.
- To open multi-skill Pradhan Mantri Kaushal Kendra and increase the number of ITTs across the country.

To make the Mission a success, the Government has launched many schemes in this connection and the expenses on training will be borne by the Government itself. Some schemes are as follows:

- Deen Dayal Upadhyaya Grameen Kaushal Yojana.
- Financial Assistance for Skill Training of Persons with Disabilities.
- Craftsmen Training Scheme.
- Skill India Mission has trained.

Thus, the skill India Mission is a very fast functioning mission covering almost the entire country to make it skilled and by 2022, it has the target to train more than 40 core youth.

Healing the mind, body and the spirit with Yoga

Baivab Kalita
B.A. 3rd Sem

The world is energy, all kinds of energy that affect our lives and wellbeing. From the beginning of our lives till the end we stored our emotions, fears, feelings, problems, strength, and weakness and so on in our bodies. They are the source of our health and illness. As we said at the beginning, we are all made of energy and we can heal through it. The mind controls everything. We can tune our body energy and switch our emotions with our intention, we can truly change our lives physically, mentally, emotionally and spiritually. By diving into our heart and mind, and unite with our true self. We have two bodies that we live in. we have the physical body and also we have an energy body. This energy body is connected to our physical body. By healing the energy body, we are healing the physical body. When we aren't feeling well physical body. When we aren't feeling well physically, it is probably due to one or more of our chakras being discharged or blocked. This basically means that there is either too much or not enough energy in the chakras. We need to have the right amount of energy for our physical body to function correctly. The body can look like a series of vibrations ranging in increasing density from "true self" to the physical body. Yoga teaches us that the mind affects the mind, while spirit interacts with both. Yoga seeks a balance between the mind, body and spirit. And it works mainly through the body to achieve this balance. All types of Yoga will change the energy flow in our body.

Yoga can unite our mind and our body. Practicing Yoga can release physical and emotional knots held in the body through a process of gentle stretching of muscles and fascia. Yoga can teach the mind and body to release tension and to let go. If we observe how we and our bodies react to the different asana this can tell us so much about our blockages, problems, fears or where our strength is. Through yoga we can understand and find out if our mind and body are united. Yoga practice can work to change the energy systems of the body. Breathing exercise or pranayama helps the circulation of energy through the breath. Meditation at the end of most of the practice can help on re-training the mind and body to relax.

Smoking : A Challenging Health Concern

Tinamoni Medhi
B.Sc, 4th Sem.
Deptt. of Zoology

One of the biggest and most challenging health concerns in our society is smoking. Smoking is not a new activity. This practice has been around for ages in different forms. Smoking is presently the foremost cause of death in the world, due to its damaging and addicting substances such as nicotine and tobacco. Even though millions die from it each year, smoking is the single most avoidable cause of death as well. Without smoking, a great amount of money and lives will be saved. Bans on items like tobacco are difficult to implement and usually do not stop all activity. Illegal selling of cigarettes is likely to follow a ban. If not imposed correctly. Cigarette smoking is the source of several health issues, it also includes lethal cancers. The habit forming nature makes it a tough task to stay away from once it has been experienced. This is made particularly testing when smoking is attempted at a young age. Evolving and impressionable minds often form addictions faster.

Currently, a cigarette manufacturing machine can use upto 3.7 miles of paper an hour. Tobacco crop uses additional important nutrients than many other harvests, degrading the soil. Probably the most significant influence of a cigarette on the environment is the making of them. The land used to grow Tobacco crops could be put to healthier use by planting more trees or food production. Huge quantities of pesticides, fertilizer and herbicides are used on tobacco crops. Cigarettes also do a lot of damage as actually they are often made from a form of plastic. The polymer acetate filters consist of thousands of strands that take up to 15-25 years to dissolve. The drugs from tobacco in the filler tip also discharge pollutants into the atmosphere. Then these filter tips make their way inside stomachs of birds & fishes. It is awful to know that some of fishes we have consumed may have been tainted by cigarettes.

Conservation of Biodiversity

Jintu Medhi
B.A. 3rd Sem

Biodiversity is the indicator of the health of an ecosystem. A wide variety of species will cope better with threats than a limited number of them in large populations. Even if certain species are affected by pollution. Climate change or human activities, the ecosystem as a whole may adapt and survive. Conservation of Biodiversity can be effectively summed up as the sum total of all the inhabitants on planet 'Earth'. To be more precise, it is the combination of all the life forms on Earth. 'Biodiversity' the term itself means the diversity of the biological species present on the Earth. The species richness of a place depicts the biodiversity of that particular place and hence, the biodiversity can be effectively evaluated and compared to any place. The biodiversity of the tropic region is the richest accounting to over 90% of the world's species despite the fact that the tropical regions account for only 10% of the total world's area. The elements that constitute the biodiversity of a place are:

Genetic Biodiversity: The variety in the genetic makeup of the species of a particular area can be termed up as Genetic Biodiversity. This genetic diversity defines the unique traits of the organisms present on Earth. **Species Biodiversity:** The diversity on the specific variation of a species of a region is termed as species Biodiversity. It refers to the

individual organisms of a species in population and their distribution. **Ecosystem Biodiversity:** Ecosystem Biodiversity refers to the similarities and differences between all ecosystems present of Earth. Humans are the only species that would be much affected by the growing rate of biodiversity degradation. Humans are directly dependent on biodiversity and vegetation for their survival. As the forest resources provide all the important raw materials for human survival, its destruction is directly affecting human survival. The conservation of biodiversity is the proper management of the biosphere by human beings in such a way that it gives maximum benefits for the present generation and also develops its potential so as to meet the needs of future generations.

Factors that could help in conservation of biodiversity can be listed as:

- a) Sustainable utilization of resources is a must for the maintenance of biodiversity.
- b) Illegal poaching and hunting of wildlife species should be banned completely.
- c) Several protected areas should be set up for conservation of different species.

d) Environmental laws associated with biodiversity conservation should be implemented and strictly followed various conservation methods are:

1) In situ conservation: In conservation of species in their natural habitat or natural ecosystem is known as in situ conservation. It tries to protect and maintain the natural ecosystem of the species concerned. It is quite a useful method for preserving a large number of organisms simultaneously.

2) National Parks: These are a set of small areas meant for the protection of wildlife along with their natural habitats. Both the flora and fauna species are being conserved here. These area maintained by the government. Human activities like grazing forestry, cultivation, and habitat manipulation are completely not allowed in these areas. A total of 89 national parks are found in India.

Examples : Bandipur National Park in Karnataka, Jim Corbett National Part in Uttarakhand, Pin Valley National Park in Himachal Pradesh, Gir National Park in Gujrat etc.

3) Sanctuaries: The protected areas where only wild animal species are being protected are called as sanctuaries. Several human activities like harvesting of timbers, collection of forest products, cultivation of lands, etc. are permitted.

4) Ex-situ conservation: It involves conserving the species outside of their natural habitats by creating and maintaining an artificial environment for them so as to maintain their natural habitat. Specific areas are like zoo, gardens, nurseries, etc. It ensures long term captive breeding and propagation for the species which have lost their habitats permanently.

5) Hot Spots: Hot Spots are the areas with a high density of biodiversity endemic to that particular place which is most threatened or is on the verge of extinction. There are around 36 hot spots in the world, out of which four are located in India.

Importance of Education : Understanding our Responsibilities

Karabi Malakar

Deptt. of Education

An uneducated individual can never be fully aware of their responsibilities towards each other as human beings. We have to give back to the society we live in and make it a better place to live for everybody. Proper education teaches an individual to think beyond than their own personal interests and help them in developing an ability to make the world a happier, safer place for the next generation. Having education in an area helps people think, feel, and behave in a way that contributes to their success, and improves not only their personal satisfaction but also their community. In addition, education develops human personality thoughts, dealing with others and prepares people for life experiences. Those who get education have higher incomes, more opportunities in their lives, and tend to be healthier. Societies benefit as well. Societies with high rates of education have lower crime, better overall health, and civic involvement. Lack of access to education is considered the root of poverty.

College Life

Liza Baishya
Deptt. of Education

College life is known as one of the most memorable years of one's life. It is entirely different from school life. College life exposes us to new experiences and things that we were not familiar with earlier. For some people, college life means enjoying life to the fullest. College suddenly brings with it an unexpected amount of freedom and responsibility as it is generally a student's first tryst with the outer world on such a personal level.

College life is a remarkable and essential time in a person's life, and everyone should enjoy it. College life teaches us many things and builds our confidence to face the challenges and struggle in our future. Instead of just focusing on the study, a person must participate in other activities and socialize as much as possible in his/her college life as all these things help in the overall development of a person.

New Education Policy 2020

Chandan Mallik
3rd Sem.
BA , Deptt. of Education

Education is a fundamental need and right of everyone. In order to achieve our goals we need education. Similarly, education plays a great role in the national development of a nation. The New National Education Policy 2020 aims at the universalization of education. The new education policy 2020 propose some change, including the opening of Indian Higher Education in foreign universities, the introduction of a four year multidisciplinary undergraduate program with several exit options. The objective of the New Education Policy is to make India a global knowledge superpower.

The NEP 2020 Policy also propose that all universities and colleges aim to be multidisciplinary by 2040. This policy will boost employment in the country and fundamentally change our education system.

If we look at the present elementary education, we notice that there is a lack of skilled teachers. Thus, keeping this in mind, the National Education Policy 2020 can give rise to practical problems in implementing the system that is for elementary education.

Conclusion: we can say that this policy is an essential initiative to help in the all-round development of our society and country as a whole. India can truly achieve a better state with the proper implementation of this education policy.

वैश्विक हिन्दी : पूर्वोत्तर भारत के विशेष के संदर्भ में

किसी भी भाषा के दो रूप हुआ करते हैं – मौखिक और लिखित। मौखिक रूप में हम देखते हैं कि आज हिन्दी भाषा का प्रचार-प्रसार केवल भारतवर्ष में ही नहीं, बल्कि विश्व के कई देशों में हुआ है। पूरे देश में संवाद स्थापित करने वाली हिन्दी एकमात्र भाषा बन चुकी है। मीडिया ने तो हिन्दी को रातों रात विश्व की भाषा बना दिया है। आज सारे चैनलों में हिन्दी के अधिकाधिक कार्यक्रम देने की होड़ लगी हुई है। डिस्कवरी जैसे वैज्ञानिक कार्यक्रम भी आज हिन्दी में बी० बी० सी० से दिए जा रहे हैं। आज विज्ञापन कंपनियाँ भी अपने विज्ञापन हिन्दी में दे रही हैं। मीडिया और विज्ञापनदाताओं को मालूम है कि हिन्दी का उपभोक्ता वर्ग काफ़ी बड़ा है। अतः मौखिक रूप में हिन्दी का प्रचार-प्रसार काफ़ी हुआ है। अब हम लिखित रूप की बात करते हैं। इसमें भी दो रूप हैं – एक साहित्यिक भाषा और दूसरी राजभाषा। भूमंडलीकरण के कारण प्रेमचंद पूरे विश्व भर में प्रसिद्ध हैं। तुलसी का 'रामचरितमानस' भारतवर्ष के लगभग प्रत्येक हिन्दू घर में पाया तथा पूजा जाता है। कबीर तथा रहीम के दोहों का प्रयोग लोकोक्तियों के रूप में अब भी होते हैं। जायसी के प्रेमाख्यान हिन्दू-मुस्लिम दोनों में प्रसिद्ध हैं। लेकिन अगर हम आधुनिक साहित्यिक हिन्दी की बात करते हैं तो अभी भी सुधार तथा प्रचार-प्रसार की ज़रूरत है।

अब राजभाषा की समग्र प्रगति की बात करते हैं। आज बाज़ार में हिन्दी के अनेक सॉफ्टवेयर उपलब्ध हैं। जो कार्य कम्प्यूटर पर अंग्रेज़ी में हो सकता है, वही कार्य हिन्दी में संभव है। राजभाषा की प्रयुक्ति अब धीरे-धीरे एक अलग प्रयुक्ति बनती जा रही है। राजभाषा की शब्दावली का धीरे-धीरे प्रचार-प्रसार बढ़ने लगा है और आज पूरे देश में राजभाषा के प्रति एक समरस और अनुकूल वातावरण बनने लगा है। आज प्रशासनिक परीक्षा व बैंकों की अधिकारी स्तर की कई परीक्षाओं का माध्यम हिन्दी हो गया है। प्रतिवर्ष हिन्दी माध्यम से सैकड़ों आई० ए० एस० उत्तीर्ण होकर आते हैं। अतः कह सकते हैं कि भूमंडलीकरण हेतु हिन्दी भाषा के प्रचार में अनुकूल प्रभाव पर रहा है।

अगर पूर्वोत्तर की भाषाओं पर विचार करें तो भारत के पूर्वोत्तर क्षेत्र में कुल आठ राज्य हैं – अरुणाचल प्रदेश, असम, मणिपुर, मेघालय, मिज़ोरम, नागालैंड, सिक्किम, त्रिपुरा। इन राज्यों की कार्यालयी भाषाएँ हैं – असमिया, बोड़ो, मणिपुरी, गारो, खासी, मिज़ो, अंग्रेज़ी, सिक्किमीज़, नेपाली, बंगला, कोकबोरोक। आज के समय में अरुणाचल प्रदेश एक ऐसा प्रदेश है जहाँ कई भाषाओं तथा अनेक बोलियों को जानने तथा बोलने वाले मिल जाएँगे। अरुणाचल प्रदेश में प्रयुक्त अपनी भाषा के अलावा असमिया, बंगला, अंग्रेज़ी, नेपाली तथा हिन्दी वहाँ अपनी जगह बना रही हैं। वहाँ प्रारम्भिक शिक्षण के लिए विद्यालयों में शिक्षक दिल्ली, उत्तर प्रदेश, बिहार आदि हिन्दी भाषी क्षेत्र से बुलाए जाते हैं। वहाँ एक बड़ी आबादी क्रीओल हिन्दी का प्रयोग मातृभाषा के रूप में करने लगी है। विविध भाषाओं के प्रयोग के कारण अंग्रेज़ी भाषा को वहाँ की कार्यालयी भाषा का दर्जा मिला हुआ है। अगर हम असम में प्रयुक्त भाषाओं पर विचार करें तो यहाँ असमिया और बंगला का अधिकतर प्रयोग होता है। इसी तरह मेठे (Meitei) भाषा मणिपुर की कार्यालयी भाषा है। इसे मणिपुरी भी कहा जाता है। यह भाषा बांग्लादेश तथा बर्मा (वर्तमान म्यांमार) में भी बोली जाती है। मेठे भाषा को शिक्षण के एक विषय के रूप में स्नातकोत्तर स्तर पर भारत के विभिन्न विश्वविद्यालयों में पढ़ाया जाता है। इसी तरह मेघालय में खासी, गारो, नेपाली, बंगला, हिन्दी, मराठी, असमिया, मरम, हजोंग, राभा, कोच भाषाओं का प्रयोग होता है। मिज़ोरम की कार्यालयी भाषा मिज़ो है परंतु शिक्षण, प्रशासन,

शासन आदि में अंग्रेज़ी का ही प्रयोग होता है। यहाँ विद्यालयों में आठवीं कक्षा तक हिन्दी की शिक्षा अनिवार्य है। इसके साथ ही यहाँ नेपाली भाषा का भी प्रयोग होता है। नागालैंड में छत्तीस भाषाओं तथा उनकी बोलियों का प्रयोग होता है। सन् 1967 में नागालैंड सदन ने अंग्रेज़ी को यहाँ की कार्यालयी भाषा घोषित की है तथा शिक्षण का माध्यम बनाया है। इसके अलावा यहाँ 'नागामीज़' क्रीओल भाषा के रूप में प्रयुक्त होती है। इसी तरह सिक्किम की ग्यारह कार्यालयी भाषाएँ हैं – नेपाली, अंग्रेज़ी, सिक्किमीज़, लेपचा (1977 से); लिम्बू (1981 से); नेवारी, गौरांग, मगर, शेर्पा, तामाङ (1995 से); सुनवार (1996 से)। त्रिपुरा में बंगला तथा कोकबोरोक या त्रिपुरी भाषा का प्रयोग होता है। यहाँ 'कोक' का मतलब भाषा है और 'बोरोक' का मतलब लोग होता है, अर्थात् लोगों की भाषा। इस तरह सामान्य रूप से हमने देखा कि भारत के पूर्वोत्तर राज्यों में भाषा की क्या स्थिति है।

अतः हिन्दी के प्रचार-प्रसार हेतु कई प्रयत्न हमें दिख रहे हैं पर फिर वह कौन-सी वजह है जिसके कारण हिन्दी को आज भी नकारात्मक दृष्टि के साथ देखा जाता है। अगर हम पूर्वोत्तर भारत की बात करें तो यहाँ स्थिति और भी दयनीय है। लोग या तो अपनी स्थानीय भाषा अथवा प्रथम भाषा में बात करना पसंद करेंगे या थोड़े बहुत अंग्रेज़ी में, परंतु हिन्दी का प्रयोग भूल कर भी नहीं करेंगे। जब इसका कारण पूछा तो पता चला कि 'डर लगता है कहीं गलती न हो जाए'। बहुत ही शर्मिंदगी के साथ कहना पड़ता है कि जो हिन्दी हमारी मातृभाषा, संपर्क भाषा तथा राजभाषा हैं उसे बोलने में लोगों को डर लगता है और दूसरी तरफ़ मॉरीशस, फीजी, त्रिनिदाद, जापान आदि से लोग भारत आते हैं, केवल हिन्दी सीखने के लिए। हिंदुस्तान से बाहर जाने पर पता चलता है कि भारत की संस्कृति, सभ्यता, कला, धर्म, सिनेमा, संगीत, नृत्य तथा भाषा के कितने दीवाने बैठे हैं।

इसमें संदेह नहीं कि वर्तमान संदर्भ में भूमंडलीकरण का अर्थ व्यापक तौर पर बाज़ारीकरण है। भारत दुनियाभर के उत्पाद निर्माताओं के लिए एक बड़ा खरीदार और उपभोक्ता बाज़ार है। बेशक, हमारे पास भी अपने काफ़ी उत्पाद हैं और हम भी उनके बदले में दुनियाभर के बाज़ार में उतार रहे हैं; क्योंकि बाज़ार केवल खरीदने की ही नहीं, बेचने की भी जगह होता है। यही कारण है कि आज भूमंडलीकरण के परिणामस्वरूप भाषा का प्रचार हो रहा है।

नागार्जुन के काव्य मे सामंती व्यावस्था का बिरोध पर एक विश्लेषण

श्री सेवाली कलिता तालुकदार
हिन्दी विभाग
सहकारी अध्यापक

प्रगतिशील जनकवि नागार्जुन का प्रकृत नाम श्री वैद्यनाथ मिश्र हैं। घुमने तथा इघर-उघर भटकने की आदत उनपर वचपन से ही पर गयी थी। 1934 सी 1941 तक लग भग उनके घुमन्त जीवन ही रहा हैं।

नागार्जुन के काव्य अन्तरबस्तु का क्षेत्र बहुत वृस्तित हैं। आजादी के पहले से लेकर अब तक भारतीय जन जीवन में चित्रित हुए हैं। नागार्जुन द्वारा लिखी गई राजनोतिक कविताओ मे और सामंती पुंजी पतियो तथा भ्रष्ट बुद्धिजीबियो पर लिखी गयी कविताओ मे व्यांग्य की पैनी प्रहाड़ (मार) हैं उसे देखकर उन्हे अग्रज व्यंग्यकारों की श्रेणी में रखा जा सकता है।

यँहा नागार्जुन द्वारा सामंती व्यवस्था के खिलाफ लिखी हुइ कइ किवताओं पर बिचार करेंगे:

सामन्ती व्यावस्था के उत्पीड़न वैभव प्रदर्शन और पतन को अभिव्यक्त करनेबाली कई कविता कविवर नागार्जुन जी द्वारा लिखी गयी है। नागार्जुन जी की ऐतिहासिक चेतना बहुत स्पष्ट

है। जब कभी भी और जहां भी जनता पर अत्याचार, शोषण आदि होते हैं। नागार्जुन उसकी खिलाफी ही नहीं उनका पक्ष भी ले लेते हैं। निरला जी पर लिखी हुई एक कविता में निरला द्वारा लिखी गई दो पंतियाँ उद्धृत है -

“खुला वेद बिजाई कहा यह हुए जो
लहू दूसरे का पिए जा रहे हैं”

प्रस्तुत दो पंति नागार्जुन काव्या की थागतक बुनियाद पंति स्वरूप है। “विजय कहा यह हुओ” कविता नागार्जुन के काव्य का भेद सोलता हैं। उनके कविता “विजयी के वंशधर” पुरि गहरई के साथ सामंती समाज के वैभव

प्रदर्शन तथा उत्पीड़न की सजीव चित्रण सिंचते है। प्रस्तुत कविता मे विजयादशामी के दिन का वर्णन मिलते है। उस दिन राम के वशंज अथांत सामन्त सज-धज कर निकलेंगे ओर किसान-मजदुर चलेगा। प्रस्तुत कविता में इन रायतो को वानरी सेना तुलना किया गाया है इसके एक उदाहरण देखिए -

गुलावी धोती

सीप की बरनों वाला रे.....मी कुर्ता
मखमल की दुपलिया, फूल....र होणी,
बादा के पम्प शु
नेवले के मुँख सी मुठ की नफीस घड़ी
बड़ा और छोटा सरकारा
लाला साहेव, हीरा जी
मातिक जी, मोति साहेव
वुच्चन जी, ब्बुअन जी
नुनु जी बचोल बाबु
हावेली से निकलै बनकर सँवर कर।

उपरोक्त पंक्तियों में जमींदार की वेश भुषा का एक-
एक बौरा सामंती व्यवस्था का जिता-जागता चित्र खोलकर
पाठको के सामने रख देता है। बबुअन जो लाठी तक ठीक
से उठा नहीं सकते, बह आज रावण को मारेंगे। इस प्रकार
सामंतीक वास्तविक शक्तिनता का तथा चित्रण प्रस्तुत
किया हैं। उनके इस प्रकार के कविता उस समय में प्रचलित
सामंती व्यवस्था और उसके इतिहास का सम्पूर्ण आकलन
करती है। यह कविता सामन्ती परिपाति मे वैभव प्रदर्शन का
खुला दस्तेवात हैं।

सामन्ती व्यवस्था मे नारी के प्रति जो भावना थी
उसकी भी सजीव वर्णन नागार्जुन के काव्य मे मिलते हैं।
नारी की धासता का बर्णन उनके एक कविता “तालाव की
मछली” बहुत ही मार्मिक दंग से वर्णन की गयी है। आगे
इस कविता पर विचार करेंगे -

“तालाव की मछली” कविता के माध्यम से कविबर
नागार्जुन जी सांमती व्यास्था की सड़ांध भरी सच्चाइयाँ का
पदोफास किया हैं --- कोसि की बाढ़ के कारण पोखर
का मिण्डा तोर दिया हैं। जिसके कारण तालाव का पानी
कोसी के पानी में घुल-मिला अर्थात एकाकार होता जा रहे
हैं। अचानक आनेवाले बाँध

के कारण टुट जाने से तालाव की मछलियाँ कोसि
नदी के कारण तालाव की मछलिया डत सकित है। यहाँ
तक कि इन मछलियों ने आपनी स्वभाविक गति ही भुल
बैठी है।

यहा नागार्जुन जी ने मा.. मछलियों को नारीके प्रतीक
रुप मे प्रस्तुत करते हुए कहता है कि- आगे जाकर मछलियाँ
जमीँधार के अन्तःपुर मे पहुँच जाती हैं। इस के बाद मछलियाँ
अघेर मथुरा पाठक की हवेलि में पहुँचती हैं। जहाँ पाठक
की तीसरि पत्नी जिनकी उमर उठारह (18) वर्ष है, मछलियों
को तलने बैठती है। यही पर दृश्य परिवर्तन हो जाता है।
पाठक की पत्नी गरम कड़ाही में मछलियाँ तल रही है और
वही मछलियाँ पाठक की पत्नी से कहने लगती है-

“हम भी मछली, तुम भी मछली
दोनों ही उपभोग वस्तु है।”

प्रस्तुत कविता आगे जाकर नारी की दासता का पुरा
इतिहास उजागर करते है। तालाव की मछलियाँ मुक्त हो
गयी किन्तु नारी अभी भी गुलाम की जिन्दगी जी रही है।
उसे मुक्ति नही मिली। मछलियाँ कहती है-

“बहुत दिनों पर
पाई हमने छुट
मचने धो यिह मची हुइ है हत्या अथव लुट
वन्या के प्लावन से सइसा पुष्करिणी क...
परिधि गई है टुट।”

निष्कर्ष रुप मे इस अध्यायण के बाद हम कह सकते
है कि जन कवि नागार्जुन इन कविताओ के माध्यम से नारी
कीदासता का जीता- जागता चित्रण प्रस्तुत किया है। यह
संक्रान्ति का वक्त है। मुक्ति के कुछ पल पहले की गयी
उथल-पुथल का सजीव चित्रण है। इस तरह नागार्जुन जी
ने सामान्ती न्यनस्था में किए जाने बाले अन्याय, अत्याचार
तथा उत्पीड़न का याथर्थ चत्रण पाठको के सामने रखा है।
सामन्ती व्यवस्थी के उत्पीड़न आत्याचार, विलास-वैभव
प्रदर्शन और पतन पर व्यंग करारा है। अतः इस प्रकार
अपनी कविताओ द्वारा नागार्जुन जी सामान्ती व्यवस्था का
एक-एक पोल खोलकर पाठक एवं श्रोताओ के सामने रख
देते है।

समय का सदुपयोग

अम्बिका देवी
हिन्दी विभाग

मनुष्य का जीवन छोटा है परंतु कार्य असीमित है। हमारे जीवन में दुर्लभ अवसरों की प्रस्तुत करने वाला ही समय है। इनमें इतनी तीव्रता है, इतनी गति है जो न आते मालुम पड़ता है और न ताते परंतु चले जाते है।

समय का महत्व प्रत्येक उम्र के लोगों के लिए समान है। समय का सही उपयोग करना एक छोटे बच्चे के लिए जितना आवश्यक है उतना ही एक बुजुर्ग आदमी के लिए भी जीवन की सफलता का रहस्य समय के सदुपयोग में निहित है। चाहे वह निर्धन हो या धनवान, बुद्धिमान हो या मुर्ख, समय पर सभी का समान अधिकार है।

हम मनुष्य समय की किस तरह से व्यतीत करेंगे यह काफी हद तक हमारे ऊपर निर्भर करता है। बुद्धिमान व्यक्ति अपने विश्राम के समय को भी व्यर्थ नहीं जाने देता जहाँ तक की मुर्ख व्यक्ति अपना समय बुरी आदतों में या लड़ाइ-झगड़ों में व्यतित कर देता है। समय को सदुपयोग के लिए मनुष्य को अपने प्रतिदिन के कार्य का समय के हिसाब से विभाजन कर लेना चाहिए। विद्यार्थियों को अपना समय का सदुपयोग करने के लिए टाइम टेबिल बना लेना चाहिए। साथ ही यह भी ध्यान रखना होगा कि निश्चित कार्य समय में पूर्ण हुआ या नहीं।

हम अपनी शारिरीक और मानसिक विकास चाहते हैं, अपने देश की उन्नति चाहते हैं तो हमे अपने समय का सदुपयोग करना सीखना चाहिए तभी हमारी उन्नति संभव है। विद्यार्थियों को तो विशेष रूप से समय का महत्व समझना चाहिए क्यो कि गया वक्त फिर कभी भी हाथ नहीं आता है।

আইলৈ বুলি একলম

ড° নিশিগন্ধা তালুকদাৰ
অসমীয়া বিভাগ, ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়

মোৰ জন্মৰ দিনাই আইয়ে এটা সপোন ৰচিছিল
বছৰি বাঢ়ি অহা মোৰ উচ্চতাৰ লগে লগে
আইৰ সপোনৰ ৰেখাডালো দীঘল হ'বলৈ ধৰিলে
মোৰ মাজত কেতিয়াবা তেওঁ নিজকে বিচাৰি চায়—
বিচৰাখিনি পালে চকুহাল জিলিকি উঠে

যেন চকুহালে কিবা ক'ব বিচাৰিছে
হয়তো হেৰুৱা সপোনবোৰ
জীপাল হোৱাৰ হাবিয়াস আইৰ কল্প কাননত
কেতিয়াবা ভাবো আই নোহোৱা হ'লে মোৰ কি হ'ল হয়।
অৱশ্যে আইৰ বুকুৰ পিয়াহে
যেতিয়া মোৰ শুকান ডিঙি তিয়াইছিল
মই তেতিয়া ভবা নাছিলো আই অবিহনে মোৰ কি হ'ব?
মই তেতিয়াও ভবা নাছিলো যেতিয়া গভীৰ এন্ধাৰ নিশাত

আইয়ে নিচুকণি গীত গাই শুনাইছিল
“শিয়ালি নাহিবি ৰাতি তোৰে কাণে-কাটি
লগাম এ বাটি”
আইতই যেতিয়া নিচুকৰ
মই নিৰ্ভয়ে শুও জান— তোৰ শীতল কোলাত।
মোৰ সৰু পৃথিৱীখনত ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে
আইৰ অহৰহ উপস্থিতি

পুৱা-গধূলি গোসাই ঘৰৰ প্ৰাৰ্থনাত, বিহুৰ বতৰত
লাৰু-পিঠাৰ মোক খা মোক খা গোকত, পাকঘৰত ৰন্ধা
টেঙাৰ জোলত, বিচনাপাতি দেৰিকৈ এৰিব ধৰোতে
দিয়া চুটি চুটি গালিবোৰত
সকলোতে চেন আই...
তই আছ।
দিন-প্ৰতিদিন, পল-অনুপলবোৰে
কেতিয়াবা ভবাই তোলে
তই নোহোৱা হ'লে মোৰ কি হ'ব বাক !

পাকঘৰত তেতিয়াও টেঙাৰ জোল ৰাফিব, প্ৰতিবছৰে
বিহুত পাতিব, লাৰু পিঠাও বনাব, গোসাই ঘৰত নিতৌ
প্ৰাৰ্থনাও চলিব— কিন্তু আই তাত জানো তোৰ সুবাস থাকিব...!

ভাবিলে বুকুখন কঁপি উঠে আই...
তোৰ সুবাসহীন শূণ্য পৃথিৱীখনত খোজ কিদৰে পেলাম।
তই জানো নাজান আজিও মোৰ মূৰত হাত ফুৰালে
ক'ব নোৱাৰাকৈ ভাগৰুৱা দেহটোক
সুখ নিদ্ৰাই আৰৰি ধৰে
সেই কাৰণে কেছো আই
তোৰ মৰমৰ আচলখনত
এপলক জিৰাব দে....!

মই তেতিয়াও ভবা নাছিলো।
আৰু আজিও ভাবিব নোৱাৰো-
তোৰ অবিহনে মোৰ কি হ'ব....!

অনুভব, টুকুৰ টুকুৰ

মিনতি মাৰ্মে

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়, পুথিভঁৰাল

(প্ৰথম)

শুকুলা শেৰালী পাহিত
আইৰ আঁচলৰ ৰং
নিৰস, নিস্পন্দ
সদায় বৈ থকা নদীৰ দৰে।
তথাপি তাত সনা আছে
কুমাৰী মেৰীৰ পৰিত্ৰতা
আঁচলৰ ভাঁজে ভাঁজে।।

(দ্বিতীয়)

বতাহত লৰে ফুলৰ পাঁহি
ৰ'দত শুকাই কলি
ভোমোৰাই নিয়ে ৰস চুহি
নিয়ৰে তিয়াই কুঁহি
হাঁহিত মুকুতা, কান্দোনত পানী
খোজত ছন্দ, নাচোন জুনুকা
সমীৰন বলে মৃদু মকবন্দ

(তৃতীয়)

অঘৰী স্বপ্নৰ ঠিকনা বিচাৰি
মন মোৰ ভাগৰি গ'ল।
ভাঁহি আহে সেই স্বপ্নবোৰ
আলসুৰা ছবি এখন হৈ
নয়নত ধৰা দি দিওঁ
ক'ত যে সিহঁত পলাই যাই।

(চতুৰ্থ)

নদী নিজৰাৰ দৰে বৈ থাকে
মোৰ নিৰৰধি দুখ।
কতয়ে স্বপ্নগৰা খহাই
নিজৰ বুকুত শুৰাই থৈ আলফুলে
বোৰাই নিয়ে দুৰ দুৰন্তলৈ।
হৈ থাক বৈ থাক দুখৰ মোৰ
নিৰৰধি নদীখনি

সৱটি ধৰিবি ৰূপালী চকুলোৰ টোপাল।

বৈ থাক বৈ থাক
দুখৰ নিজৰা মোৰ
বুকুত অযুত ব্যথা আৰু
চকুৰ পতাত ওলমি ৰোৱা
মৰহা সপোন হৈ।।

নীৰে অঁকা চিত্ৰখন

অতি মোহনীয়াভাৱে অঁকা
চিত্ৰখনে নীৰে চাই ৰৈছিল
ৰঙীণ কাগজৰ পাঠবোৰক।
আলফুলে অঁকা চিত্ৰবোৰে
লুকাই ৰাখে নিজৰ মাজতে
কিছু গোপন অৰ্থ।

এই অৰ্থই অচিন বাটৰূপাকো
চিনাকী হ'বলৈ বাধ্য কৰায়।
নতুন পৃথিৱীখনৰ লগত।
চিত্ৰবোৰে হৈছে এই পৃথিৱীখনৰ
এক বিচিত্ৰ মায়া।

একোখন চিত্ৰই চিত্ৰশিল্পীক
চিত্ৰ অংকন কৰিবলৈ
দি যায় এক নতুন প্ৰেৰণা।
চিত্ৰ অংকন কৰাটো
হৈছে এক সাধনা।

এই সাধনা নিৰে ৰাখি
চিত্ৰখন অৰ্থপূৰ্ণ কৰিবলৈ
প্ৰস্তুত কৰিব লাগে
এটি কল্পনা।

মৌচুমী হাজৰিকা
একাদশ মান

জিন্দাবাদ মেঙেলা

মুগাংক ডেকা
ৰাজনৈতিক বিভাগ

নিসংগতা

দীপজ্যোতি সোণোৱাল
দ্বাদশ মান

লিখিবৰ বৰ মন আছে;
তোমাৰ বাবে এটা কবিতা, আজিৰ
এই শুভ দিনৰ বাবে।
কিন্তু কি কৰিম কোৱা??
শব্দবোৰৰ অভাৱ হৈছে।
ব্যক্ত কৰিবৰ মন আছে মোৰ,
বহুত কথা, কিন্তু সময় যে নিষ্ঠুৰ হৈছে।
মই আজি যে একোৱেই নাই, কিয়বা
আজি মনটোৱে বাৰুকৈ অনুভৱ কৰিছোঁ।
হয়, উপলব্ধি কৰিব পাৰিছোঁ, তুমিহীনতাৰ অভাৱ।
কিয়বা অন্ধকাৰৰ কাৰোবাৰ
অস্তিত্ব বিচাৰি পাই আছোঁ।
হেৰা, সেয়া দেখোন তোমাৰেই,
ছলনাময়ী ৰূপ, আজিচোন তোমাৰ ওপৰত
শংকা সৃষ্টি হৈছে।
তুমি কোন?? আৰু কাৰ এই প্ৰতিচ্ছবি??

ৰামধেনু দেশৰপৰা মহাত্মাৰ দেশলৈ জিন্দাবাদ মেঙেলা
মুক্ত আকাশৰ তললৈ উলিয়াই অনা
শক্তিৰ জগত ভ্ৰমি
ৰামধেনু দেশ গঢ়া
স্বপ্নদ্রষ্টা তুমি
গান্ধীৰ দেশত শান্তিৰ বাৰ্তা লৈ
ঢপলিয়াই আহিছিলো তুমি,
সাতাইশ বছৰ আৰু সাতটা মাহৰ
বন্ধ কাৰাগাৰ ভাঙিলা তুমি,
অশ্বৰ ৰৌদ্ৰৰূপে আফ্ৰিকাৰ
নতুন যুৱক হৈ আহিলা তুমি,
বৰ্ণ বৈষম্যৰ জীৰ্ণ প্ৰাচীৰ খনি
বজ্জ হাতুৰীয়ে ভাঙিলা তুমি
মুক্ত আকাশৰ উদ্দেশ্যে
দৃঢ়মুষ্টি তুলিলা তুমি
কৃষ্ণগংগাৰ চিৰমুক্তি
তোমাৰ আজীন যুক্তি।
যাৰজীৱন কাৰাদণ্ডতো
নকৰিবা আপোচৰ চুক্তি
সাম্যপিয়াসী লক্ষজনৰ
বন্দী শিবিৰ নাছিলো তুমি
সৰ্বস্ব উজাৰি ত্যাগ কৰি
বিশ্ববাসীক
চিৰদিনৰ কাৰণে কন্দুৱাই
এৰি গ'লা তুমি
আজি এই শুভক্ষণত
তোমালৈ যাঁচিলো একাঁজলি
শ্ৰদ্ধা আৰু বিশ্বই মনত ৰাখিব।
তোমাৰ আত্মমন্ত্ৰেৰে দীক্ষিত হৈ—
জিন্দাবাদ মেঙেলা

আকৌ উভতি আহিছে

সোণালী বৰুৱা

আপোন বাহ এৰি ক'ৰবালৈ গুচি যোৱা
কপৌজনী আজি
আকৌ উভতি আহিছে।

বুঢ়া সূৰ্যই ডেকা হৈ
নতুন উদ্যমেৰে
ৰঙা হাঁহি মুখত লৈ
আকৌ আহিছে উভতি
জগতক পোহৰ দিবলৈ।

উভতি আহিছে সেই মানৱী জনম
যাৰ অস্তৰত নাই
অকণো মৰম।

বেদনাৰ ভোকত থকা
সেই কংক্ৰিটৰ অৰণ্যত
মানুহৰ কান্দোনাৰ ৰোল
আকৌ শুনিছে।

ক'ৰবাত হেৰাই গ'ল
মৰহা ফুলৰ লাজকুৰীয়া হাঁহি
আকৌ উভতি আহিছে
সেই ফুলৰে কলি
জগতক হাঁহি উভতাবলৈ
সুবাসিত কৰিবলৈ।

সৌৱা, বাহ এৰি গুচি যোৱা
কপৌ চৰাইজনী
উভতি আহিছে
নিজ ঘৰলৈ।

শিহৰণ

নিশাৰণ ঠাকুৰীয়া
ৰাসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ
ডিম্বায়ন মহাবিদ্যালয়, ক্ষেত্ৰী

“নাই, হেৰাই পেলাইছো জীৱনৰ ৰং
নাজানো ক'ত এৰি থৈ আহিলো,
মোৰ ভাল লগা নেপথ্যবাদী চঙ
কিন্তু আজিও হেপাহ পলুৱাই শুনিব মন যায়,
বিন্তু বেদনাৰ তিন্তবাদী শ্ৰেষ্ঠ গীত!”

“তিন্ততা! কিয় তাত জানোঁ থাকিব নোৱাৰে,
মই অহা বাটত তুমি পাৰি দিয়া প্ৰেমৰ দলিচা,
মই জিৰণি ল'ব বিচৰা বিশ্বাসৰ গৰিমা!”
এই থোৱা, তোমাৰ কাব্যিক ছন্দৰ উপমা।
সেইবোৰ বুজি পোৱা হ'লে ইমান দিনৰ আশা,
কোনোকালতে বাস্তৱৰ পথ ল'লে হয়।

“নাই বাদ দিয়া, ইয়াক বুজিব গ'লেও বিপদ!
মুঠতে জানি থোৱা, তুমি যিখন হৃদয়ত
সপোনৰ মৰিচিকা সজাৰ কথা ভাবিছা,
সেই হৃদয় কাহানিতে ভাঙি মৰিশালি হৈছে!!”

এক, বুজাব নোৱাৰা শিহৰণে তাইৰ
বুকু ভেদি দুচকুৰ অশ্ৰুই বুৱাই লৈ গ'ল
অনেক দিনৰ অনৰ্থক জল্পনা-কল্পনা !!

চিঞৰ

মৃগাংক শৰ্মা
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক
ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

কেতিয়াবা ভাগৰি পৰো নৈৰ কবিতা লিখি,
কেতিয়াবা ভাগৰি যাঁও সেউজীয়াৰ ছবি আঁকি।
কেতিয়াবা দহি যাঁও মনৰ জুইকুৰাক সারতি,
ৰাতিৰ নিস্তন্ধতাৰ পাৰ ভাঙি শুনা যায় চিঞৰ।

এতিয়া চিঞৰ শুনিবলৈ মোৰ ওচৰত কোনো নাই,
নিজকে শান্তনা দিয়াৰ বাদে আন কোনো উপায় নাই।
মোক শান্তনা দিবৰ বাবে আছিল শব্দৰ চিঞৰ।
প্ৰতিটো বাৰিষাই মোৰ মনৰ প্ৰশান্তি কাঢ়ি নিয়ে,
আৰু দি থৈ যায় মোৰ এই চিঞৰ।

মোৰ জুপুৰিটো বিলীন হৈ যায় পানীৰ সোঁতত,
মই চাই বগুঁ কেৱল অস্ত যোৱা বেলিৰ মুখ।
শইচৰ পথাৰখনি মচি যোৱা মজিয়া হৈ পৰে,
মই বাট চাই বগুঁ সাহাৰ্য্যৰ টোপোলাটিৰ বাবে।
গোহালিৰ গৰুজাক বানে থপিয়াই নিয়ে,
মোৰ অন্তৰাত্মাই সহি যায় নিৰৱে আৰু নিচ্ছলে।

আৰু কিমান বছৰ এনেকৈয়ে চিঞৰিম,
অকলে, নিৰৱে চকুলো টুকিম।
কিমান জোৰেৰে চিঞৰিলে,
এই সমস্যাৰ সমাধান পাম মই নাজানো।
নে ই কেৱল হৈ ৰৰ মোৰ মনৰ চিঞৰ।।

চিৰবিদায়

পৰিনীতা গাৰো
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক
ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

কাম কাম বুলি অকণো জিৰণি নোলোৱা মানুহজন,
আজি দীঘলীয়া চাৰিত দীঘল হৈ পৰি ৰৈছে।
দাগ লগাৰ ভয়ত নিপিন্ধা এযোৰো বগা সাজ,
আজি তাকেই আকোঁৱালি পিন্ধিছে।
অকণমান পলম হ'লেই অভিযোগ কৰা মানুহজনৰ
আজি অকণো অভিযোগ নাই।
অনবৰত কথা আৰু হাঁহিৰে কঁপি থকা দুটি ওঠ
আজি মৌন হৈ পৰিছে।
অচল অমৰ অভয় হৈ মাথোঁ
আজি তেওঁ গভীৰ নিদ্ৰাত।
চিতাৰ কাষত ৰৈ অশ্ৰু বোৱা আত্মীয়ক
নাকান্দিবি বুলি ক'বলৈ ও আজি তেওঁ নিমাত।
তেওঁৰ আত্মাই ছায়া-মায়া হৈ
আছে চাগে ৰৈ চিতাৰ কাষত।
কৈছে যদিও কৈছে চাগে তেওঁ
বিদায় মাথোঁ বিদায়
আৰু যে নাহো উভতি দুনাই
মায়া লগা পৃথিৱীত মোৰ কৰ্মৰ অন্ত হ'ল।
আজিমোৰ চিৰবিদায়...।

নিসংগতা আৰু মোৰ সপোনবোৰ

ৰাজ দেৱনাথ
চতুৰ্থ যান্মাসিক
ৰসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

নিসংগতাই এতিয়া মোৰ সন্মুখত
এখনি নৈ হৈ ধৰা দিয়ে
নদীৰ সোঁত হৈ এফালৰ পৰা
খহাই নিয়ে হৃদয়ৰ কোঠালীৰ সপোনবোৰ
সপোনবোৰ এতিয়া থানবান হৈ ভাগিব ধৰিছে
সেউজীয়া পাহাৰখনৰ পৰা
জিৰজিৰকৈ অহা নিজৰাৰ পানীবোৰ
এতিয়া যেন স্তব্ধ হৈ পৰিছে
দূৰণিৰ নীলবৰণীয়া শুকুলা আকাশযান
কলা ডাৱৰে আৱৰি ধৰিছে
অসহায় মই আজি
এই দ্ৰুতবেগী সমাজৰ মানুহবোৰৰ
প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিবলৈ গৈ
প্ৰশ্নবোৰে যেন এতিয়া মোৰ সন্মুখত
(ক'লা ডাৱৰৰ) কাল একাৰৰ দৰে ধৰা দিছে
বিয়পি পৰে চৌদিশে
অন্ধকাৰ পৰে চৌদিশে
অন্ধকাৰ আৰু অন্ধকাৰ
বিচাৰি নাপাও অলপো সুৰুঙা ((পোহৰ)
বাওনা হৈ আকাশ ঢুকি পোৱাৰ সপোন
নিমিষতে ভাঙি যায়
বনজুইৰ দৰে জ্বলি চাৰখাৰ হৈ গৈছে
মোৰ সপোনৰ আশাবোৰ।

শূণ্যতাৰ দিনলিপি

ৰাহুল ডেকা
স্নাতক দ্বিতীয় যান্মাসিক

ক'ৰপৰা বালিমাহী এজনী আহি
বুকুৰ কলিজা খালে কুবুকি কুবুকি
তেজে ধৰা বুকুখনত লিখিলে
ভালপোৱা তোমাৰ নাম
দুচকুত দি গ'ল এহেজাৰ উজাগৰি ৰাতি
এতিয়া একাৰ একাৰ
মোৰ দিন আৰু ৰাতি।

মহাবিদ্যালয়

বিদিশা চাগাৰা
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক
অসমীয়া বিভাগ

ৰঙীণ পৃথিৱীখন

ভূপালী ঠাকুৰীয়া

মই নাজানিছিলো তুমিনো কি ?
মোৰ ভয় লাগিছিল
আহি বুজিলো তুমি যে মহান
তোমাতেই আছে অসংখ্য জ্ঞান ।

লক্ষ্য তোমাৰ সুদূৰ প্ৰসাৰী;
সৃষ্টি তোমাৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যতৰ
তুমি যে বিদ্যাৰ সাগৰ,
অজ্ঞান আন্ধাৰক কৰি দূৰ
জ্ঞানৰ কৰিছা সন্ধান ।

তোমাৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য কিমান যে মহান
তোমাৰ জেউতিৰে আমাক কৰিছে জ্যোতিষ্কাৰ
হে মহাবিদ্যালয় তোমাক চিৰ নমস্কাৰ ।

ৰঙীণ পৃথিৱীখন মুকুতা হৈ উজ্জ্বলিল
কিন্তু কালৰ মনোকৰ্মই
সমস্ত পোহৰ ঢাকি
কৰিলে এন্ধাৰ ।

জীৱন ৰেঙণিৰ ছবিখন যেন
হৈ পৰিল স্তব্ধ ।
ক্লান্ত পৃথিৱীখন যেন
হৈ পৰিল ৰুদ্ৰ ।

বাৰিধিৰ সোঁতে যেন
গতি সলালে
প্ৰফুল্লিত মনে যেন
মন সামৰিলে ।

খোজৰ প্ৰতি হাহাকাৰ
বিনিদ্র জগতখনি
ক্লান্ত নহয় আৰু
এই ৰঙীণ পৃথিৱীখনি ।

নাই কোনো মানৱতা
নাই কোনো নিৰৱতা
নাই আজি নাই
একোকে নাই ।

দুনাই পোৱা হেতেন
সেই ৰঙীণ পৃথিৱীখনি !
হেপাঁহেৰে চাই আছোঁ
সেই উজ্জ্বল বাটটি ।

ভালে আছোঁ নে মই ???

ধ্ৰুৱজ্যোতি শৰ্মা
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক
উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ

কেতিয়াবা সময় পালে মোকো সুধিবা
ভালে আছোঁ নে মই ?
অনবৰতে গুঁঠত ওলমাই লৈ থকা
হাঁহিটিৰ পাছৰ মানুহ জনক
যদি জানিব মন যায়
কাষত বহি সুধিবা কেতিয়াবা
ভালে আছোঁ নে মই ?
সুখত আছোঁ নে দুখত আছোঁ
জানিব মন গ'লে,
মোৰ শিতানৰ গাৰ্ফটিক আহি সুধিবা
ভালে আছোঁ নে মই ?
অস্পষ্ট ভৱিষ্যতৰ কথা ভাবি
শেঁতা পৰা গুঁঠটি টানি হাঁহিবলে
কিমান কঠিন সুবিধা কেতিয়াবা ।
ঘৰৰ একমাত্ৰ ল'ৰা মই
চাকৰি নাই
ডাঙৰ বিজনেছ কৰিবলৈও
টকা নাই ।
চেষ্টা বহু বাৰ কৰিছোঁ
কিন্তু বাৰে বাৰে
অসফলতাহে পাইছোঁ ।
মা-দেউতাৰ সপোন
পূৰাবলে' সামৰ্থ নাই ।
তাৰ পাছতো নিজকে ফুচুলাও
কি হ'ল আজি পৰা নাই !
কাইলৈ, পৰহিলৈ নহলেবা
চতহিলৈ কিবা এটা হ'ব
কিন্তু কি কৰিম কি হ'ব
এইবোৰ ভাবি যেতিয়া চিঞৰি চিঞৰি
কান্দিব মন যাব আৰু
তেতিয়া অনিচ্ছাকৃত ভাৱে হাঁহিব
কিমান টান সুধিবা কেতিয়াবা ।
সময় পালে মোকো সুবিধাচোন কেতিয়াবা
ভালে আছোঁ নে মই ?

সপোন

তৃণাৰাণী ৰহাং
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক
ৰয়াসন বিজ্ঞান বিভাগ

মাঁ, তুমি ক'ত আছা ?
মই আজি সপোনত
নদীৰ কোবাল সোঁতত
উটি-ভাঁহি গৈ আছোঁ ।

মোক যেন কিছূমান
দানৱে খেদি লৈ ফুৰিছে মাঁ !
মই সেইবোৰৰ লগত
যুজি যুজি ভাগৰি পৰিছোঁ ।
এটা সময়ত সিহঁতে কি
কৰিলে জানা মাঁ !
শাৰীৰিক অত্যাচাৰ কৰিলে...

মই জোৰকৈ চিঞৰি দিলো,
মাঁ মোক বচোৱা,
মই চিৰিৎকৈ সাৰ পাই গ'লো
এয়া সপোন দেখোন,
বৰকৈ ভয় খালো ।
সচাঁই মাঁ তুমি মোক বচাবলৈ
আহিবানে ?

Overcoming Covid 19 Pandemic

Dr. Siva P.K. Chetri
Assitant Professor
Department of Botany
Dimoria College, Khetri

Since March 2020, Covid 19 displayed its knockdown
Thereby government forced to announce a 'Lockdown'
A year back, China had made its debut
Many claim of its indifferent food menu
India saw the brunt of this health disaster
Maximum damage observed in some state cluster
Assam had few, but gradually got its numbers high
After inter-state trains entry and flights- allowed to fly
The June month had the first Unlock phase
Tackling the infection rate, still a grand chase
Health workers into their duties round the clock
Popular terms- Swab, Containment, Quarantine, Unlock
Covid and Quarantine centres erected, wherever possible
Efforts for Covid control often seemed impossible
Terms- Symptomatic, asymptomatic- new for many
City Hospital Beds full with no vacant seats for any
Covid 19 modified as per its survival suitability
That tested a Country's pandemic tackling ability
Many were job-less, the poor turned penny-less
How far, this novel virus can be so much ruthless
After Unlock-1, "Lockdown returns", in operation
With a stricter vigilance and lesser rule violation
Earthquake, flood, cyclones too adding to much despair
Indeed, a sufficient time required for the World to repair
Education compelled to be online on digital platforms
Much awaited are the exam related government norms
Online webinars and Seminars, much in the limelight
Connecting globally together against the viral fight
Lockdown did broke the overall disease chain
Affected people though had to face some pain
Harder will be the fight, with vaccines in the line
Better Health infrastructure- for gross immunity to shine
Let's pledge to cooperate in the cumulative task
Efforts to continue unhindered from dawn to dusk.

THERE IS NO DEATH

Tinamoni Medhi
BSC. 4th Sem
Zoology Deptt.

There is no death! The Stars go down
To rise upon some other shore,
And bright in heaven's jeweled pilling crown
They shine for evermore.

There is no death! The dust we trend
Shall change beneath the summer showers
To dolmen grain or mellow fruit
Or rainbow tinted flowers.

The granite rocks disorganize
To feed the hungry moss they bear:
The forest leaves drink daily life
From out the viewless air.

There is no death! The leaves may fall,
The flowers may fade and pass away
They only wait, through wintry hours,
The coming of the May.

There is no death! An angle form
Walks over the earth with silent trend;
He bears our best-loved things away,
And then we call them "dead".

Summer

Himangshu Deka
BSC 1st Sem.
Botany Deptt.

The warmth on my skin,
The heat on my face,
Humidity in the air,
The sweat after a race
Longer days with fun and joy,
Is what summer brings.
The sky in a brilliant shade of blue,
And so many more things.
The cold, tingling feeling of the pool,
As our skin gives a sigh of relief.
Our minds thinking of the lay days,
When nobody is in grief.
The sun shines merrily above the horizon,
Sharing its heat and light.
A smile on everybody's face
As our hearts are filled with delight!

Heart Ache

Sentifful Lamare

.....

.....

Heartbeat like normal
But it's burning inside
Can't express what?
But calm down after yours I heard.

This heartache always
Remembers you with grace.
I don't know what?
I don't know how?
But it's the feelings of you.

I like you, oh dear,
I feel like you are near.
Heart longs for you
But I can't tell you may dear.

You may know it,
About my feelings too,
But I can't share with you
Share that you have someone too.
But my heartache told me
That my feelings touch you.

That's only feelings,
It can't be reality,
If you like me too
Hope these will come true.

This heartache will stop
Heart will get peace,
With true smile on my face,
The love bond to start,
Hand in hand together we'll walk.

An Aromatic Wind

Jinti Teronpi
B.Sc 5th Sem.
Botany Deptt.

An aromatic wind had arrived,
Snatching my cheerful sleep,
Unsteady clouds were shifting hither and thither,
Knew it's time for rain,
Took rest for hour beneath
A tree taking a sweet and deep
Breath, dew drops took the rest of my teeming pain.

But I never perceived the place I had wished ever,
From where I can spy thee and thy rosy-cheek,
I can envisage in thy squishy heart forever,
No need to worry, it takes a month or a week!

Once thou met me hither, and it was our last,
As thou dressed before would thou again like to
dress?
Or will be all remaining like our past? If dress,
How, it will be lovely, can I express?

How long hither I was sleeping and dreaming?
Shattered my dreams, but till hoe thou art charming!

In Seeking of

Ankur Rahang

Ex Student

Dimoria College, Khetri

In seeking of lathe, once I left my family,
My downy heart impeded in love and literature
But I could gleet my dwelling borrow and live happily;
Filling with aromatic buds on the path of our departure.

In seeking of the blossoming, and beauteous face,
They tangibility thrilled every piece of my heart's gleamed lights,
Visualized they lazy-eyes with the weeping trace,
Not a story, it's and unsteady misery of my past nights.

In seeking of a delight down, wandered everywhere;
Floated on the wave of restlessness, dishonored time,
Became anesthetized losing thou somewhere,
Pleasant zephyr perfumed me to pen they virgin-choir in rhyme.

Neither a story nor an amusement, beneath those story-skies,
Thou lulled me and mazed me with the blazing eyes!

मेहनत रंग लायी

नाम- सागरिका तालुकदार
कक्षा - सन्माही
जीव विज्ञान

नही बनाया किसी ने टाटा, बिरला, अंबानी को,
खुद ही बने है सब अपने सपनों के सौदागार।

यह नही थी बनी बनाइ, ना ही है कोई बड़ा ज्ञानी
सब ने कड़ी मेहनत, फिर हि मेहनत रंग लाइ।

एक पल में नही बनता सब कुछ
पल पल मेहनत करके सब ने मंजिल है पाई ।

कल कर्ये होगा ना ध्यान दिया, बस काम किया
राह में मुश्किल उनके भी आइ।

सुस्किल या मंजिल को पाना, बना दिया रास्ता,
चल दिए बिनाकिए किसी को परवाह।

सुना है उन्होने भी ताना बाना,
लेकिन फिचुर चढ़ा या कुठ पाने का।

तोड़ दिया सबका भ्रम, कर दिया सपनों की साकार,
ताना देने बालो ने ही हाँसकर सत्कार किया।

आजादी

टिनामोनी मेधी
(जुलाजी बिभाग)
चौथी छमाही

पंछी है कैद अगर,
तो उड़ने में कर मदद तू।
रात है काली अगर,
दिया जला कर रोशन कर तू।
बीत गए कइ साल रुढ़िवादी विचारो
में उलज कर,
सुलजा मन के भाव नू।
औरत, आदमी या कोइ बच्छा,
सबके जीवन का कर सम्मान तू।
तोड़ दे दीवारे सारी,
आगे बढ़ विजय राह पर।
उन वीरो ने कया पाया,
अगर तू अब भी डर में खोया।
उठ जा तु, छु ले आसमान,
आजादी पे है सबका हक।

मैं हर रोज कोशिश करता हूँ

नाम : रीमा शर्मा

कक्षा : वी.ए तृतीय छत्रमाही

राजनीति विभाग

वो पुछते हैं क्या करते हो ।

मैं कहता हूँ कोशिश करता हूँ
खाब देखता हूँ
थोड़ी उम्मीद रखता हूँ
नया तरीका धुंटाता हूँ
रास्ता चुनता हूँ
और मंजिल की तलाश में निकल पड़ता हूँ
कुछ पाने की आश में
कुछ खो बेठता हूँ
मैं तुम जैसा ही हूँ.. हर रोज कोशिश करता हूँ
कभी दिल खोल के बेशुमार बोल पड़ता हूँ
कभी खमोशी से लबो को सी लेता हूँ
जहा लोग कामियाबी का शोर मचातो है
वँहा मैं खामोशी से मेहनत करता हूँ
मैं तुम जैसा ही हूँ हर रोज कोशिश करता हूँ।

चीड़ियाँ

अनु काठार
द्वितीय छमाही छात्री

कभी पेड़ पर कुदती, फुर फुर कर उड़ जाती,
कभी पानी में नाचती, नचाती,
पंख फैला कर फिर आसमान में उड़ जाती।

छोती छोती लकड़ियों से वह
अपना घर बनाती
वही अपना परिवार के साथ
खुसी से रहती।
आजाद है तो बो आजादी से रहने दो
हद आकाश है जिनकी
आकाश ही रहते दी।
ना ही किसी को सताती
ना ही किसी को रुलाती
सुरज की किरणों से पहले उठकर
हम सबको रोज जगाती
फिर भी ना जाने क्या
पिंजरे में कैद पायी जाती।

पानी के एक बुंद के प्यासे हम

हिन्दी विभाग
अनिमा भौमिक।

पानी की कभी तो जैसे गर्मियां
अपने साथ सौगात में हमारे लिए लाती हैं।
कही लोग पानी को एक बुंद के
लिए तरस जाते हैं, तो कोई घरों
में रोने पे आऊ, तो दरिया बहा दुं ... जैसा
कोई दृश्य होता है।
लेकिन इसके साथ ही जरूरी
हो जाता है, इसकी स्वच्छता
पर भी ध्यान देता है।
आइए हम सब इन पर
एक नजर दौड़ाए।

नारी

श्री अम्बिका देवी
द्वितीय छमाही

अगर इसी प्रकार चलता रहा नरसंहार
पहले बलात्कार, बाद में हत्या
एक दिन हमें दोहराना पड़ेगा
इतिहास का पन्ना
खोजना पड़ेगा कि नारी क्या हैं?
खाने की चीज हैं या पहनने की।
नारीको आत्मगोपन की कथा।
सम्भ्रांत अक्तेरियम में
नाच उठेगा वर्णिल नारी का शरीर
उसे देखकर नृत्य त्तीते है
पिषास त्तरा के जैविक सुधा
क्योकि....
कइ पाखण्ड, नराशिस सोचते हैं
नारी एक भोग विलासीता की सामग्री हैं।
यदि इसी तरह चलता रहा गणहत्या
पहले बलात्कार बाद में हत्या
नारोकी अबलुप्ति होगी
नारी हैं पड़ेगा पृथ्वी को
दुष्प्राप्य सामग्री में से एक...।

हामारा डिम्बरीया कालेज

रुपा देवी
हिन्दी विभाग द्वितीय छन्माही

वो या न हो
लिखती हूँ एक कविता
शीर्षक देती हूँ
हमारा डिम्बरीया कॉलेज
गाती हूँ इनके
सदा गुण-गान
रख सुक सदा
हमारा डिम्बरीया कॉलेज का मान ।
पढ़ते है यहाँ पे
बहुत सारा छात्र-छात्रा
अनगिनत है इसका कॉलेज
यही है हमारा डिम्बरीया कॉलेज
सभी मिलकर बढ़ाते है
डिम्बरीया कॉलेज के मान
लेते है यहाँ पेसारा ज्ञान
शिक्षक-शिक्षिका बहुत प्यारा
ज्ञान देते है बहुत सारा
छात्र-छात्राओने कॉलेज से ज्ञान लेते
हिल-मिल कर हम सब रहते
यह है हमारा डिम्बरीया कॉलेज
यह विद्यालय के भी विद्यालय
हम सभी के महा विद्यालय ।

ख्याल

श्री पुर्णिमा भौमिक

मैं जो ह मैं वही तालाश करती हु.
अपने जीवन की हर खुसी निसार करती हूँ
वो चाहे न चाहे, यह मर्जी उसकी,
मैं तो फिर भी उसी से प्यार करती हूँ।
मैं जानती हूँ, वो तो इक ख्याल है मेरा फिर भी
उसकी राह में पलके बिछाए बैठी हूँ।
वो आए ना आए, यह मर्जी उसकी,
मैं तो फिर भी इसी का इंतजार करती हूँ।
उसकी आँखो मे एक कडिश नजर आती है ।
मेरे ख्याबो की तापीर नजर आती है,
वो देखे ना देखे, यह मर्जी उसकी,
मैं तो फिर भी उसी का दीदार करती हूँ।

Science In a Poem

Himangshu Deka

यें Chemistry मेरे जीवन में
एक Important part रखती हैं।
ये मेरे उजाड़े हुए अरमानो का
Systematic chart रखती हैं।
एक दिन lab में एक सुरत देखी Gold (all) सी
Copper sulphate (CuSO₄) सी निली आखें।
Cobalt (Co) सी गुलाबी होंठ
और उनके आने पर Benzene सा एहसास था
पुरी तरह से stable।
उनकी आवाज में Glucose (C₆H₁₂O₆) सा मिठास था।
फिर दिन मेरी नजरे उनकी नजरो से मिली
और प्यार का production हो गया था
फिर क्या था.. फिर क्या था उनके घर के
छक्कर लगने लग गया ऐसे-
जैसे Nuclis की और Electron के जैसे
फिर एक दिन मेरे product का confirmation था
जब उनके Dad की तरफ से invitation था।
मेरी बात सुनकर वह ऐसे थड़के
जैसे Ignition tube से निकले हो sodium (Na) के डुकड़े
फिर इतना सुनकर बो बोले

সেউজ সুবাস

ড° নিশিগন্ধা তালুকদাৰ

সহকাৰী অধ্যাপিকা, অসমীয়া বিভাগ

আহি আহি আলিটোৰ শেষ দাঁতিত থিয় হ'লো। শীতৰ সেমেকা পৃথিৱী। কুঁৱলীৰ জখলাৰে লাহে লাহে নামি আহিছে এন্ধাৰ। মোৰ সোঁফালে আমি পঢ়া প্ৰাইমাৰী স্কুলখন। কিছু সময় চকু দুটা মুদি দিলো। এনেকুৱা লাগিল যেন সৌ সিদিনাৰহে ঘটনা। প্ৰফুল্ল চাৰে আমাৰ শ্ৰেণীকোঠাত চিঞৰি চিঞৰি বুজাইছে — “দুইয়ে দুইয়ে মিলি গ'ল শূন্য, দুই যোগ দুই চাৰি...!” এনেকৈয়ে এদিন দেউতাৰ হাতত ধৰি এইখন স্কুললৈ আহিছিলো। প্ৰথম ইউনিফৰ্ম পিন্ধাৰ আনন্দ, সমনীয়াৰ লগত একেলগে বহি ক-ফলা, অ-ফলা, শিকাৰ আনন্দ। এবাৰ প্ৰফুল্ল ছাৰ আমাৰ ঘৰলৈ আহোঁতে দেউতাক কৈছিল— “আপোনাৰ ল'ৰা ভাল হ'ব। তাৰ প্ৰখৰ বুদ্ধি আছে বৃত্তি পোৱাটো খাটাং।” হঠাৎ গছডালৰ পৰা শুকান পাত এটা উৰি আহি মোৰ মুখত পৰিল। মই চকুজুৰি মেলি দিলো। সন্মুখত বিবৰ্ণ পৃথিৱী। ক্ৰমশঃ এন্ধাৰ ঘন হৈ আহিছে। এৰা ঘৰলৈ উভতিবলৈ হ'ল।

কথাবোৰ ভাবি থাকোতে আজি ৰাষ্ট্ৰতো বহুত চমু যেন লাগিল। গেটখন খুলিলে দেখিলো বান্দৰ টুপীতো পিন্ধি এৰি চলখন গাত মেৰিয়াই লৈ দেউতাই চোতালৰ এচুকত বহি জুই পুৱাই আছে। দেউতাকৰ কাষত বহি অলপ সময় কথা পাতিবৰ মন গ'ল। কথা পাতিলে কিজানিবা কিবা সমাধান ওলায়। সৰুৰে পৰা দেউতাৰ লগত মোৰ বন্ধুসুলভ সম্পৰ্ক। যেতিয়াই কিবা সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছো তেওঁৰ শাস্ত্ৰনাৰ হাতখন মোৰ মূৰৰ ওপৰত সদায়ে থাকে। তেওঁ মোক প্ৰায়ে কয়— “মইনা আমি মানুহবোৰে জীৱনত বিচৰা সকলোখিনি পালে দুখ-বেদনাৰ কোনোদিন উপলব্ধিয়ে কৰিব নোৱাৰিম চোন। শ্বেক্সপীয়েৰ কীং লিয়েৰে এদিন ৰজা হৈও সকলো হেৰুৱাইছিল। ৰামচন্দ্ৰ ৰাজপুত্ৰ হোৱাৰ পিছতো জীৱন বহুখিনি সময় অৰণ্যত কটাইছিল। মানুহৰ জীৱনত সুখতকৈ দুখৰ পৰিমাণ বেছি। তথাপি জানো আমি সপোন নেদেখো। বীৰ নেপোলিয়নে ক'ৰ্চিকা দ্বীপত দীপান্তৰিত হোৱাৰ পিছতো

ফ্ৰান্সক উদ্ধাৰ কৰাৰ সপোন বাদ দিয়া নাছিল। গতিকে তইও সপোন দেখিব লাগিব। এটি সোণালী সূৰ্যৰ সপোন। তই হাৰি গ'লে নহ'ব। কাৰণ যিয়ে ভাগ্যৰ লগত যুঁজ দিব নোৱাৰে সি কালৰ সোঁতত হেৰাই যায়।”

ওহোঁ, আজি আৰু দেউতাৰ কোনো সাস্ত্ৰনা বাণীয়ে মোক ভুলাব নোৱাৰে। অৰ্থহীন-সকলো অৰ্থহীন! দেউতাকৰ লগত কথা পতাৰ সাহস হয়তো এই মুহূৰ্তত মোৰ নাই। মই অপৰাধী- অ' এটি বিৰাট অপৰাধবোধে মোক অহৰহ খুলি খুলি খাইছে। একে চোচাই শোৱনি কোঠাত সোমাই বিচনাখনত বাগৰি দিলো। বহু কথাই মনত হনা-খোচা কৰি আছে। কি কৰো-কি কৰাতো উচিত হ'ব একো ভাবিব পৰা নাই। কিন্তু ৰাতিটোৰ ভিতৰত মই সিদ্ধান্ত এটা ল'বই লাগিব।

“এনেকৈ বিচনাত বাগৰিলি যে! কাপোৰ-কানিখিনি সলাই ল। ছ চাহ ল।”

মায়ে কেতিয়ানো আহি কোঠাত প্ৰৱেশ কৰিলে গম নাপাওঁ। চাহৰ কাপটো মোৰ পিনে আঙুৰাই দি মায়ে ক'লে— “আজি দিপু আহিছিল।”

চাহৰ কাপত সোহা এটা মাৰি সুধিলো— “দিপু! সি দিল্লীৰ পৰা কেতিয়া আহিলে?”

বিশৃংখল হৈ থকা মোৰ আলনাৰ কাপোৰখিনি চিজিল কৰি থাকোতেই মায়ে কথাবোৰ কৈ গ'ল— “আজি দুপৰীয়া। বিয়া মাতিবলৈ আহিছিল। বহাগৰ ১২ তাৰিখ। তোক ফোনত নাপায় ঘৰলৈকে বিচাৰি আহিছিল। এঘণ্টামান বহিলে। দুকাপ চাহো খালো। কালিলৈ পুৱাই আকৌ আহিব হেনো। তই বোলে তাৰ দৰা ধৰা হ'ব লাগে। আহি পালে তোক ফোন এটা কৰিব দিছে।”

মাৰ কথাত মই কোনো উৎসাহ নেদেখুৱালো। মায়ে পুনৰাই ক'লে— “তই কিন্তু তাক ফোন এটা কৰিবি। বিয়াৰ চিঠিখন তোৰ টেবুলতে থৈছোঁ।” মোৰ পৰা কোনো উত্তৰ নাপায় তেওঁ কোঠাটোৰ পৰা ওলাই গ'ল।

দিপু মোৰ বাল্যকালৰ বন্ধু। হাইয়াৰ চেকেণ্ডাৰীলৈকে আমি দুয়ো একেলগে পঢ়া। তাৰ পিছত ইঞ্জিনিয়াৰিং পঢ়িবলৈ সি দিল্লীলৈ গ'ল আৰু এতিয়া তাৰে কোনোবা এটা কোম্পানীৰ ছফটৱেৰ ইঞ্জিনিয়াৰ হৈ আছে। কেতিয়াবা ভাবো মোৰ বাৰু ক'ত ভুল হ'ল! পঢ়া-শুনাত মই কোনোদিনে বেয়া নাছিলো। আনকি দিপু, গকুল, দিগন্তহঁততকৈ মোৰ ৰিজাল্ট-পাতিও ভাল আছিল। অথচ আজি সিহঁতকেইটাই অসমৰ বাহিৰত এটা মোটা দৰমহাৰ ভাল চাকৰি কৰি আছে। আৰু মই! মই আজিও বেকাৰ। ভদ্ৰ ভাষাত এজন শিক্ষিত নিবনুৱা। কি লাভ হ'ল ইমান পঢ়ি-শুনি। ইমান সপোন দেখি। জীৱনতো আচলতে কি? এটা মিছা সপোন? এটি কুঁহেলিকা। অৰ্থহীন, আধৰুৱা সপোনত শুই পৰে আমাৰ জীৱন। তথাপি ৰ'দে পোৰা মাটিত খোজ দি পুনৰ সপোন দেখো। আশাৰ আঁচলত মূৰ দি টোপনি যাওঁ। দিন, মাহ, বছৰ এনেকৈয়ে পাৰ হৈ যায়। আৰু আজিও পয়ত্ৰিশটা বসন্ত গৰকা এই অলকেশ কলিতাৰ জীৱনৰ কোনো পৰিৱৰ্তন নহ'ল। মা-দেউতাই মুখ খুলি নক'লেও মই জানো তেওঁলোকে ভিতৰি হতাশ হৈছে। আজিকালি মায়ে দেউতাক প্ৰায়ে তাগিদা দিয়া শুনো। প্ৰসংগ ‘মোৰ বিয়া’।

“মইনাৰ লগৰ বেছিখিনিয়ে বিয়া পাতিলে। আমি তাৰ বিয়াখনৰ কথা চিন্তা কৰিবৰ হ'ল। বয়সতো ৰৈ নাথাকে।”

পিছে দেউতাও নিজৰ মতত আকোৰগোঁজ- “বিয়াখন পাতো বুলিয়েতো পাতিব নোৱাৰি। একো এটা সংস্থাপন নোহোৱাকৈ। তাৰ চোন আজিলৈকে চাকৰিটোৱে নহ'ল।”

সৰ্বসাধাৰণ মাকবোৰৰ দৰে মায়েও হয়তো আশা কৰে পুতেকলৈ ধুনীয়া বোৱাৰী এজনী আনিব। তাই ৰন্ধা নন ব্যঞ্জনৰ জুতি ল'ব। নাতিয়েকৰ দুস্তালিত নিজৰ শৈশৱক বিচাৰি ফুৰিব। এখন সুন্দৰ সংসাৰৰ সপোন মই দেখিছিলো মা— নীহাৰিকাৰ লগত। নীহাৰিকা, মোৰ প্ৰথম প্ৰেম। যাৰ কথাৰ মাজত বিচাৰি পাইছিলো মোৰ জীৱনৰ ৰঙীন আশাৰোৰ। এক প্ৰকাৰ সিদ্ধান্তই লৈ পেলাইছিলো বিয়া যদি কৰাও তেনেহ'লে তাইকে কৰাম।

কিন্তু ভবা কথাবিলাকে জানো পূৰ্ণতা পায়। এদিন নীহাৰিকা আঁতৰি গ'ল। অৱশ্যে তাইৰ ভুল নাছিল। ভুল মোৰেই। তুমি চাগে ভৱিছা নীহাৰিকা, ইউনিভাৰচিটি এৰি অহাৰ পিছত মই তোমাৰ পাহৰি গ'লো। পাহৰা নাই নীহাৰিকা। আজিও তোমাৰ লগত কটোৱা দিনবোৰৰ স্মৃতিয়ে মোক আমনি কৰে। ভাবিছিলো এদিন সগৌৰৱে তোমাক মোৰ জীৱনসংগী কৰি আনিম। কিন্তু বাস্তৱ সদায় নিষ্ঠুৰ। ইউনিভাৰচিটিৰ পৰা ওলোৱাৰ পিছতে আৰম্ভ হ'ল মোৰ জীৱন সংগ্ৰাম। জীৱনলৈ আহিল প্ৰচণ্ড টো— উত্তাল সাগৰৰ টো! টোৱে কেৱল কোৱাই লৈ ফুৰিছে।

“তই আকৌ এতিয়া ক'লে যাব”— মায়ে পিছফালৰ পৰা মাত দিলে।

“অলপ প্ৰাঞ্জিতেই দোকানৰ পৰা আহো। আহোতে পলম হ'ব। মোলৈ বাট চাব নালাগে। ভাতকেইটা খাই শুই থাকিহি।”

এতিয়া প্ৰাঞ্জিতেই গাঁওখনত মোৰ একমাত্ৰ বন্ধু। বি.এ. পাছ কৰাৰ পিছত আন নপঢ়ো বুলি সি দেউতাকৰ দোকানখনত বহিবলৈ ধৰিলে। ব্যৱসায়ত ভালকৈয়ে মনযোগ দিয়া দেখি দেউতাকেও লাহেকৈ দোকানখনৰ সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব তাৰ হাতত গতাইছে। আগতকৈ দোকানখন বেছ ডাঙৰ হ'ল। ছোৱালী মানুহে মুখত ঘঁহা প্ৰসাধনৰ সামগ্ৰীৰ পৰা চাউল-দাইল-আটা পৰ্যন্ত হৰেক ৰকমৰ বস্তু প্ৰাঞ্জিতৰ দোকানত পোৱা যায়। আমাৰ চুবুৰীটোৰ বেছিভাগ মানুহে তাৰ দোকানৰ পৰাই বস্তু কিনে।

দোকানত সোমায়ৈ দেখিলো প্ৰাঞ্জিত দিনটো হৈ যোৱা বিক্ৰীৰ হিচাপ পত্ৰত ব্যস্ত। মুখেৰে একো নামাতি বাহিৰৰ পৰা চকী এখন আনি বহিবলৈ আঙুলিটোৰে মোক নিৰ্দেশ দিলে। চকীখন টানি আনি তাৰ কাষতে বহিলো। সি তেতিয়া পৰীক্ষা দিবলৈ অহা বাধ্য ছাত্ৰটোৰ দৰে তলমুৱা হৈ হিচাপৰ বহীখনতে ব্যস্ত। হয়তো আজি তাৰ বিক্ৰী ভাল হৈছে। বৰ দীঘলীয়া সময় খৰচ কৰিছে। অৱশ্যে সি মোক কৈছিল বজাৰ বাৰৰ দিনা তাৰ দোকানৰ বিক্ৰী ভাল হয় বুলি। দুৰৈৰ মানুহবোৰে বজাৰ কৰিব আহি দুই-এপদ বস্তু তাৰ দোকানৰ পৰাও কিনে। মই ঘড়ীটোলৈ চালো। আঠ বাজি গৈছে। অলপ পিছত দোকান বন্ধ কৰিবৰে হ'ব। আকৌ ন বজাৰ লগে লগে প্ৰাঞ্জিতৰ ফোনটো বাজি উঠিব। আড্ডা মাৰোতে ৰাতি কেতিয়াবা পলম

হ'লে তাৰ মানুহজনীয়ে ভাত খাবলৈ যে বৈ আছে সেই কথা সোঁৱৰাই দিবলৈ ফোন কৰে। আজি যি দেখিছো কথা পতা নহ'ব। পুনৰায় ঘড়ীটোলৈ চালো। কিন্তু তাৰ লগত কথা পাতিবই লাগিব। অন্ততঃ সিদ্ধান্তটো লৈ পেলোৱাৰ আগত প্ৰাঞ্জিতৰ মতামত লোৱাৰ প্ৰয়োজন আছে।

“চাওঁ চিগাৰেট এটা দে।”

প্ৰাঞ্জিতে পেণ্টত বাওঁ পকেটৰ পৰা চিগাৰেটৰ পেকেটটো উলিয়াই মোৰ গালৈ দলিয়াই দিলে। দোকানখনৰ পৰা দিয়াচলাই এটা লৈ চিগাৰেটটো জ্বলাই ল'লো।

“মোলৈও এটা ৰেডি কৰ”- প্ৰাঞ্জিতে তলমূৰ কৰিয়ে মোক হুকুম দিলে।

হক তেওঁ, তাৰ কাম সামৰিব হৈছে তেস্তে হিচাপৰ বহীখন মূৰত লগাই সেৱা এটা কৰি ড্ৰয়াৰটোত ভৰাই থ'লে। মোৰ পৰা চিগাৰেটটো লৈ প্ৰথম হোঁপাতে সি মুখৰ পৰা দীঘল ধোৱা এৰিলে। হয়তো দিনটোৰ অৱসাদ দূৰ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা।

“সন্ধিয়া খুৰা আহিছিল। আজি বোলে তাৰ তোৰ এপণ্টমেণ্ট লেটাৰ আহিছে।”

দীঘল হুমনিয়াহ এটা কাঢ়ি লাহেকৈ ক'লো- “এৰা অহাত আহিছে। কিন্তু সিদ্ধান্তহে ল'ব পৰা নাই, কি কৰিলে ভাল হ'ব।”

“ইয়াত ভাবিবলগীয়া কি আছে! আজি অতদিনে তই এই দিনটোৰ কাৰণে বাট চাই আছিলি। তোৰ এটা সংস্থাপন হওক, মা-দেউতাৰ চিন্তাবোৰ আঁতৰ হওক আৰু আজি যেতিয়া এই দিনটো আহিছে তই আকৌ এইখন কি নাটক আৰম্ভ কৰিছ। ভগৱানে সুযোগ বাৰে বাৰে নিদিয়ে। দিছে যেতিয়া গ্ৰহণ কৰ।”

“ভগৱান-হু-সঁচাই জানো ভগৱান আছে।” প্ৰাঞ্জিতৰ ভগৱানৰ প্ৰতি বিশেষ আস্থা। মই তাৰ সন্মুখত ভগৱানৰ অস্তিত্বক অস্বীকাৰ কৰিলে সি খং কৰে।

“কি বাজে কথাবোৰ কৰ! ভগৱান নাথাকিলে জানো তোলৈ এনেকৈ চকু মেলি চালে হয়।”

“থৈ দে তোৰ ভগৱান। আজিকালি গোঁসাই ঘৰত

সোমাবলৈকে বাদ দিছো। আচলতে কি জান- এই ভগৱান-চগৱান চব বাজে কথা। এই দিনটোৰ কাৰণেতো মই ইমান কষ্ট কৰা নাছিলো। এম. এচ. চি. ৰ ৰিজাল্ট ওলোৱাৰ দিনা দেউতাৰ স্মৃতিত তত নাই। ওচৰ-চুবুৰীয়াক মিঠা ভগাই ফুৰিছিল। দেউতাৰ অপূৰ্ণ আশাক পূৰ্ণ কৰিবলৈ পি.এইচ.ডি.ত নাম লগালো। ক'ত যে সপোনত চকুত! দুগুণ উদ্যমেৰে কাম কৰি গ'লো। ভবা নাছিলো সন্মুখত অমাৱশ্যৰ নিশাই মোৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰি আছে। কিন্তু মানুহৰ চৰম দুৰ্ভাগ্য সেইখিনিতে যে এজন ট্ৰেজিক নায়কৰ দৰে বাৰে বাৰে মূৰ দাঙি উঠিবও বাৰে বাৰে মুখ থেকেচা খায়। গতিকে দুৰ্ভাগ্যই মোক কোনোদিনে লগ এৰি দিয়া নাছিল। লাহে লাহে হতাশ হ'লো। বহু ৰাতি উজাগৰে পাৰ কৰিলো। মনত এটাই প্ৰশ্ন - জীৱনতো কি এনেকৈ পাৰ হৈ যাব? এটা নিমিলা অংকৰ দৰে? কি লাভ আছে এনেকুৱা জীৱনৰ? কিহৰ বাবে মানুহে মৃত্যুৰ আগলৈকে জীয়াই থকাৰ বাসনাত উদ্বাউল হয়। মোৰ ধাৰণা মতে, আচলতে জীৱনতো, পৃথিৱীখন দুটা চামৰ বাবে। এটা চামৰ হাতত সৌভাগ্য-সুখ-ঐশ্বৰ্য আৰু আনটো চামে হতাশা-দুখ-যন্ত্ৰণাৰে জীৱন অতিবাহিত কৰে। কিছুমানে হয়তো ক'ব দুখ-বেদনা মানুহৰ পূৰ্ব জন্মৰ কৰ্মফল। কিন্তু মই পূৰ্বজন্মত বিশ্বাস নকৰো। এই জীৱনটোৱে সত্য। মৃত্যুৰ পিছত সকলো এক্কাৰ। এটি বিৰাট শূন্য!

প্ৰাঞ্জিতৰ চিগাৰেট তেতিয়া শেষ হৈছে। ইমান পৰে মোৰ কথাখিনি কোনো প্ৰতিবাদ নকৰাকৈয়ে শুনি গ'ল। এনেতে তাৰ ফোনটো বাজি উঠিল।

“তুমি ভাতকেইটা খাই লোৱা। মোৰ আজি পলম হ'ব।”

প্ৰাঞ্জিতৰ কথাৰ সুৰতে গ'ম পালো ফোনৰ সিফালে তাৰ যৈণীয়েক নিৰ্মালী। ফোনটো থৈয়ে সি আৰু এটা চিগাৰেট জ্বলাই ল'লে। অলকেশ আচলতে তাৰ সমস্যাটো ক'ত? কলেজত নপায় তই এখন হাইস্কুলত চাকৰি পালি। কিন্তু তইতো ভালকৈয়ে জান আজিৰ দিনত চৰকাৰী চাকৰি এটা পোৱাটো কিমান কঠিন। টকা দিলেও চাকৰি নাপায়। গতিকে টেট পাছ কৰি এটকাও ঘোচ নিদিয়াকৈ চাকৰি এটা পাইছ যেতিয়া তোমাৰ মতে তই জইন কৰায়ে ভাল। প্ৰথম কিছুদিন অলপ অসুবিধা হ'বই। তাৰ পিছত লাহে লাহে সকলো ঠিক হৈ যাব আৰু তোৰ দেউতাওতো হাইস্কুলৰ শিক্ষক আছিল। আজি এই নিবনুৱাৰ দিনত স্কুলৰ চাকৰি এটা পোৱাটো বহুত ভাগ্যৰ কথা।

সেই কাৰণে কৈছে সকলো কথা বাদ দে আৰু কাইলৈ গৈ স্কুলখনত জইন কৰি আহগৈ।

প্ৰাঞ্জিতে কোৱা সকলো কথাই শুদ্ধ। তথাপি জানো কিয় নিজৰ মনটোক বুজাব পৰা নাই। মই অলপ সয় নিশ্চুপ হৈ থাকিলো।

মুখেৰে একো নোকোৱা দেখি প্ৰাঞ্জিতে অলপ খঙেৰেই ক'লে— কি হ'ল! এনেকৈয়ে থাকিবি নে মুখেৰে কিবা ক'বি। যি দেখিছে মই মিছাকৈয়ে বলকি মৰিছে।

শেষ হৈ যোৱা চিগাৰেটৰ টুকুৰাটো দোকানৰ বাহিৰলৈ পেলাই দিলো। “প্ৰাঞ্জিত তইতো জানই শিক্ষক হিচাপে দেউতাৰ এই অঞ্চলটোত এটা সুনাম আছে। গাঁৱৰ মেল-মিটিংত তেওঁ আগ স্থান পায়। কিন্তু কোনো প্ৰতিপত্তি নাই, টকা নাই। সেয়ে পঢ়াত ইমান ভাল হৈও মই আজিলৈকে কলেজত এখন এখনত চাকৰি এটা যোগাৰ কৰি ল'ব নোৱাৰিলো। আনকি যিখন কলেজত আজি ইমান বছৰে চাকৰি কৰিলো সেইখনো শেষত প্ৰাদেশিকৰণ নহ'ল। কলেজৰ কমিটিৰ পৰা কেৱল শাস্ত্বনাহে পালো। বুজা হোৱাৰে পৰা এটাই লক্ষ্মা আছিল কলেজৰ অধ্যাপক হোৱা। নহ'লে গকুল, দিগন্তহঁতৰ দৰে মইও মেডিকেল নাই ইঞ্জিনিয়াৰিং পঢ়ি আচি এটা ভাল চাকৰি কৰিব পাৰিলো হয়। সপোনবোৰ, সপোন হৈয়ে থাকিল অ'। প্ৰথমে যেতিয়া কলেজৰ ইণ্টাৰভিউ দিবলৈ গৈছিলো মনত এটা উদ্যম আছিল। কিন্তু লাহে লাহে হতাশ হ'লো। আৰু এতিয়াতো কাকতত বিজ্ঞাপন দিলেও মোৰ এপ্লাই কৰিবলৈ মন নাযায়। সদায় সেই একেই কথা। হয় কোনোবা মন্ত্ৰী, এম. এল. এ. ৰ কেনডিডেট নতুনা জি.বি.ৰ প্ৰেচিডেণ্টৰ ভাগিন-ভতিজা। গতিকে আমাৰ নিচিনা সাধাৰণ মানুহৰ এইবোৰ ঠাইত মূল্য ক'ত। এবাৰ বুজিছ যোৱাহাটত ইণ্টাৰভিউ দিবলৈ যাওঁতে এক্সপাৰ্ট আহিছিল চহৰীয়া ছাৰ। ইউনিভাৰচিটিত পঢ়ি থকা দিনত ছাৰে মোক খুব মৰম কৰিছিল। পঢ়া-শুনাত ভাল আছিলো কাৰণেই নে কি নাজানো ছাৰে কিন্তু মোৰ বিশেষ যত্ন লৈছিল। ফাইনেলৰ পৰীক্ষাৰ আগে আগে মোৰ বৰ বেয়াকৈ জ্বৰ হোৱাত ছাৰে দুদিনো হোষ্টেললৈ আহিছিল— খবৰ ল'বলৈ। পিছলৈ ছাৰৰ অধীনতে মই পি.এইচ.ডি.ৰ কাম আৰম্ভ কৰিলো। পি.এইচ.ডি.ৰ কামত কেইবাবাৰো ছাৰৰ কোৱাটাবলৈ গৈছিলো। বাইদেৰে বৰ ধুনীয়াকৈ চাহ বনাই খুৱায়। দুই-এবাৰ ভাতো খুৱাইছে। যেতিয়া

ইণ্টাৰভিউ দিবলৈ গৈ দম পালো ছাৰ এক্সপাৰ্ট হৈ আহিছে মনতে ভাবিলো এইবাৰ চাকৰি পোৱাটো খাটাং। এসপ্তাহৰ পিছত ৰিজাল্ট দিলে। আমাৰ লগৰ কৰবী ফাৰ্চট ক্লাছ ফিফ্ৰট আছিল, তাই হেনো চাকৰিটো পালে। চাকৰিটো নাপায় মন বেয়া লাগিছিল সঁচা; কিন্তু তাতকৈ বেছি বেয়া লাগিছিল এইটো ভাবি- ছাৰে মোৰ লগত এনেকুৱা কিয় কৰিলে? অথচ মোৰ ইণ্টাৰভিউ ভাল হৈছিল। ভাবিছিলো ছাৰ ফোন এটা কৰি সুধো- “আপুনি মোৰ লগত কিয় এনেকুৱা কৰিলে? কিন্তু নকৰিলো। মই জানো মোৰ খং, অভিমানৰ হয়তো ছাৰৰ মনত কোনো স্থান নাই।”

মোৰ কথাৰ মাজতে প্ৰাঞ্জিতে মাত দিলে— “যি হ'ল হৈ গ'ল। যোৱা কথা যাবলৈ দে। এতিয়া মুঠতে হাতলৈ অহা সুযোগটো এৰি নিদিবি। আৰু তইতো স্কুলখনত চাকৰি কৰিলেও কলেজৰ ইণ্টাৰভিউবোৰ দি থাকিব পাৰিবি। পিছলৈ কলেজত পালে স্কুলৰ চাকৰিটো এৰি দিবি।”

মই হঠাৎ বহাৰ পৰা উঠিলো— “লাভ নাই বুজিছ! জানাইচোন, চেমিচটাৰ, গ্ৰেডিং নম্বৰৰ কথা। নম্বৰ হোৱা-হোৱে উঠে। আমিবোৰ ক'ৰ্বাতে ৰ'লো। যাওঁ দে। ৰাতি বহুত হ'ল।

“হাৰে উঠিলিয়ে যে। কি সিদ্ধান্ত ল'লি একো নজনাও নেকি?” প্ৰাঞ্জিতৰ কথাত অভিমানৰ সুৰ।

“মোক আজি ৰাতিটো ভাবিবলৈ দে। এতিয়া যাওঁ গুড নাইট।”

শীতৰ ৰাতি, ৰাষ্ট্ৰাটোয়ে অকলে খোজ কাঢ়ি আহি থাকিলো। কুঁৱলীৰ ফাঁকে ফাঁকে সামান্য জোনাক নামি আহিছে। ঠাণ্ডা বাৰুকৈ পৰিছে। হাত দুখন পকেটত ভৰাই বেগাই ঘৰলৈ খোজ দিলো। অঁহতজোপাৰ পৰা ফেঁচা এটাৰ নিউ নিউ চিএগেৰে ৰাতিৰ নীৰৱতাক আৰু গহীন কৰি তুলিছে। মোৰ আগমনৰ উমান পাই মায়ে দৰ্জাখন খুলি দিলে— “ঘড়ীটোলৈ চাইছনে? ৰাতি কিমান হ'ল। ভাত আঞ্জা দুবাৰ তপতালো। সোনকালে খাই ল।” মই মাৰ মুখলৈ নোচোৱাকৈ কোঠালৈ সোমাই গ'লো। জোতাযোৰ খুলি বিচনাখনত বাগৰি দিলো। ভোক লাগিছে যদিও খাবলৈ মন যোৱা নাই। মায়ে কাষৰ কোঠাটোৰ পৰা আকৌ চিএগেৰিলে— “মইনা ভাতকেইটা সোনকালে খাই ল।” মই কোনো উত্তৰ নিদিিলো। একো এটা সিদ্ধান্ত নোলোৱাকৈ একো খাবলৈ মন যোৱা নাই। অহৰহ

এটা দুঃচিন্তাই মোৰ বাৰে বাৰে খুন্দিয়াইছে। মই কি সিদ্ধান্ত ল'ম! কাইলৈ চাকৰিত জইন কৰিম নে নাই! ক্লাছৰ চোকা ল'ৰা হিচাপে মোৰ অলপ অহংকাৰ আছিল। মনত পৰিছে আজি প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ প্ৰফুল্ল ছাৰৰ কথা, হাইস্কুলৰ ধ্ৰুৱ ছাৰ আৰু দীন ছাৰৰ কথা। কিমান যে আশা কৰিছিল তেওঁলোকে মোৰ পৰা। ভৱিষ্যতে মই এই অঞ্চলটোৰ নাম উজ্জ্বল কৰিম— আৰু নীহাৰিকা! নীহাৰিকাইতো মোক লৈ সপোন দেখিছিল। এজন মেধা স্বামীৰ পত্নী হোৱাৰ গৌৰৱ অনুভৱ কৰিব তাই। কিন্তু আজি! আজি মোৰ অস্তিত্ব ক'ত? অতীতৰ মোৰ সেই মেধা হোৱাৰ অহংকাৰ আজি বাস্তৱৰ আঘাতত চূৰ্ণ-বিচূৰ্ণ হৈছে। আৰু মা-দেউতা! পুতেক হিচাপে তেওঁলোকেতো মোৰ পৰা বহুত আশা কৰিছিল। নাই— নাই! তেওঁলোকক আৰু বেছি আঘাত দিয়াৰ সাহস মোৰ নাই। এতিয়া অতীতক সাবটি বহি থাকিলে নহ'ব। অ', মই অতীতক সম্পূৰ্ণ বিসৰ্জন দি নতুন জীৱনক আদৰি ল'ম। অন্ততঃ মা-দেউতাৰ কাৰণে আৰু হয়তো মোৰ ভৱিষ্যত জীৱনৰ কাৰণেও। কথাখিনি ভাবি থাকোতেই এই ঠেটুৱৈ লগা ঠাঙাতো গোটেই শৰীৰটোত গৰম অনুভৱ কৰিলো। বিচনাৰ পৰা উঠি লাহেকৈ খিৰিকীখন খুলি দিলো। এজাক চেঁচা বতাহে মোক কপাই তুলিলে।

কাইলৈৰ পৰা মোৰ এটি নতুন পৰিচয় হ'ব। নতুন জীৱন, বহু প্ৰত্যাশা। ঠেৰেঙা লগা শীতৰ নিস্তক্ৰ জোনাকখিনি আজি মই দুহাতেৰে সাবটি ক'বলৈ মন গ'ল—মই কেতিয়াও হাৰি

যাব নোৱাৰো। অ' কেতিয়াও নোৱাৰো। পোৱা-নোপোৱাৰ মাজতেতো আমাৰ জীৱন। সাগৰৰ টোৱে উটুৱাই নিয়ে আশাৰ বালিঘৰ। ততাপি আমি সাঁজো-গটো সপোনৰ ঘৰ। পৃথিৱীত জীয়াই থাকিবলৈ হ'লে যুঁজত অৱতীৰ্ণ হ'বই লাগিব। সাহসেৰে প্ৰত্যাহান জনাব লাগিব সন্মুখত থিয় দি থকা বাধাৰ প্ৰাচীৰক। হ'ঠাৎ মনলৈ আহিল কলেজীয়া বন্ধু প্ৰবীৰৰ সেই কবিতাটোলৈ—

প্ৰতিটো পুৱাতে

নতুন দিনৰ সূচনা

বৰ্ণিল আকাশ-চুবলৈ প্ৰয়াস

এন্ধাৰতো জীয়াই থাকে মানুহ

নক্ষত্ৰ হেৰুৱা নীলিমা আকাশ

দুখৰ দিনতো

ৰৈ থাকে বহু প্ৰত্যাশা।

সূৰ্যৰ সোণালী দুহাত।

কঠিন দিনৰ বাট

সন্মুখত সেউজ সুবাস। ◆

ডায়েৰীৰ এখিলা পাত

জিমনি শৰ্মা

প্ৰথম ষাণ্মাসিক

মেঘাছন্ন আবেলি। হয়তো ক'ৰবাত দুই এটোপ বৰষুণ পৰিছে। মই আইৰ কাষতে বহি আছোঁ। আইৰ শোতোৰা পৰা হাত দুখনি লিৰীকি বিদাৰি মৰমবোৰ পুনৰাই পাওঁ নেকি বিচাৰিছোঁ। আইৰ কোনো সঁহাৰি নাই। মুখৰ হাঁহিটোও হেৰাইছে। হেৰাইছে সেই কপালৰ দগ্‌মগীয়া সেন্দুৰৰ ফোটিটি। আজি আই বৰ ভাগৰুৱা। শুইছে মৃত্যুৰ শেতেলীত। আবেগক মই ঢাকি ৰাখিব পৰা নাই হিয়া ঢালি কান্দিছোঁ। কোনোৱে নোৱাৰে মাতৃ হীনতাৰ আবেগ ঢাকিব। আইৰ চকুৰ চকুপানী দেখিও কোনোদিন জানিব পৰা নাছিলো। গাঁৱৰ মহিলাবোৰ আহি মোক বুজাইছে ধৈৰ্য্য ধৰ অশ্ৰু। মৃত্যু চিৰন্তন সত্য। সকলোৰে এদিন মৃত্যু হ'ব। আমিও এদিন সেই পথৰে যাত্ৰী হ'ব লাগিব। ইমান দুখ কৰিলে আইৰ নীৰৱ যাত্ৰাও কষ্ট হ'ব। হয়তো আইক এতিয়া শাস্তি লাগে। গংগ ৰাইজৰ লগত মইয়ো নিজকে সাজ কৰি ল'লো আইক চিৰদিনৰ বিদায় দিবলৈ। ধৰা ধৰিকৈ আইক লৈ যোৱা হৈছে ফুলৰ আৰৱণেৰে দেহাটিক সজাই। অশ্ৰু। বাহিৰত বহি ইমান সময় কি কৰি আছা? বৰষুণ পৰিছে গমেই পোৱা নাই নেকি আহা ভিতৰলৈ। এইয়া মোৰ 'ৰেঙণি' আৱাসৰ পৰিচালিকা মাহীৰ মাত। গাত বৰষুণ পৰিছিল গমেই পোৱা নাছিলো।

ভিতৰলৈ আহিয়ে মোৰ বিছনাৰ কাষত সজাই থোৱা আইৰ ফটোৰ ফালে চাই মূৰ দোৱালো। যি গৰাকী আইৰ বাবে আজি মই ড° অশ্ৰুলেখা বুলি পৰিচিত হ'লো। আইৰ যাতনাবোৰ যেতিয়া বুজিলো তেতিয়াৰ পৰাই নিজক দৃঢ় কৰি লৈছিলো মই প্ৰতিশোধ লম মোৰ আইৰ ওপৰত যি সকলে মানসিক ও শাৰীৰিক ভাৱে শাস্তি দি আইৰ মুখৰ হাঁহি নোহোৱা কৰিছিল। কিন্তু সেইসকলৰ হৃদয়হীনতাৰ দৰে আশ্ৰয় লোৱা নাছিলো। মোৰ আইয়ে শিকাইছিল সহনশীলতা কি? আইৰ অপৰিসীম ধৈৰ্য্যতাৰ ওচৰত মইও সেও মানিছিলো কি দৰে? কি দৰে আইৰ গাত ইমান গুণ সংৰক্ষণ আছিল।

পুনৰ চিনেমাৰ ৰীলৰ দৰে কুৰি বছৰৰ আগৰ প্ৰতিটো ঘটনাই মনলৈ আহিল। আইক লক্ষ্য কৰিব ল'লো, বুজিব চেষ্টা

কৰিলো এদিন উপায় উলিয়ালো। আইয়ে সযতনে লুকুৱাই থোৱা ডায়েৰীখন বিচাৰিম। এদিন মনে মনে পঢ়ি সকলো গম পালো। আইৰ জন্মৰ কাহিনীৰ পৰাই আৰম্ভ। আইৰ জন্ম আইতাৰ ধৰ্মনৰ বলিৰ প্ৰমাণ হিচাবে। মোক ডাঙৰ কৰাৰ দৰে আইও অনাদৰ, অৰহেলিত হিচাপে ডাঙৰ হৈছিল। যৌৱনত ঘটনা ক্ৰমে দেউতাক লগ পাইয়ে মেলাৰ পিছৰ পৰাই আইৰ, কষ্ট আৰু বাঢ়ি গ'ল। তথাপিহে আইয়ে হাৰ মানা নাছিল। দেউতাৰ সাক্ষী হিচাবে মোৰ লৈ হয়তু আইয়ে বহুত ৰঙীণ সপোন ৰচিছিল। সেইবাবে ইমান ধৈৰ্য্যৰে সকলো অত্যাচাৰ সহিব পাৰিছিল। হয়তু বিধাতাইও আইৰ ধৈৰ্য্যৰ পৰীক্ষা লৈছিল। সপোন সপোন হৈয়ে ৰৈছিল। আই আৰু দেউতাৰ মৰমৰ মাজত প্ৰাচীৰ থিয় হৈছিল সেই প্ৰাচীৰে আইৰ কাল হ'ল। আইৰ বিশ্বাসত দেউতাই বাধা দিলে হয়তু। দেউতায় আইক বুজিব নোৱাৰিলে বুজিবও চেষ্টা নকৰিলে। নিজৰ পৰিয়ালৰ মন্তব্যৰ ওপৰত বেছি গুৰুত্ব দি আইক শাৰীৰিক আৰু মানসিক অত্যাচাৰ কৰিব ল'লে। ক্ৰমান্বয়ে আইৰ ওপৰত দুই বিধৰে অত্যাচাৰ বাঢ়ি আহিব ধৰিলে। তথাপিহে আইয়ে আশা ভৰসাৰ বিচাৰৰ ফল ভগৱানৰ ওচৰতে সকলো এৰি দি মোৰ বাবে নীৰৱে সকলোৰে অত্যাচাৰ সহ্য কৰি আছিল। এদিন আইয়ে কোনো দিন নভবা কথা দেউতায় কৰি দেখুৱালে। দ্বিতীয় বিবাহ আৰু তেতিয়াৰ পৰাই আইৰ ওপৰত অবৰ্ণনীয় অত্যাচাৰো ক্ৰমান্বয়ে বাঢ়ি শেষত বদনামী কৰি আইক ঘৰৰ পৰা খেদি পঠিয়ালে।

ইমানলৈকে আইৰ বিষয়ে আইৰ বিষয়ে ব্যক্তিগত ডায়েৰীত গম পালো। আইয়ে কিন্তু গম পোৱা নাছিল। পুনৰ প্ৰতিদিনেই মই আইৰ ডায়েৰীখন পঢ়িব ল'লো। আইয়ে ঘৰৰ পৰা ওলায়ে মাকৰ ঘৰলৈ গৈয়ো তাতো প্ৰতাৰিত হৈ উভতি আহিব লগা হৈছিল। কাৰণ আইৰ মাক তেতিয়া সেই সংসাৰত নাছিল। এনেয়ে তই তেনেকুৱা জীৱন। গুচি আহিছিল কিন্তু আইয়ে নিজৰ জীৱন ত্যাগ কৰিব পৰা নাছিল। বাহিৰত বৰষুণৰ মাত্ৰা বেছি। আহিছিলো মাহীয়ে পুনৰবাৰ মোক ভাত খাব মাতিলে। ইমান সময় মই আইৰ মৃত্যুৰ ঘটনাটোকে ভাবি

আছিলো। মাহীয়ে মাতাৰ লগে লগে মইও উঠি গ'লো। বাতিপুৰা মোৰ গুৱাহাটীত যোৱাৰ কাম আছে সোনকালে উঠিব লাগিব। সেয়ে ভাত খায়েই বিছনাত পৰিলো। টোপনি নাহে জোৰ কৰি চকু দুটা মুদি আছো, কিন্তু বাৰে বাৰে আইৰ প্ৰতিচ্ছবিয়ে আমনি কৰিছেহি। আইৰ পিছৰ ঘটনা এনে ধৰণৰ ঘৰৰ পৰা দলিয়াই দিয়াৰ পাছত আয়ে কোনো ঠিৰাং কৰিব পৰা নাছিল ক'ত যাব, কি কৰিব। ইফালে মোক এৰি থৈ গৈছে। 'মই যাৰ বাবে জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা স্বৰূপ। গতিকে মোক আইয়ে পুণৰ কি দৰে ঘূৰাই পাব। অসংখ্য গাড়ী, ঘোঁৰা জনসমুদ্ৰৰ মাজত আয়ে মাজ পথতে বাগৰি পৰিল। ঠাইখিনিত ছুৰা-দুৱা লাগি পৰিল। যিখন গাড়ীৰ আগত আয়ে পৰিছিল তাৰ গৰাকীয়ে আইক নি হস্পিটেল পোৱালে। গৰাকী আৰু চিকিৎসকলৰ চেপ্তাত আয়ে সুস্থ হৈ পৰিল। আয়ে নিজৰ সকলো কথা ডাক্তৰ আৰু সেই দৰদী ব্যক্তিজনৰ আগত ব্যক্ত কৰিলে। আইৰ অনুৰোধত আইৰ ঘৰৰ কোনো পৰিয়ালক জনোৱা নহ'ল। শিক্ষিত মহিলা হিচাপে সেই হস্পিটেলত সৰু কাম এটাও নিয়োগ কৰি আইক ব্যস্ত ৰাখিলে। আয়ে মোৰ পাহৰা নাছিল। এদিন হঠাৎ আয়ে মোৰ খুৰাক লগ পালে আয়ে যাৰ বাবে বদনামী হৈছিল বিনা কাৰণত। কিন্তু খুৰায়ে এই বিষয়ে কোনো কথাই গম পোৱা নাছিল। আইয়ে কোনো কথাই নলুকুৱাকৈ খুৰাৰ আগত ঘটনাবোৰ কৈ দিলে। খুৰায়ে তেতিয়া আইৰ বাবে আশা-ভৰসাৰ থল মোক ঘূৰাই পোৱাৰ। খুৰায়ে তাইক যি কোনো উপায়েৰে আইৰ কাষলৈ মোৰ ঘূৰাই অনাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে বিদায় লৈছিল সিদিনা। খুৰাৰ লগত আয়ে গোপন ভাৱে যোগাযোগ ৰাখি আছিল। পবিত্ৰতাৰ বাঞ্ছনাত দুয়ো দুয়োৰে ওচৰ চাপিছিল। আছিল দুয়োৰে মাজত বিশ্বাস, প্ৰেৰণা। এনেকৈয়ে থাকি দুবছৰ মানৰ পিছতে খুৰায়ে মোক নিজৰ লগত ৰখোৱাৰ দায়িত্ব লৈ আইৰ ওচৰলৈ লৈ আহিল। আইৰ মুখলৈ পুণৰ হাঁহি বিৰিঙি আহিল। কিন্তু হঠাৎ ধুমুহাৰ দৰে এদিন পুণৰ দেউতাৰ আবিৰ্ভাৱ হৈ আইৰ লগত পুণৰ টনা আজোৰা। এইবাৰ মোক খুৰাৰ সহযোগত আয়ে ৰখাৰ হৈ। পুলিচে আই আৰু খুৰাক নিয়া দেখি খুব কান্দিছিলো। ডাক্তৰ মামায়ে মোক বহুত

বুজাইছিল। কিন্তু একো বুজিব পৰা তেতিয়া মই নাছিলো। ডায়েৰীখনৰ পৰা পিছত গম পালো। আয়ে কেছত জিকিল। খুৰা আৰু আই মোক লৈ বহুত সুখী। খুৰায়ে এতিয়াও মোক বহুত ভাল পায় মৰম কৰে। খুৰা কিন্তু অবিবাহিত হৈয়ে কটালে। দুয়োজনৰ চেপ্তাত মই আজি ড° অশ্ৰুলেখা হিচাপে পৰিচিত যদিও আই মোৰ কাষত নাই খুৰা আছে। আয়ে কোনো দিন দেউতাক পাহৰা নাছিল। দেউতাৰ ফটোখনকে সংগী কৰি শিৰৰ সেওঁতা ৰঙা কৰি ৰাখিছিল। খুৰাৰ বিয়াৰ চেপ্তাও বহুত কৰিছিল। কিন্তু আইৰ ওচৰত খুৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি আছিল মোক কেতিয়াও অনাদৰ নকৰা, সমাজত মানুহ হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া। সংসাৰ কৰিলে জানোচা সেই প্ৰতিশ্ৰুতি ভংগ হয়। ডাক্তৰ মামা, খুৰা আৰু আইৰ চেপ্তা, যত্নত মইও আজি ডাক্তৰ হৈ নিজকে মানৱ সেৱাত ব্ৰতী হৈছো। আইৰ দৰে বহুতো মহিলাক আজি এই 'ৰেঙণি' আৱাসত আশ্ৰয় দি তেওঁলোকৰ সেৱা শুশ্ৰূষা কৰি আমেজ পাওঁ লগতে ওচৰতে থকা চৰকাৰী চিকিৎসালয় খনতো গৈ দুখীয়া দৰিদ্ৰ ৰোগীক শুশ্ৰূষা কৰো। তাৰ মাজতে মই মোৰ আইৰ যত্নপা কাতৰ মুখখনলৈ মনত পেলাই আই আৰু খুৰাক মোৰ কৰ্মৰাজীৰ দ্বাৰাই সুখী কৰিবৰ বাবে চেপ্তা কৰো।

দুবছৰ মানৰ আগৰ পৰা আইৰ বেমাৰ। বহুত চিকিৎসা কৰাৰ পিছতো আইক বচাব পৰা নগ'ল। নিজে ডাক্তৰ হৈয়ো আইক মৃত্যুৰ সেই যাত্ৰা পথৰ পৰা ঘূৰাই আনিব নোৱাৰিলো। মানুহবোৰ আইৰ প্ৰতি তেতিয়াও টনা-আজোৰা। ইমান বছৰে আইক খবৰ লওঁতো কোনো নাছিল। আই মৰাৰ পিছত মোক দায়িত্ব লোৱা বহুত মানুহ পালো। কিন্তু খুৰা নীৰব নিজৰ মতত। মই থাকি গ'লো। খুৰাৰ লগত। লগত আছে ৰেঙণি আৱাসৰ সকলো আইৰ দুখৰ সমভাগী।

ৰাতিটো আইৰ কথা ভাবি থাকোতেই সময় পাৰ হ'ল। খুৰায়ে অইন দিনাৰ দৰে আজিও আহি মোৰ বিচনাৰ কাষত বহি মাত লগালে সু গুড মনিং। কালিলৈ তোমাৰ আইৰ বছৰেকীয়া তিথি নহয়। বজাৰ কৰিবলগীয়া আছে তুমি গুৱাহাটীত যোৱাৰ কথা আছিল যোৱা মই বজাৰলৈ যাওঁ। ◆

গোলাম

.....(এটি নাম নে বদনাম)

নিশাৰণ ঠাকুৰীয়া

পঞ্চম যান্মাসিক

বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

“আই ছোৱালী তোক কৈছিলোঁ নহয় মই অফিচৰ পৰা পোৱাৰ মাত্ৰকে মোক গ্ৰীণ টি কাপ দিবি। এবাৰ কথা ক’লে বুজি নাপাৰ, বুজি পাবিও নো কৰ পৰা মোৰটোত কিবা থাকিবও লাগিব নহয়, আচলতে তহঁতবোৰ এনেকুৱাই” অফিচৰ পৰা ড্ৰয়িং ৰুমৰ ছোফাখনত মিঃ বৰুৱা আহি বহিছিল হে মাত্ৰ আৰু বীতাইয়ো বৰুৱাৰ গ্ৰীণ টি কাপ বাকি পাকঘৰৰ পৰা ওলাই আহিবলৈ লওঁতেই তাইৰ প্ৰতিটো কামত খোঁত দেখা বৰুৱাৰ সদায়ৰ দৰে সেই গালিবোৰ। বীতা, এজনী ১৭ বছৰীয়া ছোৱালী, তাইৰ ঘৰৰ অৱস্থা তেনেই সাধাৰণ, তাতে আকৌ ২ বছৰ আগতে হোৱা দেউতাকৰ অকাল মৃত্যুৱে সিহঁতৰ ঘৰখনলৈ অমানিশা নমাই আনে। ঘৰখনত বেমাৰী মাকৰ সৈতে তাইৰ দুই সৰু ভগ্নী তেনেস্থলত ঘৰখনৰ দুবেলা দুমুঠি যোগাৰৰ দায়িত্ব আহি পৰিছিল তাইৰ ওপৰত। আৰু তেতিয়াৰ পৰাই বীতাই বৰুৱাৰ ঘৰত বন কৰা ছোৱালী হিচাপে থাকিবলৈ লয়। মাহেকত পোৱা ২০০০ টকাৰে নিজৰ পৰিয়ালৰ পোহপাল দি আহিছে। আৰু সেই ২০০০ টকাৰ বিনিময়ত তাই দুবছৰ ধৰি সহি আহিছে বৰুৱাৰ কৰ্কথনা। মিঃ বৰুৱা আছিল পেছাত এজন ছফটৱেৰ মেনেজাৰ।

মিঃ বৰুৱাই এগৰাকী সমৃদ্ধিশালী আৰু পেছাদাৰী ব্যক্তি হিচাপে সমাজত আগস্থান লাভ কৰিছে। বহুতো ছফটৱেৰ **developer** ৰে পৰামৰ্শ ল’বলৈ তেওঁৰ অফিচত ভিৰ কৰে। সেইফালৰ পৰা হয়তো তেওঁ এগৰাকী সফল ব্যক্তি। কিন্তু এজন সাধাৰণ মানুহ হিচাপে তেওঁ কিমানখিনি সফল হ’ব পাৰিছিল তাৰ প্ৰতিবিশ্ব হয়তো গঠন হৈছিল যোৱা দুবছৰে ধৰি বীতাই স্বীকাৰ হৈ অহা সেই বৰ্বৰতাবোৰৰ পৰা। অতি কম বয়সতে তাই আঁতৰি আহিব লগা হৈছিল নিজৰ স্বাধীন

পৃথিবীখনৰ পৰা। যিটো সময়ত এজনী ছোৱালীয়ে পঢ়ি শুনি নিজৰ ভৱিষ্যত গঢ়াৰ সপোন দেখে সেই সময়ত বীতাৰ সন্মুখত আহি পৰিছিল নিজৰ পৰিয়ালক পোহ-পাল দিয়াৰ প্ৰত্যাহ্বান তেনেস্থলত আকৌ বৰুৱাৰ নানা কৰ্কথনাৰ বলী হৈ আহিছিল বীতা। ইয়াৰ কাৰণ আছিল মাত্ৰ এটাই “দাসত্ব”। সময়ৰ দাসত পৰি আজি বীতাই বৰুৱাৰ ঘৰত কাম কৰি নিজৰ পৰিয়াল চলাব লগা হৈছে আৰু বৰুৱাৰ দাসত যেন আজি তাই আৰু হয়তো তাই ক’ৰবাত উপলব্ধি কৰিছিল যে তাই কেৱল মাত্ৰ এজন ছফটৱেৰ মেনেজাৰৰ গোলাম।

হয়, বীতাৰ পৰিস্থিতিৰ বাবে তাই আজি গোলামী কৰিবলগীয়া হৈছে কিন্তু তাইৰ স্বাভিমানবোৰ, তাইৰ আত্ম সন্মানবোৰো যেন বৰুৱাৰ দাসত্বৰ মাজত বীতাই ত্যাগ দিবলগীয়া হৈছিল। কাৰণ আছিল বৰুৱাই তাইক ২০০০ টকাৰ বেতন মাহেকত দি আছিল। এইবোৰ কাৰণৰ বাবেই কিজানি বন কৰা মানুহ এজনৰ প্ৰতি দৃষ্টিভংগী বেলেগ হৈ পৰে, বেছিভাগ গৰিহণাৰ সন্মুখী হয় সিহঁতবোৰ, বিংশ শতিকাৰ মাজভাগতো আজি সমাজ এখনত তুচ্ছজ্ঞান কৰা হয় সিহঁতবোৰক। কাৰণ সিহঁত বনকৰা মানুহ। মূলকথা হৈছে এজন চাকৰ বা গোলাম হোৱা মানেই তেওঁৰ স্বাভিমান, আত্মসন্মান হেৰুৱাই পেলোৱা হ’ব নোৱাৰে, তেওঁলোকে এইবোৰ হেৰুৱাই মিঃ বৰুৱাৰ দৰে মানুহবোৰৰ কাৰণে।

আজি মিঃ বৰুৱাক সমাজে প্ৰতিটো ক্ষেত্ৰতে আগশাৰীত ৰাখিব কাৰণ তেওঁ এজন সমৃদ্ধিশালী ব্যক্তি ৰূপ নিজৰে প্ৰতিষ্ঠিত কৰিছে। আজি মিঃ বৰুৱাই নিজৰ পৰিচয় দিবলৈ যাওঁতে নিজকে ছফটৱেৰ অভিযন্তা বুলি গৌৰৱেৰে ক’ব পাৰিব কিন্তু বীতাৰ দৰে ছোৱালী এজনীক সমাজখনে

ৰাখিব জানোঁ সিমানখিনি সন্মান দিয়াৰ ধৃষ্টতা? তাই নিজৰ পৰিচয় দিব যাওঁতে সহজভাৱে কৈ দিব পাৰিব জানোঁ তাইৰ পেছা বা গোলাম? বৰুৱাই নিজৰ জীৱনটো বিলাসিতা আৰু স্বাচ্ছন্দ্যৰ কটাইছে কিন্তু বীতাৰ পৰিয়ালে সেই ২০০০ টকাৰে দুবেলা দুমুঠিৰ যোগাৰ হৈছে নে নাই তাৰ নাম কোৱা ঠিক। তাৰোপৰি বৰুৱাৰ বিলাসিতাৰ ৰম্যভূমিত নিজৰ স্বাভিমানৰ ত্যাগ কৰিবলগীয়া হৈছে তাই। তাৰণ বৰুৱাৰ বাবে তাই আছিল মাত্ৰ এজনী গোলাম।

‘গোলাম’ যাৰ নাম কেৱল মাত্ৰ তুচ্ছাৰ্থক, হয়তো বহুতৰ বাবে ই এতিয়াও কেৱল মাথোঁ এটি বদনাম

অৱশ্যে শেষত বীতা আৰু তাইৰ পৰিয়াললৈ এটা আশাৰ বতৰা কঢ়িয়াই আনিলে জিলাভিত্তিক এটা N.G. O. ই, যি বীতা প্ৰতিষ্ঠিত নোহোৱা পৰ্যন্ত সিহঁতৰ ঘৰখনৰ খৰচ বহন কৰিব বুলি চুক্তিবদ্ধ কৰিলে।

দাসত্ব মানে আত্মসন্মান, স্বাভিমানৰ ত্যাগ হ’ব নোৱাৰে।

শুদ্ধ ব্যক্তিত্বৰ পৰা বদনামৰ জন্ম তেনেই তাকৰ।◆

পৰিস্থিতিৰ টোৱে সলালে জীৱনৰ পথ

ভাস্কৰী উজীৰ

চতুৰ্থ শাস্ত্ৰাসিক

প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ

বৰষা, এখন কোমল অন্তৰৰ এজনী মেধাৱী ছাত্ৰী। স্বভাৱত তাই বৰ খুহুতীয়া, নিজৰ লগতে আনকো হুহুৱাই ভাল পায়। বহুদিন তাই দুখীজনক হুহুৱাই যায়, অপমানৰ সন্মুখীন হৈছিল যদিও তাই বুজি পাইছিল দুখৰ যন্ত্ৰণা কিমান! তাই মনত “যন্ত্ৰণাত মুখেৰে ওলোৱা গালি কেইটাও হৃদয়ৰ কিছু দুখ কমাই।

এদিন হঠাৎ, তাই কলেজৰ পৰা আহি কাপোৰযোৰ সলাই ভৰি হাত ধুব ওলাই যাই..

দেউতাক : (উচ্চ কণ্ঠৰে) বৰষা বৰষা...

বৰষা : (আচৰিত হৈ মনৰ মাজতে ভাবে) দেউতাই চোন মোক মইনা বুলিহে মাতে।

দেউতা : বৰষা, ক'ত আছ বৰষা...

মাক : (দেউতাকৰ কথা শুনি লৰালৰিকৈ ওচৰত আহি) কি হ'ল আপোনাৰ, তাইক একেকৈ কিয় কৈছে আপুনি?

দেউতা : কি হ'ল জীয়েককে সুধিবি, তাইৰ কাৰণে মই সমাজত মুখ ওলাব নোৱৰা হৈছো। আজি বজাৰলৈ যাওঁতে সকলোৱে মোৰ ফালে চাই ফুচ-ফুচাই আছিল, পিছতহে ৰমেনে ভয়ে ভয়ে **Mobile** ত দেখালে জীয়েকৰ কান্দ-কাৰখানা। এইবোৰ দেখিবলৈ জীয়াই আছিলো মই।

বৰষা : (আচৰিত হৈ) কি কৰিলো মই?

মাক : কি কৈছে? কি হ'ল, কি দেখালে ৰমেনে ভালকৈ কওঁকচোন। ইমান খং কিয় কৰিছে আপুনি?

দেউতাক : মৰম কৰি কৰি এইক মূৰৰ ওপৰত উঠাইছো। (জল-জলীয়া চকুৰে **Mobile** টো on কৰি) চোৱা তোমাৰ জীয়েক, **Video** এটা

ওলাই **Mobile** টো দলিয়াই থৈ যায়।

মাক : **Video** টো চাই একো নোকোৱাকৈ কৈ বৰষাক খুব জোৰকৈ চৰ মাৰি দিলে।

বৰষা : (কান্দি কান্দি) কি হ'ল? কিয় তোমালোকে মোৰ লগত এনেকুৱা ব্যৱহাৰ কৰি আছা?

মাক : এতিয়াও অকণো লাজ লগা নাই তোৰ? এইবোৰ কৰিবৰ কাৰণে ইমান পঢ়াই আছো তোক? এইবোৰ কৰাৰ আগত মোক মাৰি লেপেলালি কিয়?

বৰষা : (আচৰিতভাৱে মোবাইলটোলৈ চাই) কি এইবোৰ, মইচোন একোৱেই কৰা নাই। (মাকৰ ফালে চাই) মা, মোক এনেই এইবোৰত ফচোৱা হৈছে মই একো কৰা নাই। এই ল'ৰাজনে সদায় মোৰ পিছত লাগি থাকে, মই গুৰুত্ব নিদিয়া বাবে এইবোৰ **Edit** কৰি মোক বদনাম কৰি আছে। বিশ্বাস কৰা মোক, মই একো কৰা নাই।

মাক : জীয়েকৰ কথাত গুৰুত্ব নিদি কোঠাৰ পৰা ওলায় যায়।

বৰষাই ফেকুৰি ফেকুৰি উচ্চকণ্ঠৰে কান্দিলে যদিও মাকে এবাৰলৈও তাইৰ ফালে ঘূৰি নাচালে। কিছুমান সৰু সৰু কথাৰ প্ৰতিশোধ ল'বলৈ গৈ এচাম মানুহে এগৰাকী ছোৱালীৰ জীৱন ধ্বংস কৰি দিয়ে, এবাৰলৈও ভাবি নাচায় ছোৱালীজনীৰ ভৱিষ্যতৰ কথা। অথচ অকণো দোষ নোহোৱাকৈয়ে এজনী ছোৱালীয়ে গোটেই জীৱন মানুহৰ সমালোচনাৰ পাত্ৰ হৈ সমাজত মুখ দেখুৱাব নোৱাৰা হৈ এটি কঠিন জীৱন-যাপন কৰিবলগীয়া আৰু কেতিয়াবা হয়ত এনে মেৰপাকত ফাঁচি বহুতো ছোৱালীয়ে আত্মহণনৰ পথ বাচি লয়।

আচলতে সমাজে কি ভাৱে বা কি কয় সেইবোৰে ইমান আঘাত পোৱা নাযায় কিন্তু যেতিয়া ঘৰৰ মানুহেই নিজৰ

ছোৱালীজনীৰ ওপৰত বিশ্বাস নেদেখায় প্ৰায়বাগ মানুহ বিধ্বস্ত হৈ পৰে। তেনেস্থলত আন মানুহৰ নিচিনা বৰষাৰ ভাগৰুৱা মনেও আত্মহননৰ পথটোক বাচি ল'বলৈ বাধ্য হ'ল। তাই নিজৰ জীৱনটো শেষ কৰি দিবলৈ ওলাল যদিও স্মৃতিবোৰে যেন তাইক খামোচ মাৰি ধৰিলে, মাক-দেউতাকৰ বিশ্বাস, আৰু তাই নিৰ্দোষী হৈও শাস্তি কিয় পাব এনেবোৰ কথাই তাইক মৃত্যুৰ পথৰ পৰা ঘূৰাই আনিলে।

তাই নিজকে ঘৰৰ ভিতৰত বন্দী কৰি ৰাখিলে। সময়ৰ লগে লগে মাক-দেউতাকৰ খংবোৰ আৰু গোটেই কেইজনে শাস্ত মগজুৰে কথাবোৰ ভাবি বা আলোচনা কৰি চালে।

দেউতা : মইনা। মোক ক্ষমা কৰি দে (কান্দি কান্দি) মই খঙত অন্ধ হৈ গৈছিলো অ'।

বৰষা : (কান্দি কান্দি) দেউতা। মই নিৰ্দোষী অ' দেউতা মই কেতিয়াও এইবোৰ কাম কৰা নাই।

দেউতা : মই বুজিছোঁ মাজনী। এতিয়া মই সকলোবোৰ বুজিছোঁ। ব'লা **Police Complain** কৰি আহোঁগৈ। দোষীও শাস্তি পাবই লাগিব। তাক ইমান সহজে এৰি দিব নোৱাৰো।

মাক : নালাগে, একো প্ৰয়োজন নাই **Police** ৰ ওচৰত যাব। যিকেইজনে গম পোৱা নাই সিহঁতেও পাব **Police Complain** কৰিলে।

বৰষা : কিয়? মিছা কথা এটাৰ কিনো ভয় কৰিব লগা আছে? মই যিহেতু একো কৰা নাই, কিনো ভয় সমাজৰ? ব'লা দেউতা **Police Station** যাওঁ।

দেউতাক : ওম সেই পাৰাশুটোক এনেকৈ যাব দিম, হ'বই নোৱাৰে। দুদিনমান মানুহে আলোচনা কৰিব কিন্তু এদিন হ'লেওটো গম পাব সত্য কি? সত্য কেতিয়াও লুকাই নাথাকে।

এইবুলি সিহঁত **Police Station** গৈ **Complain** টো দি আহিল কিন্তু আজিও সত্য-অসত্যৰ মাজত হাঁহিমুখে জীয়াই থাকিব বিচৰা ছোৱালীজনীয়ে সমাজৰ পৰা মুখ লুকাই সকলো সপোন ত্যাগ কৰি মৃত্যুৰ অপেক্ষাত জীয়াই আছে।◆

অন্তহীন অপেক্ষা

প্ৰিয়ংকা কলিতা

চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

প্ৰাণী বিজ্ঞান বিভাগ

অৰ্ধ বয়সীয়া মাকৰ শ্ৰীচৰণৰ আশিষ লৈ দুবছৰ পূৰ্বে সীমান্তলৈ বুলি যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিছিল। স্বদেশৰ প্ৰতি থকা শ্ৰদ্ধা আৰু স্নেহৰ বাবে হৃদয়ে মাকৰ বিৰুদ্ধে গৈ ভাৰতীয় সৈনিকক যোগদান কৰিছিল। তাৰ নিজৰ বুলিবলৈ কেৱল আছিল আধা বয়সীয়া মাজকজনী আৰু তাৰ অৰ্ধাংগিনী। চাৰিবছৰ বয়সতে সি দেউতাকৰ মৰমৰ পৰা বঞ্চিত হৈছিল। দেউতাকো দেশৰ হকে সংগ্ৰাম কৰি প্ৰাণ ত্যাগ কৰিছিল। ভৰা যৌৱনত স্বামীক হেৰুওৱা বকুলী বৰ অকলশৰীয়া হৈ পৰিছিল। স্বামীৰ মৃত্যুৱে তাইক ঘৰৰ পৰা ওলাব নোৱাৰা কৰিছিল। তাইৰ বাবে জীৱনটো জীয়াই ৰখা বৰ কঠিন হৈ পৰিছিল। ওচৰ-চুবুৰীয়াই তাইক দেখা মাত্ৰকে বাঁৰী তিৰোতা বুলি নিন্দা কৰিছিল। এই সকলোবোৰ নিন্দা, ঠাট্টা-মঞ্চৰা সহ্য কৰি জীয়াই আছিল একমাত্ৰ পেটৰ পোৱালিটোৰ স্বাৰ্থত। তাই লোকৰ ঘৰে ঘৰে কাম কৰি চাৰিবছৰীয়া কণমাণি হৃদয়ক বহুতো দুখ-কষ্টৰ মাজেৰে তুলি-তালি ডাঙৰ-দীঘল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। হৃদয়ে সদায় দেউতাকৰ কথা সুধি মাকক আমনি কৰিছিল। কিন্তু মাকে তাৰ আগত কোনোদিনে দেউতাকৰ কথাবিলাক প্ৰকাশ কৰা নাছিল কাৰণ সি বুজা হৈ উঠা নাছিল। যেতিয়া সি সকলোবোৰ কথা বুজিব পৰা হৈছিল তেতিয়া তাৰ আগত বকুলীয়ে তাইৰ স্বামীৰ সকলোবোৰ বীৰত্বৰ কথা গৌৰৱেৰে প্ৰকাশ কৰিছিল। দেউতাকৰ বিৰত্বৰ কথাবিলাক শুনাৰ পিছত হৃদয় সম্পূৰ্ণভাৱে সলনি হৈ পৰিছিল। তাৰ চেলেঙীয়া মনটো হঠাতে এজন দায়িত্ববান ডেকালৈ পৰিৱৰ্তিত হৈছিল। লাহে লাহে তাৰ মনৰ মাজত দেশ-প্ৰেমৰ আৱিৰ্ভাৱ হৈছিল। কলিজাত শত্ৰুৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধৰ ফিৰিঙতি জ্বলি উঠিছিল। তাৰ এই পৰিৱৰ্তনৰ ফলত মাক বকুলীৰ বুকু কঁপি উঠিছিল। ভৰ যৌৱনত স্বামীক হেৰুওৱা বকুলীয়ে কেতিয়াও তেওঁৰ একমাত্ৰ সন্তান হৃদয়ক স্বদেশৰ নামত উচৰ্গা কৰিবলৈ বিচৰা নাছিল। এনেদৰে দিন বাগৰাৰ লগে লগে হৃদয়ৰ স্বদেশ প্ৰেম আৰু বেছি প্ৰৱল হৈ উঠিছিল। দেশৰ নামত জীৱনটো ঢালি দিয়া হৃদয়ক বাধা দিবলৈ মাকে চৌবিশ বছৰ বয়সতে হৃদয়ৰ প্ৰেমিকা নিৰুপমাৰ সৈতে বিবাহ

স্থাপন কৰি দিছিল। কিন্তু হৃদয়ৰ বাবে স্বদেশ প্ৰেম এই সকলোবোৰতকৈ শীৰ্ষত আছিল। অকলশৰীয়া মাকক বুজাই-বঢ়াই সি নিৰুপমাৰ হাতত গতাই গুচি গৈছিল সীমান্তলৈ। যদিও দুই-তিনিমাহৰ মূৰে মূৰে চিঠিৰ জৰিয়তে খা-খবৰ পোৱা যায়, তথাপি প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে বকুলীৰো বুকুত দপ্‌দপাই জ্বলি থকা জুইকুৰাই তাইক খুলি খুলি খাই। একমাত্ৰ পুত্ৰক হেৰুওৱাৰ শংকাই যেন তাইৰ বুকুখনক প্ৰতিটো ক্ষণতে খামোছ মাৰি ধৰি থাকে। নিৰুপমাৰো একে অৱস্থা, ফুলকুমলীয়া ঘাট-মাউৰা ছোৱালীজনীয়ে তাই জীৱনটো চিৰদিনৰ বাবে হৃদয়ৰ নামত উচৰ্গা কৰি বকুলীৰ দুখৰ সমভাগী হৈ আছে। দুয়োজনীৰ দুখনত স্পষ্টকৈ দেখা যায় কেৱল আশাৰ বাতৰি আৰু অন্তহীন অপেক্ষা। ঘৰৰ পদূলিত চাইকেলৰ বেলৰ শব্দ শুনিলেই নিৰুপমা লৰ মাৰি ওলাই আহে আৰু বকুলীয়ে পিৰালীৰ পৰা ডিঙি মেলি চাই জানোচা হৃদয়ৰ কিবা বাতৰি পায়।

এদিন আবেলি নিৰুপমা আৰু বকুলীয়ে ইটো-সিটো কথা পাতি থাকোতেই পদূলিত চাইকেলৰ বেলৰ শব্দ শুনিবলৈ পালে। লগে লগে নিৰুপমা পদূলিলৈ বুলি লৰ মাৰিলে। পদূলি মুখত ডাকোৱালজনে এটা খাকী খাম হাতত লৈ থিয় হৈ আছিল। ডাকোৱালজনৰ পৰা খামটো লৈ তাই বকুলীৰ ওচৰ পালোগৈ। খামটোৰ পৰা ক'লা চিয়াহীৰ আখৰেৰে লিখা শুকুলা কাগজখন উলিয়াই পঢ়িবলৈ ল'লে।

মৰমৰ,

মা আৰু নিৰু, আশা কৰো তোমালোক দুয়োজনী ভালে-কুশলে আছা। তোমালোক দুয়োজনীলৈ আজি বৰকৈ মনত পৰিছে। বাৰে বাৰে মনটোৱে মোক আমনি কৰি আছে। সেয়েহে তোমালোকৰ খবৰ ল'বলৈ চিঠি লিখিবলৈ সময় উলিয়াই লৈছো। তোমালোকে আৰু মোৰ বাবে বেছি দিন অপেক্ষা কৰিব নালাগে। সম্পূৰ্ণ দু বছৰৰ মূৰত তোমালোকৰ অপেক্ষাৰ অন্ত পেলাই মই তোমালোকৰ ওচৰলৈ যাম। মই তোমালোকক প্ৰতিশ্ৰুতি দিছোঁ, মই এসপ্তাহ পিছত

এমাহৰ বাবে গাওঁলৈ ঘূৰি যাম। মাতৃভূমিয়ে হাত-বাউল দি মাতি আছে মোক। এই কেইদিন অহৰহ শত্ৰুৰ তাণ্ডৰ চলি আছিল সেইবাবে মই চিঠি লিখিবলৈ সময় পোৱা নাছিলো। এতিয়া কিছু পৰিমাণে সাম কাটিছে। তুমি চিন্তা নকৰিবা মা, তোমাৰ পুত্ৰৰ একো হ'ব নোৱাৰে। মই অতি সোনকালে তোমাৰ ওচৰলৈ যাম। নিৰু, তুমি নিজৰ লগতে মাৰও যত্ন ল'বা। মই সদায় তোমালোকৰ ছাঁ হৈ থাকিম।

ইতি

তোমালোকৰ মৰমৰ

'হৃদয়'

চিঠিখন পঢ়ি দুয়োজনীৰ চকু আনন্দত চল্‌চলীয়া হৈ উঠিল। নিৰুপমাৰ আমোদৰ সীমা নোহোৱা হ'ল। কিন্তু বকুলীৰ এতিয়া চিন্তাৰ অন্ত পৰা নাই। সন্তানে আঁতৰত থাকি যিমানেই প্ৰতিশ্ৰুতি নিদিয়ক কিয় ওচৰত নোপোৱাকৈ মাতৃৰ হৃদয় জুৰ নপৰে। এয়াই এগৰাকী মাতৃৰ মমতা।

এদিন-দুদিনকৈ দহদিন পাৰ হ'ল কিন্তু হৃদয় আহি ঘৰ পোৱাহি নাই। দুয়োজনীক নানাধৰণৰ চিন্তাই হেঁচা মাৰি ধৰিলে। আবেলি পৰত নিৰুপমা হৃদয়ৰ খবৰ পাব বুলি ঘৰৰ পৰা ওলাই গ'ল। আন দিনাৰ দৰে আজি বকুলী পিৰালীত বহি থকা নাই। পুত্ৰৰ চিন্তাত গোটেই ৰাতি উজাগৰে কটাই শৰীৰত দুৰ্বল অনুভৱ কৰি বিছনাত বাগৰি আছে। তথাপি চকুত টোপনি নাই, আছে মাথো মনৰ মাজত গভীৰ চিন্তা আৰু অপেক্ষা। হঠাৎ কোনোবা এজন আহি ঘৰ সোমাই বকুলীৰ ভৰিত ধৰি ক'বলৈ ধৰিলে “মা তুমি মোক ক্ষমা কৰি দিয়া মই তোমাক দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি বক্ষা কৰিব নোৱাৰিলো। মই যাব লাগিব মা, মোৰ বন্ধুসকলে মোৰ বাবে বৈ আছে। তুমি নিজৰ যত্ন ল'বা।” এইবুলি কৈ মানুহজন ওলাই গ'ল। সেইজন আন কোনো নহয় মাক বকুলী আৰু নিৰুপমাৰ দুবছৰৰ প্ৰতিবক্ষাৰ মানুহজন 'হৃদয়' কিন্তু সি

এনেদৰে গুচি গ'ল কিয়? মাকে চিঞৰি চিঞৰি তাক ৰখাব নোৱাৰিলে। বাহিৰলৈ ওলাই আহে মানে হৃদয়ৰ ছাঁটোক দেখা নাপালে।

দূৰৰ পৰা ডাকোৱালজনকক দেখি নিৰুপমা দৌৰি গৈ হৃদয়ৰ কিবা খবৰ আহিছে নেকি সুধিলে। ডাকোৱালজনে তেওঁৰ হিচাপৰ বহীখন উলিয়াই চাই মোনাখনত হাত ভৰাই এটা চিঠিৰ খাম উলিয়াই নিৰুপমাৰ হাতত দিলে। চিঠিখন পাই অলপো সময় অপচয় নকৰি ঘৰলৈ লৰালৰিকৈ গুচি গ'ল। ঘৰ পাই বকুলীক চিঠিখনৰ কথা কৈ লগে লগে পঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

জাননী

ইয়াৰ দ্বাৰা হৃদয়জ্যোতি ৰাজবংশীৰ পৰিয়ালক জনোৱা হয় যে ১১-০৩-১৯৯৬ তাৰিখে আপোনালোকৰ সু-পুত্ৰ বিৰোধী পক্ষৰ বোমা বিস্ফোৰণৰ স্বীকাৰ হৈ পৰলোক গমন কৰে। যিহেতু এই জাননীখন আপোনালোকৰ হাতত পৰালৈ তিনিদিন পাৰ হৈ যাব সেয়েহে পৰিয়ালৰ অবিহনে হৃদয়জ্যোতি ৰাজবংশীৰ আত্মাৰ সদৃগতি কামনা কৰি অন্তিম সংস্কাৰ সম্পন্ন কৰা হৈছে।

দিনাংক : ১১-০৩-১৯৯৬

—

জাননীখন পঢ়া সম্পূৰ্ণ হ'ব নপাওঁতেই বকুলী থিতাতে ঢলি পৰিল। নিৰুপমাৰ মূৰৰ ওপৰেৰে এজাক প্ৰবাল ধুমুহা পাৰ হৈ গ'ল যিয়ে তাইৰ সকলো সুখ কাটি লৈ গ'ল। ♦

পৰকীয়া

স্মিতা দাস

স্নাতকোত্তৰ প্ৰথম ব্ৰাহ্মসিক

আজি বিয়া সোমোৱা প্ৰায় ছয়-সাত বছৰে হ'ল। তাই আজিও সাঁচা, নিস্বাৰ্থ মৰম অকণমানৰ বাবে চটফটাই ফুৰে। জীৱনত যিবোৰ ঘটনা নিতৌ ঘটিব লৈছে ইয়াৰ আৰৰ একমাত্ৰ কাৰণ নিজৰ ভাগ্য বুলিয়ে তাই ভাৱি লৈছে। কেতিয়াবা আকৌ তাইৰ ভাব হয়, 'পূৰ্ব জন্মতে চাঙৈ কিবা বেয়া কৰ্ম কৰি আহিছিলোঁ। যাৰ বাবে পাপৰ ফল বৰ্তমানত ভুগিব লগা হৈছে। ইত্যাদি.....ইত্যাদিবহু প্ৰশ্নই তাইৰ মনলৈ আহে।

দীপামণি এজনী বৰ সহজ-সবল ছোৱালী। ঘৰৰ কাম-কাজতো পাকৈত। দেখিবলৈও ধুনীয়াজনী। বিশেষকৈ তাইক কপাহ যেন মুখখনত ওঠৰ ওচৰতে থকা ক'লা তিলটোৱে তাই বেছিকৈ শুৱণী কৰিছিল। শকত-আবত, চুটি-চাপৰ মানুহ। কোনো ধৰণৰ ভাজ নথকা ককাললৈকে পৰা তাইৰ দীঘল চুলিকোছ। মুঠৰ ওপৰত তাই ৰূপে-গুণে অতুলনীয়।

কিন্তু বৰ্তমানৰ যুগটো হ'ল আধুনিক। আৰু এই আধুনিক যুগত দৈহিক ৰূপ-সৌন্দৰ্যতকৈ শিক্ষাৰ অতিকৈ প্ৰয়োজন। লাগিলে তেওঁ এজন ল'ৰাই হওঁক বা ছোৱালীয়ে হওঁক শিক্ষিত হোৱাৰ খুবেই প্ৰয়োজন। আৰু দুৰ্ভাগ্যক্ৰমে এই বিশেষ গুণটোৱে দীপামণিৰ নাছিল। থাকিবনো কেনেকৈ? যাৰ মাক-দেউতাকৰে কোনো ঠিকনা নাই। আঁচলতে দীপামণিৰ মাকৰ স্বভাৱ-চৰিত্ৰ ভাল নাছিল। পৰিয়ালটোক পোহপাল দিবলৈকে বুলি গিৰীয়েক বিদেশত কাম কৰিবলৈ যায়। আৰু তাৰে সুযোগ লৈ দীপামণিৰ মাকে বেলেগ পুৰুষৰ লগত অবৈধ সম্পৰ্ক ৰাখে। সমাজৰ মাজত এষাৰ কথা জনশ্ৰুতি আছে— 'পাপ লুকাই নাথাকে' (Marder will be out)। পাপ কৰিলে এদিন নহয় এদিন বাহিৰলৈ আহিবয়ে। আৰু এদিন ঘৈণীয়েকৰ পৰকীয়া খেলৰ কথা গিৰীয়েকে গম পালে। গম পাই সেইদিনাই তাইক ঘৰৰ পৰা গতিয়াই বাহিৰ কৰি দিয়ে। ঠিক ইয়াৰ কেইদিনমানৰ পিছত দীপামণিৰ মাক আন এজনলৈ পলাই যায়। কিন্তু কথাত কয় নহয়— 'জগৰ লগাই কোনোবাই আৰু ভুগে কোনোবাই'। সেই নতুন সংসাৰৰ নতুন মানুহজনে কেৱল দীপামণিৰ মাককহে পত্নী হিচাপে গ্ৰহণ কৰি লৈছিল। দীপামণি

আৰু বায়েকক সন্তান হিচাপে আকোৱালী ল'বলৈ মান্তি হোৱা নাছিল। যাৰ ফলত দীপামণি আৰু তাইৰ বায়েকক ভৰণ-পোষণ দিবলৈ কোনো কাষত নাছিল। সম্পূৰ্ণ অকলশৰীয়া। তেনে অৱস্থাত দীপামণি আৰু তাইৰ বায়েক দুৰ সম্পৰ্কীয় ককা-আইতাকৰ লগত থাকিবলৈ লয়। আৰু ঘৰৰ কাম কাজবোৰ কৰি দুবেলা দুখাজ খাই আনন্দ মনেৰে দিনবোৰ পাৰ কৰিছিল। এনে এটা পৰিৱেশ পৰিস্থিতিৰ বাবেই দীপামণি শিক্ষা গ্ৰহণৰ পৰা বঞ্চিত হ'ব লগা হয়।

দীপামণি মই একেখন গাৱঁৰে ছোৱালী। তাই মোতকৈ ৩-৪ বছৰ ডাঙৰ। আমাৰ মাজত মাতবোল আছিল যদিও ইমান লগ-ধক নাছিল। আজিৰ পৰা প্ৰায় ৬-৭ বছৰ আগৰ কথা। এদিন ৰাতি হঠাৎ আমাৰ পদূলিত কন্দা-কটা শুনিছিলো। বাহিৰলৈ ওলাই আহি জানিব পাৰিলো অজিতে ছোৱালী আনিছে। সেই ছোৱালীজনী আন কোনো নহয়, দীপামণিহে মই মাক কৈছিলো— ইমান খৰখেদা বিয়ানে? একো উমঘামেই নাপালোঁ। মায়ে মোক উত্তৰত একো এটাকে নক'লে। মই মনতে— "দীপামণি ইমান সোনকালে বিয়া হ'বলৈ মান্তি হ'লনে? ইফালে আকৌ এৰেঞ্জ মেৰেজ হে। ল'ভ মেৰেজ হ'লেও কথাটো অলপ বেলেগ আছিল। দীপামণিয়ে দেখোন জানেই, অজিত যে এজন ডেকা ল'ৰা নহয় এজন বিবাহিতা পুৰুষহে। যাৰ এক মাহৰ আগত ঘৰুৱা কেলেংকাৰীৰ বাবে বিবাহ-বিচ্ছেদ হৈছিল। এইবোৰ জানি বুজি তাই কেনেকৈনো, কি ভাবি, কোনটো সাহসত বিয়া সোমাইছে। নিজৰ ভৰিত নিজে কোঠাৰ মাৰি লোৱা দৰেই হৈছে। এইদৰেই মোৰ মনত তেতিয়া নানান প্ৰশ্ন জাগিছিল।

আমাৰ ঘৰৰ সন্মুখতে দীপামণি শাহুয়েকৰো ঘৰ। তাই মাজে-সময়ে আমাৰ ঘৰলৈ অহা-যোৱা কৰে। এনেকৈ দিনবোৰ লাহে লাহে এদিন দুদিনকৈ বাগৰিবলৈ ধৰিলে। সময়ে পৰিৱৰ্তন আনিলে। সময়ৰ সোঁতত বোৱাৰীৰ ৰূপত তাইও বহুখিনি সলনি হ'ল।

দীপামণি আছিল অশিক্ষিত, অজলা, আদৰ্শ বোৱাৰী।

দুজনী ছোৱালীৰ মাক। শাহুয়েক গিৰীয়েক যিফালেই হেই.....হেইকৰিছে, সেইফালেই নিমতে আগুৱাই গৈছে। দিনটোৰ বেছিভাগ সময়ে ঘৰৰ কামতে ব্যস্ত হৈ থকা দীপামণিয়ে নিজৰ জীৱনটো ঘৰখনৰ আৰু ছোৱালী দুজনীৰ নামতে সম্পূৰ্ণ খপি দিছে। শাহুৱেকৰ প্ৰত্যেকটো কথা, আদেশ, উপদেশ যিয়েই নহওক তাই নিজৰ দায়িত্ব বুলি বাবি নিষ্ঠা সহকাৰে সেই দায়িত্ববোৰ পালন কৰি গৈছিল। তথাপি, যিমান আদৰ্শ বোৱাৰীয়ে নহওঁক সকলোৰে এটা নিজা মন থাকে। সকলোৰে নিজা-নিজা ৰুচি-অভিৰুচি, পচন্দ-অপচন্দ, ভাল লগা বেয়া লগা কিছু কাম বা বস্তু থাকে। কিন্তু এই সকলোবোৰ দীপামণিয়ে, শাহুৱেকৰ ভয়ত মাৰি-মোহাৰি পেলাইছে। মাজতে এদিন তাই আমাৰ ঘৰলৈ আহিছিল। সেইদিনা তাইৰ কপালৰ ফোটতো বৰ সৰুকৈ লৈছিল। তাকে দেখি মই তাই সুধিলো— ‘ফোটতো ইমান সৰুকৈ লৈছনে। মই ধৰিবই পৰা নাছিলোঁ।’ মোৰ প্ৰশ্ন উত্তৰত তাই কৈছিল— ‘আজি নাই যে সেইবাবে নিজ ইচ্ছামতে লৈছোঁ।’ মই তাইক আকৌ পুনৰ ক’লো— ‘কোন নাই? শাহুৱেৰে ঘৰত নাই নেকি?’ তেতিয়া তাই কৈছিল— ‘নাই....। পাৰখোৱালৈ গ’ল। একো এটাকে নিজ ইচ্ছামতে কৰিব নোৱাৰো, জগৰ লাগে। মোৰো এটা মন আছে। মোৰো মন যায় কপালৰ ফোটতো সৰুকৈ ল’বলৈ, চুলিকোছা মেলিবলৈ। কিন্তু... নোৱাৰো। মায়ে (শাহু) নিদিয়ে। বোৱাৰীৰ বোলে এইবোৰ লক্ষণ নহয়। অজিতেও একো এটাকে নকয়। মইনো কি কৰিম। উশাহ নোপোৱা হৈছে এই এইখন ঘৰত। মই তেতিয়া তাইৰ কথা শুনি মূৰটো ডুবিয়াই কৈছিলো— ‘উম্.....।’ এইদৰে কথা পাতি থাকোঁতে তাইৰ গিৰীয়েক অজিত ঘৰলৈ অহা দেখি অজিতক ভাত দিব লাগে বুলি কৈয়ে তাইয়ো আমাৰ ঘৰৰ পৰা গ’লগৈ।

ইয়াৰ কিছু দিনৰ পিছত দীপামণিৰ হিয়াভঙা কান্দোন আমাৰ ঘৰলৈকে শুনিছে। আৰু তাই কান্দি কান্দি কোৱা শুনিছিলো— ‘মোৰ জীৱনটো তই ধ্বংস কৰি দিলি।’ সেইটো যে দীপামণিৰ মাত মই বুজিছিলো কিন্তু কাক কৈছে, কিয় কৈছে? একো ধৰিব নোৱাৰিলো। পাছত শুনিবলৈ পালো অজিতে বোলে পূজা নামৰ বোৱাৰীজনীক ভাল পাই। যিজনী ছোৱালীৰ লগত আগতে তাৰ বিবাহ-বিচ্ছেদ হৈছিল। এইবোৰ দেখি শুনি মোৰ হাঁহি হে ওলাইছিল। সেই হাঁহিৰ একমাত্ৰ কাৰণটো আছিল— ‘নতুনত্বৰ প্ৰতি আগ্ৰহী।’ মই পঢ়োতে পাইছিলো, আমেৰিকাবাসী সদায় নতুনত্বৰ প্ৰতি আগ্ৰহী।

তেওঁলোকে ঘৰৰ ডিজাইনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ঘৰৰ প্ৰত্যেকটো সৰু সৰু সা-সজুলি সাল-সলনি কৰি থাকে। বৰ্তমানৰ সমাজখন আধুনিক আৰু এই আধুনিক সমাজখনে সদায় নতুনত্ব আকোৱালিব বিচাৰে। মোৰ হঠাৎ মনলৈ আহিছিল, অজিতৰ বাবে হয়তো দীপামণি এতিয়া পুৰণা হৈছে। যাৰ বাবে পুৰণা দীপামণিৰ ঠাইত নতুন লগৰী পূজাক আকোৱালী লৈছে। কাৰণ এতিয়াও বহু পুৰুষৰ বাবে নাৰী এক বস্তু-সামগ্ৰীহে মাথোন। দুখ-ভাগৰ নোহোৱা এটা যন্ত্ৰ।

দীপামণিয়ে অজিতক এইবোৰ অসৎ কামত হকা-বাধা দিয়াত অজিতে তাইক মাৰধৰ কৰে। আৰু ইয়াৰ বাবে তাই আত্মহত্যাৰ পথ বাচি লয়। কিন্তু শাহুৱেকৰ চোকা দৃষ্টিৰ পৰা তাই মৃত্যুক সাৱতি ল’ব পৰা নাছিল।

এই ঘটনাটো দীপামণি বায়েকৰ কাণত পৰা অলপো পলম নহ’ল। কথাটো জানিয়ে দীপামণিৰ বায়েক ল’ৰা-লৰিকৈ দীপামণি শাহুৱেকৰ ঘৰলৈ আহিল। আৰু দীপামণিক নানান বুজনি দি নিজৰ ঘৰলৈ বুলি তালি-টোপোলা বান্ধিবলৈ কোৱাত দীপামণিয়ে একেবাৰতে ক’লে— ‘নাযাওঁ।’ বায়েকে ইয়াৰ কাৰণ সোধাত তাই কান্দি কান্দি কয়— ‘নাযাওঁ মই ইয়াৰ পৰা। জীয়াই থাকিলেও ইয়াতে থাকিম আৰু মৰিলেও ইয়াতে মৰিম। মই কাৰো বোজা নহওঁ। মোৰ ছোৱালী দুজনীক মই এৰি যাব নোৱাৰো। লগত নিলেও সিহঁতক কোনে খোৱা-পিন্ধাব। মোৰ সুখ-শান্তি বিচাৰি ছোৱালী দুজনীৰ জীৱনটো ধ্বংস হ’ব দিব নোৱাৰো। মোৰ জীৱনটোৱে যি হৈছে হওঁক। ইহঁত দুজনী ডাঙৰ হ’লে মই নিজে যামগৈ ইয়াৰ পৰা।’

বায়েকে তেতিয়া দীপামণিক কৈছিল— ‘‘ছোৱালী দুজনী অজিতৰো হয়। সিটো সিহঁত দুজনীৰ মুখলৈ চোৱা নাই, তইও অকলে দায়িত্ব ল’বলগীয়া একো কথা নাই। যিহেতুকে ভুলটো তোৰ নহয় গতিকে তই মোৰ লগত ঘৰলৈ বল আমি আইনৰ ব্যৱস্থা কৰিম।’’

নাই। বায়েকৰ এটা কথায়েও দীপামণিৰ মনক লৰ-চৰ কৰিব নোৱাৰিলে। তাইৰ মতিগতি দেখি বায়েকে খং কৰি কৈছিল— ‘‘তই ঘৰলৈ যোৱা মানে হয় ঘৃণীয়া হৈ যাবি নহয় ইয়াতে মৰিবি। অজিতে তোক যিধৰণে মাৰিব লৈছে তই এদিন পাগল হ’ব লাগিব। তোক আৰু বুজাই একো লাভ নাই।’’ এইবুলি কৈয়ে বায়েক ঘৰলৈ ওভতি যায় আৰু বাটত ভুৰভুৰাই যায়।

এইবোৰ চকুৰ আগত দেখি মই ভাৰিছিলো— ‘জীৱনত আত্মনিৰ্ভৰশীল হোৱা খুবেই প্ৰয়োজন। দীপামণিৰ নিজৰ উপাৰ্জন থকা হয় তাই কেতিয়াও পৰকীয়া গিৰীয়েকৰ লগত নাথাকিলেহেঁতেন। নিশ্চয় গিৰীয়েকক দুখন গালত দুটা চৰ শুধাই গুচি গ’লহেঁতেন। যিদৰে দীপামণিৰ বাপেকে বেয়া স্বভাৱৰ বাবে ঘৈণীয়েকক ঘৰৰ পৰা গতিয়াই বাহিৰ কৰি দিছিল। পতি-পত্নীৰ মাজত ভুলটো যাৰে নহওঁক প্ৰকৃততে ভুগিব লগা হয় পত্নী বা এজনী নাৰীয়েহে। দীপামণিৰ মাকে পৰকীয়া কৰি ভুল কৰিছিল যাৰ বাবে তাই উচিত শাস্তি পাইছে। কিন্তু দীপামণিৰ সংসাৰখনত দীপামণিৰ একো ভুল নাই, ভুল কৰিছে অজিতে, পৰকীয়া কৰিছে অজিতে আৰু শাস্তি ভুগিছে দীপামণিয়েহে।’

দীপামণিৰ দৃষ্টিত তাই এগৰাকী মাতৃ আৰু মাতৃৰ মমতাই বেলেগ। হয়তো সেইবাবে তাই ছোৱালী দুজনীক এৰিব নোৱাৰি পৰকীয়া গিৰীয়েকৰ লগত গোটেই জীৱন-জুৰি অতিবাহিত কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে।

কিন্তু বৰ্জপাত পৰা গছ এডাল কেতিয়াও জী নুঠে। সেই গছডাল ভিতৰে ভিতৰে বস-জীৱ নোহোৱা হৈ শেষত মৰি যায়। অজিতৰো যি পৰকীয়া প্ৰেম সেই প্ৰেম এজনী নাৰীৰ বাবে বৰ্জপাততকৈ কোনো গুণে কম নাছিল। ইয়াৰ প্ৰভাৱ তাইৰ গোটেই জীৱনটোতে পৰিব। দীপামণিৰ সংসাৰখন পুনৰ আগৰ দৰে জী উঠিবনে??

অপেক্ষা

শ্ৰী অংকিতা বৈশ্য

গধূলি ঠিক পাঁচ বাজিছে। সেই আগৰ দৰেই ভাস্তীয়ে জপনাখনৰ কাষত বহি আছে। চকুত হেজাৰ আশা-আকাংক্ষা, মনত এশেষ স্নেহ লৈ বাৰুকৈয়ে নানা গাড়ী-মটৰ অহা-যোৱা কৰি থকা সেই ৩৭ নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথটোলৈ একেথিৰে থিয় দি যেন কাৰোবালৈ অপেক্ষা কৰি আছে। এইফালে আকৌ মালতীয়ে চিঞৰি চিঞৰি ভাস্তীক মাতি আছে- “বাইদেউ চাহ দিছো, আহক খাই লওঁক হি। কালৈ নো ইমানকৈ অপেক্ষা কৰি থাকে? আপোনাৰ চাহ ঠাণ্ডায়ে হ'ব আৰু আহক সোনকালে খাই লওঁক হি। “ভাস্তীয়ে যেন শুনিয়ো নুশুনা ভাওঁ জুৰিছে। মালতীয়ে আৰু এবাৰ মাতিলত, ভাস্তীয়ে মালতীক কিছু টানকৈয়েই ক'লে - “ৰহচোন অ' ! ধৈৰ্য্য নাই নে তোৰ? “বাবা” আহিব নহয়, তাৰ লগত তিনিও একেলগে বহি খাম দে। অ'... আৰু পানী-পিঠা বনালি নে? বাবাই খাবলৈ ভাল পাই নহয়। আহিলে খাব দে সি। বনাই থ”। সেইফালৰ পৰা মালতীয়ে উত্তৰ দিলে - “কিমান বাৰ যে পিঠা বনাই পেলাই দিয়া গ'ল, আপুনি পাহৰিলে হ'বলা বাইদেউ। পিঠা বনাওঁ, কিন্তু আপোনাৰ বাবাৰ মুখখনহে আজিলৈ দৰ্শন হোৱা নাই।” মালতীৰ কথা শুনি ভাস্তীয়ে একো নক'লে আৰু কেৱল জপনা খনৰ কাষতে থিয় দি বৈ থাকিল।

আচৰিত কথা নহয় জানো? আচলতে এইটো কেৱল আজিৰ কথা নহয়। যোৱা পাঁচ বছৰ ধৰি ভাস্তীয়ে এনেদৰেই নিজৰ পুত্ৰ প্ৰশান্তৰ অপেক্ষা কৰি থাকে। চহৰত কিবা এটা কাম কৰি ভালকৈ প্ৰতিষ্ঠিত হৈ মাক দেউতাকক চহৰলৈ লৈ যাম বুলি প্ৰশান্তই মাকক দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি যেন কেতিয়াবাই হেৰাই গ'ল। চহৰলৈ যোৱাৰ পৰা প্ৰশান্তৰ কোনো খবৰেই নাই। যোৱাটো বছৰত প্ৰশান্তৰ দেউতাকৰো মৃত্যু হয়। প্ৰশান্তলৈ চিঠি প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল যদিও তাৰ কোনো উত্তৰ নাছিল। নিজৰ দেউতাকৰ মৰা মুখখন চাবলৈও যেন তাৰ আহৰিয়েই নাই। কিন্তু মাতৃস্নেহ মগ্ন ভাস্তীয়ে যেন এতিয়াও তেওঁৰ পুত্ৰৰ বাবেই বাট চাই আছে।

সন্ধিয়া ৫ ৰ পৰা ৬.৩০ হ'ব আৰু কিন্তু ভাস্তীয়ে জপনামুখ এৰি অহাই নাই। মালতীয়ে ভাত্ৰকাষত গৈ সুধিলে - “অ' বাইদেউ, আপুনি নো কিয় তালৈ ইমান বাট চাই থাকে? সি নাহে আৰু দিয়ক।” ভাস্তীয়ে তেতিয়া উত্তৰ দিলে - “সি নো আমাক এৰি থাকিব পাৰিছে নে মালতী? হয়তো পাৰিছে নে মালতী? হয়তো পাৰিছে। জানো সি উভতি নাহে। আজি পাঁচ বছৰেই তালৈ য়ে বাট চাই আছে, কিন্তু তাৰ কোনো খবৰেই নাই। কেনেকৈ সি আমাক পাহৰি পাৰিছে? এয়াই নেকি মোৰ মৰমৰ মূল্য। এয়াই নেকি মোৰ কষ্টৰ পৰিণাম? কিন্তু কি কৰিবি মালতী মাতৃস্নেহ যে, ইমান সোনকালে নো ক'ত অন্ত পৰিব। মই তালৈ সদায়েই বাট চাই থাকিম কিজানি তাৰ প্ৰতি থকা মোৰ মাতৃস্নেহে তাক মোৰ কাষলৈ লৈয়ে আহে। মৰমত বহু শক্তি থাকে অ' মালতী। কিন্তু তাক বুজি পাওঁতেহে হয়তো কিছু সময়ৰ প্ৰয়োজন হয়।” কথাখিনি শুনি মালতীৰ চকুলো বৈ আহিল।

“এৰা মালতী যা ... চাহ খিনি গৰম কৰগৈ। আৰু পিঠাখিনি থৈ দে। কালি পুৱা চৰাই-চিৰিকটিবোৰক দিব পাৰিবি। আহ। ব'ল ... ভিতৰলৈ যাওঁ।” ভাস্তীয়ে ক'লে। ভাস্তীয়ে সেই একেই আশাৰেই পুনৰ জপনাখনৰ ফালে ঘূৰি চালে আৰু লাহেকৈ ৰুমৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল।

অমানিশা

তৃণাৰাণী বহাং
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক
বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

মা মোক টকা এশ লাগিবই। নহ'লে মই ঘৰৰ পৰাই ওলাই যাম দ্বীপে এইদৰে মাকক ধমকি দিয়েই ক'লে। মাকেও নিজৰ একমাত্ৰ সন্তান ঘৰৰ পৰা গুচি যোৱাৰ ভয়ত নোহোৱা টকাকো বিচাৰি-খুচৰি আনি পুতেকৰ হাতত দিলে। দ্বীপে কিন্তু সদায় এনেদৰে টকা খুজি খুজি মদ, ভাং, বিড়ি, ড্ৰাগছ খায়েই থাকিল।

এদিন দ্বীপে ড্ৰাগছ খাবলৈ পইচা নোপোৱাৰ বাবে ঘৰৰ টিভিটোকে ভাঙি পেলালে। দেউতাকো ৰুগীয়া। একো ক'বই নোৱাৰে। দ্বীপৰ লগৰবোৰো বেয়া বস্তু সেৱন কৰে। দিনে-ৰাতিয়ে কেৱল এই বেয়া বস্তুবোৰ খাই কেতিয়াবা ৰাস্তা-ঘাটে পৰি থাকে। লগৰ বন্ধুবোৰে উচতাই কয়, “তুমি ঘৰখনৰ একমাত্ৰ সন্তান। তোমাক টকা-পইচা নিদিলে কাক দিব। তুমি টকা খুজি আনি আমাক দিবই লাগিব।”

দ্বীপৰ বয়সো খুব বেছি নাছিল। সম্ভৱ যোদ্ধ বহুৰ মানহে হ'ব। যিদিনা সি বেয়া বস্তুবোৰ খাবলৈ শিকিছিল সেইদিনা ৰাতি পলমকৈ ঘৰত প্ৰৱেশ কৰিছিল। মাকে ভাত সজাই তালৈ বাট চাই আছিল। সি আহি নোপোৱাত বৈ বৈ মাক টোপনিয়াবলৈ ধৰিলে। কিন্তু নিশা বাৰমান বজাত টলং-টপংকৈ আহি মাকক জগাই ভাত খুজিলে। মাকে সাৰ পাই পুতেকৰ এনে অৱস্থা দেখি সুধিলে, “বোপা, তোমাৰ কি হৈছে? তুমি এই বস্তুবোৰ খাই আহিলে আমাৰ জানো ভাল লাগিব। তুমি আমাৰ একমাত্ৰ সন্তান। তোমাকলৈয়ে আমাৰ সকলো। তুমি আমাক শাস্তিত থাকিবলৈ নিদিবা নেকি?” দ্বীপে কিছু সময় মনে মনে থাকি পিছত ক'লে, “কিয় মই এইবোৰ খাই অহা যদি বেয়াই পোৱা তেনেহ'লে মোৰ বাবে কিয় ৰৈ থাকা। আজিৰ পৰা মই যতেই যি নকৰো, যি খাঁও-নাখাঁও এইবোৰ জানিবলৈ বা ভাবিবলৈ তোমালোকৰ কোনো দৰকাৰ নাই। এই পৃথিৱীত মোৰ কোনো নাই। এইবোৰেই মোৰ সঙ্গ। অ' আৰু এটা কথা কোৱা হোৱায়েই নাই নহয়? মই অহাকালিলৈ কিলিং গাঁৱৰ ৰিমিক বোৱাৰী কৰি আনিম। তাত তোমালোকে কোনো আপত্তি কৰিব নোৱাৰিবা।” বিয়াৰ কথা কোৱাৰ লগে লগে একপ্ৰকাৰ মাকে ভালেই পালে। কিজানি ল'ৰাটো পৰিৰ্তন হৈয়েই। ৰিমিও বেয়া ছোৱালী নহয়। তাই কিজানি দ্বীপক সঠিক পথত আনিব পাৰিবই বুলি মাক-দেউতাকে মনত অলপ সকাহ পালে।

অসমীয়াত এযাৰ ডাকৰ বচন আছে। যি মূলা বাঢ়ে তাৰ দুপাততে চিন। ঠিক দ্বীপৰ ক্ষেত্ৰতো এনেকুৱাই হ'ল। সি আগতকৈ

বেছিকৈহে খাবলৈ ধৰিলে। ৰিমিয়ে যিমনে পাৰে বুজালে যদিও কোনো কামতেই নিদিলে। দ্বীপৰ এনেকুৱা আচৰণ দেখি পিছত কোনোৱে একো নোকোৱা সি পিছত এনেকুৱা পৰ্যায় পাইছেগৈ যে দেখা-দেখিকৈ হাতত ড্ৰাগছৰ বেজি সোমোৱাই লোৱা হ'ল। গাঁৱৰ মানুহবোৰে গালি-গালাচ কৰে। তথাপি সি দ্ৰুক্ষেপ নকৰে। ইফালে ৰিমিও গৰ্ভৱতী হ'ল। সি লাহে লাহে ৰিমিকো অত্যাচাৰ কৰিব ধৰিলে। ঘৰৰ সা-সম্পত্তিবোৰো এফালৰ পৰা বেছি শেষ কৰিব ধৰিলে। মাক-দেউতাকে দিনে-ৰাতিয়ে কান্দি থাকিবলগীয়া অৱস্থা হ'ল।

সি এদিন ড্ৰাগছৰ বেজিটো নল'লেই পাগলৰ দৰে হৈ যায়। সদায় বেছি ল'বলৈও টকা-পইচা নোহোৱা হ'ল। মাটি বিক্ৰী কৰি যিখিনি টকা পাইছিল, লগৰ বন্ধুবোৰৰ লগত বেজি লৈ লৈ শেষ কৰি পেলালে। টকা-পইচা নোহোৱা দেখি বন্ধুবোৰেও লাহেকৈ লগ এৰা দিবলৈ ধৰিলে। ড্ৰাগছৰ বেজি, মদ ভাং খাই খাই তাৰ একেবাৰে অৱস্থা নোহোৱা হ'ল। সঁচাকৈয়ে এদিন সি বেমাৰত ছট-ফটব ধৰিলে। তাক ততাতৈয়াকৈ হস্পিতালত ভৰ্তি কৰালে। কিন্তু সি আৰু ভাল হৈ নুঠিল। কেইদিনমান এনেদৰে থকাৰ পাছত অৱশেষত সি মৃত্যুক আকোৱালি ল'লে।

ঘৰখনলৈ ঘোৰ অমানিশা নামি আহিল। ঘৈণীয়েক ৰিমিয়েও এটা ল'ৰা সন্তান জন্ম দিলে। এফালে সুখৰ বতৰা দিলে যদিও আনফালে কিন্তু দুখৰ বতৰাত মাক-দেউতাক আৰু ৰিমি সকলো ভাগি পৰিল। নিচেই কম বয়সতে তাই বিধবা সাজযোৰ পিন্ধিবলগীয়া হ'ল। ৰিমিয়েও ল'ৰাটোৰ মুখলৈ চাই জীয়াই থাকিবলগীয়া হ'ল।

এই ড্ৰাগছৰ বাবে দ্বীপহঁতৰ গোটেই ঘৰখন ধ্বংসৰ মাজলৈ গ'ল। অকল দ্বীপেই নহয় আজিৰ বাস্তৱত প্ৰায় কম বয়সতে ল'ৰা ছোৱালীবোৰক এই পথ লোৱা দেখা যায়। কেতিয়াবা সঙ্গৰ দোষতো ধ্বংসৰ মাজলৈ আগবাঢ়ি যোৱা যায়। গতিকে অভিভাৱকবোৰ নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰত বৰ সচেতন হোৱা উচিত। ♦

টোকাবহীৰ পাতত চোৰৰ শপতনামা

সংগীতা দাস

স্নাতকোত্তৰ প্ৰথম সান্নাসিক

চুৰি কাৰ্যটো দিনকে দিনে বাঢ়িব ধৰিছে। আজি বৰনামঘৰৰ ভাগৰত চুৰি হোৱা ঘটনাটো বনজুইৰ দৰে বিয়পি পৰিল। প্ৰতিদিনে গাঁৱত চুৰি হৈ আছে। মানুহৰ ঘৰৰ তলা ভাঙি চুৰি কৰে। চোৰে আজি মানুহৰ ঘৰৰ গতে ভগৱানৰ ঘৰৰ পৰা চুৰি কৰিবলৈ হাত দিছে। গাঁৱৰ দুই এঘৰ মানুহে বহিম, খগেন আৰু মনুহৰ্তৰ ওপৰত সন্দেহ কৰিছে। কিন্তু কোনেও দেখা নাই সিহঁতে যে চুৰি কৰিছে। দেখা নাই যিহেতু কোনে কাক ধৰিব? কেৱল সন্দেহ বশত কাকো একো ধৰিব নোৱাৰি। তাৰ কাৰণে প্ৰমাণ লাগিব, প্ৰমাণ নোলোৱাকৈ কাকো দোষী সাব্যস্ত কৰিব নোৱাৰি। প্ৰমাণ লাগিব।

কথাবিলাক মনতে ভাবি থাকোতেই হঠাৎ বাহিৰৰ পৰা শব্দ। কিহৰ শব্দ আচৰিত হৈ থতবত খাই উঠিলো আৰু তেতিয়া কলিং বেলৰ শব্দটো কাণত পৰিল। আৰু চিন্তা কৰিলো চোৰ বা ডকাইত নহয়তো? ঘৰত আজি মই অকলশৰীয়া বুলি সিহঁতে গম পোৱা নাইতো? ভয় লাগি আছে কি কৰো। ভয়ে ভয়ে মাত দিলো— “কোননো?” বাহিৰৰ পৰা ‘মইহে’ বুলি কোৱা মাত এটা আহিল। মনত আৰু ভয় সেই মই বুলি কোৱাজন কোন? পুনৰ চিঞৰি ক’লো— “কোন মই”? আপোনাৰ নাম কি? আকৌ চিঞৰিছো কি হ’ল আপোনাৰ মাতবোল নাই যে?

“বৰ ভয় কৰাহে তুমি, দুৱাৰখন খোলা।” মই তোমাৰ দেউতা। বাহিৰত দেউতাৰ মাতটো বুজিব পাৰি দুৱাৰখন খুলিলো। ‘অ দেউতা মই বৰ ভয় খাইছিলো চোৰ বুলি। সন্ধিয়াতে যে ইমান ভয় কৰা কেনেকৈ চলিব। উৎসুক হৈ দেউতাক সুধিলো— শুনোচোন দেউতা সেইদিনা যে আমাৰ বৰনামঘৰটোত চুৰি হৈছিল চোৰক ধৰিব পাৰিছে নে? দেউতাই হাতৰ বেগটো টেবুলত থৈ কৈ আছে নাই ধৰিব পৰা নাই চোৰে চুৰি কৰি পলাই গ’লে দি ইমান সোনকালে ধৰিব পাৰি নেকি? কিন্তু ‘এতিয়া ছাগে আমাৰ গাৱৰ বাবে ভাল খবৰ বুজিছা, বৰনামঘৰৰ পৰা ভাগৰতটোৰ লগতে যি যি বস্তু চুৰি কৰি লৈ

গৈছিল সেইখিনি হেনো আজি ৰাতিপুৱা নামঘৰৰ সন্মুখত পালে— হাতত মোৰ কাৰণে অনা কলমৰ পেকেটটো মোলৈ আগবঢ়াই দেউতা ভিতৰলৈ সোমাই গ’ল।

“পালে মানে? চুৰি হোৱা বস্তু আকৌ ক’ত পালে? যেতিয়া বস্তুখিনি থৈ গ’ল কোনেও দেখা নাই নেকি?— বৰ আগহেৰে দেউতাক সুধিলো।

এইপালে দেওবৰীয়া বজাৰৰ পৰা আহি দেউতা ক্লাস্ত। কিন্তু মোৰো কথাটো জনাৰ বৰ ইচ্ছা।

শুনা— ভাগৰতৰ লগতে বোলে কিবা এটা কাগজৰে টোকা লিখি দি থৈ গৈছে— আচৰিত হৈ দেউতাক ক’লো— ‘অ দেউতা কথাটো ভালকৈ কোৱা না-মোৰ শুনিব মন গৈছে। হাততে লৈ থকা পানী এগিলাচ দি দেউতাক দি ক’লো। ভয়ে ভয়ে ভালকৈ কথাবোৰ ভাঙি-পাতি ক’ব নোৱাৰে নেকি? — দেউতাৰ ভয়ত থোপোকা-থোপুকি মাতৰে দেউতাক একে উশাহতে ক’লো।

মোৰ কথাটো শুনাৰ আগহ দেখি দেউতাই ক’লে— শুনা তেস্তে। কালি ৰাতিপুৱা যেতিয়া নামঘৰৰ নামঘৰীয়া টোপনিৰ পৰা উঠিল দেখিলে নামঘৰৰ দুৱাৰত নামঘৰৰ ভাগৰত আৰু বাকী বস্তু থৈ গ’ল আৰু তেতিয়া নামঘৰীয়াই ভাগৰত আৰু বাকী বস্তুখিনি ভিতৰত নি থ’লে। গা-পা ধুই যেতিয়া ভাগৰতখন পূজা কৰিব ভিতৰত লৈ গ’লে তেতিয়া কাগজৰ টুকুৰাটো দেখা পালে আৰু টুকুৰাটো পঢ়ি চালে। উৎসুক হৈ সুধিলো— টুকুৰাটোত কি লিখা আছিল? দেউতাই মোৰ মুখৰ পালে চাই ক’লে— কাগজখনত কি লিখা আছিল জানা? লিখা আছিল— “আজি কালি বজাৰত যিকোনো বস্তুৰ দাম যি হাৰে বৃদ্ধি পাইছে আমাৰো মানুহৰ ঘৰৰ বস্তুবোৰ চুৰি কৰিব বেয়া লগা হৈছে। সেয়ে উপায় নাপাই এই কৰ্ম কৰিছিলোঁ। কম বয়সতে পঢ়া-শুনা বাদ দি ঘৰতে বহি থাকো কাৰণে ঘৰৰ পৰাও গালি খাওঁ। বয়স কম হোৱা বাবে কোনেও কামত নলয়। কি কৰো কাম কৰিব লাগিব। একো বিদ্যা

নথকাত চুৰি বিদ্যা হাতত ল'লো। কিন্তু এনে কাম কৰি আমি বৰ লজ্জিত হৈছোঁ। আমি চোৰ প্ৰবৃত্তি কৰিব বিচাৰিছোঁ। মই আজিৰ এই চোৰ কাৰ্যৰ পৰা এক শিক্ষা পাইছোঁ কাৰণ মই চোৰ কৰি জ্বৰত ভুগি আছোঁ আৰু মনতে ভাবিছোঁ মই বৰ নামঘৰৰ পৰা চোৰ কৰা কাৰণে আজি জ্বৰত ভুগিছোঁ। মই আজি ভাগৱতৰ ওপৰত হাত থৈ শপত লৈছোঁ যে মই আৰু জীৱনত চোৰ নকৰোঁ। ভগৱানে যেন আমাক চোৰ কৰাৰ পৰা দূৰত ৰাখে। ৰাইজে যেন আমাক সন্দেহৰ দৃষ্টিৰে নাচাই। অৱশেষত ডাঙৰ ডাঙৰকৈ **Sorry** বুলি লিখি থৈ গ'ল।

আজি প্ৰথমবাৰৰ বাবে চোৰে শপত কোৱা এনেকুৱা কথা শুনি আচৰিত হ'লো। তাক- দেউতা সিহঁতে নিজকে বাছিবলৈ এনেকুৱা পদ্ধতি অৱলম্বন কৰা নাইতো? — মোৰ বিশ্বাস নহয় চোৰৰ শপতৰ কি গেৰেণ্টি আছে। পুলিচৰ হাতত কিমান মাৰ খায়। জেলত যায় তথাপিও চোৰে চুৰি কৰে। আৰু আজি এই টুকুৰা লিখনিয়ে কি তাক চোৰ কৰা এৰোৱাব।

ৰহিম, খগেন আৰু মনু। প্ৰথমবাৰৰ বাবে চোৰৰ

শপতনামা আৰু নৈতিকতাবোধৰ কথা আমি মই তবধ মানিলো? দেউতাই কোৱা কথাবোৰ ভাবি এখোজ-দুখোজকৈ বজাৰৰ মোনাটো হাতত লৈ পাকঘৰ পালোহি। দেউতাৰ দেৰি হ'ল— গা ধুব গৈছে আৰু মোক ভাত বহাব দি গৈছে। চোৰৰ এইবোৰ কাণ্ডৰ কথা মনে মনে ভাবি অকলে অকলে হাঁহি আছোঁ। এনেতে মাৰ ফোন — Hello কি কৰিছা। স্নেহা? মই— মা মই মাত্ৰ ভাত ৰান্ধিব আহিছোঁ। তুমি কি কৰিছা? মায় ক'লে— এনেই পেহীহঁতৰ লগত বহি আছোঁ। পিছে আৰু চোৰ হৈছে নেকি? আৰু সেইদিনা হোৱা চুৰক ধৰিছে নে? মই— নাই আৰু চোৰ হোৱা নাই। মই দেউতাৰ লগত এয়াই পাতি আছিলো। চোৰে বস্তুখিনি নামঘৰত থৈ গ'ল আৰু এটা টুকুৰাও লিখি গ'ল। জানা মা চোৰে চুৰি কৰে টুকুৰা জৰিয়তে শপচ ল'লে আৰু **Sorry** বুলিও ক'লে। এইদৰে কৈ থাকোতেই মই ক'লে— হ'ব দে কালি মই আহিম তেতিয়া শুনিম। এতিয়া ৰাখো। মই ক'লো হ'ব। বহাৰুৰ পৰা দেউতাৰ চিঞৰ ভাহি আহিল— “হেৰ, কি হ'ল চাহ একাপ নিদিয় নেকি?”

A Miracle

Trinarani Rahang
B.Sc 4th Sem.
Deptt. of Chemistry

It was two years before the day he tried to commit suicide. Laksh used to be a happy boy, had good academics and was from a good family. He for the first time gave his entrance exam for selection of police. He had worked hard, practiced day and night to clear his examination. But he failed in the first time. He was sad for not passing the exam but the society kept making fun of him for not succeeding. It was Fine for him because he knew that he could do it as it was his dream to be a policeman.

Laksh took the exam for the second time too in the next year. But he still couldn't appear on the examination. He was then losing confidence in himself. He started doubting his abilities. Laksh felt that he was not good enough to be a human being. He fell into depression just thinking that he was not worthy of himself. His family got worried for him and tried to cheer him up as best as they could. But Laksh already lost himself in this. He made himself believe that he didn't deserve to live in this world anymore as he couldn't even pass an exam. He wanted to prove that he could become a policeman but not succeeding at what he wanted to do most broke him from inside. Laksh just couldn't bear it anymore and left to his building rooftop to end his life.

But God had other plans for him. Like a miracle, Priyanka appeared to save his life, giving him a second chance to start everything. Laksh told her everything why he was doing that. Priyanka listened to him from start to end because she said that she would be there for him.

“You know life is strange but it's beautiful. If you don't face failure in your life, how can you understand the feeling of succeeding? Don't give up even when you get tired, even when you feel you're losing everything because in the end, everything will make sense. You're lucky to be born in this world, don'tit. You're worth everything and you deserve happiness. Please cherish your moments in life and try to look for happiness in small things. Don't try to look on the bad side. “Laksh was saved from the misery by an unknown girl and he was thankful enough. He couldn't thank her less because she gave him a second chance, more likely he gave himself a second chance. “Thank you very much for coming all this way to save me. I won't give up ever again and try to do this stupid thing. “Lakhs thanked her which Priyanka gladly accepted.

Priyanka came to Laksh's life in the moment when he needed her the most so

everything was worth it. Like Laksh said that he would not give up on his life anymore, he did exactly what he said. For Laksh, Priyanka was a miracle that happened in his life which made his life better for his future.

Laksh took his police examination again with a positive mind and he passed the examination.

Life is not all about succeeding, sometimes you have to face failure too to understand the meaning of life. Don't give up too soon just because you think that you are not worth it. Life is way beautiful when you don't give up.

The farmer and his prisoner son

Himangshu Deka
B.Sc 1st Sem.
Deptt. of Botany Major

So he wrote a letter addressing his son: ‘Son, as I am now becoming old. I can’t plant rice and I can’t dig the field. I know if you were here you would have helped me with this’.

The son was deeply hurt by his father’s letter so, he decided a plan and wrote a letter. “Dad, don’t even think of digging the field because I have hidden the money in the field that I had stolen.” The policeman got the letter and went early in the morning and started digging the whole field but he couldn’t find anything there.

After that, the son again wrote the letter to his father. “Dad, now you can plant rice and this is the best thing. I can do from here.”

Dad replied his son, “Son, you are so powerful indeed, in prison you ordered policemen to dig the field for me and I was surprised to see the IGP and his policemen digging the field with hoes and shovels in their hand. I am proud of you my son. Again next time I will tell you when I will harvest. Be safe and take care of your health son”.

Moral of the story: Nobody can imprison your mind.

सजा

हिन्दी विभाग

नाम -श्री अनिमा भौमिक।

कक्षा - द्वितीय छमाही

एजलस अकेडमी में सुबह की प्रार्थना शुरू होनेवाली थी। ग्याहरवी कक्षा की रोमा माइक के पास आकर प्रार्थना करवाने लगी। राष्ट्रगीत गाने से पहले अचानक रोमा ने कहा इउरअटंशन प्लिज

मुझे आप सबसे कुछ कहना है।

यह सुनते ही सैकड़ों जोड़ी आंखें उस पर ठहर गयीं। प्रधानाध्यपिका, शिक्षक, शिक्षिकाएँ और कक्षा आठवीं से बारहवीं तक के छात्र-छात्रा उत्सुक हो गए कि अब रोमा क्या कहनेवाली है।

मैं आप सबसे कहना चाहती थी कि मुझे प्रिंसिपल मैडम ने स्कूल से निकाल दिया है, सुनते ही सब थौंचक्के रह गए। कयोकि... कयोकि मैडम ने मुझे हाँस्पिटल में अवार्षन करवा कर लौटते हुए देख लिया था, चारों तरफ सन्नाता छा गया।

क्या इसमें मेरी गलती थी? छुट्टी के बाद बस देर से आयी थी, यह मेरे गलती थी? अपनी कॉलोनी से सिर्फ मैं ही इस स्कूल में पढ़ती हूँ, यह मेरी गलती थी? कुछ लोगो ने घर जाते समय मुझे अगवा कर लिया, यह मेरी गलती थी। कुछ लोगो ने मेरे साथ रेप किया, यह मेरी गलती थी?

मैंने आत्महत्या नहीं करनी चाही कयोकि मुझसे जिजी बिषा हैं, यह मेरी गलती थी? मैं किसी अनजान आदमी के बच्चे को जन्म देने की हिम्मत नहीं रखती हूँ, यह मेरी गलती है? क्या यह सब कुछ मेरी इच्छा से हुआ था, प्रिंसिपल मैडम, आप जो सजा मुझे दे रही हैं उससे मेरा कितना नुकसान होनावाला है, आपको पता है? यहाँ से निकलने के बाद मुझे कहीं एडमिशन नहीं मिलेगा। मैंने अपने कैरिअर के लिए ऊँचे - ऊँचे सपनें खे शा। क्या अपने जाज सपनों को साकार करना गुनाह है? मैडम आप भी तो एक औरत हैं। आप भी मेरे दर्द को नहीं समझ सकी। मैंने कितनी हिम्मत जुतायी थी, कितने पीड़ा को सहने के बाद मैं दोबारा स्कूल आ पायी हूँ। पर आप तो मुझे समझने की जगह मेरे लिए इस समाज में जीना और मुस्किल कर रही है, किसी और की गलती की सजा किसी और को दे रही है? खैर फैसला आपने सुना दिया है और मैं उसे जरूर मानुंगी।

आप सबके सामने सारी बातें को इस तरह से बताने का मेरा मकसद सिर्फ यह था कि यहाँ से जाने के बाद मेरे बारे में आपको कोई अफवाह सुनने को ना मिले। मेरे जीने के सारे रास्ते बंद हो चुके हैं। कैरिअर की नाव तो डूब ही गयी, कहीं मेरी शादी भी नहीं हो पाएगी। मैं कब तक उस समाज के तानों की सुनती पिता के घर बैठी रहूंगी? अब मैं क्या करूंगी? कहा जाउंगी? कुछ समझ नहीं आ रहा है? अपने आँयुओ को पोछ कर उसने राष्ट्रगीत गाया, फिर सब कक्षा में चले गए।

दो-तीन घंटों के बाद प्रधानाध्यपिका ने रोमा को अपने कमरे में हुलाया और उससे माफी मांगते हुए कहा कि सारे छात्र-छात्रा, शिक्षकगण एवं उनकी इच्छा से रोमा इसी विद्यालय में शान से अपनी पढ़ाई पुरी कर सकती हैं।

मैं किसी और की गलती की सजा किसी और को कैसे दे सकती हूँ?

प्रधानाध्यपिका के यह कहते ही रोमा का चेहरा खिल उठा।

কৰ্ম জীৱনৰ আদিৰ পৰা আজিলৈ

মানৱজ্যোতি বৰকাকতি
সহকাৰী অধ্যাপক
ভূগোল বিভাগ

ডিম্বীয়া মহাবিদ্যালয়খন সময়ৰ সোঁতত বহুতো সালসলনি হৈ হৈ আজিৰ অৱস্থা আহি পাইছেহি। বহুতো মানুহৰ বৰঙণি কষ্ট আৰু পৰিশ্ৰমৰ ফলত আমাক সকলোকে সুন্দৰ জীৱন-যাপন কৰাৰ সুবিধা কৰি দিয়া এই মহাবিদ্যালয়খনৰ সৃষ্টি হৈছিল। মই সেই মহান ব্যক্তিসকলক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। তেখেত সকলৰ ত্যাগৰ বাবেই ইমান সুন্দৰ এখন মহাবিদ্যালয়ৰ সৃষ্টি হ'ল। যি মহাবিদ্যালয়ত আজি ২২টা বিভাগত স্নাতক আৰু ৪টা বিভাগত স্নাতকোত্তৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰা হয়।

মই ১৯৯২ চনৰ প্ৰথম ভাগতে এই মহাবিদ্যালয়ত Lecturer হিচাপে যোগদান কৰো। কলেজত তেতিয়া হোষ্টেলৰ কাৰ্যৰ ৰূমটোত অধ্যক্ষ বহিছিল। সোঁমাজতে এটা প্লাষ্টাৰ নকৰা দীঘল একতলীয়া ঘৰ আছিল য'ত বৰ্তমান অংক বিভাগ, হিন্দী বিভাগ আৰু ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ আছে। কিছু বছৰৰ পিছত অধ্যক্ষৰ কক্ষটো তালৈ আহিল য'ত বৰ্তমান ছাত্ৰী জীৰণি কোঠাটো অৱস্থিত। Library টো বৰ্তমানৰ ভূগোল বিজ্ঞান বিভাগত আছিল। বহুত পৰিবৰ্তনৰ পিচত ১৯৯৬ চনত আমাৰ কলেজৰ বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰাদেশীকৰণ হয়। লাহে লাহে কলেজখন ডাঙৰ হ'বলৈ আৰম্ভ কৰে। বৰ্তমানৰ বুৰঞ্জী বিভাগৰ ঘৰটো বনোৱা হয় আৰু তাৰ ওপৰ তলালৈ Principal ৰ ৰুম আৰু Office টো আহে। এনেদৰে আঙুৰাই আহি আমি ২০০৪ চনত NAAC ৰ প্ৰথম পৰীক্ষাত বহো আৰু B+ grade পাবলৈ সক্ষম হও।

ইয়াৰ পিছত বহুতো শিক্ষাৰ ৰাতি দিন পৰিশ্ৰমৰ ফলত ২০১০ চনত আমি NAAC ৰ বাচনিত 'A' Grade পাবলৈ সক্ষম হওঁ। সেই সময়ত মাত্ৰ তিনিখন মহাবিদ্যালয়ে অসমত 'A' Grade পাইছিল আৰু আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন বয়সৰ হিচাপত একেবাৰে কনিষ্ঠ আছিল। ইয়াৰ মাজতে আমি ২০০৯ চনত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে UGC ৰ "Potential of Excellence" পাবলৈ সক্ষম হৈছিল। বিদ্যালয়তনিক দিশ আৰু গৱেষণামূলক কাম কাজৰ খতিয়ান চাই এই 'POE' প্ৰদান কৰা হয়। আমাৰ এই বিকাশত UGC য়ে আমাৰ যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। ২০০৮ চনত আমি "Inter disciplinary

innovative subject" ৰ তলত P.G. Eco-Restoration বিষয়টো খুলিবৰ বাবে অনুদান লাভ কৰো। এই বিষয়টো South-East Asia ত অকল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত আছে আৰু এই বিষয়টো 'Dibrugarh University' ৰ "Life Science" বিভাগত তলত অনুমোদন লাভ কৰে। অসমৰ মাত্ৰ আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন এনেকুৱা এখন মহাবিদ্যালয় য'ত দুখন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুমোদন আছে।

এই "Eco-Restorations" বিষয়টোৰ লগত (BTU) "Brandenburg Technical University Co Hobus, German" ৰ এজন MOU, Memorandum of understanding কৰা হয়। আৰু সেই MOU অনুসৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ১০ গৰাকী ছাত্ৰৰ লগত মই Germany লৈ দুমাহৰ বাবে প্ৰশিক্ষণ ল'ব যাওঁ। Germany ৰ বিখ্যাত 'DAAD Scholarship' ৰ under ত আমি এই ভ্ৰমণ কৰো। আমাৰ থকা-খোৱা সকলো এই Scholarship ৰ দ্বাৰা বহন কৰা হয়, কিছু Technical অসুবিধাৰ বাবে ৫ বছৰৰ বাবে থকা উক্ত MOU খন continue কৰিব পৰা নগ'ল। আমাৰ College ৰ কথা কৈ থাকিলে শেষ নহব। যিহেতু মই মোৰ জীৱনৰ ৩১ টা বছৰ এই মহাবিদ্যালয়ত কৰ্ম কৰিছো। এই ৩১ টা বছৰত বহুতো সৰু ডাঙৰ ঘটনা আছে, মই মাত্ৰ তাৰ দুই এটা লিখিব চেষ্টা কৰিছো।

মই অত্যন্ত সুখী আৰু Lucky যে মই এই মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক। মই বহুত Proud অনুভৱ কৰো। মোক বহুত কিবা কিবি এই মহাবিদ্যালয়খনে দিছে। UGC ৰ Travel grant লৈ মই তিনিবাৰ 'Seminer Paper Present' কৰিবৰ বাবে বিদেশ ভ্ৰমণ কৰিব সুবিধা লাভ কৰিছো। UGC য়ে প্ৰতি তিনি বছৰৰ মূৰে মূৰে মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক সকলক এই সুবিধা প্ৰদান কৰে। ২০০৮ চনত মই প্ৰথম বাৰৰ বাবে Germany ৰ Greifswald University ত এখন paper present কৰিব যাও, দ্বিতীয় বাৰ ২০১২ চনত মই Cologne University ত 34th(IGC/ International Geographical Congren ত paper present কৰো। আৰু ২০১৫ চনত আমেৰিকা যুক্ত ৰাষ্ট্ৰৰ "Harvard University" ত

এখন গৱেষণা পত্ৰ পাঠ কৰো। মই ভাবো এই সকলোবোৰ সম্ভৱ হ'ল মাত্ৰ এই ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক হোৱা বাবে। সকলো বিলাক অনুষ্ঠানত মোৰ পৰিচয় আছিল ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰবক্তা। মই প্ৰবক্তা নোহোৱা হ'লে বিশ্বৰ ইমান সুন্দৰ শিক্ষা অনুষ্ঠানত যোৱাৰ মোৰ সৌভাগ্য নহ'ল হয়।

এই সকলো বিলাকৰ বাবে মই মহাবিদ্যালয়ৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ। মই ধাৰ কেতিয়াও সুজিব নোৱাৰিম। মই ওপৰত উল্লেখ কৰা বৰ্ণনাৰ উপৰিও এই ৩১ বছৰৰ চাকৰী জীৱনত মই বহুতো ঘটনা-পৰিঘটনা আছে তাক মই এতিয়া হয়তো মনত পেলাব পৰা নাই, কিন্তু সকলোবোৰ ঘটনা, কৰ্মৰাজি মিলালে হয়তো মোৰ জীৱনৰ প্ৰতিটো ক্ষণ এই মহাবিদ্যালয়ৰ লগত জড়িত।

বিভিন্ন ঘাট প্ৰতিঘাটৰ পিচত মহাবিদ্যালয়ৰ আজিৰ বৰ্তমান অৱস্থা আছেহি। আমাৰ সকলোৰে অৱদানৰ দ্বাৰা আৰু বহুত আগলৈ আগুৱাই যাব। সকলোৰে অলপ অলপ অৱদানৰ ফলত ইয়াৰ সৃষ্টি হৈছিল আৰু সেই একে অৱদানৰ ফলত আমি আগুৱাই যাম। ২০২২ ৰ ভিতৰত আকৌ আমি NAAC ৰ তৃতীয় পৰীক্ষাত বহিম সম্পূৰ্ণ বিশ্বাস আমি এটি ভাল Grade লৈ উত্তীৰ্ণ হ'ম। আমি যদি অনুষ্ঠানটিক ভাল পাওঁ, অনুষ্ঠানটিয়েও আমাক ভাল পাবই, আমাক সকলো দিব,

দিছে গতিকে সকলোৰে অনুষ্ঠানটিৰ উন্নতিৰ বিষয়ে চিন্তা চৰ্চা কৰিব লাগে আৰু নতুন নতুন সংযোজন কৰিব লাগে। বহুতো ভাল কথা হৈছে তাৰ ভিতৰত নতুনকৈ হোৱা 'সৃজনী' তো এটা অতি ভাল পদক্ষেপ। কাৰণ আমাৰ কলা-সংস্কৃতিয়ে আমাক আগুৱাই যোৱা যথেষ্ট সহায় কৰে আৰু কৰিব। মই এই 'সৃজনী'ৰ উদ্যোগতা সকলক বহুতো ধন্যবাদ আশীৰ্বাদ জনাইছো। তেখেতসকলৰ কৰ্মৰাজী আগুৱাই লৈ যাওক। সকলোৰে আমি তেখেতসকলৰ লগত আছো। সৃজনী "The Society to Performing Arts" এটি অনুষ্ঠানলৈ ৰূপান্তৰিত হওক। সকলোৰে ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ লগতে এই Performing Arts ৰ বাবে ডিমৰীয়াত পঢ়িব আহক। আৰু বহুতো নতুন নতুন এনেধৰণৰ কৰ্মৰ দ্বাৰা আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নাম উজ্জ্বলি উঠক।

যিহেতু আমাৰ সকলোৰে সপোন সমূহ এই মহাবিদ্যালয়ে পূৰণ কৰাত সহায় কৰে আমিও আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন এখন সপোনৰ দৰে সুন্দৰ মহাবিদ্যালয় হোৱাত সহায় কৰো আহক। মই ভাবো অহা ৫ বছৰৰ ভিতৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন এখন "Rural University" ৰ পৰিবৰ্তন হ'ব। আপোনালোক সকলোৰে এই সপোনৰ "Rural University" ত কৰ্ম জীৱন চলাই যাবলৈ সাজু হওক।

অনুভৱৰ এবলম

স্নাতকোত্তৰ নামভৰ্তি আৰু মোৰ কিছু তিতা-মিঠা অভিজ্ঞতা

সজল দাস

স্নাতকোত্তৰ প্ৰথম ষাণ্মাসিক

অসমীয়া বিভাগ

হায়াৰ চেকেণ্ডেৰী পঢ়ি থাকোতেই মোৰ ইচ্ছা মই ডিগ্ৰীত অসমীয়া অনাৰ্চ লৈ পঢ়িম। ইতিমধ্যে ডিগ্ৰীত অসমীয়াত অনাৰ্চ লৈ পঢ়িবলৈ আৰম্ভ কৰো আৰু লগ লগে মোৰ ইচ্ছা ক্ৰমান্বয়ে বাঢ়িবলৈ ধৰিলে। এইবাৰ ডিগ্ৰী শেষ কৰি মাস্টাৰ ডিগ্ৰী কৰিম বুলি ভাবিছোঁ। ডিগ্ৰী পঢ়ি থাকোতেই ভাবিছিলো যে ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ত অসমীয়াত স্নাতকোত্তৰ কৰিম।

অনেক আশাৰ অন্ত পেলাই গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে স্নাতকোত্তৰ বাছনি পৰীক্ষাৰ জাননী দিয়ে। আন দহটা ল'ৰা-ছোৱালীৰ নিচিনাকৈ মইয়ো পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হওঁ।

অপেক্ষাৰ অন্তত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে পৰীক্ষাৰ ৰিজাল্ট দিয়ে।

এইবাৰ আন পৰীক্ষাৰ দৰে নম্বৰ নাপালো।

৩৩ শতাংশ নম্বৰ লৈ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'লো।

যি কি নহওঁক মন আনন্দৰে ভৰি পৰিলে ইমান দিনৰ সপোন স্নাতকোত্তৰ কৰা যেন বাস্তৱত পৰিনত হ'ব যেন লাগিছে।

ইফালে বিশ্ববিদ্যালয়ে ফলাফল দি দিলে কিন্তু ফলাফল দিলেও আৰু কি হ'ব আসন মাত্ৰ ৮৮ টা তাতো সংৰক্ষিত অসংৰক্ষিত কথা আছে।

বিশ্ববিদ্যালয়ত **Seat** নাপালোঁ। এতিয়া কি কৰিম উপায় নাই মহাবিদ্যালয়তেই ল'ব লাগিব।

চিন্তাবোৰ বাঢ়িবলৈ ধৰিলে। ইফালে কলেজেও জাননী জাৰী নকৰে।

কেইদিনমানৰ পিছত কেইবাখনো কলেজে নামভৰ্তিৰ বাবে জাননী দিয়ে,

ইতিমধ্যে আগৰ পৰাই ঠিক কৰি ৰাখিছোঁ যে ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ত স্নাতকোত্তৰ কৰিম।

ঠিক তেনেদৰেই অনলাইন আবেদন ও কৰিলোঁ।

কেইদিনমানৰ পিছত লিষ্ট ২৩ তাৰিখে মেমে বেৰিফাইৰ কাৰণে সকলোকে মাতিছে

সকলোৰে নিচিনাকৈ মইয়ো সকলো কাগজ পত্ৰ ঠিক ঠাক কৰি গ'লো। বেৰিফিকেছন হ'ল।

এদিন ৰাতি মোবাইলত ইউটিউবত ভিডিঅ চাই আছিলো এনেতে হঠাৎ নিউজ পিডত নগাঁও কলেজৰ এখন ভিডিঅ দেখিবলৈ পালো আৰু সেইখন চাই সেই মহাবিদ্যালয়খন বহুত ভাল লাগে আকৌ কলেজখন বুলি স্বতন্ত্র তাত বোলে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কোনো হস্তক্ষেপ নাই।

পৰীক্ষাবোৰ কলেজতে পাতে আৰু বহীবোৰো কলেজতে চায়

এনেবোৰ কাৰণেই হয়তো সেই কলেজখন ভাল লাগি যায়।

ভিডিঅটো চাই লগে লগে তেওঁ কলেজ ৱেবচাইটত যাও আৰু তাত থকা জাননীখন পঢ়ি দেখো যে সেইদিনাই অনলাইন আবেদনৰ অন্তিম দিন...

হাতত মাত্ৰ দুই-তিনি ঘণ্টা সময় কি কৰিম কি নকৰিম একো ভাবিব পৰা নাই ইফালে আকৌ ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ত ও আবেদন কৰি ৰাখিছোঁ।

বহু উতকণ্ঠাৰ পিছত নগাঁও কলেজতে নামভৰ্তি কৰিম বুলি ভাবিলো।

লগে লগে **Apply** কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰি দিলো তাতো **Server down** হাতত সময় মাত্ৰ আধা ঘণ্টা

ৰাতি ১১-৩০ বাজে।

অৱশেষত **Apply** কৰোতে কৰোতে ১২ বাজিল পিছদিনা **Merit list** ওলাল নাম আহিল পিছদিনা **Addmission** ৰ তাৰিখ ৰাতি পুৱাৰ পৰাই ভাবি আছে যাও নে নেজাও

এয়া লৈ দ্বিতীয় নগাঁও ভ্ৰমণ সৌ সেইদিনা বন্ধু এটাৰ লগত মহা মৃত্যুঞ্জয় মন্দিৰ চাবলৈ গৈছিলো তাৰ বাহিৰে আৰু কেতিয়াও নগাঁও গৈ পোৱা নাই।

নগাঁওখন মোৰ বাবে সম্পূৰ্ণ অচিনাকী নগাঁওৰ অলি গলি একো চিনি নাপাওঁ।

আনকি কলেজখন চিনি পাইছিলো যদিও কোনফালেদি যায় সেইটোও জনা নাছিলোঁ।

এনেবোৰ কথাই বৰ আমনি কৰি আছিল।

এনেতে বন্ধু এটাৰ লগত ফোন কৰিবলৈ ল'লো—

-Good Morning!

বন্ধু - Morning!

কি কৰি আছা?

বন্ধু - এনেই জাপ্ট টোপনিৰ পৰা উটিলো চাহ খাই আছো। তই??

চিন্তাত আছো! ভাই!

বন্ধু - কেলেই কি হ'ল??

বহুত কথা, নগাঁও কলেজত আবেদন কৰিছিলো এতিয়া নাম আহিল আজি নামভৰ্তিৰ তাৰিখ কি কৰো ইফালে কলেজখনেই চিনি নাপাওঁ? যাবি নেকি মোৰ লগত??

বন্ধু- ঠিক আছে। কেইটা বজাত যাবি?

সময় - ৮ টা

বন্ধু - হ'ব!

ফোনটো কাটিয়েই গা-ফা দুই দুটামান ভাত খাই যাবলৈ বাওনা হ'লো ইফালে বন্ধু ৰাস্তাত ৰখি আছে।

সময় ৰাতিপুৱা ১০ টা দুইটা গৈ কলেজ পালো।

ইতিমধ্যে Janeswar seminar hall ত মিটিং আৰম্ভ হৈ গ'ল আমি দুইটাই বহিলো।

মিটিং শেষ এতিয়া ভেৰিফিকেছন হ'ব। ভেৰিফিকেছন হ'ল। প্ৰেমেণ্ট কৰিব লাগে কলেজ কেম্পাচখনতে থকা অসম গ্ৰামীণ বিকাশ বেংক টোত Payment কৰা হ'ল।

ইতিমধ্যে সকলো কাম-কাজ শেষ নামভৰ্তি হৈ গ'ল।

হোষ্টেল হয় ঠিকেই শুনিছে হোষ্টেল তাতে লাগিল নহয় লেটাটো।

আমি দুইটাই জাগীৰোডৰ।

নগাঁওত আমি নতুন তাৰ বিষয়ে আমি একো নাজানো নামভৰ্তি হোৱাৰ পিছত তেতিয়া বিভাগত হোষ্টেলৰ কাৰণে গ'লো...

তাত ল'ৰাৰ হোষ্টেল নাই।

আকাশ ভাঙি মূৰত পৰি গ'ল! এনেকোৱা অনুভৱ হ'ল!!!

তাত বোলে আগত ল'ৰা হোষ্টেল আছিলে কিন্তু ল'ৰাবোৰেহে তাত নাথাকি PG ত থাকে ফলত ল'ৰা হোষ্টেলটো ছোৱালী হোষ্টেল কৰি দিয়া হ'ল ফলত ছোৱালী হোষ্টেল দুটা হৈ গ'ল। আৰু ছয় সাত টা ল'ৰা থাকিব পৰাকৈ কেম্পাচৰ বাহিৰত এটা সৰু ছাত্ৰাবাস খুলি দিয়া হ'ল!!!

এনেতে বিভাগৰ অধ্যাপক/ অধ্যাপিকাক সুধিব ধৰিলো মহাশয়/ মহাশয়া মই সেই ল'ৰা কেইটাৰ লগত থাকিব পাৰিম নে?

মহাশয়- তুমি থাকিব পাৰিবা যদিহে অধ্যক্ষই অনুমতি দিয়ে?

মহাশয়া - দুৰত্ব চাই হে দিয়া হয়?

এইখিনি শুনি তাৰ পৰা লগা লগ ওলাই আহিলো

- আহিলো অধ্যক্ষৰ কক্ষলৈ, অধ্যক্ষ নাই। ক'ত গ'ল।

দুপৰীয়া খাবলৈ গৈছে।

অলপ সময় অপেক্ষাৰ পিছত অক্ষয় মহোদয় আহিল মহাশয় ভিতৰলৈ আহিব পাৰো নে?

মহাশয় - আহা!

মই আৰু মোৰ লগৰটো আমি দুইটাই গ'লো!!!

মহাশয় কোৱা?

হোষ্টেল লাগে?

মহাশয়- নাই নহ'ব আসন নাই। এটা আছিলে ইতিহাস বিভাগৰ ল'ৰা এটাক দি দিলো।

“sir please এটা দি দিয়ক please”

মহাশয় - নাই! থাকিলে তোমাক দি দিলোহেঁতেন !!

মূৰ তল কৰি চকুত পানী লৈ উলাই আহিলো বাহিৰলৈ সৌ ২০১৯ ত চকু পানী ওলাইছিল আৰু এতিয়া

উলাইছে

দু-চকু মুছি বন্ধুক ক'লো বল ঘৰলৈ যাওঁ

আৰু আহি গ'লো।◆

মৌখিক ইতিহাসত ডিমৰীয়াৰ লোকগীত-পদ আৰু কেইটামান জগৰ নলগা ৰগৰ

মুৰুলীধৰ দাস

লোকসংস্কৃতিৰ গৱেষক

আজিৰ ডিমৰীয়াৰ ঐতিহাসিক নাম আছিল ডিমৰুৱা। অসম বুৰঞ্জীত ডিমৰুৱা ৰজা বা ৰাজ্যখনৰ বিষয়ে যিখিনি তথ্য আছে সেইখিনি তথ্যই অনুসন্ধিৎসু পাঠকক ইয়াৰ ৰজা বা ৰাজ্যখনৰ সম্বন্ধে সম্যক ধাৰণা এটা দিবলৈ সক্ষম হয়। ডিমৰুৱা ৰাজ্য, মাজে সময়ে কোচ বা আহোম ৰাজ্যৰ আৰু মাজে সময়ে কছাৰী বা জয়ন্তীয়া ৰাজ্যৰো কৰতলীয়া আছিল। উল্লেখ পাও - আহোম ৰজা শিৱসিংহৰ দিনত (১৭১৪-১৭৪৪) ডিমৰীয়া ৰজা হৰিসিঙে ৰাজখোৱা পদ পোৱা কথা আহোম ৰজাই ডিমৰুৱা ৰজাক বীৰত্বৰ চিন স্বৰূপে দিয়া হেংদাংখনে বুৰঞ্জীৰ সত্যতাকে প্ৰতিপন্ন কৰে।

মধ্যযুগীয়া বুৰঞ্জীত উল্লেখ থকা সমলখিনিৰ উপৰি ডিমৰীয়াত মৌখিক ৰূপত প্ৰচলিত জনশ্ৰুতি আৰু লোকগীত-পদ আৰু ভালেমান আছে, যিবোৰে ডিমৰুৱাৰ ভালেখিনি কথা কয়। ক'বলৈ গলে এইবোৰক ডিমৰুৱাৰ মৌখিক ইতিহাসো বুলিব পাৰি। এনে লোক বা মৌখিক সমলৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই প্ৰৱন্ধটি যুগুত কৰা হৈছে।

কুমৈ ৰাজবংশাৱলীত ডিমৰুৱা:

আজিৰ মৰিগাওঁ জিলাৰ মায়ং উন্নয়ণ খণ্ডৰ কুমৈ অঞ্চলটোৱে এসময়ত কুমৈ ৰাজ্য আছিল। ডিমৰুৱাৰ ৰজাৰ ৰাজকুঁৱৰীক কুমৈ ৰাজকুমাৰলৈ বিয়া দিয়া হৈছিল অৰ্থাৎ কুমৈ ডিমৰুৱাৰ ৰজাৰ পাৰিবাৰিক সম্বন্ধ আছিল। বিয়াৰ যৌতুক বা দুয়োটাৰ চিন স্বৰূপে ডিমৰুৱাৰ ৰজাই কুমৈই ৰজাক উচ্ছৰ্গা কৰিছিল 'বৰত' উৎসৱটো আৰু কুমৈই ৰজাই ডিমৰুৱা ৰাজ্যৰ হাতত অপৰ্ণ কৰিছিল মালগোঁহাই উৎসৱটো। পাৰিবাৰিক সম্বন্ধৰ লগতে দুয়ো

ৰাজ্যৰ মাজত ঘটিছিল সাংস্কৃতিক বিনিময়ো। কুমৈ হৰিচন্দ্ৰ দ্বিজে তাহানিতে লিখা পদ্য বুৰঞ্জী এখন আছে। সেইখন কুমৈ বংশাৱলী ৰূপে জনাজাত। ইয়াত আন কথাৰ লগতে গোভা-ডিমৰুৱাৰ উৎপত্তিৰ কথাও উল্লেখ আছে। ডিমৰুৱাৰ উৎপত্তিৰ সম্পৰ্কত হৰিচন্দ্ৰ দ্বিজে পদ্য বুৰঞ্জীত বৰ্ণনাইছে এনেকৈ - দুৰ্ঘোৰ অৰণ্য সিটো দক্ষিণ দিশত।

কৰিলন্ত গৃহ ৰাজা পৰ্বত -মূলত ॥

আছিল ডিমৰুগাছ অতি ভয়ংকৰ।

বান্ধিলন্ত গৃহৰাজা তলত তাহাৰ ॥

সেই দিন ধৰি ৰাজা তাহাতে ৰহিলা।

সেহিসে কাৰণে ডিমৰুৱা নাম ভৈলা ॥

ৰাজ্যৰ সন্ধানত অহা ৰজাজনে ডিমৰু গছৰ তলত ৰাতি খপি ডিমৰু গছৰ গুটি খায় জীৱন নিৰ্বাহ কৰিবলগীয়া হোৱাৰ কাৰণে ঠাইখনৰ নাম ডিমৰুৱা হ'ল বুলি থকা বিশ্বাসটিয়ে ওপৰত উল্লেখিত পদ্য বুৰঞ্জীৰ সত্যতাইনিকেই সূচাইছে। অৱশ্যে ইয়াৰ উপৰি ডিমৰুৱাৰ সম্পৰ্কত আৰু ভালেমান জনশ্ৰুতি আছে।

দৰং ৰাজবংশাৱলীত ডিমৰুৱা:

আন এখন ৰজা দিনীয়া পদ্য বুৰঞ্জী হ'ল 'দৰং ৰাজ বংশাৱলী'। এইখন বুৰঞ্জী সূৰ্যখৰি দৈৱজ্ঞৰ দ্বাৰা ৰচিত। তাত উল্লেখ পাও যে ডিমৰুৱা ৰজাজন প্ৰজা বৎসলেই নাছিল, তেওঁ পশু-পক্ষীৰ প্ৰতিও দয়াশীল আছিল। কোচ সেনাপতি চিলাৰায়ে ডিমৰুৱা ৰজাক বন্দী কৰি নৰনাৰায়ণৰ ওচৰলৈ লৈ গ'ল। ৰজাক বন্দী কৰি নিয়াৰ

পাছত ডিমৰুৱা টোমাৰা পৰ্বতৰ চৰাই মৰা খালৰ মাছ খাই জীয়াই থকা জাতীয় ঘোক চৰাইবোৰে বহা চকী আঙুৰি ধৰিলে গৈ। ইয়াৰ কাৰণ কি সোধাত ডিমৰুৱা বজাই নৰনাৰায়ণৰ নৃপতিক কৈছে এনেকৈ -

ডুমৰুৱা বোলে শুনিয়োক মহাৰায়।
মোক স্নেহে পক্ষীগণে এৰিয়া নজাই।।
আহাৰো নাখাই নলৰয় নচৰয়।
ইয়াৰ কাৰণ শুনিয়োক মহাশয়।।
মৎস্য নামাৰো মঞি এখনি বিলত।
পক্ষীসৰে মৎস্য ভুঞ্জে আনন্দ মনত।।
সেহিসে কাৰণে মোক এৰিয়া নাযাই।
তযু আগে কথা কৈলো মহাৰায়।।

(ড° নবীন চন্দ্ৰ শৰ্মা, দৰং ৰাজবংশাৱলী)

লোক বচনত ডিমৰুৱা
ডিমৰুৱাৰ বিভিন্ন অঞ্চলত আৰ্থ-সামাজিক দিশৰ বৰ্ণনা
আমি ডিমৰুৱাৰ লোকবচন এফাঁকিত এনেদৰে পাওঁ -
পাণ বাৰিৰ পাণ, নৰতাপৰ ধান / গোমৰীয়াৰ গৰু ,
ভোগপুৰৰ চৰু।
খৈৰামৰ মিৰী (বেপাৰী), দ্বন্দত ঘটুৱাব নোৱাৰি উলুবামৰ
তিৰী।
পদ্যবুৰঞ্জীত ডিমৰুৱাৰ ৰজাজন যদিও আমি প্ৰজাবৎসল
আৰু পশু-পক্ষীৰ প্ৰতি দয়াশীল ৰূপে পাওঁ, ইয়াৰ
প্ৰজাসকলক কিন্তু এনেভাৱে লোকবচনে চিহ্নিত কৰিব
নিবিচাৰে। তেওঁলোকক মুখত এটা পেটত এটা বুলিহে
কব বিচাৰে। দাতিয়ালৰ কথা দাঁতত / ডুমুৰালীৰ কথা
পেটত।

কাৰ্বি জনশ্ৰুতিত ডিমৰুৱা :

জনশ্ৰুতি এটাৰ মতে কছাৰী ৰজাৰ খেদা খায়
কাৰ্বি সকলে লুমজাং পৰ্বতৰ পৰা পলাই আহি এখন
বৰনদীৰ পাৰ পাইছিলিহি। নদীখনৰ পাৰৰ ঠাইখনেই
আছিল ডিমৰুৱা। টুমুংফু চুং, ক্লেংমেকাৰ, বেহাল বেপ'
(কোনো কোনোৰ মতে তৰণ লাংচ') নামৰ বীৰ-

বীৰাংগনাসকলৰ নেতৃত্বত অহা কাৰ্বি লোকখিনিয়ে পানীৰে
ভৰি থকা বৰ নদীখন দেখি তেনেই চিন্তিত হৈ পৰে আৰু
ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে তেওঁলোকৰ মুখৰ পৰা ওলাই পৰে
এটা কাৰ্বি শব্দ 'কপিইলি' (ক'লে যাওঁ) কপিইলিল শব্দৰ
পৰা কপিলী হ'ল বুলি কাৰ্বিসকলে বিশ্বাস কৰি আহিছে।
সেই কপিইলিৰ পানী টুমুংফুচুঙে তাঁতশালৰ চিয়ৰীৰে
দুফাল কৰি দিয়ে আৰু তাত বেহালবেপই সাঁকো হৈ
(কোনো কোনোৰ মতে তৰনালাংচই সাপ ৰূপ ধৰি) কাৰ্বি
ৰাইজক পাৰ কৰি দিছিল। তাৰ পিছত ক্লেংমেকাৰ নামৰ
বীৰাংগনাগৰাকীয়ে কপালৰ পৰা জুই একুৰা উলিয়াই
বাট পোহৰ কৰি 'ইংলং মেকাৰ'ৰ (ইংলং মানে পাহাৰ বা
পৰ্বত, মে-আকৰ মানে জুই শিখ, জুই শিখ পৰ্বত)
ডিমৰুৱালৈ আদৰি নিছিল। কাৰ্বি মালিতা বা কাহিনী গীত
'কাৰ্বিহেল ৰাং কিকাট আলুন'ত (কাৰ্বিসকল পলাই অহা
গীত) তাৰ বৰ্ণনা পাওঁ এনেকৈ -

আচন কছাৰী ৰেচ'ৰুচুৰু চিংচেৰুজ'
টিকে আভাক আচুলাং
ৰংফাৰপে আঁচুৰি পাৰা
কি এনে আয়ক কিৰাং
ক্লেংদুন বাংথেপ'
ৰংফাৰপে আনেং পাথিপং
ঠেং কিপু আছ'পেন আফু ফ্লাকফুন
আচন কছাৰী ৰেচ' আন কিৰাক
আচন কাৰ্বিহেল আয়ক নাং লাৰেল'
টুমুং ফুচুংপেন ক্লেংমেকাৰপে
আচন কাৰ্বিহেলয়ক ইংনাম
আৰ্ণয়ক নাং কাটপন
টুমুং ফুচুং পুতেনে আচনহেল
ইংনাম আজু আজু ৰাংচি
লাংৰই আলাং ৰাংঠেকঙ'
লাংৰই বাংঠেক্টি
আচন কাৰ্বিহেল ফেৰেল'
তৰণ লাংচ'প চিৰণচি
ফুৰুল ইজন চিপ্ৰাং

আচন কাৰ্বিয়ক পাপাৰৰ'
দুৱাৰ কিদাম ফেৰেল'
ক্লেংমেকাৰচি ডুম্বায়ক ৰান (উইলচন বহাঙৰ মুখৰ পৰা
সংগ্ৰহ)

তিৱা গীতত ডিমৰুৱা :

তিৱাৰ 'ময়্যাহা চুৰুৱা কীত' (আৰ কোৰা গীত)ত
ডিমৰুৱাৰ কথা উল্লেখ আছে এনেদৰে -
ঐ দিৱান' কাৰৱানে থুগুম থুগুম
দিৱান' কাৰৱানে থুগুম
ঐ এতিৱানে চাপাস্থাই
খেল' নাঙে ফিদম
ডুমুৰা ৰাজানেছে হুকুম
এহে হৈলাং ৰাহৈ লাং
আৰ' হৈ লাং লাং হাই (গুৰেণ দেউৰীৰ মুখৰ পৰা সংগ্ৰহ)
(ভাৱাৰ্থ : বানপানী আহিলে দলগোমা (কুলদুপ)
চৰাইবোৰে থুগুম থুগুমকৈ মাতে, মাতিবলৈ সিহঁতক যেন
ডিমৰুৱা ৰজাই হুকুম দিছে।)

লালিলাঙত ডিমৰুৱা :

এটা সময়ত ডিমৰুৱাৰ বিল-খালবোৰ ডিমৰুৱা
ৰজাৰ সম্পত্তি আছিল। এইবোৰত বিহুৱে -তিথিয়ে মাছ
মাৰিছিল। কোনোবাখন বিললৈ ডিমৰুৱা ৰজা গৈছিল
কোনোবাখন ৰজাই বাচি দিয়া গাঁৱৰ বিহুৱা দল আৰু
মুৰব্বীবোৰ গৈছিল। তেওঁলোকে গৈ বিলৰ পানীত
'পঞ্চদেৱতা'ক সুঁৱৰি তামোলৰ বঁটা এটা পুতিলেহে বিলৰ
পাৰত বৈ থকা ৰাইজে বিলত জাল-পল' এচাব মাৰিছিল।
এয়া ডিমৰীয়া ৰাইজে ৰজাৰ প্ৰতি দিয়া সামাজিক আৰু
সাংস্কৃতিক স্বীকৃতি। বিলৰ পাৰলৈ ৰজাক নিওঁতে বিহুগীত
গাই গাই আদৰি নিছিল। সেইখিনি বিহুগীতক 'লালিলাং
বা কেঁচা বিহুগীত বোলে। কিছুমানে ইয়াক হাবিতলীয়া
গীতো বোলে। গীতখিনিৰ অতি যৌনগন্ধিতাক বুজাবৰ
কাৰণেই 'লালিলাং'। ডিমৰীয়া বাসীয়ে দি লোৱা ই এটা
পোছাকী নাম। 'লালিলাং'খনি অকৰা হ'লেও ইয়াত
সাহিত্যিক মূল্য যথেষ্ট আছে। ইবোৰ চিত্ৰকল্প, উপমা-
ব্যঞ্জনা আদিৰে ভৰপূৰ। আনহাতে লালিলাঙৰ মাজেৰে

ডিমৰুৱাৰ সমাজ জীৱনৰ ছবি এখনেই ফুটি উঠা দেখা
যায়। যেনে- মাছ -পুছি, বিল-খাল, পৰ্বত-পাহাৰৰ লগত
ডিমৰুৱা ৰজা বা ৰাইজৰ সম্বন্ধৰ কথা উল্লেখ কৰিব পাৰি।
তেনে দুটা লালিলাং হ'ল-

১) পাৰশালি বিললৈ ঔ সনা ৰজা (ডিমৰুৱাৰ ৰজা)
আহিব ঐ

বান্ধি যাং লেছেৰি ঐ খপা।
মাছ উজোৱাদি ঐ ডেকামখা উজাব ঐ
বান্ধি থং খালৈৰ ঐ সপা।।

২) ডুমুৰা পাহাৰৰ কেঁচা মিৰে টেঙা

নিমখ জলকীয়া দি খাং।
ভেৰহনি পথাৰত ম'হৰ নিচিনাকৈ
ৰজাৰ জীয়েকক বাং।।
বাঙে হেৰা লালিলাং
ঘৰৰ জনীৰ গালি খাং
খালৈ দাঙি দাঙি চাং।।

৩) কুঁহাৰৰ কপিয়া ঐ লালুঙৰ ঘজিয়া ঐ
ৰাখিম মৰকীয়া ঐ কৰি।

এবাতি মদকে ঐ দুবাতি কৰিলৈ ঐ
খামে ঐ মেহেলা ঐ মাৰি।

বাঘ মাৰা মালিতাত গোভা-ডিমৰুৱা :

সাংস্কৃতিৰ বৰ গামোচাখনত ডিমৰীয়া বাঘ-মাৰা
গীতটোও একোডালি ৰঙা আছ। ডিমৰুৱাৰ গাত থকা
ৰাজ্য আছিল গোভা। গোভাৰ গৰু ডিমৰুৱাৰ হাবিত চৰি
থাকোঁতে বাঘে খালে। ডিমৰুৱা ৰজাই ছোল পিটি জাননী
দিলে গোভা ৰজাই ডিমৰুৱালৈ আহি বাঘ মাৰিব লাগে।
গোভা ৰজা আহিল, বাঘ মাৰিলে। তাৰেই মালিতা এয়া
-

১) ঢেপ ঢেপ ঢুলীয়া ঢোলত দিলা বাৰি
গভা ৰজাক খবৰ ক বাঘ মাৰক আহি ঐ
নাচন মালতী ফুল নাচৰে....

২) ইতাল সিতাল বাঁজৈ তাল নাচনীৰে তাল
ৰজা ৰজা বালৈ ভাল ভালে ঐ
নাচন মালতী ফুল নাচৰে.....

- ৩) কদম তলত গৰু এৰি দি গৰখীয়াই আছিল চাই
গভা বজাক খবৰ ক গৰু বাঘে খায়ে এ
নাচন মালতী ফুল নাচৰে ...
- ৪) জাকৈ উৰে জাকৈ পৰে কাণকুৰিকা চৰাই
ঢোলে দগৰে আহিবা দেখি ৰাইজে মৰে দৰাই
এ
নাচনী মালতী ফুল নাচৰে....।
- ৫) ঢেপ ঢেপ ঢুলীয়া ঢোলত দিলা বাৰি
গভা বজাক খবৰ ক বাঘ চান্দক আহি এ
নাচন মালতী ফুল নাচৰে ...।
- ৬) ৰায়বাঁহ পুতি হৰি ঘুৰুৱাই পাতিল ছাঁয়া
মানুহ বুলি থাপ মাৰংতে পৰিল বাঘৰ মায়া এ
নাচন মালতী ফুল নাচৰে....।
- ৭) বাঘে বোলে বাঘিনী তোক তোৰে মুখে সৰু
সেই মুখ খালি তই গভা বজাৰ গৰু এ
নাচন মালতী ফুল নাচৰে ...।
- ৮) ঢেপ ঢেপ ঢুলীয়া ঢোলত দিলা বাৰি
গভা বজাক খবৰ ক বাঘে চেলাক আহি এ
নাচন মালতী ফুল নাচৰে ...।
- ৯) বাঘক চেলাব পাই হাবিৰ বৰ খং
এমুজুৰা মদ পাই হাবিৰ বৰ ৰঙে এ
নাচন মালতী ফুল নাচৰে
- ১০) ভাং খালাং, ধতুৰা খালাং আৰু খালং গুড়া
খেৰহনিত পৰি আছে সেইটো বাঘৰ মূৰা এ
নাচন মালতী ফুল নাচৰে ..। (প্ৰয়াত শুভ দলৈৰ
মুখৰপৰা সংগ্ৰহ)

মন কৰিবলগীয়া কথা যে উক্ত গীতটো কোনোজনেই
সম্পূৰ্ণকৈ গাব নিবিচাৰে। গালে নিজৰ গোহালিৰ গৰু বাঘে
খায় বুলি বিশ্বাস কৰে।

ডিমৰীয়াৰ মইনামতী গীতঃ

উক্ত ৰ কামৰূপৰ নিচিনাকৈ ডিমৰীয়াতো
আঘোণৰ পূৰ্ণিমা তিথিত বাঘ দকোৱা আৰু ভালুক দকোৱা
গীত দুই এখন গাঁৱৰ ৰাইজে আজিও পৰিৱেশন কৰি
আহিছে। গীতটো এনেধৰণৰ -

সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে
একো ফুলে নুফুলংতে
ফুলিলেক কাঁহি
মইনামতী ওলাই নাহে হেনো
মুখত নাইক হাঁহি
সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে।
একো ফুলে নুফুলংতে
ফুলিলেক বেল
মইনামতী ওলাই নাহে হেনো
মুৰত নাকি তেল
সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে।
একো ফুলে নুফুলংতে
ফুলিলেক মাকৈ
মইনামতী ওলাই নাহে হেনো
মাথাই লৈছে কাকৈ
সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে।
মইনামতীৰ পদুলীতে
সৰু সৰু বালি
যেতিয়া ৰামে .. খেলে
কেনে পাৰে গালি
সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে।
মইনামতী পদুলীতে
ফুলিলেক দগৰ
আজি দেখোন মইনামতীৰ
কিবা লাগিল জগৰ
সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে
মইনামতী হাতত বাইটি
বাচিয়া কিনো লাৰু
পুৰণ বন্ধু লাগল পাই
হাতে দিলা খাৰু
সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে।
মইনামতী সূতা কাটে
সূতা নলায় অঙা
যেতিয়া ৰামে পাণ্ডৰি মাৰে

লাগিলেক ছয় মাহ
 সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে ।
 কাটিলং কি নাকাটিলং
 তামৰে চৰিয়া
 একে ৰাতিয়ে গঢ়াই দিয়াহে মোক
 কাণৰে থুৰিয়া
 সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে ।
 আকাশত চন্দ্ৰ নাইক
 নিজিলিকে তৰা
 যিটো নাৰীৰ স্বামী নাইক
 জীয়ন্ততে মৰা
 সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে ।
 পুখুৰীৰে পাৰে পাৰে
 ইকৰাৰে বেৰা
 ডাল ভাঙি পুষ্প পিন্ধে
 স্ফটিকৰে মালা
 সোণেধন মইনা লৰৈ কইনা হে ।
 মইনামতী হাটত যাইটি
 বাচিয়া কিনো লোণ
 আজি দেখোন মইনামতী
 কাণে পিন্ধিলা সোণ

আনক খং কৰি বুঢ়া আঙুলিটো দেখুৱাই 'তই এইডাল কৰিবি' বুলি ক'লে মানুহজনৰ খং দুগুণে বাঢ়িব, তাকে নকৰি যদি একেখিনি কথাকে হাঁহিৰ চলেৰে 'তই এইডাল কৰিবি' বুলি কোৱা হয়, তেতিয়াহ'লে কথাখিনিত জগৰ নালাগিব, ই ৰগৰত পৰি পাতল হৈ পৰিব। তেনে কেইটামান জগৰ নলগা ৰগৰ ডিমৰীয়া অঞ্চলত আজিও প্ৰচলিত হৈ আহিছে তাৰেই লেখ এটি দিবলৈ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

কেঁচাই খোৱা ডুমুৰালী:

আজিৰ ডিমৰীয়াখনকে ডিমৰুৱা, ডুমুৰা বা চুমুৰা বুলিও জনা যায়। ইয়াত বাস কৰা লোকখিনিকে ডিমৰীয়ালী, ডুমুৰালী বা ডুম্বালী বোলে। ডিমৰুৱাৰ পৰা মায়ঙলৈ যোৱা পথ এটা বান্ধিবলৈ ডিমৰুৱা ৰজাই হেনো

মৰিগাঁৱৰ ফালৰ পোহাৰি এজনীকে দায়িত্ব দিছিল। পোহাৰী গৰাকীয়ে বাট বন্ধাৰ কাম আৰম্ভ কৰিলে। ৰজাৰ ছকুম আছিল বাৰিষা অহাৰ লগে লগে আলি বন্ধা কাম শেষ হ'ব লাগিব। কাম দ্ৰুত গতিত চলিল। ছুটি নাই বিহুৱে-তিথিয়েও। ডিমৰুৱা প্ৰজা বনুৱাসকলৰ তাতেই খং। মাঘ বিহুৰ উৰুকা। বিলত মাছ মৰা উৎসৱ। তাৰ মাছেৰে ভেলাঘৰত ভোজভাত খাব লাগিব। উৰুকা দিনাখন নাচি-বাগি ৰাইজ বিলৰ পাৰলৈ যায়। এনেহেন দিনত ছুটি লাগিবই তেওঁলোকক। ঠিকাদাৰে ছুটি নিদিয়ে, ৰাইজে ছুটি বিচাৰে। মুখৰ তৰ্কই গৈ এটা সময়ত হতা-হতি হ'লগৈ। ইমানবোৰ বনুৱাৰ মাৰত পোহাৰীজনী মৰি থাকিল। সেই পোহাৰীজনীক ভখৰাবৰিৰ শিলত পিহি ৰাইজে কপালত একোটা ফোট ল'লে। তথা বতাহত উৰিল। মৰিগাঁও অঞ্চলত প্ৰচাৰ হ'ল পোহাৰীজনীক মাৰি ডিমৰীয়ালীয়ে কেঁচাই কেঁচাই খালে। তেতিয়াৰে পৰাই কলঙৰ সিপাৰৰ মানুহে কেঁচাই খোৱা ডুমুৰালী বুলি জোকাই ৰগৰ কৰে, ডিমৰীয়াবাসীয়েও তাক জগৰৰ কথা বুলি নাভাবে (কোনোৱে এই কাহিনীটোক আনধৰণেও কয়।)

ডুমুৰালীৰ দুটা মুৰ:

বচনফাঁকিয়ে ক'ব বিচাৰিছে ডিমৰীয়া বাসীৰ দুই ধৰণৰ কথা। এতিয়াই এটা, এতিয়াই আন এটা। 'দাঁতীয়লীয়াৰ কথা দাঁতত / ডুমুৰালীৰ কথা পেটত' নিচিনাকৈ এনেকৈয়ে কোৱা হয়। -

মিকিৰৰ স'তে এবেলা / দেহেনৰ স'তে এদিন। মিকিৰৰ (কাৰ্বি) লগতে তিৰা-বড়োৰ কথাও ডিমৰীয়াৰ লোক বচনে কৈ যাব পাহৰা নাই -

লালুঙৰ লেলেপাং / কছাৰীৰ কেলেপাং / মিকিৰৰ ঘনেঘন গাঁঠি।

অৰ্থাৎ তিৰাসকলে হেনো কথা বেছি কয়, বড়োসকল এলেহুৱা .. কাৰ্বিয়ে কথাই প্ৰতি ঠেহ পাতে।

কোচে আলানি কৰেঃ জগৰ নলগা ৰগৰৰ পৰা কোচসকলো সাৰি যোৱা নাই। সাধাৰণতে জনজাতিসকলে কোচসকলক 'দেহেন' বা 'কিচে' বোলে। খাচি, কাৰ্বিসকলৰ লগতে

কোচসকলকো গুণানুকীৰ্তন কৰিছে এনেদৰে কাৰ্বি ভাষাত
- চমাং বৰচক / আৰ্লেং ছ'দেত / কিচে তিলে।

(খাচিয়াই খাব নোৱাৰাখিনি টোপোলা বান্ধে, কাৰ্বিয়ে
সকলোখিনি খায় আৰু দেহেন বা কোচে আলানি কৰে।)

শুকান শুকুতি :

অসমৰ সকলো জনগোষ্ঠীৰেই মাছ প্ৰিয় খাদ্য।
ভাতৰ লগত মাছ লাগিবই। শুকান মাছে তেওঁলোকক
বছৰটো তাৰে। সেয়েহে কয় - মাছৰ শুকুতি / মিকিৰৰ
তিপিতি।

জহৰা বজা ইংকৰাঃ

এজন ডিমৰীয়া বজাৰ দুগৰাকী ৰাণী আছিল।
তথাপিও বজাৰ সতি-সন্ততি নাছিল। সেয়েহে লিগিৰী
এজনীৰ সৈতে বজাৰ অবৈধ সম্পৰ্ক ঘটে। এই কথা সৰু
ৰাণীয়ে জানিছিল। বজাৰ পুত্ৰৰ সিংহাসনৰ আশাত এই
বৈধ কাৰ্যক ৰাণীয়ে সন্মতি জনাইছিল। কিন্তু বৰ ৰাণীয়ে
এই কথা নজনাকৈয়ে থাকিল আৰু জনাৰ পিচত লিগিৰীক
ডিমৰীয়াৰ বিল এখনৰ পাৰত নিৰ্বসন দিলে। বিলৰ পাৰৰ
ইকৰণি এডৰাৰ আঁৰত লিগিৰীয়ে ল'ৰা সন্তান এটা জন্ম
দিলে। এটা সময়ত এই ল'ৰাজনে বজা হোৱাত কেতিয়াবা
প্ৰজাই চৰ্চে 'জহৰা (জাৰজ) বজা ইংকৰা' বুলি।

এজন কাৰ্বিৰ জন্মত সাতখন পাহাৰে কান্দেঃ

সাধাৰণতে জনজাতি সমাজত জুম খেতিৰ পৰম্পৰা এটা
আজিও প্ৰচলন আছে। এই পাহাৰীয়া খেতিটো কৰাৰ
ফলত পাহাৰ-পৰ্বতৰ গছ-বাঁহ নোহোৱা হয়।
কাৰ্বিসকলৰো এই খেতি তেনেই প্ৰিয়। কাৰ্বি লোকৰ
কবলত পৰি পাহাৰ-পৰ্বত ধ্বংস হোৱাৰ ক্ষেত্ৰতে কোৱা
হৈছে 'এজন কাৰ্বিৰ জন্মত সাতখন পাহাৰে কান্দে।

তেনেকৈ ডিমৰীয়া মানুহক লৈ, গাৱক লৈ চহা
কবিয়ে আজিও বসাল কথা ৰচনা কৰিবলৈ পাহাৰা নাই।
তাৰে দুটিমান ৰগৰ তুলি দিয়াৰ মোহ সামৰিব
নোৱাৰিলো।

- ১) বাংফৰৰ বাংবোৱাৰী নিতে বানে ধান
টানি মুনি খপা বান্ধে হেকুট-কুটীয়া বান্ধ
- ২) খেতেৰিৰ অমৰা, সেনাবৰৰ দমৰা

উলুবামৰ চেঙুৰী গাই

- ৩) ঐ ঐ মামালি ঐ ঐ মামালি
গাভৰুৰ কোছতে দেহেন পোৱালি
- ৪) ৰেল গাড়ীত মই উঠিলং দীঘল ডবা
আই দীঘল ডবা
ওচৰতে বহিবা নিজৰ মামা
আই নিজৰ মামা।
- ৫) গৰম লোহা নিকিটাং
ধৰজৰি মাৰ টাঙণ
বাঘ খোৱা কুৰুৰাং
- ৬) জিনাৰাম মহাজন
মই কছাৰী চনা
বেয়ামখা দেখা পাং
ভালমখাত কণা
- ৭) নগেন নগা
হাবিত জগা
বহুত কুকুৰে চেলেকি
মোক কৰিলা বগা
- ৮) পদুম বাবু
গাড়ো গাংবুটা
এশ বুধিয়া শিয়াল
- ৯) নলগেদেৰা কলিয়া শিল
চিতল বৰালি দুৱনী বিল
- ১০) হিন্দী কাথাৰ গান্ধী
হেমৰাজড ৰাজেন ইংতি
- ১১) দমছ লুটৰ পুটৰ
দিনবৰ মেলৰ ঘাই
ভাল মিটিং বেয়া কৰে
- ১২) নগেন ... ভাই
ধোপগুৰিৰ নীল গাই
বামুণে গাখীৰ খিৰায়
গহাঁয়ে চেলেকি চায়।

এনেকৈয়ে লোক সমাজে নিজ অঞ্চলৰ, নিজ
গাঁৱৰ, আনকি নিজৰ দোষ গুণো নিজেই ৰগৰৰ চলেৰে

জগৰ নলগাকৈ সমাত চোতালত ৰাখি থৈ গৈছিল। এয়া ডিমৰীয়াৰ এক আত্ম বিশ্লেষণো বুলি ক'ব পাৰি, মৌখিক ইতিহাসৰ একো একোটা ছাওঁ বুলিব পাৰি। এনেবোৰ লোক-সাহিত্যই অকল ডিমৰীয়াৰ লোকসাহিত্যৰ ভৰালোকে চহকী কৰা নাই, অসমীয়া লোক-সাহিত্যকো চহকী কৰি তুলিছে।

ঋণ স্বীকাৰ ঙ্জিনাৰাম বড়ো, নগেন পাটৰ, তেলপুং, পাটৰ, নিগুৰু গাড়ো, কামিনী কুমাৰ শৰ্মা, শুভ দলৈ, কনক চন্দ্ৰ দাস, নোমল ইংতি, লক্ষেশ্বৰ টেৰন, যোগোৰাম বৰদলৈ, উইলচন ৰংহাং, ৰমেশ কোঁৱৰ।

সুস্থ সমাজ নিৰ্মাণত শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ কৰ্ম সংস্কৃতিৰ প্ৰাসংগিকতা

ডলী ঠাকুৰীয়া

অধ্যাপিকা, সোণাপুৰ মহাবিদ্যালয়

অসমীয়া সমাজ সংস্কৃতিৰ প্ৰাণপুৰুষ মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ। অসমৰ দুহেজাৰ বছৰীয়া ইতিহাসত শংকৰদেৱেই এনে এজন যুগনায়ক যিজনে দেশৰ এই পূৰ্বাঞ্চলক ৰাষ্ট্ৰ, এক ভাষা, এক সংস্কৃতি প্ৰদান কৰি পৰিপূৰ্ণতা লাভ কৰালে। তেওঁ আছিল একেধাৰে ধৰ্ম প্ৰচাৰক, সমাজ সংস্কাৰক প্ৰদান কৰি পৰিপূৰ্ণতা লাভ কৰালে। তেওঁ আছিল একেধাৰে ধৰ্ম প্ৰচাৰক, সমাজ সংস্কাৰক, সমন্বয়ক, কবি, নাট্যকাৰ, নৰ্ত্তক, অভিনেতা, গীতিকাৰ, বাদক আৰু কলাকাৰ। তেখেত আছিল বিশাল ব্যক্তিত্বৰ অধিকাৰী। তেখেতৰ অগাধ পাণ্ডিত্যই অসমীয়া জাতিটোক নিকপকীয়া কৰি একতাৰ দোলেৰে বান্ধি থৈ গৈছিল। এটা জাতিৰ পৰিচয় সাহিত্য, সংস্কৃতি, ভাষা, ধৰ্ম, লোকাচাৰ, লোকৰীতি আদি। সভ্যতা সংস্কৃতি মানৱ জীৱনৰ দাপোন স্বৰূপ। অসমীয়া সাহিত্যৰ প্ৰকৃত কাল আৰম্ভ হয় শংকৰদেৱৰ সময়ৰ পৰা। কিন্তু শংকৰদেৱ এগৰাকী সাহিত্যিক নাছিল, আছিল জাতি সংগঠক। শংকৰদেৱে বৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ বাবে সাহিত্যিক মাধ্যম হিচাপে লৈছিল। সেই ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰাৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান চিন্তা আছিল পৰ্বত, পাহাৰ আৰু ভৈয়াম অঞ্চলত সিঁচৰতি হৈ থকা জাতি, উপজাতি আৰু জনজাতিৰ মাজত এটা ধৰ্মীয় আৰু সাংস্কৃতিক ঐক্য স্থাপনৰ দ্বাৰা এক বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠন কৰা। এখন সুস্থ সমাজ গঢ়ি তোলাৰ মানসিকতাৰে তেওঁ কেৱল সাহিত্যৰ সৃষ্টিতে সীমাবদ্ধ নাথাকি, গীত, নাট, ভাঙনা, চিত্ৰকলা আদিৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

উল্লেখ্য অতীজৰে পৰা সুস্থ সমাজ গঢ়ি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত মহান ব্যক্তি সকলৰ অৱদান অতুলনীয়। আজিৰ পৰা প্ৰায় ১২,০১৬ বছৰ আগৰে পৰা মানুহে চিকাৰী আৰু পৰিভ্ৰমী

জীৱন পৰিত্যাগ কৰি কৃষিৰ জৰিয়তে সদ্যনিৰ্ভৰশীল হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। কৃষিকৰ্মৰ জৰিয়তে স্থায়ী বসবাস কৰাৰ পিছৰে পৰা আৰম্ভ হৈছিল মানুহৰ সামূহিক জীৱন। সময়ৰ সোঁতত মানুহৰ সামাজিক জীৱনৰ সম্প্ৰসাৰণৰ লগে লগে সমাজত নৈতিক, অনৈতিক, অধিকাৰ আদি নতুন নতুন দিশৰ উদ্ভৱ হৈছিল। যিয়েই মানুহৰ চিন্তাশীল মনলৈ কঢ়িয়াই আনিছিল সুস্থ সমাজ ব্যৱস্থাৰ ধাৰণা। মানুহৰ সমাজ ব্যৱস্থাত গুণী জ্ঞানীৰ প্ৰভুত্ব আৰু সকলোৰে সমস্ত চিন্তাৰ বহিঃ প্ৰকাশ ঘটিছিল প্ৰায় ১৫০০ খ্ৰীষ্টপূৰ্বত। হিন্দু সংস্কৃতিৰ মতে, বিশ্বত সৰ্বপ্ৰথমে সুস্থ সমাজ ব্যৱস্থা স্থাপনৰ বাবে পবিত্ৰ গ্ৰন্থ বেদৰ ৰচনা কৰা হৈছিল। ঠিক সেইদৰে গৌতম বুদ্ধই ধ্যান আৰু অধ্যয়ন কৰি বৌদ্ধিক ক্ষমতাৰ বিকাশ সাধন কৰে আৰু সুস্থ সমাজ ব্যৱস্থা স্থাপনৰ বাবে সুস্থ সমাজনীতি আৰু নৈতিক মনোবিজ্ঞানৰ জ্ঞান প্ৰদানৰ্থে পদ্ধতিৰে ত্ৰিপিটক ৰচনা কৰিছিল। এই ত্ৰিপিটক অধ্যয়ন কৰি বৰ্তমান ৩৭৬ মিলিয়ন লোকে দৈনিক জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আছে। অপকৰ্মৰ পৰা মুক্তি, পবিত্ৰতা, ন্যায়, আত্মবিশ্বাস আৰু দয়াৰ আধাৰত সুস্থ সমাজ গঢ়ি তোলাৰ প্ৰয়াস কৰিছিল।

শুদ্ধ জ্ঞান, সহিষ্ণুতা আৰু সাধুতাৰ আধাৰত ৰচিত পবিত্ৰ কোৰাণতো সুস্থ সমাজ গঢ়াৰ উপায় সমূহ লিপিবদ্ধ কৰা হৈছে। ব্যাস, গৌতমবুদ্ধ, হজৰত মহম্মদ, যীশুখ্ৰীষ্ট আদি মহামানৱ তথা যুগজয়ী সমাজ সংগঠকৰ নৈতিক চিন্তা প্ৰতিভাৰে স্থাপিত সুস্থ সমাজ ব্যৱস্থা আৰু প্ৰদান কৰি যোৱা নৈতিক জ্ঞানৰ আধাৰত আজি আমি সুস্থ জীৱন নিৰ্বাহ কৰিবলৈ প্ৰণালীৰ সন্ধান পাইছো। এই ক্ষেত্ৰত যুগনায়ক, অসমীয়া জাতিৰ জনক, অসমীয়া সাহিত্যৰ জন্মদাতা আৰু

অসমীয়া জাতিৰ সংগঠক মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ অন্যতম। তেখেতৰ বিশাল চিন্তা-চৰ্চা তথা দৰ্শনৰ জৰিয়তে এখন সুস্থ অসমীয়া সমাজ গঢ়ি তোলাৰ প্ৰয়াস কৰি আহিছিল। গুৰুজনাই এক শৰণ নাম ধৰ্মৰ মহান আদৰ্শেৰে অসমৰ বিস্তীৰ্ণ প্ৰান্তত সিঁচৰতি হৈ থকা জাতি উপ জাতিবোৰক একত্ৰিত কৰি এক বৃহত্তৰ অসমীয়া সমাজ গঢ়ি তুলিছিল। অস্পৃশ্যতাৰ সলনি একশৰণ নাম ধৰ্মত অহিংসা, ত্যাগ, প্ৰেম সহনশীল আদি মানবীয় প্ৰমূল্যৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি এক বিশ্ব ভাতৃত্ববোধ গঢ়ি তোলাৰ প্ৰয়াস কৰিছিল।

ভক্তি ধৰ্মৰ প্ৰচাৰৰ অৰ্থে সজা নামঘৰ, সত্ৰ সমূহ হ'ল সমন্বয়ৰ প্ৰতীক। ত্ৰয়োদশ চতুৰ্দশ শতিকাৰ সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে যি নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ অভ্যুত্থান হৈছিল, উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ নেতৃত্ব বহন কৰি মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে অসমৰ চুকে কোণে ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ কাৰ্য্য চলোৱাৰ লগতে এই আন্দোলনক দীৰ্ঘম্যাদি তথা স্থায়ী ৰূপ দিয়াৰ উদ্দেশ্যে অসমৰ বিভিন্ন স্থানত একো একোটা কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰিছিল। এই কেন্দ্ৰ সমূহৰ নামে হৈছে সত্ৰানুষ্ঠান। ইয়াতে আধ্যাত্মিক জ্ঞানৰ চৰ্চা হয়। সমাজ জীৱনত আধ্যাত্মিক জ্ঞানৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। সেই বাবে মহাপুৰুষ সকলে সত্ৰ স্থাপন কৰি ইয়াৰ জৰিয়তে সমাজত আধ্যাত্মিক জ্ঞান দিয়াৰ চেষ্টা কৰা দেখা যায়। নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ মাধ্যমেৰে গুৰুজনাই যি বিশাল সাহিত্যৰাজিৰ সৃষ্টি কৰিছিল, তাৰ ভিতৰত অংকীয়া নাট অন্যতম। মধ্য যুগৰ অসমীয়া নাট্যনুষ্ঠান পুতলা নাচ, ওজাপালি, ধুলীয়া নাচ আৰু অন্যান্য ভাৰতীয় লৌকিক ৰঙ্গানুষ্ঠানৰ বিভিন্ন নাটকীয় চল-কৌশলৰ সৈতে সংস্কৃত নাট-শাস্ত্ৰৰ নীতি-নিয়মৰ সংযোজন ঘটাই সৃষ্টি কৰা এক অংক বিশিষ্ট বিশেষ নাটকলাকেই অসমীয়া নাটক আখ্যা দিয়া হৈছে। মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱে ভক্তি আন্দোলনৰ কালছোৱাত ভক্তি সাধনাৰ প্ৰধান অংগ ৰূপে বিভিন্ন সাহিত্য, নাট, সংগীত (গীত, বাদ্য, নৃত্য) ললিত কলাৰ জন্ম দিছিল। অসমত নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰ আৰু শ্ৰী কৃষ্ণৰ গুণ আৰু মহিমাৰ প্ৰকাশৰ উদ্দেশ্যে তেৰাই বিভিন্ন সাহিত্য, কলা সংস্কৃতি জন্ম দিলে। এইবোৰৰ ভিতৰত অংকীয়া নাট ভাওনা

অন্যতম। ভাওনা সমূহ সমাজ সংস্কাৰৰ মূল আহিলা হিচাপে যুগ যুগ ধৰি, আনকি আজিও প্ৰচলিত হৈ আহিছে আমাৰ সমাজত। পুৰণি সমাজত আজিৰ দৰে আইন কানুন, নীতি-নিয়ম অথবা বিধ-বিধান আদি সমাজ পৰিচালনা কৰা উপায় বোৰ নাছিল বুলিলেই হয়। দুৰ্গম বাট পথ আৰু যোগাযোগ শূন্যতাৰ বাবে গোটেই সমাজখনকে অন্ধ বিশ্বাস আৰু অপকৰ্মই চানি ধৰিছিল। পৰিণতিত যিকোনো ধৰণৰ অপকৰ্ম অথবা অপৰাধ কৰিবলৈ মানুহে অলপো কুঠাবোধ কৰা নাছিল। অৱশ্যে সমাজৰ শুবুদ্ধি সম্পন্ন একশ্ৰেণীৰ মানুহে নাটক আৰু অভিনয় অথবা গল্প কাহিনীৰ জৰিয়তে সমাজত ন্যায় আৰু সত্য প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ বাবে আহোপুৰুষাৰ্থ কৰিছিল। গুৰুজনাই নামঘৰ সত্ৰ সমূহত ভাওনা চৰ্চাৰ জৰিয়তে মানুহৰ মনত সত্য, নিষ্ঠা, যুক্তি, নৈতিকতা প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। অসমীয়া সমাজত ভাওনাবোৰে এক সস্ত্ৰীতি আৰু হাঁহি ধেমালীৰ সৃষ্টি কৰি এখন সৰ্বাঙ্গসুন্দৰ সমাজ গঢ়াত বিশেষ অৰিহণা আগবঢ়াই আহিছে। বিশ্বায়নৰ ধুমুহাই তাহানিৰ সেই সুমধুৰ পৰিবেশবোৰ উৰুৱাই লৈ গ'ল। একালত অসমৰ গাওঁবোৰ আছিল বাবেৰহণীয়া সংস্কৃতিৰ ভড়াল। এতিয়া গাওঁবোৰ পৰিণত হ'ল হৰ্ষ-বিষাদৰ থলী। ভাওনা বোৰ আছিল অসমীয়া সংস্কৃতিৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ। যিসময়ত আজিৰ দৰে থিয়েটাৰ, দূৰদৰ্শন, ৰেডি'অ' আদি অত্যাধুনিক প্ৰচাৰ মাধ্যম সমূহ নাছিল, সেই সময়ত কেৱল নামঘৰৰ প্ৰদৰ্শিত হোৱা ভাওনা সমূহে আমাক নীতি শিক্ষা দি সমাজক একতাৰ দোলেৰে বান্ধি ৰাখিব পাৰিছিল। আমি জানো যে ভাওনা হৈছে গীত, বাদ্য আৰু নৃত্যৰ সমাহাৰ। এই অংকীয়া ভাওনাকেই হৈছে সত্ৰীয়া নৃত্যৰ মূল উৎস। এই অংকীয়া ভাওনাৰ মাজতে নাট সমূহৰ এটা স্বয়ং সম্পূৰ্ণ ক্ৰম নিহীত হৈ আছে। ভাওনাৰ গায়ন-বায়ণৰ মাজত একাদিক ক্ৰমে নাচ বন্ধা আছে। তেনেদৰে সূত্ৰধাৰী নাচৰ মাজতো নন্দীশ্লোকৰ পৰা ভটিমালৈ সংহত ক্ৰম এটা বান্ধি থোৱা আছে।

সাম্প্ৰতিক সময়ত মহাপুৰুষ সকলে দেখুৱাই যোৱা সুস্থ সমাজৰ প্ৰণালী আমি অনুকৰণ কৰাতো এটা নৈতিক

কৰ্তব্য। কিন্তু বৰ্তমান বিশ্বায়ণৰ যুগত সামাজিক সকলো দিশতে যেন অসুস্থতাই দেখা দিছে। নৈতিক চিন্তা কৰ্ম আৰু শ্ৰমৰ অভাবে আজিৰ সমাজ ব্যৱস্থাত জটিল প্ৰভাৱ পেলাইছে। এনে অশুভ চিন্তা কৰ্ম সমূহৰ পৰা মানৱ সমাজ আৰু প্ৰকৃতিক অনুকূলতা বক্ষা কৰাটো সাম্প্ৰতিক সময়ত এটা অতি গুৰুত্ব বিধায়ক। গতিকে সাহিত্য, সংগীত চৰ্চা হৈছে এটা উপযুক্ত মাধ্যম, যাৰ জৰিয়তে মনৰ চিন্তা সমূহক .. প্ৰয়োগ কৰিব পাৰি। এই ক্ষেত্ৰত গুৰুজনাই লিখি থৈ যোৱা শ্ৰীমদ্ভাগৱত অন্যতম। শংকৰদেৱে সুস্থ সমাজ গঢ়ি তোলাৰ মানসিকতাৰে গীত -নাট, ভাওনা আদিৰ সৃষ্টি কৰিছিল। এই ক্ষেত্ৰত ইতিহাসে সদায় কয় - 'সুস্থ লেখাই হৈছে সুস্থ সমাজ ব্যৱস্থাৰ মূল সূত্ৰ।'

সহায়ক গ্ৰন্থ :

- ১) অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ আভাস - ড° নবীন চন্দ্ৰ শৰ্মা
- ২) নৃত্য কলা দৰ্পন : ৰাম কৃষ্ণ তালুকদাৰ
- ৩) সত্ৰীয়া নৃত্য : ঐতিহ্যৰ আভাস - ড° প্ৰদীপজ্যোতি মহন্ত আৰু..
- ৪) ৰঙ্গপ্ৰভা- সদৌ অসম ভাওনা প্ৰতিযোগিতা, আমগুৰি ২০০৭
- ৫) আমাৰ অসম, ১১ চেপ্তেম্বৰ, ২০১৬।

পাঠোদ্ধাৰ : এটি চমু অৱলোকন

ভাস্কৰ বৰদলৈ

প্রাক্তন ছাত্ৰ, অৰ্থবিজ্ঞান বিভাগ, ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়।
সদস্য; এপিগ্ৰাফিকেল চ'চাইটি অৱ ইণ্ডিয়া।

পাঠোদ্ধাৰ পৰিচয় —

পাঠোদ্ধাৰৰ বিষয়ে জানিবলৈ শব্দটোৰ পৰাই বিশ্লেষণ আৰম্ভ কৰিব পাৰি। কাৰণ শব্দটোৱেই আমাক অনেকখিনি কথা জনাত সহায় কৰিব পাৰে। পাঠোদ্ধাৰ হ'ল, “প্ৰাচীন পুথি, ফলি আদিত লিখা কথাৰ আচল অৰ্থ নিৰূপণ” (হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা; হেমকোষ; হেমকোষ প্ৰকাশন; ২০১৩; পৃষ্ঠা-৮১৭)। ইয়াক ভাষাবিজ্ঞান (philology) ৰ এটা অংশ বুলি গণ্য কৰা হয়। পাঠোদ্ধাৰৰ পৰা কথিত বা লিখিত ভাষা এটাৰ ঐতিহাসিক উৎসৰ ওপৰিও প্ৰাচীন পুথি বা ফলিত লিপিবদ্ধ হৈ থকা লিপি, তাৰ লগত যুক্ত লোকসকলৰ ইতিহাস, পুৰাতত্ত্ব, শৈক্ষিক বৌদ্ধিক ইত্যাদি সামগ্ৰিক বিষয়ৰ ক্ৰমবিকাশ অধ্যয়ন কৰা হয়।

পাঠোদ্ধাৰ শব্দটো দুটা শব্দৰ যোগফল; ‘পাঠ’ আৰু ‘উদ্ধাৰ’। ‘পাঠ’ শব্দই সাধাৰণতে কোনো লিখিত কথা আনে শুনাকৈ ফুটাই পঢ়া কাৰ্যটো বুজায়। যেনে—কীৰ্তন পাঠ, গীতা পাঠ, ওৱেশা পাঠ ইত্যাদি। কিন্তু পাঠ শব্দই লিখিত ৰূপত থকা কথাখিনিৰ প্ৰকৃত অৰ্থতো বুজায়। উদ্ধাৰ শব্দই, “তোলন, কোনো পুথিৰ পৰা তুলি অনা কাৰ্য” (হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা; হেমকোষ; হেমকোষ প্ৰকাশন; ২০১৩; পৃষ্ঠা-২০৬)। এই অধ্যয়নৰ দিশৰ পৰা উদ্ধাৰ শব্দটোৱে হেৰাই যোৱা কোনো লিখন পদ্ধতি পঢ়ি তাৰ অৰ্থ বিচাৰি উলিওৱা বুজায়। কোনো সময়ৰ মানুহৰ বাবে কঠিন হৈ পৰা, প্ৰাচীন পুথি, ফলি আদিত লিখা থকা আখৰ পঢ়ি তাত লিপিবদ্ধ অৰ্থ নিৰূপণ কৰাকে পাঠোদ্ধাৰ বোলা হয়।

‘পাঠোদ্ধাৰ’ শব্দৰ অৰ্থটো ইংৰাজীৰ দিশৰ পৰাও মন কৰিব পাৰোঁ। ‘পাঠোদ্ধাৰ’ শব্দটোৰ ইংৰাজী সমাৰ্থক শব্দটো

হ'ল ‘decipher’ ‘decipher’ আৰু ‘decrypt’ শব্দটোৰ লগতো ইয়াৰ অৰ্থগত মিল আছে। অৰ্থ হিচাপে, ‘decipher’ মানে গ'ল “to decode or translate a secret message সাংকেতিক বাৰ্তাৰ অৰ্থ উলিয়া, পাঠোদ্ধাৰ কৰ।” (Dr. Hiren Gohain, editor, compiled by Siddhartha Baruah; Anglo-Assamese Dictionary; Banalata; 2005 page-190)। বেয়াকৈ লিখা বা পঢ়িবলৈ টান, বা লিখনিৰ ঢাক খাই থকা পাঠৰ অৰ্থ আৱিষ্কাৰ কৰা কাৰ্যকো পাঠোদ্ধাৰ বুলিয়েই কোৱা হয়।

ঐতিহাসিক অধ্যয়ন আৰু পাঠোদ্ধাৰ

পাঠোদ্ধাৰ ঐতিহাসিক অধ্যয়নৰ এটা অংশ। পাঠোদ্ধাৰৰ পৰা ওলাই অহা তথ্যৰ আধাৰত সাহিত্য, সভ্যতা, সংস্কৃতি, বুৰঞ্জী, ইত্যাদি লিপিবদ্ধ হয়। বিজ্ঞান, সমাজ বিজ্ঞানৰ বিভিন্ন শাখাবোৰে ইয়াৰ পৰা পোষণ লাভ কৰে। পাঠোদ্ধাৰৰ লগে লগে সেয়ে প্ৰাচীন লিপিৰ মাজত লুকাই থকা জ্ঞান ভাণ্ডাৰৰ ঢাকনি খোল কায়। সেয়ে পাঠোদ্ধাৰক জন পুৰণি আৰু নতুনৰ মাজৰ সাঁকো বা সমন্বয়ক। তেওঁ শিলালিপি, তামৰফলি, মুদ্ৰা আদিকে আৰম্ভ কৰি ভূৰ্জপত্ৰ, তুলাপাত, সাঁচিপাত আদিকে ধৰি প্ৰাচীন কালত লিখিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা সকলো সমলত প্ৰাচীন লিপিৰে লিপিবদ্ধ কথাবোৰ অধ্যয়ন কৰি তাত লিপিবদ্ধ হৈ থকা কথাবোৰ পাঠোদ্ধাৰ কৰি সকলোৰে সন্মুখত তুলি ধৰে। উল্লেখযোগ্য কথা হ'ল, প্ৰাচীন লিপিৰ লগত যুক্ত কথাবোৰ পঢ়িবলৈ

যাওঁতে কিন্তু আমি চাৰিটা শব্দ পাওঁ যাৰ বিষয়ে পৰিষ্কাৰ ধাৰণা নাথাকিলে বহু অসুবিধাৰ সৃষ্টি হয়। সেইকেইটা ধাৰণা হ'ল— (১) পাঠবিদ্যা (Epigraphy), (২) হস্তলিপিবিদ্যা (Palaeography), (৩) মুদ্ৰাবিদ্যা (Numismati) আৰু (Scriptology) লিপিবিজ্ঞান।

এইকেইটা কেৱল শব্দ নহয় একো একোটা ধাৰণা। এই ধাৰণাকেইটাৰ লগত চিনাকিৰ পূৰ্বে বুজিব লাগিব, বিশ্বৰ প্ৰাচীন লিপি অধ্যয়ন কৰা পণ্ডিতসকলে তেওঁলোকৰ অধ্যয়ন এটা বিশাল বিষয় আৰু ইয়াক বৈশিষ্ট্যগতভাবে পৃথক দিশবোৰৰ ভিত্তিত ভাগ কৰি ল'লে অধ্যয়নত সুবিধা হয়। শিল, কাঠ, তাম আদি কঠিন পৃষ্ঠত আখৰবোৰ আচতে লিখন পৃষ্ঠৰ অংশ খান্দি বা লিখন পৃষ্ঠা জোঙা আগেৰে কাটি আখৰ লিখা হয়; বোকাৰ পিঠা সাজি পিঠাৰ পৃষ্ঠত জোঙা বা চেপেটা সঁজুলিৰে দ সঁচ সাজি আখৰ লিখা হয়; গছৰ পাত, গছৰ বাকলি, জন্তুৰ ছাল, তুলাপাত আদি ৰং বুলাই আখৰ লিখা হয়; আৰু মুদ্ৰা আদিত নিৰ্দিষ্ট সঁচত গলিত ধাতু ৰাখি আখৰ আদিৰ ৰূপ দিয়া হয়। এই পৃথক বৈশিষ্ট্যবোৰ বিক্লেষণ কৰি লিপিৰ অধ্যয়ন কৰোঁতে দেখা যায়, পাঠ আৰু পোঠোদ্ধাৰ এটা বিশাল বিষয়; একেদৰে হস্তলিপিবিদ্যাইও এটা বিশাল ক্ষেত্ৰ সামৰি লয়। সেয়ে লিপিৰ ক্ষেত্ৰখনৰ অধ্যয়নৰ সুবিধা বাবে ইয়াক— (১) পাঠবিদ্যা (২) হস্তলিপিবিদ্যা, (৩) মুদ্ৰাবিদ্যা আৰু (৪) লিপিবিজ্ঞান এই চাৰিটা বিষয় জন্ম হৈছে। পৃথক ধাৰণাৰূপে অধ্যয়ন কৰা হয় যদিও বহুক্ষেত্ৰত ভালদৰে মন নকৰিলে পাঠবিদ্যা আৰু হস্তলিপিবিদ্যা প্ৰভেদ বুজা কঠিন হৈ পৰে। তলত এই ধাৰণাকেইটাৰ চমু পৰিচয় তুলি ধৰা হ'ল।

পাঠবিদ্যা—

জাৰ্মান কবি, ইতিহাসকৰ আৰু পুৰাতত্ত্ববিদ জৰ্জ ফেব্ৰিচিয়াচ (Georg Fabricius) হ'ল পাঠবিদ্যাৰ বাটকটীয়া। তেওঁৰ জন্ম হৈছিল ১৫১৬ খ্ৰীঃত আৰু মৃত্যু হৈছিল ১৫৭১ খ্ৰীঃত। অৰ্থাৎ ১৬ শতিকাৰ ফেব্ৰিচিয়াচৰ পৰা পাঠবিদ্যাই ক্ৰমান্বয়ে আগবাঢ়ি আহি আজিৰ অৱস্থা পাইছেহি। পাঠবিদ্যা লেটিন ভাষাৰ পোষকত্বৰ ভিত্তিত বিকশিত হৈছিল।

পাঠবিদ্যাৰ বিষয়ে জানিবলৈ আমি পহিলা জানিব লাগিব, ইয়াৰ ইংৰাজী পৰিভাষা হ'ল Epigraphy।

প্ৰকৃততে Epigraphy শব্দৰ অসমীয়া ৰূপটোহে পাঠবিদ্যা। আকৌ Epigraphy মূল শব্দ হ'ল Epigraph। Epigraphy বুলি ক'লে, “An epigraph is any sort of text, from a single grapheme (such as marks on a pot that abbreviate the name of the merchant who shipped commodities in the pot) to a lengthy document (such as a treatise, a work of literature, or a hagiographic inscription.” (<https://en.wikipedia.org/wiki/Epigraphy>)। ইয়াৰ পৰা বুজা যায় Epigraph মানে হ'ল যিকোনো ধৰণৰ পাঠ। সেয়ে বুজা সম্ভৱ, Epigraph শব্দৰ পৰা অহা Epigraphy মানে হ'ল পাঠবিদ্যা।

Epigraph ৰ অৰ্থটোৰ পৰা পাঠবিদ্যা (Epigraph) ক সজ্জায়িত কৰিবলৈ অসুবিধা কমে। পাঠবিদ্যাই লিখিত বা খোদিত প্ৰাচীন বৰ্ণ আখৰ বা চিনবোৰ চিনাক্ত কৰি, পঢ়ি তাৰ পাঠোদ্ধাৰ কৰা, সময় আৰু সৃষ্টিৰ পৃষ্ঠভূমিৰ ভিত্তিত পাঠৰ শ্ৰেণীকৰণ কৰে। পাঠবিদ্যাত কেৱল প্ৰতিলিপিত লিপিবদ্ধ পাঠখিনি উলিয়াই অনা হয়। প্ৰতিলিপিৰ পাঠৰ ঐতিহাসিক অৰ্থ, কলাত্মক মূল্যবা অন্য দিশ বিচাৰ কৰাটো পাঠবিদ্যাৰ বিষয় নহয়। এই পাঠবিদ্যালত যিসকল লোক দক্ষ তেওঁলোক হ'ল পাঠবিদ্যান, তেওঁলোকক ইংৰাজীত Epigrapher বা Epigraphist বোলা যায়। পাঠবিদ্যান সকলে খোদিত বা লিখিত পাঠৰ পুনৰ্গঠন, অনুবাদ, সময়নিৰ্ণয় আৰু ইয়াৰ লগত যুক্ত পৃষ্ঠভূমিৰ বিচাৰ কৰে। এইখিনিতেই পাঠবিদ্যান আৰু ইতিহাসকাৰ সকলৰ কামৰ সাদৃশ্য আছে। ইতিহাসকাৰ সকলৰ দৰে পাঠবিদ্যানেও পাঠৰ তথ্যৰ আধাৰত যুক্ত হৈ থকা পৃষ্ঠভূমি নিৰ্ধাৰণ কৰি মানুহৰ সন্মুখত তুলি ধৰে। পাঠবিদ্যা হ'ল ইতিহাস অধ্যয়নৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ আৰু সেয়েহে দেখা যায় সাধাৰণতে এজন ইতিহাসকাৰেই পাঠবিদ্যানো। মাৰ্কিন পুথিভঁৰালবোৰৰ মহাসংঘ (Us Library of Congress) ই এই সম্বন্ধৰ বাবে পাঠবিদ্যাক ইতিহাসৰ সহায়ক বিজ্ঞান (Auxiliary science of history) বুলি কৈছে।

সমান্তৰালকৈ, আন এটা বিষয়ৰ লগত পাঠবিদ্যাৰ সম্বন্ধ মন কৰক। পুৰাতত্ত্ব (Archaeology) ই সকলো প্ৰাচীন সমল সামৰি লয়। প্ৰতিলিপি হ'ল এই প্ৰাচীন

সমলবোৰৰ মাজৰ এবিধ সমল। সেয়ে পাঠবিদ্যা পুৰাতত্ত্ব (Archaeology) ৰ লগটো অঙ্গঙ্গীবাৰে যুক্ত। বিশ্বৰ একাংশ পুৰাতত্ত্ববিদ পাঠবিদ্যাক পুৰাতত্ত্ব (Archaeology) ৰ প্ৰাথমিক উপাদান বুলিও কয়। অতি সুক্ষ্মভাৱে মন কৰিলে দেখা যায়, এজন পাঠবিদ্যানে তেওঁৰ বিশদ পাঠবিদ্যাৰ আলমত ভুৱা তথ্যপাতি চিহ্নিত কৰাতো সফল হ'ব পাৰে। কাৰণ পাঠবিদ্যাত পাঠবিদ্যানে পাঠ আৰু বৰ্ণৰ সকলো দিশ পৃথক পৃথকৈ খৰচি মাৰি পৰ্যবেক্ষণ কৰে। পাঠবিদ্যাত বৰ্ণ বা আখৰ বা চিনবোৰ হ'ল মূল বিষয়বস্তু বাবে এজন দক্ষ পাঠবিদ্যানে ভুৱা তথ্যপাতি চিনা সহজ। আমি পাঠবিদ্যাৰ বিষয়ে মননশীল বিশ্লেষণত দেখা পাওঁ, লিখন বা খোদন মানুহৰ জ্ঞাতার্থে যদিও উৎপত্তিৰ কাৰণ অনুসৰি পাঠৰ বৈশিষ্ট্য ভিন্ন হ'ব পাৰে। ৰাজাজ্ঞা হ'লে ধৰ্মীয় দিশৰ পাঠ, সাধাৰণ জাননী আৰু অন্য লিখনৰ বৈশিষ্ট্য পৃথক। মন কৰিলে দেখা যায়, পাঠবিদ্যাত পহিলা শিল, মাৰ্বল, বিভিন্ন ধাতু, পুৰামাটিৰ ফলি (পাত্ৰ), বা কাঠত লিখা বৰ্ণ আৰু ইয়াৰ পাঠৰ অধ্যয়ন কৰা হৈছিল।

হস্তলিপিবিদ্যা—

ইংৰাজী Palaeography শব্দৰ অসমীয়া পৰিভাষা হ'ল হস্তলিপিবিদ্যা। সেয়ে হস্তলিপিবিদ্যাৰ বিষয়ে জানিবলৈ প্ৰথমে অধ্যয়ন কৰিব লাগিব তাৰ ইংৰাজী সংজ্ঞা। জুলিয়ান ব্ৰাউনৰ মতে, "Palaeography means, in the strict sense, the study of ancient handwriting." Brown, Julian; What is Palaeography? ইয়াৰ পৰা পৰিষ্কাৰকৈ বুজা যায়, হস্তলিপিবিদ্যা হ'ল প্ৰাচীন হাতৰ আখৰৰ অধ্যয়ন। এতিয়া ইয়াক সহজে সজ্ঞায়িত কৰিব পাৰি। চিয়াহী বা ৰঙেৰে লিখা প্ৰাচীন হাতৰ আখৰৰ অধ্যয়নকেই হস্তলিপিবিদ্যা বোলা হয়। এই অভিধাকলৈ প্ৰত্নলিপিবিদসকলৰ মাজত কিছু দ্বন্দ্ব আছে। কাৰণ হাতৰ আখৰৰ উপৰিও লিখন পৃষ্ঠত খান্দি, কাটি, সাঁচ আঁকি কৰা প্ৰাচীন আখৰৰ অধ্যয়নো পাঠ হস্তলিপিবিদ্যাত কৰা হয়। হস্তলিপিবিদ্যাই জুলিয়ান ব্ৰাউনৰ নিষ্টিকৈ লিখন পৃষ্ঠত ৰং বা চিয়াহী লেপি লিখা বা অঁকা প্ৰাচীন আখৰবোৰৰ উপৰিও লিখন পৃষ্ঠত খান্দি, কাটি সাঁচ আঁকি কৰা প্ৰাচীন আখৰৰ অধ্যয়নো কৰে। হস্তলিপিবিদ্যাৰ বিষয়ে বিতংকৈ অধ্যয়ন কৰিলে দেখা যায়, ইয়াত আখৰৰ ধৰণ, বিভিন্ন সময়ৰ আখৰৰ তুলনামূলক অধ্যয়ন আৰু আখৰৰ বিকাশৰ ক্ৰমহে প্ৰধান; পাঠ প্ৰধান নহয়। গৌন যদিও, প্ৰাচীন শিলালিপি, তামৰফলি,

প্ৰাচীন গ্ৰন্থৰ পাণ্ডুলিপিৰ পঠন, সৃষ্টিৰ পৃষ্ঠভূমি আৰু ইয়াৰ সময় নিৰূপন কৰাৰ সময়ত পাঠোদ্ধাৰ বাদ দিব পৰা নাযায়। অৱশ্যে, প্ৰত্নলিপিত তুলিধৰা লিখন পদ্ধতি আৰু লিপিবিদ্য হোৱা ঠাইৰ বিষয়েও হস্তলিপিবিদ্যাত সন্ধান কৰা হয়। পাঠবিদ্যাৰ দৰে ইয়াকো ইতিহাসৰ সহায়ক বিজ্ঞান (Auxiliary science of history) ৰূপেই গন্য কৰা হয়।

হস্তলিপিবিদ্যাই অধ্যয়ন কৰা, উল্লেখ কৰা দিশসমূহক দুটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি- (১) কোনো লিপি বৰ্ণৰ বিভিন্ন সময়ৰ ৰূপ তথা বিকাশৰ ক্ৰম; (২) খৰকৈ লিখাৰ সময়ত ব্যৱহাৰ কৰা চমু শব্দ (Abbreviation) বোৰৰ স্বৰূপ। হস্তলিপিবিদ্যানে প্ৰত্নলিপি অধ্যয়নৰ সময়ত ইতিহাসৰ বুকুত জন্মৰ সময়ৰ পৰা আধুনি ৰূপলৈ আগবাঢ়োতে যোগ বিয়োগ ঘটা প্ৰতিটো চিন বা বৰ্ণ বা আখৰৰ গঠন, ক্ৰম, যতিচিন আৰু চমু শব্দ পুংখানুপুংখকৈ পঢ়ে আৰু তাৰ অৰ্থ বুজে। সেয়ে তেওঁ দুটা দিশৰ দক্ষ- (১) সংশ্লিষ্ট পাণ্ডুলিপিৰ পাঠত থকা ভাষা আৰু (২) পাণ্ডুলিপিটোত থকা লিপিৰ বিভিন্ন সময়ৰ ৰূপ, লিখন, ধৰণ, আৰু চমু শব্দ। এটা পাণ্ডুলিপিত তিনিটা দিশ যুক্ত হৈ থাকে (১) লিপিতত্ত্ব, (২) ভাষাতত্ত্ব আৰু (৩) ইতিহাস। গতিকে, এজন হস্তলিপিবিদ্যান এক সময়তে এজন লিপিজ্ঞাতা, ইতিহাসকৰ আৰু ভাষাতত্ত্ববিদ। এটা প্ৰত্নলিপিৰ সাক্ষ্যত তুলনামূলকভাৱে অন্য উপাদানতকৈ ভাষাতত্ত্ববিদৰ বাবে দৰকাৰী সমল অধিক থাকে। এজন হস্তলিপিবিদ্যানে সংশ্লিষ্ট ভাষা/লিপিৰ ক্ৰমবিকাশৰ ডাৰৰ ৰূপবোৰ বিশদভাৱে জানে বাবে প্ৰত্নলিপি/পাণ্ডুলিপি এটা দেখাৰ লগে লগে তাৰ প্ৰাচীন ৰূপটো, তাৰ বিভিন্ন সাল-সলনি আৰু সময়ানুসৰি ঘটা প্ৰভেদবোৰ চিনাক্ত কৰিব পাৰে। ইয়াৰ বাবে এজন হস্তলিপিবিদ্যানৰ কাৰণে এখন গ্ৰন্থৰ বিভিন্ন পাণ্ডুলিপিৰ মাজৰ পৰা মূল পাণ্ডুলিপিটো বিচাৰি উলিওৱা সহজ; যাক আমি পাঠসমীক্ষা বুলি কওঁ।

ওপৰত তুলি ধৰা কথাখিনিৰ পৰা এইট স্পষ্টহৈ পৰিছে, এজন হস্তলিপিবিদ্যানে এটা পাণ্ডুলিপিৰ তিনিটা দিশ- (১) ইয়াৰ পাঠ, (২) ইয়াৰ সময় আৰু (৩) ইয়াৰ জন্মস্থান স্থিৰ কৰিব পাৰে। সেয়ে হস্তলিপিবিদ্যাৰ বিশদ জ্ঞান অবিহনে এটা পাণ্ডুলিপিৰ সময় আৰু জন্মস্থানৰ বিষয়ে মন্তব্য কৰা উচিত নহয়। পাণ্ডুলিপি এটাৰ আৱিষ্কাৰৰ স্থানকেই জন্মস্থান, আৱিষ্কৃত স্থানৰ ভাষাকেই পাণ্ডুলিপিটোৰ ভাষা বুলি ক'ব নোৱাৰি। তিব্বত আৱিষ্কৃত বৌদ্ধমাৰ্গৰ পাণ্ডুলিপিৰ ভাষা তিব্বতী নহয়; প্ৰাকৃত অথবা সংস্কৃত।

মুদ্ৰাবিদ্যা—

মুদ্ৰাৰ সংগ্ৰহ বা অধ্যয়নৰ লগত যুক্ত বিদ্যাকেই মুদ্ৰাবিদ্যা বুলি জনা যায়। মুদ্ৰ সংগ্ৰহ বহু মানুহৰ চৰ্চা, সেয়ে তেওঁলোকে মুদ্ৰা সংগ্ৰহ কৰে। এজন মুদ্ৰ সংগ্ৰাহকে কেৱল মুদ্ৰা সংগ্ৰহে নকৰে; সংগ্ৰহৰ সমান্তৰালকৈ মুদ্ৰাৰ বিষয়ে অধ্যয়নো কৰে। অন্যহাতে মুদ্ৰা সংগ্ৰহ নকৰিলেও বিভিন্ন ঠাইক সংৰক্ষিত মুদ্ৰাৰ ওপৰত এজন মানুহে অধ্যয়ন কৰিব পাৰে। মুদ্ৰ বুলিলে আমি বুজিব পাৰোঁ বিনিময়ত মাধ্যমৰূপে ব্যৱহাৰ হোৱা সকলো বৈধ বস্তু, যি প্ৰাচীন বা আধুনিক যিকোনো মুদ্ৰাও হ'ব পাৰে। প্ৰাচীন মুদ্ৰা হ'ল পুৰাতত্ত্ববিদ আৰু ইতিহাসকৰ সকলৰ কাৰণে এটা চমৎকাৰী প্ৰাচীন তথ্যৰ উৎস। তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ সন্ধানত তেতিয়া অতিকৈ সুখী হয় তেতিয়া প্ৰাচীন মুদ্ৰা উদ্ধাৰ কৰিব পাৰে। এটা মুদ্ৰাত নিহিত থকা তথ্য পোন-পতীয়া আৰু সৰল; কাৰণ, এটা মুদ্ৰাত সময়টোও খোদিত থাকে। এটা প্ৰাচীন মুদ্ৰা হাতলৈ অহাৰ লগে লগে সেই সময়ৰ বেহা-বেপাৰ, অৰ্থনীতি, সামাজিক অৱস্থা, জায়ীকৰ্তাৰ পূৰ্বপুৰুষৰ তথ্য, সেই সময়ৰ নেতৃত্ব, আদৰ্শ সেনাবাহিনী, গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনা ইত্যাদি ইত্যাদি দিশৰ কথা অতি সহজে জনা সম্ভৱ হৈ পৰে।

এটা মুদ্ৰাৰ পৰা তথ্য আৱিষ্কাৰ কৰিবলৈ মুদ্ৰাটোক কেইবাটাও অংশ পৰ্যবেক্ষণ কৰা হয়। এটা মুদ্ৰাই বহনক কৰা ঐতিহাসিক তথ্য জানিবলৈ সেই পৰ্যবেক্ষণৰ অংশকেইটা জানিব লাগিব। এটা মুদ্ৰাত সাধাৰণতে মন কৰিবলগীয়া ছটা অংশ থাকে। মুদ্ৰাবিদ্যানসকলে পৰ্যবেক্ষণ কৰা সেই ছটা দিশৰ ভিতৰত ঐতিহাসিকভাৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ তিনিটা দিশ ইয়াত উল্লেখ কৰা হ'ল— (১) সন্মুখ (Obverse) (২) পিঠি (Reverse), (৩) প্ৰখ্যাতপুৰুষ (Legends)। এটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ আধাৰত সিদ্ধান্ত ল'বলৈ ওপৰলৈ উচালি দিয়া (Toss) ৰ সময়ত আমি মুদ্ৰাৰ এটা ফালক 'হেড' আৰু তাৰ বিপৰীত ফালটোক 'টেইল' বুলি কওঁ। যাক মুখ বুলি কোৱা হৈছে সিয়েই 'হেড' আৰু যাক পিঠি বোলা হৈছে সিয়েই 'টেইল'।

স্পষ্ট হ'ল, যে মুদ্ৰাবিদ্যাৰ দিশৰ পৰা মুখ বুলিলে মুদ্ৰাটোক সন্মুখ ফালটোক বুজায়। প্ৰশ্ন হয়, এটা মুদ্ৰা হাতত লৈ তাৰ কোনটো ফালক সন্মুখপাল বুলি বুজিম? উত্তৰত ক'ব পাৰি, বিশ্বত সৰ্বপ্ৰথম ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ মুদ্ৰা অধ্যয়ন কৰা হৈছিল। ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ মুদ্ৰাৰ এটা পিঠিত সম্ৰাট বা তেওঁৰ পৰিয়ালৰ কোনো ব্যক্তিৰ মুখৰ ছবি দিয়া হৈছিল।

মুখ থকা এই ভাগটোৱেই হ'ল মুদ্ৰাটোক সন্মুখ। পিছৰ কালত মুখৰ ছবি থকা ফালটোৱেই সন্মুখ বা মুখ বা 'হেড' বুলি গন্য কৰাৰ পৰম্পৰা আৰম্ভ হৈছিল। আধুনিৰ ভাৰতীয় মুদ্ৰাত সিংহকেইটাৰ ছবি থকা ফালটোৱেই সন্মুখ।

মুদ্ৰাবিদ্যাই আগবাঢ়ি যেতিয়া গ্ৰীক মুদ্ৰা অধ্যয়ন কৰিবলৈ লৈছিল তেতিয়া এটা অসুবিধাৰ জন্ম হৈছিল। গ্ৰীক মুদ্ৰাত দুয়োফালেই ৰজাৰ ছবি থাকে। সেয়ে প্ৰশ্ন হ'ল, এতিয়া কোনটো পিঠিক সন্মুখ বুলি গন্য কৰা হ'ব? এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পাবলৈ মুদ্ৰাবিদ্যানসকলে অন্য বৈশিষ্ট্য চিহ্নিত কৰিলে। দুয়োফালে ৰজাৰ ছবি থকা গ্ৰীক মুদ্ৰাত এফালে থকা ছবি ডাঙৰ আছিল। ৰজাৰ ডাঙৰ ছবি থকা ফালটো হৈছে গ্ৰীক মুদ্ৰাৰ সন্মুখ। এটা যিহেতু দুটাই পিঠি থাকে, গতিকে সন্মুখটো জনাৰ পাছত তাৰ পিঠিফালটো সহজেই চিনিব পাৰি। পিঠিফালটোৱে মুদ্ৰাটোক 'টেইল'। ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ মুদ্ৰাত পিঠিৰ ফালে মানুহৰ প্ৰভাৱিত কৰিব পৰা বাৰ্তা থাকে। অৱশ্যে মুদ্ৰাৰ বৈধতাৰ কথা যিকোনো এটা ফালেই খোদিত থাকিব পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত সাধাৰণতে মুদ্ৰাটো প্ৰচলন কৰা ৰজাজনৰ নামটো বা তাৰ চমু ৰূপ এটা থাকে। উদাহৰণ স্বৰূপে - AVG লিখি অগাস্টাচ আৰু C বা CEAS লিখি চিজাৰৰ কথা বুজোৱা হৈছিল। গুপ্ত সম্ৰাট ঘটোৎকচৰ মুদ্ৰাত লিখা হৈছিল 'ঘটোৎকচ গুপ্তস্য'। ইয়াৰ পৰা মুদ্ৰাত থকা তথ্য জনা যায়।

পাঠোদ্ধাৰ—

পাঠোদ্ধাৰ আৰু ইয়াৰ সংজ্ঞা কি সেইটো আমি ইতিমধ্যেই জানিলো। সাহিত্য, বুৰঞ্জী আৰু প্ৰত্নতত্ত্বৰ দিশৰ পৰা মন কৰিলে আমি গম পাবোঁ, পুৰণি বা অতি পুৰণি কালতো মানুহে লিখিছিল। সেই সময়ৰ লিখনিত ব্যৱহাৰ হোৱা লিপি আৰু ভাষাৰ লগত আজিৰ লিপি আৰু ভাষাৰ এক বিশাল সময়ৰ প্ৰভেদ আছে। তাৰোপৰি এটা মানৱ গোট অতীতৰ পৰা আজিলৈকে একেখন ঠাইতেই যে বসবাস কৰি আছে, সেই কথাও দৃঢ়চাৰে ক'ব নোৱাৰি। প্ৰাকৃতিক কাৰক, জীৱিকাৰ তাৰণা, আৰু আক্ৰমণ প্ৰত্যাক্ৰমণত, মানুহৰ বিভিন্ন গোটবোৰ একেঠাইত থাকিব পৰা নাছিল। ক্ৰমবিকাশ, স্থানান্তৰণ আদি যি কাৰণতেই নহওক কিয় আজিৰ মানুহে প্ৰাচীন মানুহৰ লিপিৰ সাক্ষ্য উদ্ধাৰ হ'লে আজি সেইবোৰ সহজে পঢ়িব নোৱাৰে। একেটা লিপিৰেই, আধুনিক ৰূপত শিক্ষা লাভ কৰা লোকসকলে প্ৰাচীন লিপিৰ চৰ্চাহীনতাৰ কাৰণেও নিজৰ লিপিটোক প্ৰাচীন পঢ়ি নোৱাৰে।

আজি সময়ৰ পৰা ক্ৰমান্বয়ে ইতিহাসৰ বুকুলৈ পিছুৱাই গ'লে, এটা ঢাপৰ লিপি আৰু ভাষা পঢ়িব পৰাৰ ক্ষমতা ক্ৰমান্বয়ে হেৰায় যায়; এটা সময়ত পত্নুলিপিৰি ভাষা আৰু আখৰবোৰ আমাৰ বাবে সাঁথৰ হৈ পৰে। প্ৰাচীন আৰু আধুনিক ভাষা/ লিপি প্ৰভেদ আছে কাৰণে আজিৰ মানুহ, কোনো পত্নুলিপিৰ লক্ষ্য হাতলৈ আহিলে পঢ়িব নোৱাৰে। বিৱৰ্তন বা বিভিন্ন সময়ত ঘটা সংযোজন বিয়োজনক, পাঠোদ্ধাৰৰ জৰিয়তে আজি লিপি আৰু ভাষাৰ মাধ্যমত উপস্থাপন কৰা হয়। অমিল হৈ পৰা কাৰণে পত্নুলিপি পঢ়িবলৈ কিছু বিশেষ দক্ষতা আৰু কৌশল প্ৰয়োজন আৰু আমি তাৰ পাঠৰ সন্ধান কৰিবলগীয়া হয়। কিন্তু অধ্যয়ন আৰু সন্ধান কৰিলেই এটা সময়ত সেই প্ৰাচীন লিখন আমি পঢ়িব পৰা হওঁ; অৰ্থাৎ তাৰ পাঠোদ্ধাৰ সম্ভৱ হয়। প্ৰাচীন লিখনক পঠনক্ষম কৰা এই কাৰ্যটো হ'ল পাঠ উদ্ধাৰ বা পাঠোদ্ধাৰ।

সেই কাৰণে, পাঠোদ্ধাৰ বুলিলে আমাৰ হাতলৈ অহা শিলালিপি, তামৰফলি, পাণ্ডুলিপি আদিত লিখা অস্পষ্ট বা দুৰ্বোধ্য আখৰ আৰু ভাষাৰ প্ৰকৃত অৰ্থ উদ্ধাৰ বা চিনাক্ত কৰা কাৰ্য বা কোনো দুৰ্বোধ্য লেখাৰ গূঢ়াৰ্থ উদ্ধাৰ কৰা কাৰ্যক বুজায়। পাঠোদ্ধাৰ মানে সময়ৰ সৈতে অহা লিপি আৰু ভাষাৰ পৰিৱৰ্তনত অব্যৱহৃত হৈ পাহৰণিৰ বুকুত বিভিন্ন তৰপৰ তলত পৰি থকা অৱস্থাৰ পৰা তোলা কাৰ্য বুলিও বুজিব পাৰি। লিপিৰ পাঠোদ্ধাৰৰ বিষয়ে জনাৰ সময়ত আমি লিপিৰ অন্য এক শ্ৰেণীকৰণ মন কৰিব লাগিব। পাঠোদ্ধাৰৰ দিশত পৰা এই শ্ৰেণীকৰণক এখন ৰেখা চিত্ৰৰ সহায়ত তলত দিয়াৰ দৰে তুলি ধৰিব পাৰি।

ওপৰৰ তালিকাৰ পৰা দেখা যায়, কিছুমান লিপি আছে যাৰ পাঠোদ্ধাৰ অসম্ভৱ। আমাৰ দেশত আজিলৈকে উদ্ধাৰ হোৱা পত্নুলিপিৰ তথ্যবোৰ পৰীক্ষা কৰিলে দেখা যায়, আমি মূলতঃ চাৰি ধৰণৰ পত্নুলিপিৰ সমলৰ পাঠোদ্ধাৰ কৰিব

লাগিব পাৰে। সেই কেইটা হ'ল- (১) পাণ্ডুলিপি, আৰু (২) শিলালিপি, তামৰ ফলি, বোকাৰ ফলি। এই পত্নুলেখাবোৰৰ পৰিচয় তলত তুলি ধৰা হ'ল।

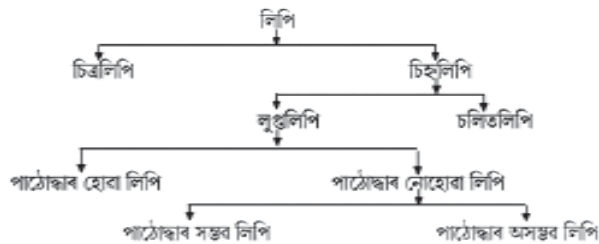
পাণ্ডুলিপি—

অসমীয়া অভিধান 'নতুন সংস্কৰণ হেমকোষ' মতে পাণ্ডুলিপি মানে হ'ল, "প্ৰথমে কৰা আৰ্হি, আৰ্হিকাকত, খচৰা, মোচা-বিদ্যা, আচনি" (পৃষ্ঠা-৮১৭)। আমি ইতিমধ্যে পাই আহিছোঁ, আজিৰ পৰা প্ৰায় ৪৫০০ বছৰ আগৰে পৰাই মানুহে লিখিবলৈ শিকিছিল। আধুনিক ছপাযন্ত্ৰৰ আৱিষ্কাৰ হোৱাৰ আগতেই মানুহৰ এই লিখনে গ্ৰন্থৰ ৰূপ পাইছিল। মানুহে হাতে লিখা এই গ্ৰন্থক পাণ্ডুলিপি বোলা হৈছিল। অৱশ্যে মূল গ্ৰন্থখনৰ উপৰিও তাৰ প্ৰতিলিপি বা অনুদিত হাতে লিখা ৰূপকো পাণ্ডুলিপিৰ শাৰীৰত গন্য কৰা হৈছিল। গ'ল্ডস্মিথ জোহান্স গুটেনবাৰ্গে জাৰ্মানীত ১৪৪০ খ্ৰীষ্টাব্দত ছপাযন্ত্ৰ আৱিষ্কাৰ কৰিছিল, আৰু তাপ পাছত পাণ্ডুলিপিৰ ধাৰণাটোৰ কিছু সলনি হৈছিল। গ্ৰন্থৰ উপৰিও হাতে লিখা অন্য নথি-পত্ৰকো পাণ্ডুলিপি ৰূপে গণ্য কৰা হ'ল। টাইপ ৰাইটাৰ আৱিষ্কাৰ হৈছিল ১৮৭৮ খ্ৰীষ্টাব্দত আৰু তাৰ পাছত হাতে লিখা গ্ৰন্থ, নথি-পত্ৰৰ উপৰিও ইয়াৰ টাইপ কৰা ছপা নোহোৱা ৰূপটোকো পাণ্ডুলিপি ৰূপে গন্য কৰা হ'ল।

ইংৰাজী 'Manuscript' শব্দ অসমীয়া পৰিভাষা হ'ল পাণ্ডুলিপি। 'Merriam Webster' অভিধান মতে 'Manuscript' মানে হ'ল, "1. written by hand or typed. 2. a written or typerwritten composition or document as distinguished from a printed copy"। "Cambridge Dictionar" মতে 'Manuscript' মানে হ'ল, "(1) the original copy of a book or article before it is printed; (2) and old document or book written by hand in the time before printing was invented" ইয়াৰ পৰা দেখা গ'ল, পাণ্ডুলিপি মানে- (১) গ্ৰন্থ এখনৰ হাতে লিখা বা টাইপ কৰা ৰূপ; (২) ছপা নোহোৱা যিকোনো লিখনি; (৩) প্ৰাচীন গ্ৰন্থ বা অন্য তথ্য; (৪) হাতেলিখা বা টাইপ কৰা ছপা নকৰা তথ্য।

পাণ্ডুলিপি বুজোৱা ইংৰাজী 'Manuscript'

লিপিৰ শ্ৰেণীবিভাগ

লিপিৰ শ্ৰেণীবিভাগ

শব্দটো লেটিন মূলৰ। ইয়াৰ লেটিন ৰূপটো হ'ল 'Manuscript'; যি দুটা লেটিন শব্দৰ পৰা আহিছে- (১) 'Manu' যাৰ অৰ্থ হাত আৰু আনটো (২) 'Scriptus' যাৰ অৰ্থ লিখা; মানে হাতে লিখা। সেয়ে পাঠোদ্ধাৰৰ দিশৰ পৰা পাণ্ডুলিপি মানে হ'ল, হাতেলিখা প্ৰাচীন গ্ৰন্থ বা পুথি। এই পাণ্ডুলিপি দুই ধৰণৰ দেখা যায়। (ক) সাধাৰণ পাণ্ডুলিপি আৰু (খ) চিত্ৰ পাণ্ডুলিপি।

চিত্ৰ পাণ্ডুলিপি—

মানুহৰ এটা স্বাভাৱিক প্ৰবৃত্তি হ'ল, মানুহে কেৱল কাম কৰিয়েই সন্তুষ্ট নহয়; কামটো সুন্দৰকৈ কৰাৰ বাবেও চেষ্টা কৰে। এই চেষ্টা পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুতৰ ক্ষেত্ৰটো দেখা যায়। এই চেষ্টাৰ ফলতেই এটা সময়ত মানুহে পাণ্ডুলিপিবোৰ আটকধুনীয়াকৈ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। ধুনীয়া কৰিবলৈ তাত পহিলা ৰং আৰু তাৰ পিছত ছবিৰে আকৰ্ষণীয়কৈ সজাইছিল। ৰঙীণ ছবিৰে পাঠৰ আৰম্ভনি আৰু চৌকাশ সৰু সৰু বৰ্ণনাত্মক চিত্ৰেৰে সজোৱা পাণ্ডুলিপিবোৰকেই চিত্ৰ পাণ্ডুলিপি ৰূপে ধৰা হ'ল। চিত্ৰ পাণ্ডুলিপিৰ অভিধানটোক ইংৰাজীত 'Illustrated বা 'Illuminated manuscript' বোলা হয়। ইংৰাজীত চিত্ৰ পাণ্ডুলিপি মানে হ'ল, "hand written book that has been decorated with gold or silver, brilliant colours, or elaborate designs or miniature pictures. Though various Islamic societies also practiced this art, Europe had one of the longest and most cultivated traditions of illuminating manuscripts. (<https://www.britannica.com/art/illuminated-manuscript>)"। মানে, চিত্ৰ-পাণ্ডুলিপি হ'ল সোণোৱালী বা ৰূপোৱালী ৰঙেৰে চমৎকাৰকৈ বৰ্ণনামূলক আৰ্হি বা সৰু সৰু ছবিৰে হাতেলিখা গ্ৰন্থ। দীৰ্ঘদিনধৰি বিভিন্ন ধৰণৰ চিত্ৰ-পাণ্ডুলিপি ইউৰোপ মহাদেশৰ দেশবোৰে কৰি আহিছে যদিও ইছলামধৰ্মী বিভিন্ন সমাজত এই কলা বিদ্যমান।

ইতিহাস বিচাৰিলে দেখা যায়, ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ সময় (খ্ৰীঃ পূঃ ২৭) ৰ পৰাই চিত্ৰ-পাণ্ডুলিপি আছে। কিন্তু ইয়াৰ ব্যাপক ব্যৱহাৰ মধ্যযুগৰ পৰা (ছত্ৰতম শতাব্দীৰ পৰা ষষ্ঠশতাব্দী) হৈছিল। প্ৰায় ৮ শতিকাৰ পিছৰ পৰাহে ধৰ্মৰ বাবে অন্য বিষয়ক

গ্ৰন্থৰ চিত্ৰ-পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। চিত্ৰ-পাণ্ডুলিপি অতি পৰিকল্পিত ভাৱে, সাৱধানেৰে প্ৰস্তুত কৰিব লাগে। পাণ্ডুলিপি পৃষ্ঠাৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা পাতবোৰ বিভিন্ন চিত্ৰৰ বাবে ভাগ কৰি লৈ তাৰ পিছত পাঠৰ বাবে ৰখা ঠাইতহে পাঠবোৰ লিখা হয়। পাত এটাত পহিলা পাঠখিনি লিখা হয় তাৰ পাছত সংৰক্ষিত নিৰ্দিষ্ট স্থানত অতি সাৱধানতাৰে, ছবিবোৰ আঁকা হৈছিল। দৰাচলতে এই চিত্ৰ পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুত কৰাতো অতি জটিল, কষ্টকৰ আৰু ব্যয়বহুল কাম। সেয়েহে পহিলা বিশেষ গ্ৰন্থ বা বিশেষ মানুহৰ কাৰণেহে চিত্ৰ-পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। পিছলৈ এই বিশেষ মৰ্যদা ধনবান লোকসকলেও লাভ কৰিছিল। ইয়াৰ পিছত চিত্ৰ-পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুত কৰি ধন-উপাৰ্জনৰ পথ উন্মোচিত হৈছিল কাৰণে, লাভ হ'বলৈও চিত্ৰ-পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। বিশেষকৈ পেৰিচৰ মহিলা সকলে চিত্ৰ-পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুত কৰাত দক্ষ আছিল আৰু তাকে কৰি লাভবান হৈছিল।

শিলালিপি—

শিলালিপি কি? বা শিলালিপি বুলি কাক কয়? এই বুলি কোনোৱে প্ৰশ্ন কৰাৰ সময়ত উত্তৰ দিয়াৰ আগতে কিছু চিন্তা কৰা দৰকাৰ আছে। মন কৰিলে দেখা যায়, 'অসমীয়া লিপি', 'বাংলা লিপি', 'উড়িয়া লিপি' ইত্যাদিৰ দৰে 'শিলালিপি' শব্দটোও একে শাৰীত পৰে। এনে লাগে যেন শিলালিপিও এক প্ৰকাৰ লিপি। সেয়ে সকলোতকৈ পহিলা পৰিষ্কাৰ হোৱা দৰকাৰ, অসমীয়া লিপি' বা 'বাংলা লিপি'ৰ দৰে শিলালিপি কোনো পৃথক লিপি নহয়। 'শিলালিপি' মানে হ'ল শিলত লিখা বা শিলালেখ। 'অশোকান লিপি', 'গুপ্তলিপি', 'অসমীয়া লিপি', 'বাংলা লিপি', যি লিপিৰেই লিখা নাযাওক, শিলত লিখিলেই সি 'শিলালিপি' হ'ব। শিলালিপিৰ লগত প্ৰাচীনতাৰ সম্বন্ধ আছে। আজিও দলং, ৰাজহুৱা অনুষ্ঠান, ৰাস্তা-ঘাট আদিৰ আধাৰশিলা বা উন্মোচনৰ ফলক মাৰ্বল বা গ্ৰেনাইট শিলত কোদিত কৰি কংক্ৰিটৰ বেৰত সজাই দিয়া হয়। ইয়াক কিন্তু শিলালিপি বোলা নহয় বা মানুহে ইয়াক শিলালিপি বুলি নকয় আৰু শিলালিপি বুলি গন্যও নকৰে। শিলালিপি হ'ল প্ৰাচীন কালত কোনো লিপিৰে শিলত খোদিত সকলোৰে জ্ঞাতৰ্থে বা হিতাৰ্থে জাৰি কৰা গুৰুত্বপূৰ্ণ বাৰ্তা। উদাহৰণ স্বৰূপে - উমাচল শিলালিপি, বুঢ়ামায়ং শিলালিপি ইত্যাদি।

সাধাৰণতে সহজে মানুহৰ চকুত পৰা, ৰাজহুৱা স্থানৰ

শিলৰ এটা শিলালিপিৰ কাৰণে বাচনি কৰা হৈছিল। নিৰ্বাচিত শিলটোৰ পিঠিখন লিখাৰ পূৰ্বে ঘাঁহি নিজম কৰি লোৱা হৈছিল। নিজম কৰিহে লৈছিল, ওখ-চাপৰবোৰ সমান কৰি লোৱা হৈছিল। নিমজ কৰিহে লৈছিল, ওখ-চাপৰবোৰ সমান কৰি লোৱা নাছিল। শিলৰ নিমজ বা সমান কৰা পৃষ্ঠত শাৰীবোৰ পোন কৰিবৰ কাৰণে মিহি ৰচিত ৰং সানি পোনকৈ আঁক মাৰি লোৱা হৈছিল। তাৰ পাছত পহিলা লিখিবলগীয়া আখৰবোৰ আঁকা হৈছিল। অংকিত আখৰৰ চিনে চিনে আখৰৰ প্ৰয়োজনীয় আকৃতিৰ লোৰ জোঙা আৰু চেপেতা বটালিৰে সতৰ্কতাৰে হাতুৰিৰ মৃদু মৃদু টোকৰ দি খোজন কৰা হৈছিল। খোদনত যাতে কোনো আখৰ নষ্ট নহয় তাৰ কাৰণে খোদনকাৰী আছিল অতি সাৱধান। বটালিবোৰ সজোৱা হৈছিল খুউব কঠিন লোৰে যাতে হাতুৰিৰ কোবত শিলত লাগি সহজে বেকা নহয়।

কিছুমান শিলালিপিত চিত্ৰও খোদিত কৰা হৈছিল। নাৰায়ন দাসৰ মতে ভাৰতৰ গুপ্ত ৰজাসকলৰ ফলিত গৰুড়ৰ ছবি, চালুক্য বংশৰ ৰজাসকলৰ ফলিত বৰাহৰ ছবি আদি অঙ্কন কৰা হৈছিল। অসমৰ কানাই বৰশীবোৱা শিলালিপিত গনেশৰ মূৰ্তি খোদিত আছে।

তামৰ ফলি—

প্ৰাচীন কালত ৰজাসকলে কিছুমান বিশেষ কামৰ বাবে, কিছুমান বিশেষ মানুহক, কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ দান কৰিছিল। এই যুগমীয়া মহত্বপূৰ্ণ দানবোৰ তামৰে আয়তাকাৰ ফলি প্ৰস্তুত কৰি তাত লিখি দিছিল। প্ৰাচীন কালত ৰজাসকলে সম্পাদন কৰা মহত্বপূৰ্ণ দান, কিনাবেচা আদিৰ তথ্য লিখা থকা তামৰে সজোৱা ফলিবোৰক তামৰ ফলি বোলা হয়। এই তামৰ ফলিবোৰ; তাৰ ফলিৰ আখৰ, তামৰ ফলিৰ ভাষা, তামৰ ফলিত খোদিত তথ্য, প্ৰতিটোৱেই আমাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু মূল্যবান ঐতিহাসিক সমল। আজিলৈকে অসমত যথেষ্ট সংখ্যক তামৰ ফলি উদ্ধাৰ হৈছে। ইয়াৰে প্ৰায় দুশ শতাধিক তামৰ ফলিৰ পাঠোদ্ধাৰ হৈছে। পাঠোদ্ধাৰ নোহোৱা বহু তামৰ ফলিৰ তথ্যও আছে। পাঠোদ্ধাৰ হোৱা এই তামৰফলিত ব্যৱহাৰ হোৱা আখৰবোৰ সময়ানুক্ৰমে সজাওঁতেই মৌলিক অসমীয়া লিপি তথ্যও আছে। পাঠোদ্ধাৰ হোৱা এই তামৰফলিত ব্যৱহাৰ হোৱা আখৰবোৰ সময়ানুক্ৰমে সজাওঁতেই মৌলিক অসমীয়া লিপি আৰু অসমীয়া ভাষাৰ ক্ৰমবিকাশ পৰিষ্কাৰকৈ উন্মোচিত হৈছে। ভাষা আৰু লিপি

প্ৰসঙ্গত শিলালিপি আৰু তামৰফলিত থকা তথ্যৰ বাদে বাকী মন্তব্যবোৰ মূল্যহান।

তামৰ ফলিত আমি তাম্ৰপত্ৰ, তাম্ৰ-শাসন, শাসন-পত্ৰ, দান-পত্ৰ আদি নামেৰেও জানো। অন্য ধাতুৰ তুলনাত তামৰ ব্যৱহাৰ বেছি হোৱাৰ কাৰণ বিচাৰিলে দেখা যায়- লোৰ ফলি সোনকালে নষ্ট হয়, ৰূপ আৰু সোণ ধাতুহিচাপে এহাতেদি অপ্ৰচুৰ আৰু অন্যহাতে অধিক ব্যয়বহুল। সেয়ে তামৰফলিৰ প্ৰচুৰ ব্যৱহাৰ হৈছিল। লিখিবৰ কাৰণে হাতুৰিলে পিতি পিতি তামৰ ফলি প্ৰস্তুত কৰি লোৱা হৈছিল। সাধাৰণতে তামৰ ফলিবোৰ আয়তাকাৰ আছিল যদিও বৰ্গাকৃতিৰ তামৰফলিও উদ্ধাৰ হৈছে। ইয়াৰ বাওঁপিনে ৰিং কৰি থবৰ কাৰণে বিন্ধা কৰা দেখা যায়। সেই বিন্ধাত তামৰ ৰিং সাজি সুন্দৰকৈ বান্ধি তাৰ এমূৰত ‘মোহৰ’ সংলগ্নও কৰিছিল।

কিছুমান তামৰ ফলিৰ বহল পৃষ্ঠাটোৰ বাওঁপিনৰ পৰা সোঁপিনলৈ লিখা হৈছিল। তেতিয়া শাৰীৰ সংখ্যা কম হৈছিল কিন্তু শাৰীবোৰ দীঘল হৈছিল। বিপৰীত কিছুমান তামৰ ফলি ঠেক পৃষ্ঠাটোৰ বাওঁপিনৰ পৰা সোঁপিনলৈ লিখা হৈছিল। তেতিয়া শাৰীৰ সংখ্যা বাঢ়িছিল কিন্তু শাৰীবোৰ ছুটি আছিল। তামৰ ফলি লিখিবৰ কাৰণে কঠিন লোৰ তিনি ধৰণৰ ধাৰ থকা সৰু মুখৰ বটালি ব্যৱহাৰ কৰিছিল- (১) জোঙা, (২) চেপেতা আৰু (৩) অৰ্ধগোল। ইয়াতো পহিলা আঁচ মাৰি শাৰীবোৰ আঁকি তাত চিয়াহীৰে আখৰবোৰ লিখি লোৱা হৈছিল। সেই আখৰবোৰৰ ওপৰত হাতুৰি /বটালিৰে আখৰবোৰ কাটি উলিওৱা হৈছিল। লিখাৰ সময়ত নিখোঁতাসকল অতি সাৱধান হ’বলগীয়া হৈছিল। তথাপি কিবা ভুল হৈ গ’লে হাতুৰিৰে পিতি তাৰ ওপৰত পুনৰ লিখা হৈছিল।

সাঁচিপাত—

আমি সাধাৰণতে ‘আগৰ’ বা ‘অগৰু’ বুলি যিবিধ সুগন্ধী গছক চিনি পাওঁ সি়য়েই সাঁচিগছ। প্ৰাচীন অসমত সাঁচিপাতৰ প্ৰচুৰ ব্যৱহাৰ আছিল। অসমৰ সবহসংখ্যক প্ৰাচীন পুথি সাঁচিপাততেই লিখা। যিবোৰ প্ৰাচীন পুথি সাঁচিপাতত লিখা হৈছিল সেইবোৰক সাঁচিপতীয়া পুথি বোলা হয়। সাঁচিপাত বুলি কলে আমি কিছু কথা পৰিষ্কাৰ হ’বলগীয়া থাকে। সাঁচিপাত মানে সাঁচিগছৰ পাত নহয়, যিদৰে ‘কলপাত’, ‘আহঁতপাত’ বুলিলে বুজা যায়।

অসমত লিখিবলৈ আজি কোনেও সাঁচিপাত ব্যৱহাৰ নকৰে সেয়ে ইয়াক কেনেকৈ প্ৰস্তুত কৰে বৰ্ণাব পৰা ব্যক্তি তেনেই নগন্য। সাঁচিপাতৰ প্ৰস্তুত প্ৰক্ৰিয়া যোগিনীতন্ত্ৰ, গেইটৰ অসম বুৰঞ্জী, কথা গুৰুচৰিতত পোৱা যায়। ইয়াত গেইটৰ অসম বুৰঞ্জী আৰু যোগিনীতন্ত্ৰৰ সাঁচিপাত প্ৰস্তুত প্ৰসঙ্গৰ বিশ্লেষণ তুলি ধৰা হ'ল।

“A tree is selected of about 15 or 16 yraes' growth and 30 to 35 inches in girth, measured about 4 feet from the ground. From this the bark is removed in strips, from 6 to 18 feet long, and from 3 to 27 inches in breadth. These strips are rolled up separately with the inner or white part of the backwards, and the outer or green part inside and are dried in the sun for several days. They are then rubbey by hand on a board or some other hard substance, so as to facilitate the removal of the outer or scaly portion of the bark. After this they are exposed to the dew for one night. Next morning the outer layer of the bark (Nikari) is carefully removed, and the bark paper is cut in to pieces of a convenient size 9 to 27 inches long and 3 to 18 inches broad. These are put in to cold water for about an hour, and the alkali is extracted, after which the surface is scraped smooth with a knife. They are then dried in the sun for half and hour and then perfectly dry, are rubbed with a piece of burnt brick. A past prepared for matimah (phaseolus radianuts) is next rubbed in, and the bark is dyed yellow by means of yellow arsenic. This is followed again sun-drying, after which

the strip are rubbed as smooth as marble. The process is now complete, and the strips are ready for use.” (Gait, Sir Edward; A History of Assam; Appendix D; Page-428.) ইয়াৰ ভাৱাৰ্থ হ'ল, মাটিৰ পৰা ৪ ফুট ওপৰত, ৩০ ৰ পৰা ৩৫ ইঞ্চি ঘেৰৰ ১৫ বা ১৬ বছৰীয়া গছ বাচনি কৰি লোৱা হয়। ইয়াৰ পৰা ৬ৰ পৰা ১৮ ফুট দীঘল আৰু ৩ ৰ পৰা ২৭ ইঞ্চি বহল জোখত বাকলিবোৰ পাতলকৈ গুচোৱা হয়। এই পাতল বাকলিবোৰ পৃথক পৃথক কৈ ভিতৰৰ অংশটো বাহিৰলৈ দি নুৰিয়াই কেইবাদিনো ৰ'দত দিয়া হয়। তাৰ পাছত সেই পাতবোৰক কোনো বহল ফলি বা টান বস্ত্ৰে ঘঁহি ঘঁহি বাহিৰৰ অদৰকাৰী বাকলিবোৰ আতৰাবলৈ চেষ্টা কৰা হয়। ইয়াৰ পিছত পাতবোৰক এৰাতি নিয়াঁৰত ৰখা হয়। পিছদিনা পুৱা পুনৰ পাতৰ ওপৰিভাগৰ বাকলি থকা অংশটো সাৱধানেৰে আতৰাই পাতবোৰ () ৰ পৰা () ইঞ্চি দীঘল আৰু () পৰা () ইঞ্চি বহলকৈ দৰকাৰ অনুসৰি টুকুৰা কৰা হয়। পাতৰ এই টুকুৰাবোৰ ঠাণ্ডা পানীত প্ৰায় এঘণ্টামান ৰাখি পুনৰ তাৰ পৰা উঠাই শুকাৱাই লৈ পুৰামাটি বা ইটাৰ টুকুৰাৰে ঘঁহা হয়। ইয়াৰ পিছত পিচা মাটিমাহ আৰু হালধীয়া ৰঙৰ লেপন দি সম্পূৰ্ণ শুকুৱাই পেলোৱা হয়। এইবাৰ পাতবোৰ মূলায়মকৈ ইমানেই ঘঁহা হয় যে তাত লাগি থকা বাকলিবোৰ এৰাই যায় আৰু পাতবোৰ মাৰ্বলৰ দৰে মসৃণ হৈ পৰে। সাঁচিপাত প্ৰস্তুতৰ কাম ইমানতেই সম্পূৰ্ণ হয় আৰু আৰু ব্যৱহাৰ উপযোগী হৈ পৰে।

যোগিনীতন্ত্ৰত পোৱা যায়, “হস্তমাত্ৰং মুষ্টিমাত্ৰবাহ্যং দ্বাদশাঙ্গুলম্। দশাঙ্গুলং তথাষ্টৌ চ ততোহীনং ন কাৰয়েৎ।” (যোগিনী তন্ত্ৰং ২-৭-১১)। মানে একহাত বা একমুঠি পৰিমাণৰ দীঘল আৰু বৰ্হিভাগ বাৰ, দহ বা আঠ আঙুল পৰ্যন্ত বহল হ'ব লাগিব; ইয়াতকৈ কম হ'ব নোৱাৰিব। অন্যহাতেদি মাজত বিন্ধা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত পোৱা যায়- “বেধাদ্বয়ং মুষ্টিহস্তে বাহুমাত্ৰে চিৰন্তনম্। সমভাগে মহেশানি হস্তাদাবুপবন্ধকম্।। ২-৭-১২।। অষ্টাঙ্গুলং পৰিত্যজ্য মধ্যে বেধং চকাৰয়েৎ। প্ৰাদেশাদৌ ভৱেদ্রাজ্যং দ্বাঙ্গুলে বা সমাচৰেৎ।। ২০৭-১৩।।” মানে-মুষ্টিহস্ত মানে দুটা বিন্ধা, চিৰন্তন পুস্তক বাহুমাত্ৰ মানে কৰ্তব্য। হে মহেশ্বৰী, হস্তাদিত সমানে বান্ধিব। আঠ আঙুল এৰি মাজতে বিন্ধা কৰিব। প্ৰাদেশ পৰিমাণৰ দুই আঙুল হৈ বান্ধিব লাগে। এইদৰে পুথি কৰি পূজা কৰিলে ৰাজ্যলাভ

হয়। যোগিনী তন্ত্ৰম্ মতে সাঁচিপাতত লিখিবলৈ বাঁহৰ কলম, তামৰ কলম, সোণৰ শলা, নলৰ কলম ইত্যাদি ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। সাঁচিপাতৰ পুথিৰ মাজত তিনি ধৰণৰ বিন্ধা কৰাৰ তথ্য আছে- ঘূৰণীয়া, চাৰিকোণীয়া। ঘূৰণীয়া বিন্ধাক উত্তম বুলি কৈছে। বিন্ধা কৰা ক্ষেত্ৰত, লোৰ শলা তপত কৰি তাৰে পুৰি বিন্ধা কৰা নিষেধ। তেনে পুথি ঘৰত ৰাখিলে বজ্ৰপাত পৰে বুলি ভয় দেখুৱাইছে। পঢ়াৰ শেষত ভালদৰে সাঁচিপতীয়া পুথি বান্ধি ৰখাটো কঠোৰ ভাৱে নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল। যোগিনী তন্ত্ৰম্ পঢ়াৰ অন্তত পুথি নাবান্ধিলে “ভাৰ্যাহানি বা ধনক্ষয় হয়” (২-৭-১৪) বুলি উল্লেখ কৰিছে।

এনেদৰে আহৰণ কৰা সাঁচিগছৰ পাতবোৰ পোনে পোনে ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা নহয়। আহৰণ কৰা পাতবোৰ প্ৰথমে পোন হ'বৰ কাৰণে কাঠ বা লোৰ মসৃণ পৃষ্ঠৰ মাজত ৰাখি থোৱা হয়। তাৰ পাছত পাতবোৰ শুকাবলৈ দিয়া হয়। শুকোৱাৰ পাছত তাৰ পৃষ্ঠবোৰ ঘাঁহি ঘাঁহি তাৰ খহতাবোৰ মাৰি পেলোৱা হয়। তাৰ পিছৰ চাপৰ কাম হ'ল পাতসমূহ “ভৱিষ্যতে যাতে পাতবোৰ পোক-পৰুৱাই নষ্ট কৰিব নোৱাৰে আৰু অধিক স্থায়ী কৰি ৰাখিব পৰা যায় তাৰ বাবে তাত মহানিম, কণীবিহৰ গুটি, মিচিমি তিতা আদিৰ ৰস সানি লোৱা হয়।” (গোস্বামী যতীন; অসমীয়া লিপিব ইতিহাস; পৃষ্ঠ-৭৮।) যতীন গোস্বামীৰ মতে ইয়াৰ ওপৰত পিহিলে মাটিমাহৰ পৰা ওলোৱা বিজল আৰু হালধীয়া ৰং সানি দিয়া হয়।

সাঁচিপাতত লিখাৰ পূৰ্বেও শিলালিপি আৰু তামৰ ফলি লিখাৰ দৰে সমান দূৰত্বত আঁচ টনা হৈছিল। সাঁচিপাতৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াক ‘কুট দিয়া’ বোলে। সাঁচিপাতটো চিত্ৰ পাণ্ডুলিপি কৰা হৈছিল। চিত্ৰ পাণ্ডুলিপিৰ প্ৰতিৰূপ কৰাৰ সময়ত প্ৰতিৰূপকাৰে কুট দিয়াৰ সময়তেই সকলো পৰিকল্পনা কৰিছিল আৰু সেইমতে যথা সময়ত যথা স্থানয় ছবিবোৰ অঙ্কন কৰিছিল। সাঁচিপাতৰ কিছুমান পুথি পাঠৰ চৌপাশে লতা-সদৃশ ফুলৰ ছবি আঁকি শোভিত কৰিছিল। তেনে ছবি থকা সাঁচিপাতৰ পুথিবোৰত ‘লতা-কটা-পুথি’ বুলি কোৱা হৈছিল।

তুলাপাত—

বেনুধৰ শৰ্মাৰ কথাৰ আলমত ক'ব পাৰি, অসমত আজিৰ পৰা দুহাজাৰ বছৰমান আগৰে পৰাই তুলাপাতৰ ব্যৱহাৰ হৈ আহিছে। হাজাৰ বছৰীয়া এই কামৰ বিষয়ে ক'ব

পৰা মানুহ পাবলৈ নাই। কাৰণ বহু বছৰ পূৰ্বেই অসমৰ মানুহে তুলাপাত বনাবলৈ এৰিলে। বহুতে তুলাপাত কি বুলিলে প্ৰশ্নটোকেই বুজি নাপাব। এই বিষয়ে বুঢ়ামায়াংৰ প্ৰয়াত ৰুদ্ৰেশ্বৰ বৰুৱাৰ পৰা তেখেতৰ মৃত্যুৰ বহুকেইবছৰ আগতে সংগ্ৰহ কৰা তুলাপাত প্ৰস্তুতৰ এই কথাখিনি তুলি ধৰা হ'ল। “কপাহ বা তুলা যিকোনো এবিধ লৈ তাক ভালকৈ পৰিষ্কাৰ কৰা হয়, যাতে তাত কপাহ তুলাৰ বাদে গুটি অথবা অন্য কোনো বস্তু নাথাকে। তাৰ পাছত তাক সুন্দৰকৈ ধুনা হয়। ধুনি লোৱা কপাহ বা তুলাখিনি কাটি ৰখা নিসনিৰ ৰসৰ লগত মিহলি কৰি, এবিধ বিশেষ গুটিৰে প্ৰস্তুত কৰা জুলীয়া আঠা (তেখেতে আঠাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা বস্তুকেইপদৰ নাম কৈছিল কিন্তু নোটবুকত লিখাখিনিত টিয়াহী বিয়পি অস্পষ্ট হৈ পৰাৰ বাবে উল্লেখ কৰিব পৰা নগ'ল) ৰ লগত মিহলি কৰি বহল সমান পৃষ্ঠত নিৰ্দিষ্ট পৰিমাণে ডাঠকৈ ঢালি শুকাবলৈ দিয়া হয়। আঠখাবলৈ ধৰাৰ পিছত তাক তাৰপৰা আঠৰাই আনি খুউব মসৃন কৰি লোৱা কাঠৰ পৃষ্ঠৰে চাপ দিয়া হয়। প্ৰয়োজন হ'লে তাৰ ওপৰত শিল অথবা অন্য গধুৰ বস্তু তুলি দিয়া হয়।

তেনেদৰে এদিন ৰখাৰ পাছত তাত থকা আঠাৰ জুলীয়া অংশ বাহিৰ হৈ যায় আৰু চাৰিওফালে দিয়া বাহৰ কাঠি কেইডালৰ কাৰণে কোনো ঠাইত বেছি বা কোনো ঠাইত কম ডাঠ নহয়। এই অৱস্থাত কেৱল যিমানখিনি আঠাহে থাকে যিমানখিনি কপাহ বা তুলাখিনি লাগি থাকিবৰ কাৰণে দৰকাৰ। তাৰ পিছত তাক ভালদৰে শুকাবলৈ দিয়া হয়। ভালদৰে শুকোৱাৰ পাছত যিমান জোখত লাগে সেই অনুসৰি ধাৰাল সঁজুলিৰে নিজমকৈ কাটি উলিওৱা হয়। তাৰ পিছত জুকিয়াই লৈ সেই পাতবোৰক চাপ দি ৰখা হয়। সেই তুলাপাতবোৰ বিশেষ আকৃতিৰ শিলেৰে ঘাঁহি ঘাঁহি এটা নিৰ্দিষ্ট ৰূপত নিমজ কৰি তোলা হয়। এইদৰে তুলাপাত প্ৰস্তুত কৰি আৰু ইয়াক লিখিবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। কিছুমান তুলাপাত প্ৰস্তুত কৰাৰ সময়ত কিছুপৰিমাণে পাতল হালধীয়া ৰং প্ৰয়োগ কৰে। পোকৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ আঠাৰ লগতে নিমতিকা, চিৰতা তিতা আদিৰ ৰস মিহলি কৰা হয়।” তুলাপাত প্ৰস্তুত কৰিবলৈ মৰাপাতৰ আঁহৰো ব্যৱহাৰ হৈছিল। “এটা কালত লক্ষীমপুৰ জিলাত সৰ্বাধিক পৰিমাণে তুলাপাত তৈয়াৰ হৈছিল।” (দাস, নাৰায়ন; বিশ্বলিপিৰ ভূমিকা; পৃষ্ঠা-২৬০)।

ভূজ পত্ৰ—

যেতিয়া আমি সাঁচিপাতৰ কথা পাইছিলোঁ তেতিয়া দেখিছিলোঁ যে সাঁচিপাত সাঁচিগছৰ পাত নহয়; ইয়াৰ বাকলিহে। একেই কথা ভূৰ্জ পত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য। “ভূৰ্জপত্ৰ আচলতে ভূৰ্জগছৰ (Betulautilies বা Betula Bhojoathrawal) পাত নহয়, ভিতৰৰ বাকলিহে।” (দাস, নাৰায়ন; বিশ্বলিপিৰ ভূমিকা; পৃষ্ঠা-২৫৩)। ভূৰ্জপত্ৰৰ ব্যৱহাৰ প্ৰথমে উত্তৰ-পশ্চিম ভাৰতবৰ্ষতহে আছিল। পিছলৈ ইয়াৰ ব্যৱহাৰ সমগ্ৰ মধ্য ভাৰতৰ লগতে উত্তৰ-পূব ভাৰততো হৈছিল। বিভিন্ন প্ৰাচীন গ্ৰন্থৰ উপৰিও প্ৰেম-পত্ৰকে আৰম্ভ কৰি ৰজাৰ নথি-পত্ৰ হিচাপেও ইয়াৰ হৈছিল। অসমত বিশেষকৈ মন্ত্ৰ পুথি লিখন আৰু তন্ত্ৰ-মন্ত্ৰৰ লগত যুক্ত যন্ত্ৰ অঙ্কনৰ বাবে ভূৰ্জপত্ৰৰ বেছি ব্যৱহাৰ হৈছিল। তাবিজ কৰচ আদি প্ৰস্তুত ভূৰ্জপত্ৰৰ প্ৰয়োগ বাৰুকৈয়ে হৈছিল।

সাঁচিগছৰ দৰে বয়স্ক ভূৰ্জ গছ কাটি নিৰ্দিষ্ট জোখত টুকুৰা কৰি লোৱা হৈছিল। তাৰ পাছত সাঁচিপাত উলিওৱাৰদৰে পাতল পাতল ভূৰ্জ পাতবোৰো গছৰ পৰা উলিওৱা হয়। গছৰ পৰা একেৰাহে অনা পাতখন শুকোৱাই লোৱাৰ পিছত পাতখিলা খহতা হৈ থাকে। ইয়াক মিহি কৰিবৰ কাৰণে শুকোৱাই লোৱাৰ পিছত টান বস্ত্ৰৰে সাৰধানেৰে যত্ন সহকাৰে ঘঁহা হয়। এনে কৰাৰ সমান্তৰালকৈ ইয়াত এবিধ বিশেষ তেলেৰে পিহি দিয়া হৈছিল। এনে কৰাৰ ফলত ভূৰ্জপত্ৰ কোমল নিমজ আৰু শুকান হৈ পৰিছিল। ভূৰ্জপত্ৰ এনেদৰে প্ৰস্তুত কৰি লোৱাৰ পিছত ইয়াক দৰকাৰী জোখত ধাৰাল অস্ত্ৰেৰে কাটিল লোৱা হৈছিল।

তালপাত—

অসমত যে তালপাতৰ ব্যৱহাৰো আছিল তাৰ তথ্য যোগিনী তন্ত্ৰমৰ পৰাই পোৱা যায়। “ভূৰ্জে বা তেজপত্ৰে বাহ্যথব তাল পত্ৰকে। নাত্যন্তং গুৰু দেৱেশি পুস্তকং কাৰয়েৎ প্ৰিয়ে। সম্ভৱে স্বৰ্ণপত্ৰে চ তাম্ৰপত্ৰে চ শঙ্কৰি।” (২-৭-১৫) মানে, হে দেৱেশী, ভূৰ্জপাত তেজপাত বা তালপাতত কিছু পুৰ কৰি পুথি কৰাব। হে শঙ্কৰী, সম্ভৱ হ’লে সোন বা তামৰ পাততো কৰাব।”

তাল পাতত লিখাৰ দস্তৰটো আচলতে আছিল ভাৰতৰ। দক্ষিণ ভাৰতত ধাৰথকা লোৰ শলাৰে আখৰৰ দাগ কৰি তাৰ ওপৰতহে ৰং সানিছিল, চিয়াঁহীৰে লিখা হোৱা নাছিল। তাল পাতেই একমাত্ৰ লিখনৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰকৃতাৰ্থত গছৰ পাত। বাকীবোৰ প্ৰকৃতাৰ্থত বাকলিহে, পাতল

আৰু চেপেতা কাৰণেহে পাত নাম পাইছে। তালপাতত লিখিবলৈ ইয়াক কিদৰে প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল সেই বিষয়ে জনা দৰকাৰ। তালগছৰ পুৰঠ নফটা বা নষ্ট নোহোৱা পাত সংগ্ৰহ কৰা হয়। তাৰ পাছত তাক বহল বলকৈ ফালি দীঘল দীঘলকৈ কাটি ৰ’দত শুকোৱা হয়। তাক মূল আকাৰত কটাৰ আগতেই সিজোৱা হয়। সিজা তালপাতবোৰ পুনৰ ৰ’দত মেলি দিয়া হয় শুকাবলৈ। শুকান পাতবোৰত তেতেলি গুটিৰ ৰস সানি শিল বা শামুকৰ খোলাৰে ঘঁহি ঘঁহি নিজম কৰি পেলোৱা হয়। নিজম হোৱাৰ লগে লগে ইয়াক প্ৰস্তুত কৰাৰ কাম শেষ হয় আৰু ব্যৱহাৰৰ উপযোগী হৈ পৰে। ব্যৱহাৰ কৰাৰ আগতে ইয়াক দৰকাৰ হোৱা জোখত দীঘ-প্ৰস্থত শাণিত সজুলিৰে কাটি লোৱা হয়।

অসমত প্ৰাচীন কালত তাল পাতত লিখা হৈছিল বুলি ভাবিব পাৰি, কিন্তু তেনে কোনো বিশেষ তথ্য পোৱা নাযায়। ইয়াৰ কাৰণে জলবায়ুক জগৰীয়া কৰিব পাৰি। নাৰায়ন দাসৰ মতে নাৰায়পুৰৰ খেৰাজখাট মৌজাৰ বৰখামতি গাওঁত ব্ৰহ্মদেশৰ ভাষাত লিখা তালপাতৰ পুথি আছে। কিন্তু প্ৰাচীন অসমীয়া বা বজ্জাৰলী বা সংস্কৃত ভাষাত লিখা তালপাতৰ পুথি আজিলৈকে কতোৰেই উদ্ধাৰ হোৱা নাই।

চিয়াঁহী (মাহী বা কালি)—

সাঁচিপাত, তুলাপাত, ভূৰ্জপত্ৰ আৰু তালপাতেই আছিল অসমত প্ৰাচীন কালত পুথি লিখিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা সঁজুলি। ইয়াক লিখিবলৈ দৰকাৰী আন দুটা উপকৰণ আছিল কলম আৰু চিয়াঁহী। আজি আমি যাক চিয়াঁহী বুলিছো তাক প্ৰাচীন অসমত ‘মহী’ বা ‘কালি’ বুলিছিল। “কলম তৈয়াৰ কৰা হৈছিল চৰাই পাখি, বাঁহৰ জেকনি, খাগৰি, ইকৰা, ঢেকীয়াৰ ঠাৰি আদিৰে।”

প্ৰাচীন অসমত মানুহে যি চিয়াঁহী প্ৰস্তুত কৰিছিল তাৰ গুণগত মান যে বহুত ভাল আছিল সেই লৈ সন্দেহ নাই। কাৰণ আজিও পৰিস্কাৰকৈ জিলিকি থকা সাঁচিপাত, তুলাপাত আদি প্ৰাচীন পুথিৰ আখৰবোৰেই তাৰ শ্ৰেষ্ঠতম সাক্ষ্য। অধ্যয়ন কালত দেখা গ’ল, অসমৰ কেইটামান প্ৰাচীন চিয়াঁহী প্ৰস্তুত কৰা পদ্ধতি আছিল। বেনুধৰ শৰ্মাৰ মতে— “চৰু ছাই বা বৰা চাউলৰ ছাই, কেহাজৰ ৰস, লোৱা চুৰ, গৰুমূত, শিলিখা, আমছাল, জামছাল- এইবোৰ বস্ত্ৰ একেলগে লৈ কেৰাহীত সিজাই মাটিৰ চৰু এটাত ভৰাই নিয়ৰত থৈ দিব লাগে। চৰুটোৰ বাহিৰে যি ৰস ঘামি ঘামি নিগৰি ওলাব সেয়ে

অসমীয়া মহী।” (শৰ্মা, বেনুধৰ, হাতেলিখা পুথি; পৃষ্ঠা-১৫৫)।

কালিৰাম মেধিৰ মতে প্ৰাচীন অসমত চিয়াঁহী প্ৰস্তুত কৰা দুটা পদ্ধতি আছে; প্ৰথমটো হ’ল— “এটা চৰুত কিছুমান শিলিখা কিছুদিন তিয়াই ৰাখি পিছত নিয়ৰ পৰা ঠাইত চাং এখন সাজি তাতে সেই পাত্ৰটো তুলি থৈ তলত এটি পৰিস্কাৰ পাত্ৰ ৰাখিব লাগে। শিলিখাৰ ৰস জৰি জৰি গৈ যেতিয়া তলৰ পাত্ৰটোক পৰিব, সেয়ে হ’ব অসমৰ বহী। কোনোৱে সেই মহীত অলপ লো বা হিৰাকচ আৰু আন কোনোৱে কুচিয়াৰ তেল মহলায়।” আৰু দ্বিতীয় পদ্ধতিটো হ’ল— “ক সেৰ (কিলো) শুকান শিলিকা, চাৰি সেৰ (লিটাৰ) পানী, পাঁচ শ গ্ৰাম গৰুৰ মূত এটা পুৰণি মাটিৰ পাত্ৰত ভৰাই বাহিৰত এখন চাং পাতি তাৰ ওপৰত তুলি পাত্ৰৰ মুখত ঢাকনি দিব লাগে। বৰষুণ নোহোৱা ৰাতি পাত্ৰৰ মুখখন মুকলি ৰখা ভাল। সাত-আঠ দিনৰ মূৰত কাপোৰেৰে শিলিখাবোৰ ছেকি পেলাব লাগে। ৰসখিনি দিনে-চাৰিবাৰ ছেকা প্ৰয়োজন। যেতিয়া পাত্ৰটোত ৰসখিনি শুকাই গোট মাৰিব তেতিয়া বাঁহৰ চুঙা এটাত থৈ দিলে সি হ’ব লিখাৰ উপযোগী মহী।” (কালিৰাম মেধি ৰচনাৱলী; পৃষ্ঠা-২৮৭-২৮৮)

অসমত সাঁচিপাত, তুলাপাত, ভূৰ্জপাত আৰু তালপাত আদি বিভিন্ন পুথি লিখিবলৈ দৰকাৰ হোৱা সমল সমূহ আমি ইতিমধ্যে চিনাক্ত কৰিলোঁ। প্ৰথম পালো সাঁচিপাত, তুলাপাত, ভূৰ্জপাত আৰু তালপাত; তাৰ পিছত পালো চৰাইৰ পাখি, বাঁহৰ জেকনি, খাগৰি, ইকৰা, ঢেকীয়াৰ ঠাৰি আদিৰে তৈয়াৰ কৰা কলম; তাৰ পিছত পালো চিয়াঁহী। ইয়াৰ উপৰিও দৰকাৰ হোৱা আন দুবিধ সমল হ’ল “আমকাৰি স্কেল” আৰু “বিহুনা।” তামৰ ফলি শিলালিপিৰ বাবে দৰকাৰী হাতুৰী আৰু তিনি ধৰণৰ সৰু সৰু বটালী যেনে- জোঙা, চেপেতা আৰু অৰ্ধগোলাকাৰ।

পাণ্ডুলিপিৰ শ্ৰেণীকৰণ আৰু অসমীয়া পাণ্ডুলিপি—

পাণ্ডুলিপিৰ নামাকৰণ লৈ বহুখিনি কথা থকা দেখা যায়। বিভিন্ন দিশৰ পৰা বিভিন্নজনে পাণ্ডুলিপিৰ বাবে নামাকৰণ কৰিছে। চিত্ৰকলাৰ লোকসকলে চিত্ৰকলাৰ দিশৰ পৰা কৰিছে, পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুত ব্যৱহাৰ হোৱা সামগ্ৰীৰ দিশৰ পৰাও শ্ৰেণীকৰণ কৰা হৈছে, ভাষাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিও শ্ৰেণীকৰণ হৈছে, অঞ্চলৰ দিশৰ পৰাও শ্ৰেণীকৰণ হৈছে, ধৰ্মৰ দিশৰ পৰাও শ্ৰেণীকৰণ কৰা হৈছে, সাজ-সজ্জাৰ ওপৰত

ভিত্তি কৰিও পাণ্ডুলিপিৰ শ্ৰেণীকৰণ হৈছে।

(ক) চিত্ৰকলাৰ দিশৰ শ্ৰেণীকৰণ- (১) কেৰ’লিনজিয়ান পাণ্ডুলিপি, (২) অ’ট’নিয়ান পাণ্ডুলিপি, (৩) ৰোমান পাণ্ডুলিপি, (৪) গাথিক পাণ্ডুলিপি, (৫) নৰজাগৰণ পাণ্ডুলিপি, (৬) মধ্যযুগৰ পাণ্ডুলিপি ইত্যাদি।

(খ) প্ৰস্তুত কৰা সামগ্ৰীৰ ভিত্তিত শ্ৰেণীকৰণ - (১) পাল্পপাতৰ পাণ্ডুলিপি, (২) পেপিৰাচ পাণ্ডুলিপি, (৩) সাঁচিপাতৰ পাণ্ডুলিপি, (৪) তুলাপাতৰ পাণ্ডুলিপি, (৫) ভূৰ্জপাতৰ পাণ্ডুলিপি, (৬) তালপাতৰ পাণ্ডুলিপি (৭) বিচ বাক পাণ্ডুলিপি, (৮) কাগজৰ পাণ্ডুলিপি ইত্যাদি।

(গ) ভাষাৰ ভিত্তিটো শ্ৰেণীকৰণ - (১) গ্ৰীক পাণ্ডুলিপি, (২) লেটিন পাণ্ডুলিপি, (৩) ৰোমান পাণ্ডুলিপি, (৪) সংস্কৃত পাণ্ডুলিপি, (৫) হেব্ৰিউ পাণ্ডুলিপি (৬) অসমীয়া পাণ্ডুলিপি ইত্যাদি।

(ঘ) অঞ্চল ভিত্তিত শ্ৰেণীকৰণ- (১) দক্ষিণ এচীয়া পাণ্ডুলিপি (২) আফ্ৰিকান পাণ্ডুলিপি, (৩) ইউৰোপীয়ান পাণ্ডুলিপি, (৪) আমেৰিকান পাণ্ডুলিপি ইত্যাদি।

(ঙ) ধৰ্মৰ দিশৰ পৰা শ্ৰেণীকৰণ- (১) ইছলামিক পাণ্ডুলিপি, (২) বিলিকেল পাণ্ডুলিপি ইত্যাদি।

(চ) বাহ্যিক আৰু আভ্যন্তৰিণ সাজ-সজ্জাৰ দিশৰ শ্ৰেণীকৰণ- (১) সাধাৰণ পাণ্ডুলিপি, (২) চিত্ৰ পাণ্ডুলিপি।

এই শ্ৰেণীকৰণ দেখাৰ পিছত সহজেই বুজা যায়, মধ্যযুগৰ অসমীয়া ভাষাৰ সাঁচিপাত আৰু তুলাপাতত লিখা পাণ্ডুলিপিৰ আছিল সাধাৰণ আৰু চিত্ৰ পাণ্ডুলিপি। ইয়াৰ অসমীয়া পাণ্ডুলিপি বুলিও কোৱা হৈছিল। এই পাণ্ডুলিপিৰ বাবে প্ৰাকশব্দৰী আৰু শব্দৰীযুগৰ সাহিত্য আৰু ইয়াৰ প্ৰতিৰূপ পাণ্ডুলিপিৰ সোমাই পৰিছে। অসমীয়া পাণ্ডুলিপি বুলি ক’লে অকল অসমীয়া ভাষাৰ পাণ্ডুলিপিৰ বাবেই বুলিও নহ’ব। অসমত পোৱা সকলো পাণ্ডুলিপিকেই আমি আঞ্চলিক শ্ৰেণীকৰণৰ দিশৰ পৰা অসমীয়া পাণ্ডুলিপি বুলি ক’ব পাৰোঁ। অসমীয়া পাণ্ডুলিপিৰ ভিতৰত সনাতন ধৰ্ম ঠেঙুলি বৈষ্ণৱ আৰু নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ লগত জৰিত পুথি-পাজিবোৰৰ ওপৰিও বিভিন্ন মন্ত্ৰৰ সাঁচিপাত আৰু তুলাপাতৰ উপৰিও ভূৰ্জপাতৰ পুথিবোৰকো বুলিব পাৰোঁ।

এই শ্ৰেণীকৰণ দেখাৰ পিছত সহজেই বুজা যায়, মধ্যযুগৰ অসমীয়া ভাষাৰ সাঁচিপাত আৰু তুলাপাতত লিখা পাণ্ডুলিপিবোৰ আছিল সাধাৰণ আৰু চিত্ৰ পাণ্ডুলিপি। ইয়াক অসমীয়া পাণ্ডুলিপি বুলিও কোৱা হৈছিল। এই পাণ্ডুলিপিবোৰত প্ৰাক্‌শঙ্কৰী আৰু শঙ্কৰীযুগৰ সাহিত্য আৰু ইয়াৰ প্ৰতিৰূপ পাণ্ডুলিপিবোৰ সোমাই পৰিছে। অসমীয়া পাণ্ডুলিপি বুলি ক’লে অকল অসমীয়া ভাষাৰ পাণ্ডুলিপিবোৰকেই বুজিলেই নহ’ব। অসমত পোৱা সকলো পাণ্ডুলিপিকেই আমি আঞ্চলিক শ্ৰেণীকৰণৰ দিশৰ পৰা অসমীয়া পাণ্ডুলিপি বুলি ক’ব পাৰোঁ। অসমীয়া পাণ্ডুলিপিৰ ভিতৰত সনাতন ধৰ্মৰ ঠেঙুলি বৈষ্ণৱ আৰু নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ লগত জৰিত পুথি-সাজিবোৰৰ ওপৰিও বিভিন্ন মন্ত্ৰৰ সাঁচিপাত আৰু তুলাপাতৰ উপৰিও ভূৰ্জপাতৰ পুথিবোৰকো বুজিব পাৰোঁ। প্ৰাচীন সচিত্ৰ হাতী-পুথিকে (হস্তী-পুথি) আদি কৰি অল্ল চৰ্চাৰ পুথিবোৰকো অসমীয়া পাণ্ডুলিপি বুলি গণ্য কৰা হয়।

পাঠোদ্ধাৰৰ প্ৰাসঙ্গিকতা—

অসমত পতিত লিখন বুলি ক’লে সাঁচিপাত, তুলাপাত, ভূৰ্জপত্ৰ, তামৰফলি, শিলালিপি আদিৰ লিপিবোৰ বুজায় যিবোৰ পাঠোদ্ধাৰ কৰিবলগীয়া অৱস্থাত আছে। আজি আমি অসমীয়া, বাংলা, দেৱনাগৰি, সংস্কৃত, উড়িয়া, ইত্যাদিৰ আধুনিক লিপিবোৰহে পঢ়িবলৈ শিকিছোঁ। তাকো তাৰ ছপায়ন্ত্ৰত মুদ্ৰিত ৰূপত। হাতেলিখা ৰূপবোৰ এতিয়া দুস্ত্ৰাপ্য আৰু পালেও এটা পৰ্যায়লৈহে আমি পঢ়িব পাৰোঁ। বিপৰীতে সাঁচিপাত, তুলাপাত, ভূৰ্জপত্ৰ, তামৰফলি, শিলালিপি আদিৰ আখৰবোৰ হাতেলিখা আৰু কেইবা শতিকাৰ আগৰ ৰূপৰ ভাষা আৰু আখৰৰ মাজত আৱদ্ধ।

তাৎপৰ্যপূৰ্ণ কথাটো হ’ল, অসমৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ভাৰতবৰ্ষ তথা পৃথিৱীত বিভিন্ন সময়ত প্ৰাচীন লিখনৰ সাক্ষ্য আজিও উদ্ধাৰ হয়। এই সাক্ষ্যবোৰ পঢ়াটো আজিৰ সময়ৰ বাবে এটা বৰ প্ৰয়োজনীয় বিষয়। ইয়াৰ পৰা ইতিহাসৰ নিৰ্দিষ্ট সাক্ষ্য পোৱা যায়। যাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এখন ঠাই, এটা জাতি বা এটা সভ্যতাৰ নতুন ঐতিহাসিক দিশ উন্মোচিত হয়; প্ৰচলিত ধ্যান ধাৰণাৰ অন্ত পৰি নতুন দিগন্তৰ উন্মেষ ঘটে। এই গুৰুত্বপূৰ্ণ ঐতিহাসিক কামটো পাঠোদ্ধাৰৰ লগত জড়িত। সেই কাৰণেই পাঠোদ্ধাৰ পুৰাতাত্ত্বিক অধ্যয়ন বা গৱেষণাৰ এটা অপৰিহাৰ্য অঙ্গ। এটা অঞ্চলৰ পুৰাতাত্ত্বিক

অধ্যয়ন সেই অঞ্চলৰ প্ৰাচীন সা-সজুলি, স্থাপত্য ভাস্কৰ্যৰ ওপৰতেই সীমাবদ্ধ কৰিলে তাক সম্পূৰ্ণ বুলি বিচেনা কৰিব পৰা নাযায়। তোনো অঞ্চলৰ লিপি, ভূগোল, শিল-বালি-মাটিৰ ধৰণ গছ-গছনি, জলবায়ু আদিৰ লগত জড়িত প্ৰত্নতাত্ত্বিক অধ্যয়নক ভূ-পুৰাতত্ত্ব (Geoarchaeology) বোলা হয়।

পাঠোদ্ধাৰৰ দৰকাৰী উপাদান—

আমি ইতিমধ্যে গম পালো, যে পাঠোদ্ধাৰ হ’ল প্ৰাচীন বা বিলুপ্ত বা লিপিৰ লিখনৰ পঠন বা তাৰ অৰ্থ আৱিষ্কাৰ। পাঠোদ্ধাত কোনো সাক্ষাতিক বা গুপন বাৰ্তাৰ মাজত নিহিত অৰ্থ নিস্পাদন নহয়। পাঠোদ্ধাৰৰ দুটা দৰকাৰী উপাদান আছে— (ক) লিপি আৰু (খ) ভাষা। এই দুটা উপাদান দিশৰ পৰা মন কৰি যদি পুনৰ পাঠোদ্ধাৰ কি সেইটো মনক কৰা যায় তেতিয়া ক’ব পাৰি— পাঠোদ্ধাৰ হ’ল এটা অভিযান য’ত বিভিন্ন চিন বৰ্ণ বা স্কেট বা প্ৰতীকৰ পৰা কোনো ভাষাৰ শব্দ গঠন কৰি তাৰ পৰা ভাষা সহায়ত তাত নিহিত অৰ্থ বিচাৰি উলিওৱা হয়। বিশ্বৰ পণ্ডিত সকলে আমি বুজা কোনো ভাষাৰ লিখিত ৰূপ প্ৰকাশৰ বিভিন্ন চিন বা স্কেট বা প্ৰতীক অথবা উচ্চাৰণক শব্দ বুলি নকৈ গ্লিফ (glyphs) আৰু গ্ৰাফেম (Grapheme) বুলি কয়। পাঠোদ্ধাৰৰ সময়ত এই শব্দকেইটাৰ লগতো পৰিচয়ৰ দৰকাৰ।

অভিধানৰ মতে glyph হ’ল, “a figure carved in relief or incise, especially representing a sound, word or idea; any non-verbal symbol that impart information; a visual representation of a letter, character or symbol in a specific font and style.” অৰ্থাৎ গ্লিফমানে হ’ল, লিখিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা উচ্চাৰণ, অৰ্থবহ বৰ্ণপুঞ্জ বা কোনো ধাৰণা; নোকোৱাকৈ দিয়া বাৰ্তাৰ প্ৰতীক; দেখা পোৱা নিৰ্দিষ্ট বৰ্ণ গঢ় (আকাৰ) বা প্ৰতীক।

আকৌ গ্ৰাফেম (grapheme) হ’ল, “In alphabetic writing, the shortest group of letters composing a phonem” মানে কোনো ভাষা উচ্চাৰণৰ সূক্ষ্মতম গোট। অসমীয়াত ইয়াকেই শব্দ বোলা যায়। পাঠোদ্ধাৰ কৰিবলৈ যাওঁতে প্ৰতিটো ক্ষনত এই দুটা কথা আমি মনত ৰাখিব লাগিব কাৰণ

একেলেথাৰিয়ে লিখি যোৱা আখৰবোৰ পঢ়ি আৰু তাৰ পৰা অৰ্থ নিৰূপন কঠিন। পৰিস্কাৰ কথা, যি সমূহ লিপি আজি আমাৰ হাতলৈ পাঠোদ্ধাৰৰ কাৰণে আহে সেইবোৰ প্ৰাচীন। তাৰ লিপি আৰু ভাষা প্ৰাচীন। পাঠোদ্ধাৰত আমি চাৰিটা অৱস্থাই পাম- (১) লিপি আৰু ভাষা দুয়োটাই জনা, (২) লিপি জনা, ভাষা নজনা, (৩) লিপি নজনা, ভাষা জনা আৰু (৪) লিপি আৰু ভাষা দুয়োটাই নজনা। প্ৰথম অৱস্থাত কোনো অসুবিধাত পৰিবলগীয়া নহয়। দ্বিতীয় অৱস্থাত সম্ভব্য সংশ্লিষ্ট ভাষাটোৰ শিক্ষা প্ৰয়োজন; ই কঠিন যদিও সম্ভৱ। অসমীয়া লিপিত লিখা সংস্কৃত, ব্ৰজাৱলী আৰু প্ৰাচীন অসমীয়া লিপিবোৰ এই শাৰীত পৰে। তৃতীয় অৱস্থাত নজনাৰ বাবে লিপিবোৰ শিকিব পাৰি। এই অৱস্থাটো দ্বিতীয়তোটকৈ কিছু কঠিন। চতুৰ্থ অৱস্থাটোক আমি অসম্ভৱ বুলিয়েই চিহ্নিত কৰিব পাৰোঁ। ভাষা আৰু লিপিৰ নজনা এই অৱস্থাত অনেক বৌদ্ধিক শ্ৰম আৰু অনুশীলনৰ দৰকাৰ। ই একেবাৰে অসম্ভৱ কাম নহয়, কিন্তু অতি কঠিন। পৃথিৱীত পাঠোদ্ধাৰ হ'বলৈ বাকী থকা ভয়নিচ, মেনুস্ক্ৰিপ্ত, হৰপ্পালিপি, উত্তৰ পিচনীৰ লিপি, অল'মেক লিপি, চিঙ্গাপুৰৰ শিলালিপি, প্ৰ'ট' এলামাইট লিপি, মিনুৱানা লিপি, বঙ্গৰঙ্গ লিপি ইত্যাদি এই শ্ৰেণীত পৰে।

কি পাঠোদ্ধাৰৰ বাবে পহিলা বুজিব লাগিব, কি কৰিব লাগে? উত্তৰ হ'ল, প্ৰত্নলিপিৰ সাক্ষ্যটো পোৱাৰ পিছত তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰিব লাগিব মই কি কৰিব লাগে? মই বৰ্ণ বা চিহ্ন বা প্ৰতীকবোৰ চিনি পাওঁনে? মই বাৰু ভাষাটো জানোনে? এই ক্ষেত্ৰত সকলোতকৈ প্ৰথম প্ৰয়োজন হ'ল ইচ্ছা। উদ্ধাৰ হোৱা প্ৰত্নলিপিৰ লিপি আৰু ভাষা শিকি কোনো সাজু হৈ নাথাকে। কেৱল প্ৰসঙ্গ, বাধকতা অথবা ইচ্ছাৰ পৰা তিনিওটা প্ৰয়োজন আহৰণ কৰা হয়। বাধকতা আৰু ইচ্ছা দুয়োটাই শক্তিশালী কাৰক যদিও বাধকতাৰ শক্তি অতি বেছি। প্ৰসঙ্গৰ পৰা মানুহে চুই চাব পাৰে য'ৰ পৰা ইচ্ছাৰ জন্ম হ'ব পাৰে। অভিজ্ঞতাৰ পৰা দেখা যায়, প্ৰাচীন লিপি আৰু সংস্কৃতি ভাষাৰ কোনো আগতীয়া জ্ঞান নথকা সত্ত্বেও, বাধকতাৰ বাবে ঝাকুৱাপাৰা-সমলা তামৰ ফলিৰ পাঠোদ্ধাৰ সম্ভৱ হৈছিল। বাধকতা আছিল ফলিকেইখনকলৈ কৰা টনা-টনি, তাত অসমীয়া লিপিৰ বুনীয়াদ থাকিব পাৰে বুলি কৰা অনুমান আৰু হাতৰ পৰা ওলাই গ'লেই অসমীয়া লিপিৰ এটা তথ্য আতৰি যোৱাৰ ভয়ৰ পৰা। ইয়াত পাঠোদ্ধাৰ কৰ্তাৰ বাবে লিপিও অজ্ঞাত আৰু লিপিবদ্ধ ভাষাও আছিল অজ্ঞাত।

লিপিৰ পাঠোদ্ধাৰৰ সেই অৱস্থাটো প্ৰথম অশোকান লিপিৰ পাঠোদ্ধাৰ কৰ্তা ইংৰাজ পণ্ডিত জেমচ প্ৰিন্সেপৰ অৱস্থাৰ লগত একে।

পাঠোদ্ধাৰৰ কাৰণে পহিলা বিভিন্ন লিপিৰ চানেকি সংগ্ৰহ কৰি তাৰ লগত বজিতা খোৱা লিপিটো চিনাক্ত কৰিব লাগিব। লিপিটো চিনাক্ত কৰাৰ পাছত দ্বিতীয় কামটো হ'ল প্ৰাচীন গ্লিফ্‌চবোৰক আধুনিক লিপিত লিখি পেলোৱা। তৃতীয় ঢাপত তাত লিখিত ভাষাটোৰ গ্ৰাফেম প্ৰস্তুত কৰণ। তাৰ কাৰণে প্ৰয়োজন হ'লে গ্লিফ্‌চবোৰৰ নতুন ক্ৰম নিৰ্ধাৰণ কৰি তাক অৰ্থবহু ৰূপলৈ নিয়াৰ চেষ্টা কৰিব লাগিব। চতুৰ্থ ঢাপত গ্ৰাফেমবোৰক বাক্যলৈ সলনি কৰি তাত থকা অৰ্থৰ নিৰ্ধাৰণৰ কাম কৰিব লাগিব। এই চাৰিটা ঢাপৰ প্ৰতিটোতেই সচেতনতা আৰু বুদ্ধিদীপ্ত মনৰ প্ৰয়োজন। প্ৰতিটো কথাকেই সুক্ষ্মভাৱে চাব পৰাকৈ দৰকাৰী ক্ষেত্ৰৰ অধ্যয়নক অনবৰত প্ৰাধান্য দিব লাগিব।

লিখন ব্যৱস্থাঃ-

কোনো এটা লিপিৰ কেৱল স্ব-বৰ্ণ, ব্যঞ্জনবৰ্ণ অথবা কেইটামান যুক্তাক্ষৰ জানিলেই সেই লিপিটো পঢ়িব পাৰিম বা সেই লিপি থকা শিলালিপি, তামৰ ফলি বা সাঁচিপটীয়া পুথিৰ পাঠোদ্ধাৰ কৰিব পাৰিম বুলি ধাৰণা জন্মে। কিন্তু ব্যৱহাৰিক কথাটো হ'ল, তাৰে কোনো পাঠোদ্ধাৰ সম্ভৱ নহয়। ইয়াৰ বাবে জন প্ৰয়োজন এটা লিপিৰ লিখন বা পঠনৰ সু-নিৰ্দিষ্ট ব্যৱস্থাটো। সম্পূৰ্ণ ব্যৱস্থাটো নুবুজিলে লিপি আৰু ভাষা জনাৰ পাছতো পাঠোদ্ধাৰ সম্ভৱ নহ'ব পাৰে। এটা লিখন ব্যৱস্থাত থকা উপাদান কেইটা হ'ল- (১) বৰ্ণমালা; যি স্বৰবৰ্ণ আৰু ব্যঞ্জনবৰ্ণ। (২) স্বৰবৰ্ণ আৰু ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ যুক্তাক্ষৰ। (৩) ব্যঞ্জনবৰ্ণ আৰু ব্যঞ্জনবৰ্ণৰ যুক্তাক্ষৰ। (৪) লিপিবদ্ধ হৈ থকা ভাষাটোৰ বিষদ জ্ঞান। ইয়াৰ উপৰিও লিখন ভঙ্গী, বিশেষ চিন ইত্যাদিও জানিব লাগিব। এইবোৰ পাঠোদ্ধাৰৰ সময়ত জানিবলগীয়া লিখন ব্যৱস্থাৰ ভিতৰৰা কথা।

কেতিয়াবা একেটা বৰ্ণই বেলেগ বেলেগ ঠাইত লিখোতে বেলেগ ৰূপ পায় আৰু বেলেগ বৰ্ণয়েন লাগিব পাৰে। আকৌ একে ধৰণৰ দুটা বৰ্ণ থাকিলেও বেলেগ বৰ্ণৰ লগত তাৰ চিনাক্ত কৰণ আত্মকলীয়া হয়। দুাহৰণ স্বৰূপে- ঝাকুৱাপাৰা-সমলা তাম ফলিৰ 'ব' আৰু 'ৰ', 'প' আৰু 'য়',

একেদৰে ‘ভ’ আৰু ‘হ’ বহু পৰিমাণে সদৃশ। সৰু প্ৰভেদটো ধৰিব নোৱাৰিলে পাঠ আৰু অৰ্থ পৃথক হৈ পৰিব পাৰে।

অসমীয়া লিপিৰ পাঠোদ্ধাৰ —

আমি ইতিমধ্যে পালোঁ যে পাঠোদ্ধাৰ কৰিবলৈ আমাক তিনিটা বস্তুৰ দৰকাৰ লিপি, লিখন ব্যৱস্থা আৰু ভাষা। প্ৰাচীন অসমীয়া লিপিৰ পাঠোদ্ধাৰ কৰিবলৈও আমাক দৰকাৰ হ’ব প্ৰাচীন অসমীয়া লিপিৰ বৰ্ণ জ্ঞান, সেই সময়ৰ লিখন ব্যৱস্থাৰ জ্ঞান আৰু প্ৰাচীন অসমীয়া ভাষাৰ জ্ঞান। তিনিটাৰ ভিতৰত বৰ্ণজ্ঞান, লিখন ব্যৱস্থা আৰু ভাষাৰ জ্ঞানতকৈ অধিক কঠিন। এই কঠিনতাক সহজ কৰি তুলিব পৰাকৈ ‘অসমীয়া লিপিৰ ক্ৰমবিকাশ’ গ্ৰন্থত অশোকৰ পৰা সাঁচিপতীয়া পুথিলৈকে বাচকবনীয়া বহুকেইখন বৰ্ণমালা, যুক্তাক্ষৰ তালিকা আদি দিয়া আছে।

সাঁচিপাতৰ পুথিৰ পাঠোদ্ধাৰত সহায় হ’ব পৰাকৈ তলত চানেকি তুলি ধৰা হৈছে। কেৱল এই লিপিৰ চানেকিৰ ভিতৰত সাঁচিপাতৰ পুথিৰ পাঠোদ্ধাৰত দক্ষ হৈ উঠিব নোৱাৰে। পাঠোদ্ধাৰ প্ৰচুৰ অধ্যয়নৰ কাম। কিন্তু ইয়াৰ পৰা পাঠোদ্ধাৰৰ পৰ্যাপ্ত সহায় পাব পাৰি। কথাটো ঠিক ছাটিৰ দৰে; ছাটিয়ে আমাক নিতিতাকৈ ৰাখিব নোৱাৰে; কিন্তু বৰষুণত ওলাই যোৱাৰ সাহস দিয়ে।

যুক্তাক্ষৰ

ক	খ	গ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত	থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব
ক	খ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত	থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব	
ক	খ	গ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত	থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব
ক	খ	গ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত	থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব
ক	খ	গ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত	থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব

সংখ্যা

০	১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯
০	১	২	৩	৪	৫	৬	৭	৮	৯

বৰ্ণমালা

ক	খ	গ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত	থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব
ক	খ	গ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত	থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব
ক	খ	গ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত	থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব
ক	খ	গ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত	থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব
ক	খ	গ	ঘ	ঙ	চ	ছ	জ	ট	ঠ	ড	ঢ	ণ	ত	থ	দ	ধ	ন	প	ফ	ব

আলোচনী সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই যিসকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগৰ ফলত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হ'ল তেখেতসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আলোচনী তত্ত্বাৱধায়ক হিমাংশু শৰ্মা ছাৰ আৰু মিনাক্ষী বৰুৱা বাইদেউ, সংগীতা কাকতি বাইদেউ, অধ্যাপক অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰীবৃন্দ সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মান জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে যিসকলৰ সহায় সহযোগিতা আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত ২০২১-২২ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ আলোচনী সম্পাদকৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ পদটিৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ সমাজৰ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা প্ৰদান কৰিলে সেইসকললৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সম্পাদক হিচাপে দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতে সাহিত্য চৰ্চা কৰা প্ৰত্যেক গৰাকী ছাত্ৰ ছাত্ৰীক এখন সঠিক মঞ্চ প্ৰদান কৰিবলৈ অহৰহ চেষ্টা কৰিছিলো। বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন সাহিত্য প্ৰতিযোগিতাৰে সাহিত্য চৰ্চাৰ প্ৰতি ছাত্ৰ ছাত্ৰীসমূহক আগ্ৰহী কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলৰ সাহিত্য প্ৰতিভাৰ বিকাশ তথা প্ৰদৰ্শনৰ বাবে আমি মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহত স্ব-ৰচিত গল্প, কবিতা, প্ৰবন্ধ, সাধু ইত্যাদিৰ লগতে চিত্ৰাংকন প্ৰতিযোগিতা, তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰা হৈছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰথম দিনটোতে ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ লেখাৰে প্ৰস্তুত প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা “ডিমৰীয়ান” খন আলোচনীৰ তত্ত্বাৱধায়ক সন্মানীয় হিমাংশু শৰ্মা ছাৰ আৰু মিনাক্ষী বৰুৱা বাইদেউ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, লগতে ছাত্ৰ সমাজৰ উপস্থিতিত মহাবিদ্যালয়ৰ হিচাপ শাখাত কৰ্মৰত মদন দাস ছাৰে উন্মোচন কৰে। লগতে বিভাগীয় প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা প্ৰতিযোগিতাও অনুষ্ঠিত কৰিছিলো। মোৰ কাৰ্যকালতে মই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত এটা নতুন বঁটা “শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিক বঁটা” সংযোজন কৰো।

আলোচনীৰ সম্পাদক হিচাপে মোৰ প্ৰথম দায়িত্ব আছিল মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাটো। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লেখা বিচাৰি কেইবাবাৰো জাননী জাৰি কৰা হৈছিল। আশা কৰা হিচাপে সঁহাৰি নোপোৱাত পিছলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এটা দল গঠন কৰা হ'ল। দলটোত আছিল অনুস্মিতা বৈশ্য, সাগৰিকা তালুকদাৰ, অম্বিকা দেৱী, মিঠু বৰা, উপম দেৱ। এই দলটোত থকা প্ৰত্যেকগৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অতি নিষ্ঠাৰে লেখাবোৰ সংগ্ৰহ কৰি মোৰ হাতত জমা দিয়ে। আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাত প্ৰত্যেকটো খোজতে অধ্যক্ষ মহোদয়ে দিহা পৰামৰ্শ

আগবঢ়ায়। তত্বাৱধায়ক হিমাংশু শৰ্মা ছাৰ আৰু মিনাক্ষী বৰুৱা বাইদেউৱে আলোচনীৰ লগত জড়িত প্ৰত্যেকতো কথাই অতি সুন্দৰকৈ বুজোৱাৰ লগতে ভুলবোৰ অতি মৰমেৰে শুধৰাই দিয়ে। দুয়োগৰাকী তত্বাৱধায়কৰ তত্বাৱধানত বহুতো নতুন কথা শিকিবলৈ সক্ষম হ'লো। লগতে হিন্দী বিভাগৰ সহকাৰী অধ্যাপিকা সংগীতা কাকতি বাইদেউয়ে বহুখিনি সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ায়।

এইছেগতে মই সন্মানীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰমুখ্যে তত্বাৱধায়ক ছাৰ, বাইদেউৰ লগতে সমূহ অধ্যাপক-অধ্যাপিকা তথা অনাশিক্ষক কৰ্মচাৰী বৃন্দ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া, সকলোলৈ মোৰ ধন্যবাদ তথা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে মই আশাবাদী যেন তেওঁলোকে এই আলোচনীখন আঁকোৱালি লৈ মোৰ ভুল ত্ৰুটিবোৰ আওকাণ কৰি মোক যাতে ক্ষমা কৰে। সকলোৰে সহায় সহযোগিতা লগতে আশীৰ্বাদ সমূহ সদাই মোৰ বাবে উৎসাহ আৰু প্ৰেৰণা স্বৰূপ। মনত দৃঢ়তা লৈ কৰ্মস্পৃহা ভাৱেৰে সদায় আগুৱাই যাম মাথো লাগে সকলোৰে মৰম আৰু সাহস।

ধৃতিমান শইকীয়া

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল ব্যক্তিৰ মহান ত্যাগৰ ফলত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হ'ল তেখেতসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক, অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰীবৃন্দ সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মান জ্ঞাপন কৰিলোঁ। ঐতিহ্যমণ্ডিত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতিৰ গুৰু দায়িত্ব অৰ্পণ কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতি সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুবিধাকণ দিয়াৰ বাবে তেখেতসকলৰ ওচৰত মই চিৰকৃতজ্ঞ।

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভাপতিৰূপে মই মোৰ কাৰ্যকালত ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ সমূহ সদস্যৰ লগতে সামাজিকভাৱে মিলি চলিবলৈ যত্ন কৰিছিলোঁ। ছাত্ৰ একতা সভাৰ অধীনস্থ সকলোবোৰ কাম-কাজ চলাই নিয়াত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে সাধাৰণ সম্পাদকে যথেষ্ট সহায় সহযোগতা আগবঢ়াইছিল। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমানৰ পিছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। ২০২১-২০২২ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সমাৰোহখনি সাফল্যমণ্ডিত কৰি তোলাৰ বাবে মই যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাইছিলোঁ।

মই মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়নৰত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সমস্যা এটা বছৰতে সমাধান কৰাটো সম্ভৱ নহয়। সেয়েহে সমাধান কৰিব নোৱাৰা সমস্যাসমূহৰ বাবে এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মই সকলো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ আৰু ভবিষ্যতে সমস্যাসমূহৰ সমাধান হ'ব বুলি আশা ৰাখিছোঁ।

আৰম্ভণিৰ পৰা কাৰ্যকালৰ শেষলৈকে মোক প্ৰতি মুহূৰ্ততে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰি মোৰ এই প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

নৱজ্যোতি ডেকা

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে, যিসকল ব্যক্তিৰ মহান ত্যাগৰ ফলত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হ'ল তেখেতসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক, অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰীবৃন্দ সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মান জ্ঞাপন কৰিলো। ঐতিহ্যমণ্ডিত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ

একতা সভাৰ উপ-সভাপতিৰ দৰে সন্মানীয় আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ পদটিৰ বাবে যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মোক যোগ্য বুলি নিৰ্বাচন কৰিলে তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য হ'বলৈ পাই নিজক গৌৰৱ অনুভৱ কৰোঁ।

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ উপ-সভাপতিৰূপে মই মোৰ কাৰ্যকালত প্ৰথমতে মোৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ সমূহ সদস্যৰ লগতে সামাজিকভাৱে মিলি চলিবলৈ যত্ন কৰিছিলো আৰু বিশেষকৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰত্যেকজন সদস্যৰ সৈতে একেলগে ছাত্ৰ-একতা সভা আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নয়নত সেৱা আগবঢ়াইছিলো।

উপ-সভাপতি হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণৰ কেইদিনমানৰ পিছতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহখনি সাফল্যমণ্ডিত কৰি তোলাৰ বাবে মই যৎপৰোনাস্তি চেষ্টা চলাইছিলোঁ।

মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়নৰত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সমস্যা এটা বছৰতে সমাধান কৰাটো সম্ভৱ নহয়। সেয়েহে সমাধান কৰিব নোৱাৰা সমস্যাসমূহৰ বাবে এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মই সকলো শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। লগতে ভৱিষ্যতে সমস্যা সমূহৰ সমাধান হ'ব বুলি আশা ৰাখিছোঁ।

আৰম্ভণিৰ পৰা শেষলৈকে মোৰ কাৰ্যকালত প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰি মোৰ এই প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰিলোঁ।

মানস প্ৰতিম বৈশ্য

জন্মতু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়
জন্মতু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় সমন্বিতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মচাৰী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শুভাকাঙ্ক্ষী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰীবৃন্দৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব অৰ্পন কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা কৰিবৰ বাবে সুবিধাকণ দিয়াত তেখেতসকলৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ।

সাধাৰণ সম্পাদক পদত নিৰ্বাচিত হৈ মই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ লগতে অন্যান্য কাৰ্যসূচী ৰূপায়ণ কৰো মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিশত বিশেষ ভাবে সহায়ৰ হাত আগবঢ়োৱা শিক্ষাগুৰুসকল, কৰ্মচাৰীবৃন্দ লগতে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু মোৰ বন্ধু-বান্ধৱীলৈ শ্ৰদ্ধাৰে আন্তৰিক শুভেচ্ছা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালত যদি কিবা ভুল-ভ্ৰান্তি হৈছে তেন্তে মোক আপোনালোক সকলোৱে ক্ষমা কৰি মোৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰে যেন। ইমানতে মেই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

ধন্যবাদ -

গ্লেকচন দি মাৰাক

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

Message of Asstt. General Secretary

First of all it is an honoured to expressed my heart with full of thanks and gratitude to my juniors, seniors and all my dear friends of Dimora College for electing me as a Assistant General Secretary (aGS) for the session 2021-22.

with lets of hope and excitement I started my journey as a AGS of DCKSU. I was really hapy to be a part of this Union Body. I would like to extend my sincere gratitude to our principal Dr. Biman Kumar Bhatta I would like to thanks all the teaching staff, friends and seniors who helped and guided me. I would always obliged to them. It was a great experience for me to serve as a secretary of Dimoria College. I hope that the students of Dimoria College will go ahead and have a bright future. At last I would like to say that if I have done any mistake forgive me.

“The fear of the Lord is the begining of knowledge, but fools despise wisdom and instruction”.

Rohit Sangma

সাংস্কৃতিক সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

শিক্ষাৰ পোহৰেৰে আমি গৌৰৱ কঢ়িয়াম উজ্বলাই ৰাখিম ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ নাম

নমস্কাৰ,

পোন প্ৰথমে সকলোলৈ মোৰ মৰম আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

মই ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ত ২০২০ বৰ্ষত নামভৰ্তি কৰিছিলো স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষত ইংৰাজী বিভাগত। নামভৰ্তি কৰাৰ সময়চোৱাত কেতিয়াও ভৱা নাছিলো যে ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা

হিচাপে প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰিম বুলি, তথাপিও স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষত মোৰ শিক্ষাগুৰু তথা লগৰ বন্ধু-বান্ধৱী, ভাইটি-ভণ্টি, দাদা-বাইদেউসকলোৰে পৰা সঁহাৰি আৰু উৎসাহ পাই ২০২১-২০২২ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰোঁ আৰু লগতে জয়ী সৰ্বলৈ সক্ষম হওঁ।

২০২১-২০২২ বৰ্ষৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা হিচাপে মই দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই মই ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ লগত জড়িত সকলোধৰণৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান অৰ্থাৎ নৃত্য, গীত, নাটক, কবিতা আবৃত্তি সকলোতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক অংশগ্ৰহণ কৰাইছিলোঁ আৰু সকলোধৰণৰ প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিছিলো। ইয়াৰোপৰি নবাগত আদৰ্শ সভাত ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত আছিলোঁ। এই এবছৰ কালচোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নয়নৰ বাবে আৰু সাংস্কৃতিক ভাৱে চহকী কৰিবলৈও সেৱা আগবঢ়াইছিলোঁ আৰু ইয়াতে মোৰ কিছু ভুল-ত্রুটি হ'ব পাৰে।

এই ভুল-ত্রুটিবোৰ সোধৰাই মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো অনুষ্ঠান সুচাৰুৰূপে চলোৱাত মোক উপদেশ আৰু সহায় সহযোগিতা কৰা ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে মোৰ শিক্ষাগুৰুসকল, অনাশিক্ষক, কৰ্মচাৰীবৃন্দ আৰু সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা থাকিল।

জুই দাস

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

গুৰু ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই সেইসকল ব্যক্তিলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো, যিসকল মহান ব্যক্তিৰ নিঃস্বার্থ প্ৰচেষ্টা আৰু সেৱাৰে মহাবিদ্যালয়খনক এখন জাকত জিলিকা তথা উন্নত মানৰ মহাবিদ্যালয় হিচাপে গঢ়ি থৈ গৈছে। লগতে অসমী আইৰ একে প্ৰাণ আৰু দিয়া চিৰ নমস্য বীৰ শ্বহীদসকলৰ প্ৰতি সহস্ৰ প্ৰণাম জনালো।

বৰ্তমান যুগ বিশ্বায়নৰ যুগ। এই বিশ্বায়ন যুগত খেল-ধেমালিৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু জনপ্ৰিয়তা সৰ্বজনবিদিত। শিক্ষাৰ এটা অপিহাৰ্য্য অংগ হ'ল খেল-ধেমালি। খেল-ধেমালিৰ জৰিয়তে আমি আমাৰ মনৰ বিকাশ সাধন কৰিব পাৰো। পৃথিৱীৰ বিভিন্ন দেশসমূহে আজি খেল-ধেমালিৰ জৰিয়তে বিভিন্ন জাতি আৰু দেশৰ মাজত মিলাপ্ৰীতিৰ ভাৱ গঢ়ি তুলিছে। এতিয়া বিশ্বৰ প্ৰায় প্ৰতিখন দেশত খেল-ধেমালিৰ এক বিশেষ গুৰুত্ব পৰিলক্ষিত হয়। এই খেল-ধেমালিৰ লগত মই নিজেও জড়িত। মই এজন ফুটবল খেলুৱৈ। সেইবাবে মহাবিদ্যালয়ৰ খেলৰ দিশটো উন্নত কৰিবলৈ যথেষ্ট চেষ্টা কৰিছিলোঁ।

মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত জয়ী হৈ গুৰু ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ দায়িত্ব হাতত লৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ সমাৰোহ বিভিন্ন খেল অনুষ্ঠিত কৰিছিলো। এই প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰা প্ৰতিযোগীসকলৰ পাৰদৰ্শিতাই মোক অতিকৈ উৎসাহিত কৰিছিল। মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহৰ লগতে অন্য বিভিন্ন দিশত পৰামৰ্শ দিয়াৰ লগতে কামৰ বাবে উৎসাহ দিয়াত আমাৰ শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় ডঃ বিমান কুমাৰ ভট্ট চাৰকো মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

বিত্ত বৈশ্য

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

লঘু খেল বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ ত্যাগ আৰু কষ্টৰ বিনিময়ত এই জ্ঞান মন্দিৰ ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হ'ল সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ মই শ্ৰদ্ধাৰ অৰ্ঘ্য আগবঢ়োৱাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক, অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰীবৃন্দ সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মান জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

ঐতিহ্যমণ্ডিত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাৰ উপৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ বাবে কিবা এটা কৰাৰ ইচ্ছা আছিল যদিও সেয়া সম্ভৱ হৈ উঠা নাছিল। মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ লঘু খেল সম্পাদিকাৰ দৰে পদটিৰ জৰিয়তে সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুবিধাকণ দিয়াৰ লগতে লঘু খেল বিভাগটো সুকলমে চলাই নিয়াত বিশেষভাবে সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুৰুৰ লগতে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

কাৰ্য্যকালৰ আৰম্ভণিতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহ অনুষ্ঠিত হয় য'ত বিগত বৰ্ষৰ তুলনাত অধিক সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যোগদান কৰা পৰিলক্ষিত হৈছিল। আশাকৰো অনাগত দিনত প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাক আৰু ত্ৰীডাৰ দিশত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ে এক বিশেষ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।

শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালৰ সময়ত অজানিতে হোৱা ভুল-ত্রুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিছোঁ। সৰ্বশেষত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ দীৰ্ঘায়ু তথা সৰ্বাংগীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইমানতে সামৰণি মাৰিলোঁ।

জুৰি দাস

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই যিসকল ব্যক্তিৰ মহান ত্যাগৰ ফলত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হ'ল' তেখেতসকলক শ্ৰদ্ধাৰে সোঁৱৰাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰীবৃন্দ সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু সন্মান জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মোৰ কৰ্মকালত ২০২১-২০২২ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ কামসমূহ কৰিবলৈ পাই মই নথৈ আনন্দিত। সকলো কামতে মোক সহায় সহযোগিতাৰ লগতে বিভিন্ন দিশত দিহা-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা শ্ৰদ্ধাৰ ছাৰ-বাইদেউৰ লগতে মোৰ সহপাঠীসকলৰ ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ।

সদৌ শেষত মই মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে সমূহ ডিমৰীয়ানৰ ওচৰত ক্ষমাৰ্থী। প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি আৰু 'ডিমৰীয়ান'ৰ সুদীৰ্ঘ উন্নতি কামনা কৰি মই মোৰ সমাজ সেৱা সম্পাদকৰ বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

পদ্ম দাস

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতৈ যিসকল মহান ব্যক্তিৰ অসীম ত্যাগ, নিঃস্বার্থ সহায়-সহযোগিতাৰ ফলত ঐতিহ্যমণ্ডিত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়খনি গঢ়ি উঠিছে, সেইসকল ব্যক্তিলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদিছোঁ। লগতে মই সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ, যিসকলে মোক ঐতিহ্যমণ্ডিত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ সুযোগ দিলে তথা মোৰ সকলো পদক্ষেপত সহযোগিতা আগবঢ়ালে। এনে এটা গধুৰ দায়িত্ব সুচাৰুৰূপে পালন কৰা নাছিল যদিও কাৰ্যকালৰ অন্তিম ক্ষনলৈ চেষ্টা কৰি গৈছিলোঁ।

আমি দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতে আৰম্ভ হয় সৰস্বতী পূজা। এই সৰস্বতী পূজাত কামবোৰ নিয়াৰিকৈ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি গৈছিলোঁ।

তাৰ পিচতে পাইছিলো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহ। এই সমাৰোহত মোৰ বিভাগৰ যেনে কুইজ, আকস্মিক বক্তৃতা, বাতৰি কাকত গঠন, তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা, চুটিগল্প লিখন, চিত্ৰাংকন আৰু কবিতা আবৃত্তি আদি অনুষ্ঠিত কৰিছিলো।

এই প্ৰতিযোগিতা সমূহ সুচাৰু ৰূপে চলাই নিয়াত কোনো ত্ৰুটি কৰা নাছিলো। প্ৰতিযোগিতা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণ সেৰেঙা আছিল। আশা কৰো অনাগত দিনত প্ৰতিযোগিৰ অংশগ্ৰহ বাড়ে যেন।

ইয়াৰ পিছতে মহাবিদ্যালয়খনত বহুতো কাৰ্যসূচী অনুষ্ঠিত হৈছিল। তাত মই নিজৰ দায়িত্ব নিঃস্বার্থ ভাৱে পালন কৰি গৈছিলো। মোৰ এই এক বছৰীয়া কাৰ্যকালত বহুতো নতুন অভিজ্ঞতা অৰ্জনৰ লগতে আনন্দ লাভ কৰিছিলোঁ।

তৰ্ক বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ কাৰ্যকালত প্ৰতিটো পদক্ষেপত মোক উৎসাহ আৰু অনুপ্ৰেৰণা দিয়া শ্ৰদ্ধাৰ অধ্যক্ষ মহোদয় মোহিনী মোহন ডেকা, সৌৰভ চেতিয়া, অনুপ দত্ত চাৰলৈ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণিতে সশ্ৰদ্ধা প্ৰনাম আগবঢ়ালোঁ।

সৰ্বশেষত মোৰ কাৰ্যকালত হোৱা অনিচ্ছাকৃত ভুল-ত্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰি ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ ইমানতে সামৰণি মাৰিলোঁ।

জিন্টি টেবনপী

জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

Girl's Common Room Secretary

First of all it is an honour to express my heart with full of thanks and gratitude to the entire family of Dimoria College for electing me as a Girl's Common room Secretary for the session 2021-2022.

With lots of hope and excitement I started my journey as a girls common room secretary, I was really happy and honoured to be a part of this union body. I would like to extend my sincere gratitude to our principal Sir Dr. Biman Kumar Bhatta and all teaching staff (mentor), including my friends and seniors who helped and guided me. I would always be indebted to them. To conclude I would like to say that it was a great experience for me to serve as a secretary of Dimoria College, and I hope that the students of Dimoria College will go ahead and uphold the name of our college. I also want to apologize for all the mistakes that I have made.

I would like to convey my heartiest best wishes for the grand success of this Magazine.

Sangeeta Baishya

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ নিঃস্বার্থ সহায়-সহযোগিতা আৰু অশেষ চেষ্টাৰ ফলত এই ঐতিহ্যমণ্ডিত ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় গঢ় লৈ উঠিছে সেইসকল মহান ব্যক্তিলৈ মোৰ আন্তৰিক

শ্ৰদ্ধা নিবেদিতছো। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় প্ৰমুখ্যে অধ্যাপক-অধ্যাপিকা তথা কৰ্মচাৰীবৃন্দ-সকলোলৈকে মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে এখন আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ দৰে এটি গুৰুত্বপূৰ্ণ পদত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিবলৈ পাই নিজকে বহুত সৌভাগ্যৱান বুলি ভাবো। লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো কাৰ্যসূচীত ভাগ লৈ যথেষ্ট অভিজ্ঞতা অৰ্জনৰ লগতে আনন্দ লাভ কৰিছো।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণৰ কিছুদিন পিছতেই আমাৰ হাতত আহি পৰিছিল মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰু এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহ নিয়াৰিকৈ সম্পাদন কৰো।

সদৌ শেষত একতা সভাৰ সমূহ সদস্য, মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা শিক্ষাগুৰুসকলৰ সহযোগিতা কৃতজ্ঞতাৰে স্বীকাৰ কৰি প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

বিকাশ দাস

জন্মতু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়

জন্মতু ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা

Srijanee : The Society for Performing Arts Dimoria College, Khetri

Introduction

The Performing Arts Society of Dimoria College was formed on 22nd January, 2022. We believe in engaging the students not only academically but also in the fields like dance, music, drama, instruments, etc. Dimoria College has highly qualified teachers in their respective academic subjects, who are also efficient and professionals in different fields of Performing Arts. It was their vision and guidance to train the students of Dimoria College with different skills.

Objectives

- ❖ to provide a platform for the students
- ❖ to churn out the hidden talent from the students and to develop their skills
- ❖ to learn our richest and oldest culture
- ❖ to excel in co-curricular activities along with the academic curriculum
- ❖ to maintain balance between mind, soul & body
- ❖ to engage the students and the teachers beyond classroom
- ❖ to develop harmony amongst the members of Dimoria College by conducting cultural activities regularly
- ❖ to build a dynamic personality and an identity of own
- ❖ to earn a living

Forms

The Society encompasses the following forms of Performing Arts :

Forms	Names of Instructors
1. Sattriya (Classical Dance) :	Dr. Saraju Hazarika, Associate Professor, Dept. of Botany

Dr. Pankaj Namasudra, Assistant Professor, Dept. of Assamese

2. Bharatanatyam (Classical Dance) : Dr. Jashodhara Bora, Assistant Professor, Dept. of Hindi
3. Bihu (Folk Dance) : Minakshee Baruah, Assistant Professor, Dept. of Assamese
4. Drama : Achyut Malakar, Assistant Professor, Dept. of Maths
Dr. Nishigandha Talukdar, Assistant Professor, Assamese
Seshadri Goswami, Guest Lecturer, Assamese
5. Music (Classical, Folk, Modern) : Dr. Alee Sarma, Associate Professor, Dept. of Botany
Parimita Talukdar, Guest Lecturer, Dept. of History
6. Tabla (Instrument) : Bhupesh Talukdar, Guest Lecturer, Dept. of Computer Science

Members

Members of the Executive Committee :

1. Dr. Biman Kumar Bhatta (President)
2. Pradip Goswami (Vice President)
3. Dr. Jashodhara Bora (Convenor)
4. Diganta Daimary (Treasurer)
5. Dr. Alee Sarma
6. Dr. Saraju Hazarika
7. Amal Chandra Roy
8. Achyut Malakar
9. Dr. Pankaj Namasudra
10. Dr. Nishigandha Talukdar
11. Dr. Anjan Kumar Rabha
12. Bhupesh Talukdar
13. Minakshee Baruah
14. Parimita Talukdar
15. Seshadri Goswami

Members of Bylaws Committee :

1. Dr. Biman Kumar Bhatta
2. Dr. Jashodhara Bora
3. Diganta Daimary
4. Dr. Anjan Kumar Rabha
5. **Bhupesh Talukdar**

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ গৌৰৱ

ফাণ্ডনী ৰাজবংশী
শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰী

নিশাৰণ ঠাকুৰীয়া
শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিক

ত্ৰিবেনী মহন্ত
শ্ৰেষ্ঠ গায়িকা

অংকুৰ দাস
শ্ৰেষ্ঠ নৃত্যশিল্পী

গ্লেকচন দি মাৰাক
শ্ৰেষ্ঠ খেলুৱৈ

আমিন বাহাং
মিঃ ডিমৰীয়ান

নৰনিতা কলিতা
মিছঃ ডিমৰীয়ান

মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত স্থানপ্ৰাপ্ত প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা

কেন্দ্ৰীয় প্ৰাচীৰ পত্ৰিকা

প্ৰথম স্থান প্ৰাপ্ত ভূতত্ত্ব বিভাগ

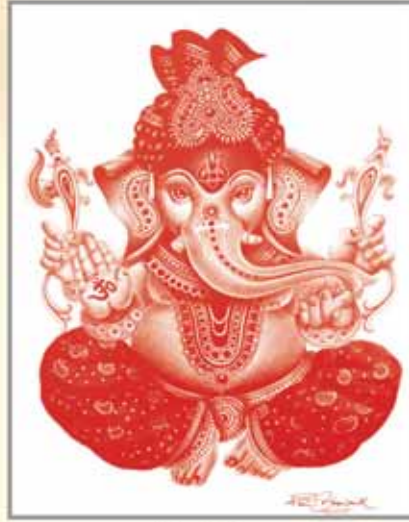

দ্বিতীয় স্থান প্ৰাপ্ত অসমীয়া বিভাগ

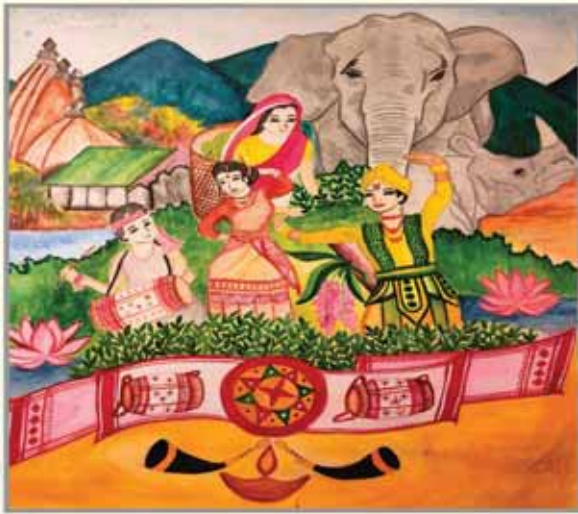

তৃতীয় স্থান প্ৰাপ্ত ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অংকণ কৰা চিত্ৰকলা

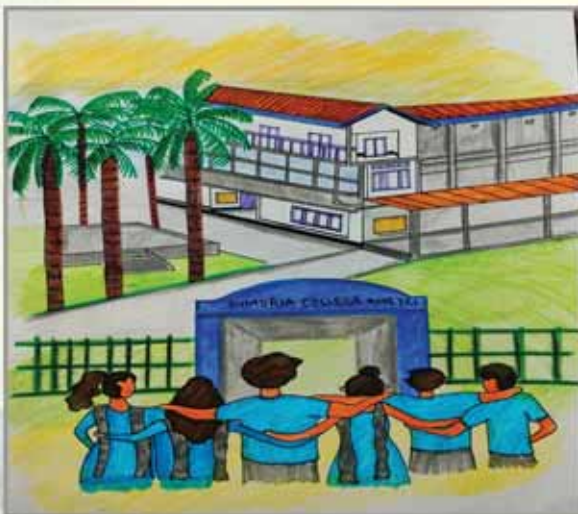
বোণি ভৌমিক

অনুস্মিতা বৈশ্য

মুক্তা ইংটিপি

সাগৰিকা তালুকদাৰ

নিহা বাহাং

ৰাষ্ট্ৰীয় সেৱা আঁচনি গোট

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ এন.চি.চি. গোট

ডিম্বীয়া মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভা ২০২১-২০২২

মুতিমান শইকীয়া
অয়োচনী সম্পাদক

নবজ্যোতি ডেকা
সভাপতি

মনস প্রতিম বৈশ্য
উপ সভাপতি

রেকশন মি মাঝক
সাধারণ সম্পাদক

Rohit Sangma
Ass. General Secretary

জুহি দাস
সাংস্কৃতিক সম্পাদিকা

বিস্তু বৈশ্য
গুরু ক্রীড়া বিভাগের সম্পাদক

জুহি দাস
লঘু খেলা বিভাগের সম্পাদিকা

জিফি টেবর্মা
তর্ক বিভাগের সম্পাদিকা

পঙ্কজ দাস
সমাজ সেবা বিভাগের সম্পাদক

বিকাশ দাস
ছাত্র ডিবনী কোঠার সম্পাদক

Sangeeta Baishya
Girl's Common Room Secretary

ডিমৰীয়া মহাবিদ্যালয়ৰ স্মৰণীয় মুহূৰ্ত

'সৃজনী' ৰ উদ্বোধনী অনুষ্ঠান

নবাগত আদৰণি সভাত লোকসংস্কৃতিৰ গবেষক মুকলীধৰ দাস

নবাগত আদৰণি সভাৰ মূখ্য অতিথী: ড० উইনাম সুনন্দা দেৱী

২০২২ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সামৰনি
অনুষ্ঠানত কণ্ঠশিল্পী দীপু

কভিড ১৯ টিকাকৰণ

আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় যোগ দিবস উদযাপন

২০২২ বৰ্ষৰ নৱোৎসৱ আদৰণি
সভাৰ সংগীতভাৱে
কণ্ঠশিল্পী সৰীৰ বৰ

ডিমৰীয়া
DIMORIAN

২০২১-২২ বৰ্ষ

পাৰ্ব পৃষ্ঠাঃ অনুস্মিতা বৈশ্য

মুদ্ৰণঃ শ্ৰীপদ্মশিখা প্ৰিণ্টাৰ্ছ, শিলপুতুৰী, ডিব্ৰুগড় - ৩